

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ

أَكَادُ أَخْفِيهَا لَتَجْزِي كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَى

أَحْوالُ الْآخِرَةِ

مُصَنَّفٌ

مولوی محمد دلپیر صاحب بھیروی

مصنف گلزارِ محمّدی، انواعِ دلپیر و مترجم

ترجمان القرآن، نماز مترجم

و غیرہ وغیرہ

37

34

Handwritten text in the left margin: "Handwritten text in the left margin: ..."

جُمْلہ تاجران کُتب کی خدمت میں التماس!
 (کتاب ہذا یعنی احوال آخرت کلان مصنفہ محمد دلپزیر صاحب عباسی بھٹری)
 حق تصنیف خرید کر لئے ہیں۔ بلا اجازت کوئی نہ چھاپے،
 گلزار محمدی دلپزیر سیرۃ الکبریٰ، سیرۃ صغریٰ، خزینۃ العمیات (اردو فارسی)

فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ط

الحمد لله والمنته کہ درین زبان مبینت فرجام
 کتاب لاجواب سُخَّ

أَحْوَالُ الْآخِرَةِ كَلَان

مصنفہ

(مولوی حاجی محمد دلپزیر صاحب عباسی بھٹری)

سہ بارہ صحت کے بعد

کُتُب خانۂ اشاعت الاسلام رستبرڈ
 چوک صتی لاہور

مطبوعہ آفتاب ٹائم پریس ہسپتال روڈ لاہور باستقام مولوی عبد الرحمن صاحب جمعی

قیمت ایک روپیہ آٹھ آنہ

ہر شے در ذاق الہی سب خلقت اُس پالی
حسب سب ہر اک اپر نظر کرم دی ڈالی
سُن فریاد ال ہر منگتے دی پوری کر منگی
بن منگیاں اوہ دیون الہا ہر اک چیز سکھالی
اسنوں نہ پرواہ کیدی ذات اسدی بابالی
اسے دستے دُکن الہا کدی نہ رہندا خالی

نال حفاظت اس دی قائم ہر تپہ ہر ڈالی
قدر بقدرے دنیا اندر سمجھ نوں موج دکھالی
ہر عاجز دی صبروں شکروں آپ کے پُرمالی
دان کریندا سکے تاپیں ویکھو صفت نرالی
جگ سارا محتاج اُسی صاحب شان کمالی
اوسے دا بھکیار ہمیشہ ایہہ پل میر سوالی

نعت حضرت محمد الرسول اللہ والذین معہ صلی اللہ علیہ وسلم

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ

البتہ تحقیق تسان نوں بھیجیار بے آیا۔
بے دشوار نہایت اُس پر عجز تسان بھاری
وڈا اصرار تسانے اپر حرص کماں بھاری
اہل ایماناں نال ہمیشہ اُلفت رکھنے والا
سچیاں خبراں بدمی طرفوں یا لہاؤں والا
آیا کفر شرک دیاں سماں دور مٹاؤں والا
آیا غیر پرستان تائیں غیر ٹھیراؤں والا
آیا سانوں بھلی پوندیاں راہ بندلاؤں والا
آیا خوف خطر دے ساہوں پندھ چھڑاؤں والا
آیا سب پیغمبراں واسر دار کہاؤں والا
آیا سب نبیاں بھیں پیچھے جگوچہ آؤں والا
آیا وچہ درگاہ بے دی آؤں جادوں والا
آیا ہفت فلک بھیں پل وچہ پار سدلاؤں والا
آیا حاکم عرب عجم دے تخت سولاؤں والا

یعنی پاک رسول محمد صلی اللہ علیہ وسلم
سبج مصیبت دکھ تساؤں اسنوں مہل نہ بھاری
ایہ جو بھنے تسانوں نیک کاندی یاری
رحم کنندہ ہر مومن دیا پاک رسول تعالیٰ
آیا اپنے اللہ دے پیغام پوچاؤں والا
آیا بے دیناں دے تائیں دین سکھاؤں والا
آیا خاص خدا دافراں دار بناؤں والا
اوجھڑ دے وچہ لدیاں تائیں سدلاؤں والا
آیا سہل طریقے دی ترکیب دساؤں والا
آیا ختم رسولان دے القاب سداؤں والا
روز قیامت سبھ تھیں تول دے پاؤں والا
آیا اسان سوا بیاں دے بھئی ال منادوں والا
آیا عرش معنے تے وچہ تیکنے لاؤں والا
آیا عادل لے انصافوں حکم چلاؤں والا

قوله ہر شے در ذاق الہی سب خلقت اُس پالی
حسب سب ہر اک اپر نظر کرم دی ڈالی
سُن فریاد ال ہر منگتے دی پوری کر منگی
بن منگیاں اوہ دیون الہا ہر اک چیز سکھالی
اسنوں نہ پرواہ کیدی ذات اسدی بابالی
اسے دستے دُکن الہا کدی نہ رہندا خالی
نال حفاظت اس دی قائم ہر تپہ ہر ڈالی
قدر بقدرے دنیا اندر سمجھ نوں موج دکھالی
ہر عاجز دی صبروں شکروں آپ کے پُرمالی
دان کریندا سکے تاپیں ویکھو صفت نرالی
جگ سارا محتاج اُسی صاحب شان کمالی
اوسے دا بھکیار ہمیشہ ایہہ پل میر سوالی
یعنی پاک رسول محمد صلی اللہ علیہ وسلم
سبج مصیبت دکھ تساؤں اسنوں مہل نہ بھاری
ایہ جو بھنے تسانوں نیک کاندی یاری
رحم کنندہ ہر مومن دیا پاک رسول تعالیٰ
آیا اپنے اللہ دے پیغام پوچاؤں والا
آیا بے دیناں دے تائیں دین سکھاؤں والا
آیا خاص خدا دافراں دار بناؤں والا
اوجھڑ دے وچہ لدیاں تائیں سدلاؤں والا
آیا سہل طریقے دی ترکیب دساؤں والا
آیا ختم رسولان دے القاب سداؤں والا
روز قیامت سبھ تھیں تول دے پاؤں والا
آیا اسان سوا بیاں دے بھئی ال منادوں والا
آیا عرش معنے تے وچہ تیکنے لاؤں والا
آیا عادل لے انصافوں حکم چلاؤں والا

لکھ صلوة سلام کرواں دم دم اسدے نائیں

جس اننی شفقت نال ساڈے فضل کریم اسائیں

مدح چہار یار کیا روا میں شریفین حسین رضی اللہ تعالیٰ عنہم جمیعین

بعد نبی تمہیں چار خلیفہ پاک نبی مقرر دے
خاص خواص رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
چائے فرماں دا نبی دے تابعدار امر دے
نال انشاے نبی پیائے سر نہ رانہ دھر دے
کرن جہاد خدا دے راہ وچہ قاتل ہل کھڑ دے
دوسرے رسول اللہ دے واما داس کھڑ دے
دانگ ستاریاں عمل زیادہ حضرت ابو بکر دے
پڑھکے ویکھ قرآن مجید شان صدیق اکبر دے
شرم کماں عثمان رضی اللہ عنہ دا کیا وچہ خبر دے
وچہ شجاعت کوئی نہ ثانی نال علی حیدر دے
چائے یا رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
رضی اللہ تعالیٰ عنہ بولال حق ہر ہر دے
حسن حسین نبی دے دوتے ٹکڑے خاص جگر دے
ہونے شہید جو راہ خدا دے نال کمال صبر دے
ساتھ نبی دے ہوسن دویں دے پر حوض کوثر دے
بیٹے حضرت فاطمہ دے تے شاہ غنی صفدر دے
دیکھو دیکھو دے آمل طہر دے
لکھ لکھ رحمت پاؤں بدی تنکین دن آخر دے

بہت پیارے دوست چارے سید خیر بشر دے
دانشمند وزیر سیانے واقف علم مہر دے
جس کم وچہ نکالے جاؤں رقی عذر نہ کر دے
گھر باہر وچہ جنگ سفر دے سنگی پیغمبر دے
مے تلوار نال کفار لڑ دے ڈرانہ کر دے
رب کیتے دو عالم بدے جس حضرت دے در دے
عدلوں کوئی برابر تائیں نال فاروق عطر دے
ویکھ حدیثوں شان عمر دے لاہ دے دے پڑ دے
حضرت کہیا جس دے کو لوں شرم فرستے کر دے
فتح لئی جس ہر میدانوں ٹھانے گڑھ پیہر دے
دوہیں جہانیں شان جنہاں دار وشن انگ بدر دے
بھی جو ہر اصحاب تمامی پاک نبی رہبر دے
دونویں نور العین پیارے انگوں شمس قر دے
جنت دیاں جواناں دے سر رانے سر کر دے
بھر بھر جام محمدیاں نوں دیسن دے دھڑ دے
نام مبارک لیاں جنہاں دا جاؤں گ اندر دے
رب رکھیا معصوم جنہاں نوں وچہ تمام عمر دے
شالا اسدن شافع ہووون ایس پنیرا حق دے

مدح جناب حضرت غوث الصمد فی قسط ربانی غوث الاعظم گیدانے

جوین فریاد پیہر صلی اللہ علیہ وسلم
دوسرے لکھ لکھ رحمت پاؤں بدی تنکین دن آخر دے
کمان عمر دے چکر پیہر صلی اللہ علیہ وسلم
نبی میرے چکر پیہر صلی اللہ علیہ وسلم
عمر دے چکر پیہر صلی اللہ علیہ وسلم
حدیث شریف دے سید
الشاب ابی اللہ العزیز
امام حسن علیہ السلام
سردار ہوں تے اہل جنت دیں
دے ۱۲
مولوی دلپت پرکاش دی

منت نذر خیرات نے سجدہ استمداد و عیائیں
 اَیَاکَ نَعْبُدُ یہو معنے رب ترکیب سکھائی
 تو میں خاص پرستش لائق ہووے شریک نہ کوئی
 اَیَاکَ نَسْتَعِیْذُ جو منگاں خاص تیرے تخصیصیاری
 تیرے باہر نہ ہووے کسی شخص میں مدد میں منگیند
 تو میں میں معبود سچا و اں حافظ ناصر اللہ
 نال تیرے ایمان لیانا پس صدق یقین
 جو اس طور خدا نوں مئے اوس ایمان لیانا
 بھائیوں سبھ رسول کتاباں مئے محشر حالا
 استحقاق بعد فرشتے رب کے سبھ مننے آئے
 کل ملائکہ چھوٹے و بڑے پیداوار خدا فی
 جو جو کم پڑے تنہاں دے کیتے خالق سائیں
 تسبیحاں تقدیساں بتی تنہاں غلہ ابنائی
 رشتہ دار نہ کوئی خدا و اسبھ مخلوق الہی
 وقت نبی دے کافر لوکاں یہ بہتان بنایا
 ماں پیوتے اولادوں پاکی پاک خداوندائیں
 کل فرشتے مئے اُسے جو نہ کر مننے آئے
 تربی صفت کتاباں بدیاں مومن من تمام
 چار کتاباں و دیاں سب شخصیں مشہور پیکار
 نازل ہوئی موسیٰ تے تورات کتاب اتی
 کتنے سو صحیفہ چھوٹے با سبھ نہاں تھیں آئے
 مصحف پاک کلام الہی خاص قرآن یگانہ
 سب ابرحق مننا واجب حکم و تار سائیں

کل عبادت بدنی مالی لائق اوسے تائیں
 اکھو خاص عبادت تیری کریے ہیں الہی
 کل عبادت ہر قسم الہی تینوں لائق ہوئی
 تو میں مدد کنندہ ساڈا ہر دم یارب باری
 ہرگز نہ نال تیرے کوئی دوجا نہیں شریک کے بند
 ہر کم و چد توں آپ سانوں کافی اک اکلا
 ثابت کہ توحید اپنی تے اپنے فضل متینوں
 کھے شریک جو ہووے کسے نوں شرک ٹھہیا جاندا
 نہا بھی مومن کہیا نہ چاڈے شرک کماون والا
 وَمَا یَکْفُرُ بِہِمْ وچہ قرآنے آپ خدا فرمائے
 نور کنوں پیدا ئش تنہاں خالق پاک بنائی
 اوسے وچہ مصروف ہمیشہ رہن قیامت تائیں
 کھاون پیون صحبت سندی حجت مول کافی
 کافر کہیں جو دھیاں بے یاں یہ سبھ کفر تباہی
 کہیں فرشتے بیٹیاں بدیاں بے تنہاں ٹھہریا
 مومن اوہ جو مئے رب نوں ہووے واحدائیں
 فرماندار پیدا ئش بدی زوروں بے پائے
 وَکُنْتُہ جو اُپر رسولان بھیجاں بے گرامی
 تورات نچیلے پورے مصحف برحق منوں چاڈے
 اوپر داؤد زبور تے پے نچیل علی تے آئی
 اوپر رسولان پندیاں دے رب نازل فرمائے
 آیا اُپر نبی محمد خالق دا پروانہ
 عمل قرآن مجید موافق واجب اک تائیں

باقی ہو کر کتاباں جتنیاں بدی طرفوں یاں
 جو جو حکم قرآن مطابق آئے چاہتا تھے
 باقی حکم جو اگلے آئے سب نوں دُور ہٹایا
 جو کچھ ایس کتاب چاہے رب فرمان سنائے
 ناں قرآن ایمان آئی یہی غرض ہو یونہی
 چوتھی صفت پیغمبر ہے برحق مننے آئے
 بعضیاں در نام مبارک چہ قرآن لیا ہے
 سب نوں برحق مننا واجبے اس طور پیکر
 وقت بوقت ہدایت کارن بھیجے خالق باری
 آپو اپنیاں و قتال ندر جو احکام لیا ہے
 اہلی مطلب ہو سب وحدت دینی آہی
 شرک فساد تے تفرقیاں تھیں سارے گئے ہٹا دیے
 جیکر چہ فروغی مسئلیاں فرق تفاوت آیا
 اصل نتیجہ ہو سب دا جتنے نبی و ہانے
 سب کے افسر نبی محمدؐ حضرت ختم رسولان
 اک لکھ چوہی ہزار پیغمبر یا جو کمی زیادہ
 جتنے نبی انہاں تھیں پہلے خالق پاک اُپائے
 کل ملک انوچہ پہلوں کے ڈونڈیاں نہاں تھیاں
 بیشک جس دے دل دی نگری ستھری صاف نہ ہوتی
 شکر الحمد خدا نے سانوں رہبر اوہ ملا یا
 اس دے ناں ایمان آئی دی شرط ایہو بھاری
 باقی پیغمبر اندے حق نیک گمان رکھوے
 پنجویں صفت قیامت اِدن برحق مننا آیا

جدوں قرآن اتاریا رہے سمجھ موقوف کیاں
 وجہ قرآن کریم خدا نے اوہ احکام لیا تھے
 کامل کر کے ساڈے تائیں ایہہ نسخہ پہنچایا
 ہر مومن نوں سننے لازم عمل کیا جائے
 جو برحق ایکلام ربانی اس چہ شک نہ کوئی
 ورسدہ کلام اللہ وچہ جو پیش خدا فرمائے
 بعضے اوہ جو نہیں خدا نے دے نام نہا تھے
 ایہ جو سب پیغمبر ہے سچے آئے سارے
 کر گئے اوہ تبلیغ تمامی اپنواپنی واری
 موجب حکم سینہ رہے سمجھناں لے پہنچائے
 گئے سمجھانے لوکاں تائیں سمجھ توجہ الہی
 کرو عبادت پاک اللہ دی گئے سمجھ فرما دیے
 اوہ بصلاح و قی کارن آپ خدا فرمایا
 کرو اطاعت پاک اللہ دی منو حکم ربانے
 بھیجیا رب خلاصہ کر کے سنہیاں مقبولان
 سمجھناں چوں اعلیٰ اولیٰ ایہ مقبول خدا دا
 عیسیٰ موسیٰ سمجھناں دیاں خبراں یوں آئے
 افسر ساڈا آون والادل دیاں کرو صفایا
 پیش عدالت مجرم ہو سی چارہ پھیر نہ کوئی
 سب دیناں تھیں دین اپنا جو عطر نکال لیا یا
 ایہ جو ہر کم اندر اُسدی کیجے نابعداری
 آپو اپنیاں و قتال ندر آئے وشن دیوے
 وَالْيَوْمِ الْآخِرِ جیوں اللہ وچہ مشران ہتھایا

ہوں فرمایا اللہ تعالیٰ والکلیں
 لاریں نہ جیے کتاب الی پتو
 ہیں کوئی شک نہ کلام الی پتو
 اس کے بعد ایک ہی کلام ہے
 اللہ ورسدہ لاریں ہی کلام ہے
 نہ جیے کل دنیا جو اپنے میں دل
 حضرت خاتم النبیین صلعم علیہ
 سب کے لیا اس طرح میں جہاں کسی
 اعلیٰ عالم دے اول شخص اور
 وہاں فوجاں بادشاہاں ہیں واسطے
 واسطے دینے والے کائناتوں تے
 دفعہ نوں اسی طرح کی پیغمبری
 آئے تے اس واسطے ختم دار گردے
 دنیاوں تے خدو دیناں دست
 چھوڑنا ہر پہلوں تو انہاں تھیں
 ہو جاتے تھیں کوئی تے ختم دار
 حضرت دیوبست ہوئے خدو دیناں
 ی مومنے عدالت تے خدو دیناں
 ادا کیا اللہ تعالیٰ کے احکام
 اس واسطے کہ میں خدو دیناں
 نام میں حضرت خاتم النبیین
 اسلام دے ۱۲ دینبر

یوم الآخر کچھ لاؤں جو روز قیامت والا
 ہو کر جمع تمام خلقت پیش حضور کھڑی
 جنگیاں عملاں لیاں تائیں جنگیاں ملجن لائیں
 اہل ایمان ان نعمتِ حمتِ جنت باغ بہاراں
 ذکر قیامت بہتی جائیں وجہ قرآنے آیا
 ذکر حساب کتاب ترازو پل صراطِ تنہا
 میں بھی دیکھ حدیث کتاباں ندرائیں سارے
 تاج و دیکھ نہانوں معمن واقف ہوون بھائی
 کفر شرک برائیاں کولوں جو کونائیں ڈردا
 آخر نال ایمان آسن دی ایہو غرض تمام
 جیکر بے فرمایاں ندر پھر بھی شاغل رہیا
 وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۚ معنی ایہو نکالے
 یعنی تقویٰ رب سچے و حاصل ہو یا جہانوں
 عملی طور قیامت تائیں جدت نہ منیوے
 پورے طور قیامت او پر نہیں یقین نہانوں
 اے مومن بن پورا مومن مومن قیامت تائیں
 نال قیامت سچے دل تھیں جس ایمان لیا ندا
 سمجھ نکویاں حاصل ہوون سمجھ بدیاں چھپ چکان
 سارا دین رسول اللہ واسوچہ حاصل تھوے
 ساریاں صفتاں مومن لیاں مل جتنیاں فرمایاں
 تائیں وجہ قرآن خدا نے بہت جگہ فرمایا
 رَجَزُكُوهُ نِمَا زَالِ رُوزِ سَمِ حُکْمِ ۚ کیر دا
 جس بندوں سمجھدا ہووے پیش عدالت جانا

اس دن آپ عدالت کرسی خالق پاک تعالیٰ
 عملاں موجب بدلے ملن سب دیکھا ہوئی
 بُریاں تے بدکار تائیں بُریاں ملن لائیں
 دوزخ قہر عذاب الہی ہوگ نصیب کفاراں
 نالے وجہ حدیث مبارک پیغمبر فرمایا
 جنت دوزخ کل حوالہ کہیں نبی گرامی
 لکھے مومن بھایاں کارن حال قیامت والے
 کرن یقین قیامت او ترک کرن بُریائی
 جیونکرادہ قیامت او پر مول یقین نہ کردا
 ایہ جو بندہ ہر بریا یوں پچھا ہے مدامی
 کچھ یقین نہ آیا اس نوں پھراوہ مومن کہیا
 کرن یقین قیامت او پر مومن تقویٰ والے
 پورے طور قیامت او پر خاص یقین نہانوں
 تہنک نال قیامت ہرگز مومن یقین نہ تھوے
 وجہ قرآن کریم خداوند کا فرکیہ نہانوں
 نہیں تازد خداوند باری مومن ہوئیں ناپیں
 کوئی کم ناجائز اس تھیں مول نہ کینا جہاندا
 نال قیامت سچے دل تھیں جو ایمان لیاون
 جیکر اک قیامت او پر پاک یقین کچھوے
 ہک قیامت من اندر بے دپے آیاں
 مومن اوہ جو نال قیامت ہک یقین لیا
 منی جس قیامت سب کچھ کردار ہی ڈردا
 مدت دے آوہ فکر اُسے وجہ شاغل رہے نہانا

۱۷
 نور دلاؤ غفرۃ آیت
 دھڑ دھڑ بچا پارے
 آئی ہے دی اللہ تعالیٰ
 یونوں بانٹیں بقیوں الصلوٰۃ
 دوسرا ہفتون والی
 یونوں برائیاں ایک دو
 اترل میں تھک بالآخر ہم
 یونوں ۱۲ ایضاً ادا ہو کر
 ایمان لیا جسے میں ادا خدا
 یعنی میں قیامت نوں
 نوں تے دوزخ بہشت نوں
 تے دوزخ میں جو ہو
 سہ انہاں میں جو ہو
 جیوں خدایاں جہاں
 نہیں رسیداں انہاں نوں
 اے قاصر کس حد میں تاز
 نوں اے تیرا کس حد میں تاز
 نوں اے اللہ نے میں نال
 جو ایمان لیا ہے میں نال
 قرآن مجید نے اے نال
 اگیاں کتاں دے جہاں
 نال آخرت دے جہاں
 رکھ دے ہیں

جیکر نہیں یقین نسانوں دیکھو سید جو اواں
 ہو رہا اس آدمی قدرت دیکھ یقین کریندے
 کافر بے ایمان تائیں جدوں یقین نہ آیا
 کتنے ہوئے اسے خالق پاک دکھائے
 دنیا و چہ خداوند عالم جو پھر بار جو اتے
 کافر اندے دکھاوے کارن باریا تہا نون
 جے کرا جہل مسٹی والی اصلی موتوں مرنے
 ایسا وہ پاک قدرت رب نے ظاہر کرنی ہی
 موتوں پچھے ٹھٹھا برحق اسوچہ شک نہ کوئی
 اس گل پر ایمان لیا وں واجب اہل ایمان
 ایہ ست چیزاں سجا کہ دچہ جو میں کھسایاں
 جسوچہ یہ ست چیزاں ہو وں معن جانوسوئی
 استحقاق پچھے دچیزاں دکھاں مفصل حالا
 جہت نصیحت مومن کھیاں نافع ذکر دوہاندا
 اس جگدیاں کہانیاں قصتی پڑھن کئی اخباراں
 مین مین وڑنکے ایتنے ہر کوئی خوش تھیندا
 اس کارن ایسے لکھیا مومن فیض اٹھاوے
 کرن عام صنف دحق پڑنے سننے والے

مردیاں وچوں لکھاں چیزاں زندہ کڈھ دکھاواں
 پھر اوہ اٹھنا محنت والا کیوں نہیں تیں منیندے
 کہہتے اصحاب نمونہ اس داکھیں رب دکھایا
 جنہاں نصیب ہدایت آہی دیکھ ایمان لیائے
 سی اوہ فرضی طور انہا نون ماریا بارن والے
 تا جو زندہ کر دکھائے پھیر و بار انہا نون
 دوجی وار تھئے جو زندہ پھیر نہ ہرگز مرنے
 جو اس طور قیامت نوں پھر زندہ کرے ہی
 سب نوں پھیر جائے اندر جدوں قیامت ہوئی
 یَوْمَ لْبُغْتِ اٹھائے سمجھ نوں خالق پاک تو انہاں
 ہر مومن نوں منیاں لازم بہت ضروری یا
 نہیں تھے اوجہل برا بر کفر ثبوتی ہوتی
 اول موت بیان تے دوجا حال نصیحت والا
 موت قیامت یاد دجنہاں جیون بھٹھ تہاندا
 اگے جگے ذکر بیانوں کدی نہ پایاں راں
 اگے چل کے معلوم کر سن کی کچھ بھلا و منیندا
 پڑھ کر حال قیامت والا چنگے عمل کما وں
 دوجا چہ پندیر بندوں خوشیاں دکھائے

تائیف جو دن عمر رضی غفلت نصیحت از جا موت و برخی احوال

غفلت پچوں بے نہ تیری ہوش بکھانے آئی
 ایسے سفر خانے اندر لٹے کئی بیویاں می
 جاگن والے رہے سلامت جنہاں نیند دجائی

آید غافل عمر اں تیری پنج پچھ مہائی
 اکھیں کھول بیہوشا جلدی ناکر نیند پیاری
 جو آیا اس مال مولا یا ثابت رہیا نہ کافی

وقت نزع دے حسرت یاروں جھٹکن کھ خواری
حضرت عیسیٰ دنیا اندر گھر نہ کوئی بسایا
ہک کنگھی ہک کوزہ آہا کل اسباب نہاندا
ویکھ و مہنوں وہ کنگھی اپنی عیسیٰ نے سہ پائی
کوزہ بھی اوہ سٹیا اونٹھے بالکل تو گئے خالی
دنیا والے بھی لد جاوےں بھکھیاں بھی لد جانا
کننے شاہ شہانے کننے وچہ غریبی موئے
ایہ سب ڈنبر دنیا اندر اس جگ فرق نہ گائی

دنیا نالوں وچھڑن سکے دولت جنہاں پیاری
نا اسباب نابرتن کوئی اینویں جھٹ لنگھیا
ہتھناں نال ڈٹھا اک بندہ اپنے وال چھڑاندا
پھر ہک ٹھٹھا نال ہتھناں پانی پیندا بھائی
پھر کوئی چھین نہ رکھی اوہناں ہرگز دنیا والی
چلو چلی داعاں سارا رسی نام رہا نا
خاک اندر جھڑتے جا کے سب ابروئے
جیہا شاہ سکندر اوٹھے تیہا پید پر گدائی

بیان جان کنڈن و سکرة الموت

مشکل ویلا جان کنڈن دا اللہ پاک بچا دے
بھاویں دولتمند ہووے کوئی بھاویں شہسوار
کھڑے ہن سہجہ بانغ بیچے محل بلند منارے
یار پیارے دنگ ہو جاوےں کچھ نہ آوے جاوے
اک کنڈے دریا نہ سہنری جسدی باقی پیاری
وہی ڈوے پیاراں والی نت صدقے جاوے
رستم نوں باسی فیلاں قوت بخشی آہی
وچہ ہوا دے اڈا آہا تخت سلیمان والا
حضرت عیسیٰ موسیٰ یحییٰ جگتے رہیا نہ کوئی
سروڑ عالم ختم رسولان کل امت دے والی
کُلْ نَفْسٍ ذَاقَتْ الْمَوْتَ رَبِّ سَچے فرمایا
سخنی جان کنڈن دی اینویں چھینٹاں والا
ایسا سخت عذابایت ہوئے اسنوں بھائی

پیر سنجی سب چنگا مند اہر کوئی آزماوے
جال یہیلا نازل ہووے کچھ ہتھوات نہ آوے
لشکر دی کچھ واہ نہ چلے کون کوئی دم ہا
پت بھتیجے بھائی بھیناں دکھ نہ کوئی وڈاوے
اوہ بھی ٹال نہ سکدی ہرگز بیٹے دی پیاری
اُسا بھی کوئی زور نہ پلے بیٹھی نیر وداوے
اُس نہ بھی کچھ دس نہ چلیا بھتیجے موت الہی
دنیا اوپر رہیا نہ اوہ بھی چکھو س موت پیلا
تلخی جان نکالنے والی ہر نوں حاضر ہوئی
تلخی جان کنڈن دی کولوں اوہ بھی رہے خالی
ہر نے چکھنا موت پیر الہ جو دنیا تے آیا
تن سوٹھ تلوار جو س کوئی ننگے پندے لاوے
جیس تن لگے سوئی جانے دجیاں خبر نہ کوئی

۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

جے اسویلے طاقت پاوے اپنا حال سُناوے
پاک نبیؐ فرمایا ایسا ہرگز کوئی نہ مردا
ملک الموت دکھالی اینویں کہیا نبیؐ غفاری
وقت کن دُعا عمل تمہائی اگے آن کھلوون
چنگیاں عملاں لا جس نے کیتیاں نیکیاں
دیکھ ہووے خوشحال نہایت ذرہ خوف نہ کردا
اوہ مرنا نہیں اُسے کارن جن خوشی چاہد
تے جس عمل نہ کیستے چنگے عیبیں عمر نگھائی
عمل اپنے اوہ دیکھے جسدِ مروتے تے کر لائے
اوہ کر فریاد اں سا کانتائیں بدیاں کنوں ہٹاؤ
جیکر تیر کسے نوں ہووے جو اسے سنگ ہوئی
جو کوئی مومن وقتِ مران دُپاوے دکھ ایذا میں
سختی جان کنڈن دی ہر لوں پاک نبیؐ فرماؤ
جسنوں موت اچانک آوے مرض کوئی پاؤ
یعنی جان کنڈن دیکھو نہر دُکھ ہووے اس بھائی
کنڈیاں والی جھاڑی تے حیوں کپڑا کوئی پھلا
جیونکر اس کپڑے نوں یکدم خارج ہون چاہیں
تے جو بندہ دنیا اندر اچن چیت نہ مردا
سختی جان کنڈن دی جیہڑ دیکھ موئے اکواری
یارب تیر فضل کرم تھیں مینوں آس بگانی

ہڈیاں تھیں جس جانست سدی چھڑا بھی اڑھاوے
 رگ رگ چہ نہ ہووے جسوں سخت عذاب اندر
 جیوں سے تلوار کسے نے نگہ بندے ماری
 وجہ جیاتی اپنی دے جو اس کھلے ہوون
 حکم الہی نال تمامی اسدے اگے آیاں
 شوق الہی دل وجہ سے نال خوشی دے مرد
 دھندے چھوڑے دنیا والے بھیج بہشتیں وڑا
 اوہو شکل گستاخان الی اسدے اگے آئی
 اس ویلے کوئی واہ نہ چلے مرنا مول نہ بھاوے
 پر ساکاں نوں خبر نہ کوئی کی اس نال واکو
 پھیر جیاتی اپنی اندر کرے گناہ نہ کوئی
 اوہ پاک گناہوں کے مرد الی بندہ جاتی
 قدر موافق ہر دے اتے ایہ مصیبت آوے
 پاک نبی تھیں بچھیا کسے اس کی حال واکو
 تا پھر پاک نبی نے اسنوں کھ مشاں سنائی
 پھر چارے جو کاں پھڑکے اسنوں سختی نال آئی
 ایویں جان کنڈی سختی ہووے اسدیاں
 اس دے تائیں دکھو وکھو دکھ الہی کردا
 پھر جیوں دی چاہ نہ کھدے موت انہاں نوں سدا
 بخشیں ایس پل یونے نوں تے تے آئی

علامات سلامتی ایمان و سوء خانہ

وقت نزع دے جنوں کے متعلق و پتہ گہرا

نال ایمان سلامت است و اینها ایام و اوقات

کھلا نک تے نیر اکھیں تھیں جان علامت چنگی
ایہ امر نہ کر پئے اسنوں اسے کول پڑھیوے
موت قریب ہو و جد مومن پاک نبی فرماوے
جو مومن نوں دکھ دیوے سستی چھ نماز اکر دا
گلوں آواز شتر فوج د امر نے میلے آوے
ہیں ایہ تے علامت ان بُیاں قہر نزول خدائی

کلمہ پڑھد امرے جو ہو جنتیاں دانگی
مت انکار کرے پڑھنے تھیں لٹا کا فرقیوے
اسے تائیں کلمہ طیب یاد دلایا جاوے
پہوے خمر خدا مت کر کا فر ہو کے مردا
اوپر پیشانی ٹوٹے ہوون رنگ بُرا سیاوے
یارب سایاں فضل کرم تھیں رکھیں آنچائی

فریبان شیطان لعین و نزع برائے سدا بمیان فایہ نماز وقت

شیطان دشمن سخت بندے د اہرم دیر کماے
آدم تھیں تا آخر اس نے کھو اسل سنگ پیا
وقت نزع بندے تائیں اٹھے پیاس کمالاں
پانی دے دیر یا تمامی جے ہوون اس اگے
ایسی تلخی اٹھے سنوں اس ساعت چھ بھائی
ایہ شیطان لعین نکارا تدوں فریب بناوے
اچو فیرے اس بندے دے پھر داوہ مکاری
جیوں جیوں سنوں سامنے کرے پانی اوہ دکھاو
اوڑک کھول سناے بندہ مطلب اچھ دل دا
بندہ اکھے قیمت اس دم پاس میر کچھ ناہیں
بندہ آکھے اوہ گل کھڑی جلدی دس لاواں
تاں اوہ شرک سکاوے اسنوں یا کوئی کفر بکاوے
جے اوہ نیک نصیبان لاہو و کمر خدائی
جو شیطان سکاہے اسنوں ذرہ نہ مول قبول
جے بد نخت ہووے اوہ بند ادین ایماں کچا

کافر کرنے بندے دے چھ ہر دم زور لگائے
مُریاں نیکت ٹلدا موذی دینیں پناہ خدا یا
سینے چھ ہزاراں تلخیاں بلن جیوں مثالان
اک قطرے د اکم نہ آون پیاس اچھی لگے
گل سمندر پیوے جیکر پیاس نہ اترے کائی
پانی رکھ ہتھال د کپڑا سنوں آن دکھاوے
بندہ دیکھ کہے اہر پانی ہتھ لگے اک واری
تینوں تیوں سنوں حرص یاوہ دیکھے تے ترسا
سُن شیطان کہے اُستا نہیں مُفت نہیں ملدا
کہے شیطان جو قیمت بدلے تھوڑی گل اکہاں
مَت پانی ہتھ لگے مینوں سخنی تھیں بیج جھاواں
یا اس کوںوں اپنے اگے سجدہ پکر کر اوے
بیج پڑے شیطانوں اسدی بات نہ منے کائی
اکھے اشر و اھد میر سچیت پاک سولے
من لے شیطانیاں باتاں سنوں جانے سچا

روایت ہے
عاقبت بہت
جو فریبان شیطان
انہ پڑا دے
من کان اتو کلام
لا الہ الا اللہ
اللہ اعلم
کلام میں دی
کلمہ طیب ہو
حق ہو یا بد
بہشت ہے
ابو عبد اللہ
تھیں پے نکل
پانی قہر نکل
لوہے تھو
تھیں پے نکل
کلمہ طیب
ہوے

حق اسدے وچہ جو کچھ نکھی نیکی یا بُریائی
جے اس دے وچہ نصیبان لکھیا جنت باری
جے وچہ تنور جہنم دے رب اُسوں بالن کرنا
جے اُس فریب شیطانی کو لوں بیچ جاو و بندہ
جو دُود و دیرے اس بندیکر اگے سنجھیں موئے
اکھ جو کچھ تیرے تائیں لوکاں پیا ڈرایا
دونہ خاتمہ بہشت نہ کوئی عالم جھوٹا لاندے
توں ہرگز رکھ نہ خوف کسدا ہر گل کوڑ مٹی
ایہ گل بھی جو کچھ ہووے ترے یقین لیاوے
پھر صورت ہو رہا کر اوے اکھ اسدے تائیں
خوش قبیلے تیرے تائیں روون کر کر ویناں
اک کا تیرے تائیں ٹور دتا رب آگے
وہی بیچ ویا ہی تیری ویکھ رہی کت حالے
کر کے نرم زبان نہایت اسدے تائیں چھلے
پر حسنوں لٹہ کرے ہدایت سچھے اپنی باری
شیطاناں نوں رفع کریندا اے سو پزاراں
جو کیتا اس چنگا کیتا سر پر چشم اھٹا
تینوں لکھ پھکار خدا دی لعنت گوئوں گوناں
جو اس ویدے قائم رہیا پکا صدق جسا یا
تے حسنوں نہ نہ باری کیتی مئے حکم شیطانی
حضرت جعفر صادق صاحب موفی سخن پوندا
جو بیچے وقت نمازاں مومن خوب بجا لیاوے
نالے اسنوں کا طیب ملک الموت سکھاوے

ہو جاندی اس سعادت اندر ساری کاروائی
اُسدم اندر ہے سلامت شیطانون بیزاری
داؤ شیطانی جھلے سدم ہو کافر اس مرنا
تا پھر ہو فریب بنائے شیطاں دشمن مرنا
بھیس انہاندا کر کے مودی اگے آن کھلے
اوہ بالکل جھوٹ طوفان آبا اسال کجا زایا
نا کوئی دکھ عذاب قبر دایوں گئے ڈراندے
میں خود ویکھ آیا اس جاگہ چھ پھپھیت نہ کوئی
تے جو مومن ایمان کامل اسنوں ٹول نہ بھاوے
ظلم کیتا رب تیرے تائیں عدل کیا یا نہیں
پُت لکھتے ہے ڈواندے سوگ پیا سہ پھیناں
اہل ایمان ہے سچھے چھ ایہ گل ٹھیک نہ گئے
جسنوں سچ نہ دکھا اکھیں مٹی نہ اچھالے
سمت ایمانوں خراج ہووے سنگ اسدے لے
اوہ نال ایمان سلامت جاوے پاوے عزت بھاری
اکھے س میرا ہے عادل کروا چنگیاں کاراں
توں ظالم مردود حشر دا تیری بات نہ منا
اکھیں شخصیں ہٹ جا پلیدار رب یا ملعوناں
دو میں جہانیں اللہ اس دا پیرا بنے لایا
اوہ ایمانوں خراج ہو یا ڈبیا دو میں چھلے
ملک الموت فرشتے تائیں فکر نمازاں ہوندا
وقت مرند اسدے گول شیطاں وڑ پٹاوے
جے اوہ کلمہ پڑھ کے مویا دگدا جنت جاوے

۱۷
ایماندار باری دشمن جے
جس دی دشمنی ترک نہ چھ
تھیں ثابت ہے جس طرح
فرمایا اللہ تعالیٰ ان
الشیطان اکھم عدونا خفونہ
عدونا یوحیو فی قلوبنا
من صاحب البعۃ یخفی بہ
شیطان ہے واپس نہ فرما
دشمن پس کہ نہ ہون
دشمن سولے اگے نہ ہون
جہاندار ہے شیطان اپنے
ٹولے لوں باجوہ موت
دفعہ دیاں لکھیاں
۱۷
قاضی خاں اللہ صاحب
اپنی تہی ایمان ملک الموت
سے مقول ہے ۱۷
مولوی دبندی
جیری

بنیاں شکلِ مردی کو بھی آفتِ جویں ڈرائی
مُنہ اُسکے تھیں نکلن دم دم آتشِ سختِ اللہ
سارے اہلِ بدنہ اُسکے بندیاں شکلِ دسیوں
جلدِ خلیلِ شدہ نولِ سدی صورتِ نظری آئی
جاں پھر ہوشِ نبی نولِ آئی کینا اٹھ نظارا
ملکِ موت کا فردی لکھ ہوئے موتِ سکھالی
کیا پھر خلیلِ نبی نے ملکِ موت سے تائیں
کیا فرشتے چہ پہنا پھیریں فرارِ خلیل
ایسی سوہنی شکلِ بنا لوسِ خوبی حد نہ کوئی
حُسنِ جمالِ عجائبِ معنا صفتِ کینتی جاوے
ابراہیم جلدِ اس تائیں پرت پچھا ہاں ٹھا
مومن جبکہ وقتِ مرگِ راحت ہو رہے پاوے
ابو نعیم مجاہدِ پاسوں کرے وایتِ بھاری
جسدا امر ہوئے اس تائیں اُسدا روح نکالے
پاکِ نبی تھیں پچھیا کسے چہ حدیثاں آوے
کیوں جو ملکِ الموت کلا خلقت کئی بنزراں
حضرت اکھیا دنیا اس نولِ انیویں بنائی

رنگِ نوے دے نخلہ اگوں سرِ مگرے آسانی
سارے عضو نہایت کو بچو دیکھ دیاں دل کنبے
سبھانہ مرنے وچوں اگے شیعے خارجِ تھیون
دیکھ دگا غش کھار میں تمہوش حواسِ بھلائی
اصلی صورتِ ڈٹھی اُس دی نگاہن سہارا
کئی کروڑاں کھان جہی تیری اک دکھالی
مومن اُروح کوں نکالیں وہ بھی فرا دکھائیں
پھر کھلا وہ چہرہ بنیاں تر ت جہان رنگیلا
عجب لباسِ پاکیزہ آوے بدن وچوں خوشبوئی
چند کوں وہ چند زرباش ویکھ شمسِ شرابو
دیکھ دیاں روحِ تازہ ہو یا سخن سُناوے مٹھا
اک دکھالی تیری اسنوں بس کافی ہو جاوے
ملکِ الموت نولِ تھاں مطابقِ اہی ہر تہی ہی
بھی اگوں اس اگے بھی اہن کم جلاوَن دلا
ملکِ الموت تمام زمیں دا کیونکر کم چلاوے
کر کے عناصرِ لطایاں اندر کیونکر لند اسارا
جیونکر تھا لوں چیز اٹھاوَن مشکلِ تسال نکائی

بیانِ آمدنِ عزرائیل معہ ملائکہِ حمتِ برائے قبضِ روحِ مومن

جسویہ کوئی مومن بندہ موتِ فریبِ جاوے
چمکن مکہ انہانہ جیونکر سوچ وچہ آسماناں
آن دکھاوَن اُسکے تائیں جلتے خوشبوداراں
عزرائیل سرِ ہندی اسدی آن سلام آوے

عزرائیل ملائکہ لے کر آسماناں تھیں آوے
تے کفنِ ہشتی ناں بیاوَن رن اہلِ یاناں
سبھ فرشتے گردے اسدے بٹھین بھہ قطاراں
ایہ خوشخبری ربِ دی طرفوں اسنوں آوے

۱۰
یعنی کافر کی قبر سے
وہاں ہی مومن کی قبر سے
تاکہ وہی قبر میں نہ رہے
۱۱
وہاں سے جہنم کی طرف
۱۲
نولِ آسانی ہوئے
۱۳
وقتِ مرگ کے
۱۴
تے آسانی ہوئے
۱۵
اک دیر تیر آسان
۱۶
سارے خوشیاں
۱۷
سارے آواز
۱۸
دیکھا کہ نولِ آسانی
۱۹
چہرہ اسدے آوے
۲۰
والا ہوئے
۲۱
مولوی محمد دہلی
۲۲
محمد علی غنی

اکثر عورتاں ماتمال اندر پاؤں شور کرائے
باہیں کھلیاں کر کر وون منہ تے پتے پاؤں
ہک پاہن سیارے مگروں چھین نکلے پڑانے
چیک چھاڑا کول میتے پاؤں شور اچھرا
وین بے ہودہ کرنے کو لوں منہ نبی فرمایا

روون پٹن کپڑے پاٹن وال ڈاون سارے
نام بھراواں تے غم یاراں مرنا ان سہاواں
پٹ پٹ جدیتاں ہوون پاہن دیاں کلم کلم
بھاویں ڈھانڈا ہر ہودے پوسن شیر اثیرا
سینہ کٹن تے منہ پٹن شب کبیرہ آیا

اَنَا بَرِيٌّ قَسِيْنٌ خَلَقْتُ وَصَلْتُ وَحَرَقْتُ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ

وہ شکوۂ حدیث مبارک پاک نبی فرماو
بھی جو کوئی پٹے وال تے پتے پاہن کس
جے میت منع نہ کر کے مویا اپنیاں کا ناپیر
وہ ہو روایت قت مصیبت جو کوئی پٹ پٹ
جو منہ اپنے پر تے سیاہی کالے کپڑے پاو
نوحہ کرن تے سننے والیاں لعنت بدی انی
جد ہوئی وفات امام حسن علی حسرت ہوئی
بیٹھی رہی قبرے اوپر پورا سال لنگھایا
سُنیا اس عورت نے کتیں اٹھ آوازہ بھائی

میں نیز انہا شخصیں مویا جو کوئی وین آوازے
پاک نبی نیز انہاں تھیں فرمودہ سر زدا
تا پھر وین کرتے بدلے پاوے وہ سرائیں
اوہ جیونکر نیزہ پکڑ کر سینہ اندھناں لڑائی
کوئی دُعا عبادت نس مقبول نہ کیتی جاوے
بھی کل فرشتیاں بندیاں دی پھٹکار نبی مائی
تا بیوی اسدی قبرے اوپر جا کر جھگی پائی
گذر چکا جد سال قبر تھیں اک آوازہ آیا
دس بجلا اوہ لدھی تینوں جوش تھہ کھڑائی

مقولہ مصنف

جس فوس موت اڈا بجائے پھر اوہ ہتھ نہ آوے
جیون دیاں پھر اس بلندی جس جاگہ کوئی جوا
دُنیا اند جو گم جائے وڑک ب لہجہ اوے
جس کے زخمیں ہر کوئی بندہ اپنی جان لکائے
لکھو لکھو چیکے کوئی لکھ آزدہ تھوے
جے اس شور ککائے نالوں بندہ صبر کراوے

اس دا ملنا قسمت اُتے جے سب چلاوے
شہرِ عدم دجو کوئی چاوے مڑا پس نہ آوے
پراوہ گیا کدی نہ لہتا جسوں موت مٹاوے
اوہ مرنا اخیر کی دن سب فوس آن بلاوے
لکھ پٹے لکھ وال اڈائے مڑہ پھر نہ جیوے
باہجہ حساب شمار صبر اجر حضور پائے

اس ملک چھائی حدیث بارین
عازب والی حدیث جس تعلق
کے شغل مرثا دار بیان
شرع ہے ۱۰
ہیت بدین عواں دی
میں احوال و حدیث
موتی نام سننا
پتے پاہن پاؤں درستی
فاطران تے انوس
نکالیاں میں تے غم آہن
چا نام واسے بھی انوس
خیزواہ تے غم واسے
میں احوال و حدیث
۱۰
قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ
منا من ضرب الخنجر و دوس
دوئی عواں الی اللہ متفق علیہ
یعنی رواں تے عبادت
سعدی تھیں مرثا دار
نہیں ساں تھیں جو کوئی
اسے مشرتے اڑے کپڑے
تے پکائے مال کپڑے
جاہلیت ہے ۱۰
دہلی

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى إِنَّكَ يَوْمَ الْقِيَامِ تَرْجَىٰ أَحَدُهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ط

ایہ آہستہ رونامت پاک نبی فرماوے
چشم چم نیر و یاون لگا پاک سول شہار
سناووں منع کرو با حضرت آپ کر بندے ناری
دو آواز بے تے دونوں کم جہالوں والے
مٹنے نوں پٹن کپڑے پاڑن ایہ بھاری مٹی
میں بیزار انہاں تھیں میری اُمتوں خارج ہونے
اس نے نوں نرم دلاں چہ کینا التہ باری
دل میرا غمناک حیرت میں آئسٹوین جلائے
میت اور پروردی ڈھکی عورت کس بچاری
رووں کا اس دکھی تائیں پاک نبی فرمایا
نویں مصیبت اس کے اوپر ہے یہ رواں ماری
نابیں اُمت حضرت دی جو پٹے مٹے سر کھو

افضل صبر بناوں پر جے روئے نیر چلاوے
جہاں ہو یا فوت نبی دابلیا ابراہیم پیکارا
عبدالرحمن پیش نبی دے اگر عرض گزاری
حضرت کہیا تہاٹے کوں چار گناہ میں تھا
ہک آوازہ لوحہ والا دو جاکاوں بھائی
جو مٹے نوں پٹن کپڑے پاڑن میں نا کر وندے
ایہ راہ رونام ہے رحمت جیوں میں کردار ماری
پھرے کر نام پتر دادر دوں پاک نبی فرمائے
ابوہریرہ کرے روایت عمر و فی اک ماری
کینا منع عمر نے سنوں رووں کنوں ہٹایا
اکھیاں سدیاں رووں الیاں کردیاں گزاری
اس نے داخوف نہ کوئی جو آہستہ روئے

در احوال موت شہیدان

جس دم قتل ہوئے کوئی بندہ اندر راہ خدائی
اللہ صاحب اس کے تائیں پاک گناہوں کردا
پیراں دو چہ کنڈا پڑیاں جیونکر کچھ جتاے
عزت نال فرشتے اس نوں اوہ کپڑے پہناوے
اس کے اوپر چٹھا فرشتے جانے مارا وڈاری
اگے وچ فرشتیاں اندر سیر کرے آسمانی
جیونکر اوہ فرشتہ آہا سونہ رنگ شہنشاہ
پیش خداے سجدہ کردا سچی جسدی شاہی

ہے عبداللہ ابن عمر تھیں ایہ روایت آئی
پہلا قطرہ خون جدوں اس مہر قی پر چھڑا
جان کنڈن در شہیدان یوں نبی بناوے
کپڑے پھر ہشتال وچوں سدا کارن آوے
نالے آوے اس کے کارن جنت تھیں اسواری
طرف فلک دی چالیجاوے سنوں ملک فرانی
وچہ ملائکہ روح مبارک ایوں ال مل جاوے
ایوں جا پہنچاواں سنوں چہ حضور اتھی

قال الله تعالى انما يؤقي القهارون احدهم بغير حساب
افضل صبر بناوں پر جے روئے نیر چلاوے
جہاں ہو یا فوت نبی دابلیا ابراہیم پیکارا
عبدالرحمن پیش نبی دے اگر عرض گزاری
حضرت کہیا تہاٹے کوں چار گناہ میں تھا
ہک آوازہ لوحہ والا دو جاکاوں بھائی
جو مٹے نوں پٹن کپڑے پاڑن میں نا کر وندے
ایہ راہ رونام ہے رحمت جیوں میں کردار ماری
پھرے کر نام پتر دادر دوں پاک نبی فرمائے
ابوہریرہ کرے روایت عمر و فی اک ماری
کینا منع عمر نے سنوں رووں کنوں ہٹایا
اکھیاں سدیاں رووں الیاں کردیاں گزاری
اس نے داخوف نہ کوئی جو آہستہ روئے
ہے عبداللہ ابن عمر تھیں ایہ روایت آئی
پہلا قطرہ خون جدوں اس مہر قی پر چھڑا
جان کنڈن در شہیدان یوں نبی بناوے
کپڑے پھر ہشتال وچوں سدا کارن آوے
نالے آوے اس کے کارن جنت تھیں اسواری
طرف فلک دی چالیجاوے سنوں ملک فرانی
وچہ ملائکہ روح مبارک ایوں ال مل جاوے
ایوں جا پہنچاواں سنوں چہ حضور اتھی

بھی کرن فرشتے سجدۂ ناپچھ حکم خدا فرماوے
 باغاں پہ لجاو ن جاکے رے سنگ بھراواں
 سوہنیاں نیت پوشا کا لافن پٹ پیڑ بنداون
 جتنے نوری بیٹھن کارن سیر کرن ہر جہاں
 اوہ مجھی سب تم خوشبو یاں نیت ہشتین کھاوے
 کر کے صاف پکائی جاوے کارن انہاں شہید
 گوشت اسدے دیوے آوے ہر قسموں خوشبوئی
 پھر اوہ گاں تمامی راہیں میو جنت چردی
 گوشت اسدے نوں پھر کھاو نوح شہید
 جیوں جیوں دیکھن جنت اندر اپنے محل کاتے
 سارا دن انہاں نوں اللہ جنت سیر کرائے
 وجہ قتلہاں جھوٹن جاکے عرش معلے تلے
 رب فرماوے فضل میرے نفیس ہو تہیج چاہو
 عرض کرن وجہ سجدے رب تینوں تھڑہ کائی
 حکم ہووے جو منگو بیشک جھٹے تہاں پیاری
 راہ تیرے وجہ لڑنے جاکے اپنی جان گنواوے
 رب کہے ایہ جاہوناہیں زندگی دُنیا والی

پاس شہیدانِ جنت اندر اسنوں بھجیا جاوے
کھاوَن پیوَن میوے جنتی مانن ٹھنڈیاں کھاوَن
بھر بھر پیالے شربت والے نوکرانِ پلاوَن
اک مچھلی اک گاؤ ہمیشہ ملے نہاندے تائیں
شام ہووے ناشکم مچھی چلوہ گان سنگ جلاوے
کھاوَن عیش اڈاوَن سارے پاوَن شیانِ عیدان
دھن نصیبیاں والے عیندی ایسی قسمت ہوئی
فجر ہووے تا مچھی اسنوں دنبالوں کر دی
ہر میگو دی لذت پاوَن بہن سدا خوشحالی
نیوَن نیوَن خواہش کرن جو اللہ جھ قبائیت آنے
رائیں رنج آرام کریندے بیٹھ عرشے سائے
سبز پھیر دین کر فخرے جہان بہشتیں ملے
طلب کر و کچھ میرے کولوں جو سنسو پاؤ
سو و پتہ خواب خیال نہ سائے اوہ دولتِ ج پائی
کہن تہیہ جو دنیا اندر پھیر چلاں ہک واری
اوہ لذت جو عمر دیاں ڈھٹی پھر کورسی پائیے
دُنیا تھیں میں دھتسا لوں جتنے دے عالی

وَلَا تَحْزَنْ أُولَئِكَ قَدْ نَفَعْنَاكَ اللَّهُ آمَنَّا بِأَبْلِ إِدْرِيسَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كُنَّ فِرْعَوْنُ فَجَاءَهُ
بِمَا أَنْتُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ سُبْحَانَ

وچسپا ہے چوتھے کیتا حکم خداوند سائیں
ملکہ پاس خدا اپنے سے زبردست ہیں تمامی
ہر دم خوشی کریں لیکن بفضل انہا تے تائیں
انی امامہ کرے ویت پاک سول لاوے

قتل ہوئے جو راہ اللہ وچہ ہوئے سمجھونا میں
کھاؤں سدا بہشتاں اندر میرے رزق تمامی
نکاح کچھ شکر کرن بے تیاں جنت اعلیٰ جائیں
روح شہیدان سندے اللہ آپ قبض فرماوے

مہنگے ان زرداروں کا مالی اجساد ناحق قتل فی سیدنگ سرۃ آخری مشنۃ ۲۵۰ بیٹے آکھدین شہید
جیساں ساڈیا مہے تاجو قتل ہوواں امیں دھیرا دھیریدے داری دوسری ۱۲ دلیڈیر۔

احوالِ قبضِ ارواحِ اولیاء اللہ علیہ السلام کتاب اللہ و پیرانِ سنت رسول اللہ

ہو روایت پاک نبی تھیں کرے تمیم نصاریٰ
عزرائیل نوں حکم کسے رب ہوویں جلد روانہ
ہر حالت چہ کیتی اس نے میری فرمانداری
ساری عمر نہ کیتی اس نے میری نافرمانی
نال قرآن حدیث ہمیشہ رکھیا اس بارانہ
تہمت اتے ملامت ہری سرگ نال نبھائی
میری خاطر اس بند دی خلقت دشمن ہوتی
لے آوین اسدے تائیں نہ احت عیش دکھاواں
شکر عزرائیل خدا تھیں طرف نہ پیش آوے
ہوون نال نہ اندھے سمجھنے کفن بہشتاں والے
بعضاں یاں اتصال دچہ ہوون گدے کھڑکے
پتا دودھ حسریں لیاون گویا دھوئیا ہویا
عزرائیل سر بلدی اسدی ہوندا نال پیاراں
میت دے اعضاواں پر سارے تہہ کھاواں
صورت جنت والی اسنوں پھیر دکھائی جاوے
اکھے ویکھ جو تیرے کارن جہاں رب بنایاں
باغ بہاراں تے گلزاراں موعے ہاجہ شماراں
بند نہ غصہ اودہ میں کندیاں کوں خالی
ظلمت دودہ اسجا کہ دودہ دورائے سارے
ملک الموت میت دے اوپر اتنا ترس کماے
نال دلائے روح اسکے نوں باہر پھیر لیاوے

جسویں کوئی دوست پیدا کر دامت تیلاری
طرف زمین دجا کے لیاویں میرا بارسلانا
میرے پچھے جگ سارے دی جھٹی اوس خماری
حکم میرے تھیں اس نہ کیتی ہرگز روگردانی
اوپر راہ شریعت والے جانوں نوں دکانہ
ایسراں حدیثاں ہیں اوس عداوت پائی
ایسراں ہاں گلاں داس نے کیتا خیال نہ کوئی
ریخ مصیبت دنیا دے لے اسدے دُور ہٹاواں
پنجشونال فرشتے دے کسے سدھی طرف سداوے
خوشبودار حشر جہل لبساون والے
ہر سردی خوشبو علیحدہ غنبر نالوں چنگے
خالص گستوری دایسراں دچہ پر دنیا ہویا
چار غیر فرشتے دوجے بیٹھن بخت قطاراں
نال دے گستوری اسدی کھاڈی تہہ مچھاواں
نالے ملک الموت فرشتہ کر تعریف سداوے
شہد مصفا دایاں جتھے نہراں جب چلایاں
خود قصور پوشاکاں زیور حُکے خوشبوداراں
کلہ منصفود چھیدہ ہر ڈالی دچہ ڈالی
مکلف منصفود اوٹھن دے چٹے ب چلے
جتنا اپنی ماں پتر نوں روونیاں دلچائے
جیونکر آئے جوں سوکھاواں نکایا جاوے

والا تحین اللہ اے رب
اسے زمانہ گردنماں گلاں
نوں خوش ہوئے دیو
رہے اندھ جس میں
پوستہ کھڑکے ہیں
فرشتہ الموت سارے
دے جانے ہیں۔ فوٹی
پتا ہاں توں دے ہو
نے فضل اپنے تھیں
صحت ہو موت ادا کرے
خیر دے بہت ہو تھیں
ترتیب ۱۲
مولوی محمد بلید

کہن سلام علیک فرشتہ خوشی ہو تادھ تائیں
ملک الموت فرشتہ جس دم روح نوں قبض کریندا
آکھ بھائی لے مہن تیری اللہ خیر گزارے
اندر راہ خدا دے پایاں جو تودھ پڈیاں
نیک کیاں تودھ کیاں بدیاں نوں بھلایاں
دوہاں تھیں مہن اللہ باری سختیاں دوسٹیاں
تیرے نال ویلے میں تھیں ٹالیاں بٹالیاں
کر فریاداں روئے جُستہ روح نکھن دے ویلے
اوڑک چھڑ جانند دونوں روئے تے کر لاند
ٹکڑے سب میں داسد م رور و کرکرن ہائی
چالی روز کریندے ارسی دروازے آسمانی
روزی اُس بند دی ہرن آوندی جنہیں میں
میت نوں پھر تختے اپر گھستے جڈن نہمان
بندیاں نالوں ول ہر کم کرن فرشتہ نوری
پھر جد منجا چاون اس دابندے وار و واری
جاں کند ہادیوں لوک میت نوں بھیج بھیج دی
گھر تھیں لیکے نوڑ قبر تک بنھن ملک قطاراں
کرن عاتیں اسے کارن پیش خداوند باری
دیکھے جد شیطان انہاں نوں کردا حسد نکارا
مارے چنچ اچھی مودی اپنی فوج بلا کے
پھٹ جاوے کھاندے جُستے ایسا زوروں ججے
کہندا اے بے خبر و کتھے نیند تسواں آتی
لے چکیا ایمان سلامت تسواں کوشش کیتی

بدلے اپنے عملاں دے جا مل بہشتیں جالیں
روح بے چارہ جُختے تائیں اللہ نوں سویندا
تیرے میرے دنیا اندر گزے نیک دہائے
عوض انہاں دے مینوں اللہ خوشیاں راج وکھایاں
موجب نہاں دیکس پایاں دوزخ کنوے ہایاں
جو بھلیاں پایاں کیاں کم اسائے آیاں
بکدوجے نوں چھوڑ نہ سکے رور و کرکرن ہایاں
روح کہے لے اللہ بلی پھر قسمت دے میلے
رل کے جھٹ لنگھاوے واسے مار وچھتے جانندے
جس جس جاگہ بندگی رہدی اُسے پی کماٹی
لنگھدے پنج ہمیشہ جتھوں اسدے عمل نورانی
اوہ رستے سمجھ درد فرقاں رور و مارن ٹھائیں
اوہاں فرشتے پنج جو چڑے نال مدد فرماوے
کفن پہناوے لاوے نالے جنت دی کستوری
سمجھ فرشتے اگے پچھے کر دے عظمت بھاری
ملک نورانی سمجھیں اوّل اپنے کندھے دھرے
استقبال کرن تے نالے پھدے استغفاراں
یار سیاں اس بندے تے کراپنی ستاری
روئے پٹے کرے ندامت سڑیل جاندا سارا
سب شیطانی اسدے خوف نوں گپوں غش بھاکے
ہکئی مر جاوے کہنی کاڑ زمین تے وجھے
مکر تھائے تھیں اس بند کوں خلاصی پائی
معلم ہو گئی میرے تائیں ساریاں دی بدعتی

۱- عن ابن عباس قال قال رسول
اللہ صلی اللہ علیہ وسلم من
الاولیٰ بان منزل اللہ
والبیعد منہ علیہ فاذا
انزلت کیا علیہ ذاکل قوله
تقلے فمما کتب علیہم السلام
والارض واداء الترنی
مشکوہ ص ۳۳ روایت
حضرت انس رضی اللہ عنہ
آپ صلی اللہ علیہ وسلم
فرمایا میں کوئی قوم
واسطے اسدے میں دروازے
دوسرے ملک
اس تھیں عمل اسدے
دروازے جو اس تھیں
اثری ہے روزی سرای
جو وقت مر جاوے ہے
تا وہ روزی ہے
دروازے اور پاس دے
۱۲- دلپذیر ہے دی

پس ایسی شکل بنا کے ملک الموت شبابی آئے
 باران کھٹیں وانگ تنڈوراں شکل نہایت کالی
 پنجسوال فرشتے آوس بریاں شکلاں والے
 دھوئیں آتش پاس انہانکے آہرنال سخت تپایاں
 اوہ دوزخ والے ملک تمامی آگے آن کھلون
 پھر ملک الموت اوہ سیخ نکار میت تائیں مارے
 ڈاڈی دہشت نال فرشتہ کرک آواز کریندا
 چل او بکاں کردیاں تینوں دوزخ والیاں چلیں
 جاوے پھیل بدن دکاندر وڈیاں ٹریاں لاو
 اوڑک غضباں نال فرشتہ باہر چندیا ہے
 کہنداروح بدن سے تائیں آگے جان دی ماری
 جیوں تدرہ عیب کیا کے مارے کیت میرے تائیں
 بھی جُستہ آگے ایویں روح نوں پھٹ تیرا بارانہ
 تیریاں لذتاں تیکھے میں آج دکھ تیرا پایا
 ایسے طور کرن دہرکاراں کہہ جیوں دوزخ
 جن جاگہ سے دُپر آئے تیریاں نہاں آگے
 بھی شیطانی خوشی دھولہ کرے دوزخ
 ملک الموت فرشتہ جس دھواں میں آتش کریندا
 اوہ گند آفن لگاؤں جس دوزخ میں آسے تائیں
 ایجاون بھر طرف فلک سے دوزخ میں تائیں

جیکر جیوندا دیکھے اسنوں دیکھدیاں مر جاوے
 سیخ ہنٹھاں چھتی آتش ڈاڈی کنڈیاں دلی
 دیکھدیاں دل دے نہاں تھیں نگ سیاہ منہ کا
 بدبو دار پوشاکاں گندیاں اسدے کارن آیاں
 نال دکھالی میت تائیں دکھ ہزاراں ہوں
 لوں لوں چرچہ جاوے اسنوں کٹے اسدے ساگر
 نکل خبیثا غضب الہی تینوں کھلا تکیہ ندا
 سُنکے تھر تھر کنبے کافر سداں جھڑکاں تائیں
 جیوں جیوں ملک الموت بلاوے تیوں تیوں جاو
 گئی لپشم وچوں جیوں تتی سیخ نکالی جاوے
 اے بد بختا ہووے تینوں بی بی سخت قہاری
 ایویں تینوں اندر سائیں دوجے سخت سزائیں
 آپ ہلاک ہووے تے تینوں نال ڈوبائی جانا
 شالانتا پھر میں ہمیشہ جیوں تدرہ تینوں تاپا
 جیونکہ چلیواں ساڑا سانوں سرداوتیں اوڑیں
 اوہ سب جائیں کردیاں اسنوں لغت کے پھٹکاراں
 آج ساراں ک بندے تائیں دوزخ وحیتہ وگایا
 ہوں پاس فرشتے دوزخ تیرت انہانوں دیندا
 تے گنراہوواں دوزخ والا اسدے پُر پکھاو
 گندمی بو کفر دی آئے کوہوں روح کفاراں

فرشتہ کہ تھیں بھی تو شرک دی ایویں آئے گویا
 بیویں دھڑنگا مُرداراں داسخت ترنگا ہو یا

۲۷
 فتح علی
 کاتب
 جاس
 سند
 ہندو
 دی
 مولی
 دین

چنھوں رنج لنگھاؤں اس نول جگہ تر کی جاوے
کون پلید نکارا او گنہارا ایہہ تہتھیارا
کون مویا ایہہ پکار کا شیطاناں اسکا
سُن سُن روح انہاں دیاں گلاں رہندا ہکا
پچھن اس دانام فرشتے سی ایہ کون مٹنہ کالا
جدا سما ناں پاس لیجاؤں روح کافر دے تائیں
بندر سُن دانے تاجو ہک آوازہ آوے
تا پھر اس نول دھرتی اُتے اُتار ٹپکاؤں
پھر تجیں جو بیٹھ زمین دا دھنخے ڈالیا جاوے
رب کہے میں دیا اندر صحت دتی تھہ تائیں
نعتاں میریاں تھہ او دھنخے کیا کچھ شکر کیا
کیوں تھہ اُلٹ انہاں داکینا چلیوں او پھر دیاں
نظر پون پھر کے تائیں دوزخ دیاں بٹائیں
کرن آواز فرشتے اس نول سجاگ تھہ رہنا
سُن کے کنہن وارنگس دہشت مہیت مارے
ہائے بایں اس جاگہ وجہ کدی نہ داخل قبول
مٹم کرے رب مڈر لیجاو طرف بدن سائیں
ویکھے اگر غسل کفن والوک کرن سمیٹا نہ
نہر اُچھالے کر دانا لے آئیں سر دہکا لے
میتوں نہ لیجاو او تھہ سخت عذاب خواہی

اگوں جو کوئی بے فرشتہ اوہ لعنت پاوے
 ایہ لوح کراکھا راکھا رآیا عیبی بھارا
 دوہاں جہانناں اندر پکا جنوں ملیا ہکا
 ملے افسوس مرن تھیں بچھے میرا یہاں نہ بچکا
 کہن خلیت فلانا آہا پت فلا نے والا
 رب فرماوے اسدے کارن بچھے کھو لو نا میں
 دھرتی اوپر اس دے تائیں پھر ٹہکا یا جاوے
 کرے قبول نہ دھرتی سنو اُلیاں چھڑکاں
 دوزخ دے دراپر اپنا ناواں درج کراوے
 ہر اک نعمت بخشی تینوں دولت مال عطائیں
 بھیج رسول کتاباں جو میں سچت راہ بتایا
 اگوں بول نہ سکے کافر رو رو بے دہائیں
 غصہ ہر خوراکاں گ پوشاکاں ہو نہرا یذا میں
 اپنے کفر شرک دے بدلے دکھ ہمیشہ سہنا
 نا اس فیہ ناں تدا مت کرا فوس چکائے
 لکھ لکھ توبہ کراں کفر تھیں بے ہواری جیواں
 لے آون پھر اسد تائیں بُریاں ناں ہوا میں
 رو رو کہن راہر گزینوں اونٹنے نہ لے جانا
 آکھے دیکھ آیا میں جا کے وہ گھر دوزخ والے
 بن جنال انساناں سدی ہر شے سدی ناری

در بیان این جهاتیکه خمیرت باشد در آنجا دفن کرده شود و منفعت در همه سایه

ابن عمر فرماوے حبشی بک مدینے مدینا

سچ فتہ آن کلام الہی سبزل ایماناں
پھر کے ہنڈ اوہ ہکدو جے دا اکھن چلے بھائی
اننا پختہ کر کے جنوں قول کسے پکایا
دچہ حدیثاں بہتی جاتیں ذکر دعائیں آیا
جسویہ دفنائی جاندی میت چہ قبے
چالی مومن جس دحق دچہ لکے کرن دعائیں
ہے امیند کتاب میری نوں کوئی مومن پھسی

منکر اتے نکیر جدوں یہ مسند سخن بگاہ
اسدے کولوں پچھنے دی مہن سانوں لوڑ نہ کافی
سمجھ جواب لاں دے ایہ پہلے گیا سکھایا
جو میت پادے نفع انہاں تھیں پاک نبی فرمایا
سرور عالم اسدے کارن آپ دعائیں کر دے
حضرت اکھیا اسنوں کیوں پچھش ہووے
اوگنہا مصنف دے حق نیک دعائیں کر سی

در سوالات منکر و نکیر غیر مومن

ابن سلام روایت کر دیا پاک نبی فرماتے
جیکے اسدا لکھڑا جیو نکیر سوچ چکا کھاٹے
آکھے لکھ جو دنیا وچہ تدھ نیکی بدی کمائی
کہے فرشتہ انگلی اپنی قلم بنائیں بھائی
کانڈ مول نہ کوئی ایٹھے میت پھیر لاوے
آکھے بے ایہ کانڈ اس تے لکھ جو عمل کھائے
کہے فرشتہ اللہ کو لوں تینوں شرم نہ آیا
چا وے اسدے مارن کارن گر زلجے دی بھاری
چنگے مندے عمل تمامی اس دچہ لکھیندا
لائیں اسدے اپر جلدی اپنی مہر ہتھاں دی
کہے فرشتہ ناخن اپنا اسدے اوپر لگائیں
گھن فرشتہ گل اسدے مچ نامہ لڑکاوے

پہلوں پہل قبے لکھ اندر رک فرشتہ آوے
نام اسدا رومان فرشتہ میت آن اٹھاوے
میت کہندی کیونکر لکھاں قلم دوات نہ کائی
لکھ دوات تے لب سیاہی کر دے کار وائی
کفنوں ٹکڑا پاڑ فرشتہ اسدے ہنڈ پھڑاوے
چنگیا یاں سمجھ لکھے میت بریائیوں شرمائے
میں تھیں مہن شراون لگوں جھوٹا فند بنایا
بندہ آکھے ماریں ناہیں بدی لکھاں پساری
تا پھر اوہ رومان فرشتہ اس فحس امر کریندا
میت آکھے مہن اس جاگہ مہر نہ کوئی آندی
ناخن دی اوہ مہر لگا کے دیوے اسدے تائیں
لکھیا ہے قیامت تائیں جیوں اللہ فرماتے

وَكُلُّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِفَةً فِي عَذَابِهِ

رنگ سیاہ آواز انہاں دکانوں عذاب وراں

منکر اتے نکیر فرشتہ اس تھیں پچھے وان

ستر ستر گز چو فیروں قبر کثادہ تھیوے
 آئے پھر یک بندہ اس مے سمیٹے چہرے والے
 وجہ قبر دے اُس نول کے کرے مہار کبادی
 جو وعدہ رب دنا تینوں ایہ اولہ دن آئیا
 مومن پچھے اسے کولوں کون کوئی توں بھائی
 حُسن تیرے دی سارے جگو چہرے کونئی کردا
 مرد کہے پھر مومن نول میں تیرا عمل نرالا
 یا اللہ جھب آن قیامت مومن پھیر پکڑے
 وجہ لمعات کمال خوشی تھیں یہ آواز نکالے
 اپنی نعمت نازا نہا نملوں سارے منج سنائیں
 نال خوشی دے ملکانتائیں مومن عرض گنڈے
 جیکر دیہو اجازت تال میں ہکواری مل آواں
 روندیاں تے کرانڈیا تائیں دواں منج نسلی
 ملک بتاؤن سند نامیں مہا وہ تیریاں گلان
 خوشیاں پاؤن چہاں داؤن مومن چہہ قبر دے
 جاں کوئی بندہ قبرال و پر منج سلام لاوے
 گورستان اندر جد کوئی تازہ میت جاندا
 جو پچھے سا تھیں یار اسائے کیونکر کرن گذارے
 وکھو وکھ پچھندے کر کے حالت اوہ ہر ہری
 دے اوہ سب حال نہا نملوں جو جو آن پچھندے
 جسدی خبر سناوے میت بعد تال تھیں مویا
 نال بیان سلامت جیکر اسدا خاتمہ ہوندا
 ہن خارج ایمانوں شائد ہو کے وہ سد ہایا

یا جتھوں نیک اسدے تائیں کینیاں نظر دسیو
 خوشبودار لباس عجائب صورت دامتوالا
 تالیں میلی تیرے تائیں رحمت لکھ خدا دی
 اپنے نیکال عملاں داندہ ایہ بدلہ انج پایا
 ایسی نیک بشارت جس نے مینوں آن سنانی
 لکھ تیرے تھیں شرم کریندا چہرہ شمس قمر دا
 سو مئی شکل بنا کے تیرا دل پر چاؤن والا
 تا جو ملن میرے تائیں غولش قبیحے سارے
 جھب قائم کر محشر تال جو ملن پیاراں والے
 جو وجہ بہشتاں ایہ کچھ مینوں میاں اعلیٰ جائیں
 جو درد میرے تھیں دواں پچھے ملی سا تھی سارے
 اپنی عیش خوشی دی حالت من نہا نہاں پچاں
 جو کیتی رب عنایت مینوں نعمت بھلی بھی
 نیند پیاری مال تھائیں مل بہشتیں ملان
 رب اذکر کماؤن تالے سیر بہشتاں کر دے
 دیہن جواب سلاموں مومن وجہ حدیثاں دے
 نیک ہووے تال اگلے استھیں پچھن حال گھراندا
 نیک کماں وجہ جھے یا اوہ بُرا کماؤن تالے
 سفر اندر جیوں نوکروں کوئی خبر سناوے گھروں
 چنگی خبروں خوشی مناؤن بیروں غمی کریندے
 اکھن ہائے فوس بچا را دوزخ داخل ہویا
 اوے ویلے تر ت پھار کول ساڈے آؤندا
 تائیں ساڈی طرف نہ آیا دوزخ رب دگایا

۴
 اپنے اوڑا کھلے جیوں
 نول میں عمل صالح ہاں
 تیرا وجہ کینیاں نول
 محبت خالص دے تھیں
 واسطے اللہ دے پس سب
 شکل بکھڑا میں تیرے
 پاس ہا جواری لڑائی
 وجہ شکل بکھڑے ہیں
 اکھلے مومن یا اللہ
 جھب قائم قیامت تاکہ
 اپنے دوستاں تے ہاں
 نول ماں جاکے وجہ قیامت
 دے اسی طرح کافروں
 علی سلامی بری صورتوں
 بنا کے آؤندے پس پچھا
 چہاں تھیں جو کون چہاں
 کہندے ہاں میں عمل تیرا
 برا ایہ عمل کس کے اکھلا
 چہاں کافراں پور دوزخ
 تا کمر قیامت ۱۲
 دے پند

اودہ مارن والا کو نکا ڈورائے نے اس مارونا
ڈاڈیاں جھڑکاں طعنہ مارے قبر کھادیں تائیں
کافر تائیں چہ قبر سے ہوئے سخت اندھیرا
بارب صدقہ ذات اپنی داصدقہ سرور عالی

ایہ بہ کھڑاں والا اس نول محشر تائیں ہو نا
لعنت نے پھٹکاراں کر دی نیندی سخت ستر
نے مومن نول نور چو فیروز آکر پائے گھبرا
فضلوں قبر پند میر نبی سے می روشن کریں اُجالی

موجباً غذا مضطرب و تارکی گور مسخ شدن صومعہ کے قبرا عرض

حضرت انس رضی اللہ عنہ روایت کرتے ہیں کہ نبی کریم ﷺ
دنوں پہلے پھر اس کے پاؤں شور کھائے
ہائے اور اپنے سلسلے ایسا دیا ونگی خاناں
کہ فرشتہ اس کے تائیں سندا ہیں یا ناہیں
ملک موکل آکھے اینویں پیری سی وڈیانی
میت آکھے تو بہ تو بہ میں عاجز ہے چار
میں یہ صفت نہ ہرگز کوئی سارے کوڑا لائن
پھر تنگ ہو جائے قبر نہایت گھٹے انج تر وڑے
کر فریاواں رو کو اس دم نے میرا پاس ہڈیاں
ہائے خرابی اس جاگہ دی ہائے افسوس خرابی
پہلی جمعہ جب ہے تائیں اینویں بختیاں پیاؤ
اسد حکم کرے اس تائیں سد فرشتیاں ناہیں
کراں خلاص عذاب قبر تھیں اس تو دے پیاؤ
ایس حدیثوں معلوم ہو یا جو کوئی دین الای
جے کر کے منع گیا دنیا تھیں اسنوں قبر نہ گھٹے
ابو امامہ باہلی تھیں ہک سہو روایت آئی
آوے ملک سہ ہادی اسدی ہو گرز جلاوے

جسویلے کوئی وجہ قبر پر میت رکھتی جائے
وڈیا وڈیا کر کے دون خوش قیاسارے
نغم غوارا دلدارا پارا سوار سلطاناں
میت آگے سندا ہاں میں رانہائے تائیں
جیوں اوہ پیچھے تیرے تائیں گھن بھیناں بھانی
بندہ رب حلیل اپنے اہست دلیل نکارا
ہائے افسوس کہیں جسے گناہ پہنچ کر جاوے
پسلی ہڈ کرے سب بخوری زور نہ ثابت چھوڑ
ٹھٹھکیاں سبھانی آگے لے مصیبتاں ڈیاں
ہائے افسوس سوالاں والی تہی سختی بھاری
تاجور جب نہ مینوں پہلی رات جھوڑی آوے
کراں گواہ تسانوں جو میں بخشاں خطائیں
رکھدا اسی اوہ زندہ اسنوں حکم ہویا سرکاروں
ایس سببوں میت تائیں دُکھ قبر پہنچا وے
اپیرین آلاون والی ہرگز کدی نہ چھٹے
جس ٹیلے جا رکھن میت چہ قبر ہے بھانی
ٹٹ بھج جاوے لہج تمام آگ ساری رکھن جاوے

۱۰
 ساری اسد
 رسا سکر کا کوئی
 تھیں مقل ہیں ۱۱
 تھیں قال رسول
 اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 ان الیسیب یزید
 الجوع فی سبیل
 علی اللہ ورسولہ
 تحقیق مذکور
 قادیان سبیل
 رسول نے سے اہل
 اور اس کے
 تھیں مراد و صمد ۱۲
 شکار کا یہ کہ
 مولیٰ
 الیسیب ۱۳
 ورنہ یہ بھی

پھیراٹھا مے اذن لایا ہوں میت تیرے اٹھوے
آدم جن سنیوے ناہیں میت پھیراٹھا لایا
میں پڑھا رہیا نمازاں رکھے روزے ماہ رمضان
کس گلوں توں ماریں مینوں کپڑا عیب ڈھوئی
جو اک مظلوم کو لوں توں ہکدن آہیں نکھیا جانا
بھی ہکدن ناپاکی بولوں تھو نہ سازگاری
کرن حمایت مظلوماں دی ہر نوں واجب آئی
جو سن فریاد کسیدی اسنوں مدد نہ پھر پئی او
کپڑے جھٹے نوں پیشا بول جو اودہ کر دے
جو وچ جماعت پیشا ماموں اپنا سبب اٹھا مے
غیبت اتے نمینٹاں قبرس مارے جاوے
نہیمت معنے دو بندیاں وچ جنگ لڑائی پانا
غلاماں تائیں قبر نہیرا جیڑے ظلم کاون
زانی لے تھرائی سارے پاوے دکھ ایذا میں
جو وچ نمازاں سنی کر دے بھی جو قصا کریندے
حضرت علیؑ روایت کیتی پاک بنیؑ فرماوے
دیکھ لو جو جافراں پٹ کے ایویں ہوسن سارے
چھپیا کسے جو کون اوہ بندے اے سر زندیاں دے
حضرت کیا آٹول جو کوئی پیوے رتھ شیطانی
دو جاجو کوئی باجھ غلاماں بندے مل چیندا
چو تھاجو کوئی بیا جال کھا مے پھوآں میں لاوے
ستواں جو کوئی جان ہمیشہ ترک جماعت کردا
کافر اتے منافق مشرک پاسن سدا سزا میں

اٹھ کے کرے آواز اجیہا ہر نولں پیاسنیوے
 کس قصیدیں میرے تائیں توں ہوئی کھینچا ندا
 دتی سدا زکوہ نہ کیتی ربی بے فرمانی
 کہے فرشتہ اس نولں یقصدیں تھیں ہوئی
 تھوہ امداد نہ کیتی اُس دی تینوں رہیا بلاندا
 انہاں گلاں دی شامت تینوں آئی ایزخوی
 اس کارن جو وجہ حدیثاں کہیا بی خدا فی
 وجہ قبر سو جا بک آتش اس نولں ریا جاو
 حضرت آکھیا ہوں انہاں نولں سخت عذاب
 وجہ قبر دے صورت اسدی کھوتے دی ہو جاو
 سخت سزا قبر دی پاو لں عیہر جھوٹھ لائن
 اک دو جے دی گل سنا کے دو ہانوں مچھرانا
 مشرک تائیں چہ قبرے سپا ٹھوس کھاو
 بھی برا عذاب انہاں نولں جو دکھ دیوں بیویاں
 سبھی اصحاباں دقبریں و نج سزائیں لیندے
 ست بندیاں ٹائنے قبر وجہ قبلہ تھیں پھر جاوے
 ناہوں تا جھوٹی سمجھو میری بات پیارے
 وجہ قبر دے قبلہ تھیں پھر جاو لں مکہ جنہاں
 اسدا منہ پھر جاندا قبلوں سمجھو یک نشانی
 ترجیا اوہ جو دنیا اندر جھوٹھ کو امیاں دیندا
 چھٹیواں جو کوئی غلہ لیکے ضبط کرے بند پاوے
 قبلہ تھیں منہ پھر ان نہاں دے فرمودہ سروردا
 بھی سووے مکہ عذاب قبر بعضے فاسقان تائیں

[illegible]

سَنَعِدُ بِهِمْ مَوْتَيْنِ کہیں اللہ باری
ہک عذاب قبر کے اندر دو جا جان سفر
پر جو توبہ تائب ہووے کرے معاف الہی
کریں پس یہ کہینے اور یارب فضل جنابوں

جلدی اسپس عذاب انہما نول دیوانگے دوواری
نال قرآن حدیثاں ثابت ہو یا عذاب قبر
ہن توبہ مر جاوے پاوے حج عذاب گنہی
کر کے کرم بچاویں اس نول تنگی قبر عذابوں

سفرِ حرمِ قبر یعنی سیانِ روشنی و کشادگی قبر و موجبِ رہائی از عذاب

اسد اللہ الغالب حضرت شاہ علی شہر مائے
حضرت تک کے قبر کی ول دوڑے جلدی کر کے
پہر برابر ناری کیتی تا پھر سیس اٹھایا۔
پھر سیتی واپس آئے تائیں عرض گذاری
حضرت کہیا وجہ عذاباں کر داسی اوہ ناری
کیوں مینوں قبرے اندر دوزخی اگے
دو رخ دی گندرف تھیں میرا کفن بنایا ہویا
او گنہار خلاصی پاؤں نال شفاعت تیری
تیکے اُسدی کوک میرے دل حم نہایت آیا
عرض کیتی اصحاباں سنوں کیوں وہ شامت آئی
پھر اصحاباں عرض گذاری یا حضرت سر در
اتنے وجہ جبریل فرشتے اگر عرض گذاری
جو کوئی بندہ رات جمعہ دی دو رکعت گذارے
اِذَا دُئِلَ پھر اس شخص کچھ پڑھسی زن زن داری
اس دانام نماز کفایہ شعبی وجہ بھی آتیا
بھی اک ہو نماز عجائب وجہ حدیثاں فی
پہلی رکعت فاتحہ کچھ پڑھدا اسی واری

پاک نبی تے میں بکوار سی قبر زیارت آئے
بھی لبتیک پکار یا تے سر سجے وچہ دھر کے
ہوئی خوشی قبروں اپنی بعللاں وجہ دایا
یا حضرت اس قبرے والی دس حقیقت ساری
مینوں ویکھ بلیا اُس نے میں لبتیک پکاری
سجے کھتے بھر کن میرے آتش دی انگارے
اس عذاب قبرے مینوں سخت سنایا ہویا
نام خدا دے یا نبی اللہ کریں شفاعت میری
دوڑ گیا وچ عرض گذاری اللہ دکھ ہٹایا
حضرت کہیا گالی مندے بکواسی اوہ بھائی
کر دے عابو اُمت پاوے ایس دکھوں چھٹکارا
اُمت تیری نول اک تحفہ بھیجیا اللہ باری
ہر رکعت وجہ آیت کرسی فاتحہ بعد پکارے
قبر عذاب ہو سی اس نول نال اللہ دی یاری
قبر عذاب نہ ہو سی اس شخص پاک نبی فرمایا
چار رکعتاں ات کسے وجہ جو کوئی پڑھسی بھائی
سُورۃ النّٰجِیٰ خلاص خدا نے وجہ قرآن اتاری

۱۷
یعنی سورۃ النّٰجِیٰ
اللہ اللہ اللہ
مکہ مکرمہ
کین کہ کفوا
پہلی رکعت وجہ
بعد از تحویل
داری دو رکعت
دو رکعت تیرے
پہلی رکعت
دو رکعت
کوئی ایک چار رکعت
کے تین چار
اللہ اللہ عذاب
قبرے تھیں بھیجا
رکعت کا
مولوی دلپذیر
علی خان

ابن عمر رضی اللہ عنہما بیان ہو کارن جو کوئی حج کر نیدا
تے حج کامل و اور جہ سے مال پیونون پہنچا دے
بھی پچھے قرآن جو میت گارن اجڑے استائیں
شعبی کنوں وایت آئی عادت انصار اندی
او تھے جاکے میت کارن پڑھن قرآن تہامی
سعد علی وایت وایت ابو ہریرہ وں لیا دے
فاتحہ تے خلاص نکا تر پڑھکے آکھے بھائی
اسد اسبب تائیں قبراں لیاں تائیں
اوہ مرنے پھر اسلے کارن کرن شفاعت
بھی سوئے کسین پڑھو جد قبرستانیں جاؤ
وچا حیار علوم کتابے کہیا امام غزالی
فاتحہ تے ترن قل آخر دے جد قبراں ل جاؤ
ایہ پہنچے ٹھیک انہاں تائیں اسوچے شک نہ کوئی
تے قول لچو شافی ناگالے انہاں کنوں آئے
وچہ حدیث مبارک حضرت پاک نبی فرما دے
ہر شے قصص یہ افضل اشرف ایسا ہو نہ کافی
خوش قبیلے اک کلا تنگل وچت سب آون
مال ہو وں توارث سانجھن کھید ہوئی تمہاری
روح گیا جتہ اللہ چاہیا برد ہو یا سب بندہ
نیک ہو یا تا کہیں بندہ ہوں بدستیں ڈیرے
خوش علقاں ہں بولدہ بائوں ہر کوئی یاد کر نیدا

دو زخ قصص زادی اسنوں لکھ پاک لکھیندا
ایوں پہنچن ورنے صدقہ بہت حدیں آوے
بھی قبرستاناں اندر پڑھنا جائز شک ورتیں
قبرستانیں جاندے کہہ جو میت ہو جانندی
مردیاں نول یہ پہنچے کہندا پاک سول گرامی
حضرت کہیا جو کوئی بندہ قبرستانیں جاؤ
جو کچھ تیں اس ویلے اندر پڑھی کلام خدائی
ہو و دفنائے ہوئے ایٹھے مومن مرد و سائیں
اللہ قصص بخشا وں اسنوں کہیا نبی شہاے
میت داکھ بولا ہو وے آپ نکونیاں پاؤ
حضرت امیر بن غنبل قصص کرے وایت عالی
پڑھ کے سب ثواب نہاںدا مویاں نوں پہنچاؤ
نال قرآن حدیث اچھی دے یہ گل ثابت ہوئی
کولوں کسے بنائے ایوں مگر انہاں دے لائے
رحمت بدی اداکھے ویلے قبر اندر کم آدے
نافر زندہ ناپو وارت نا کوئی بھید نہ بھائی
پچھوں خبر ندانوں مٹی یا کیڑے اس کھا وں
نہیں تا اپنی میتیں رحمن اللہ تیری یاری
نیکھے نام رہیا اک باقی چنگا سی طمسند
برے لڑکے تائیں آکھن گوروں گیا پڑھے
چھڑیاں نول کوئی بندہ ہرگز نہیں پھیندا

بہتر سے قول شافی
سے ایک نے پچھلے
باب و بیان ہو چکا
میں جو ثواب کلام دا
میت لکھ دیا
اونہاں اما زافا میں
کے مرنے والے
ماتر اپنے دل میں
تار گرا ہوا نہ کھا
دنا ہے ۱۲
یہ حکایت حضرت یونس
نے پچھنے دی کتاب
قصص الانبیاء میں نقل
ہے ۱۱۰
مولوی محمد بلبل
پوری۔

حکایت

آپس وچ پھینداں سیان نہاں مہنڈیاں

حضرت کجی غیلانی بکدن باتاں کچھ لایاں

حضرت یحییٰ علیہ السلام تائیں نال تبسم کہندا
جو میں عذاب خدا سے کوئی تینوں نکاحی
شکل تیری غمناک ہمیشہ مجھ جھڑپوں میں ہوتی
اے میرے بیٹے وحی خدا نے کتنا نال شتابی
یعنی جو کوئی بندیاں تائیں جسکے منہ دکھاؤ
پسند آگھن دوہاں تائیں وحی خدا آبا

نال خوشی نے ہے چہر تیرا سرم ایویں رہندا
حسرت کیسی کہیا استوں میں اے سچئی بھائی
جو میں خدا دی رحمت پرتینوں میں نہ کوئی
کھلے متھے والا بندہ ہے مقبول جنت ابی
خلق طبعیت والا بندہ بہت خدا لڑا کھاوے
کاش وجہ دی خدمت سے کھواشتہ نہ فرمایا

مناجات

رحمت داد ریا آبی هم درم و گدا تیرا -
وقت فراغ آسانی بخشین تلخی کنول بجایین
بھی کریں کشادہ قبری فی فردی گنجواں

جہاں کہ قطر و خشیں مینوں گہر و جہاں سے میرا
 وچہ تیرے سر میرے تائیں آپ جو بکھائیں
 نال محاسبے میرے سر و گرد گداجستہ جہاں اس۔

بیان جائے قراۓ لوح بنی آدم

روح نبیا علیہ بعد وفات ان شہیدان کے لئے
 جیونکہ حضرت موسیٰ انیس ڈھائی سو سال
 و چالیس برس مبارک روح شہیدان کے لئے
 انیس کے جو چھٹیاں مرقم ہیں چھپانوں کے
 سہر قریب ہر جنت پر اس عباس بتائے
 بعض حدیث میں لکھیا روح شہیدان
 کعبہ بیٹا رکھے اوہ کہند انہی بتائے
 جنت میں داخل و پر ایہ لکھائے جہان
 تے مسلمانوں کے لڑکے چھوڑے جہان مانع مرقم
 ابوہریرہ کے روایت پاک نبی و شہید

بعض آکھن قبریں ایسی ہیں کہ اگر کمانہ سے
ایسی قبر مبارک اندر کھدائی کر گزائیے
سبز پتھر و بن کے اونچے سیر کران میں پائے
وچہ قدر بلبل نال عمر شہزادہ شکستہ جہاں
روح شہدائے ہند پائے تھے نراق تھا میں و
ہاں میں بہشتیں تھیں طرح آون چہ قدر بلبل
سلماناں سے پڑے چہ پڑے بادشاہ پاک پائے
ہاجور و قیامت اپنے بدنوں دیول آون
عمریاں بن کے چہ بہشتیں سیر فرمائیں کرے
سب جنت دیو چہ کستوری داہک پہاڑ بنایا

۱۰ حضرت علیؓ
 ۱۱ حضرت علیؓ
 ۱۲ حضرت علیؓ
 ۱۳ حضرت علیؓ
 ۱۴ حضرت علیؓ
 ۱۵ حضرت علیؓ
 ۱۶ حضرت علیؓ
 ۱۷ حضرت علیؓ
 ۱۸ حضرت علیؓ
 ۱۹ حضرت علیؓ
 ۲۰ حضرت علیؓ
 ۲۱ حضرت علیؓ
 ۲۲ حضرت علیؓ
 ۲۳ حضرت علیؓ
 ۲۴ حضرت علیؓ
 ۲۵ حضرت علیؓ
 ۲۶ حضرت علیؓ
 ۲۷ حضرت علیؓ
 ۲۸ حضرت علیؓ
 ۲۹ حضرت علیؓ
 ۳۰ حضرت علیؓ

مومن لڑکیاں درجِ سارہ بندہ و نجات
کے سبب بیٹا پاک نبی فرماندے
جو مومن قرضاتی ہو وہ دھیرے قرض مر جائے
جہ تک قرض نہ اتنے اسد جنت داخل نہ پاسی
کے برابر ہو جاوے قیدی ہو قرضاتی مرے
جس نے حق بیگانہ ہو دے قیدارہ بھی ہو جاوے
بعضے آگن قبر ان مدد راہ سب قیدی ہوئے
کافراں اتنے منافقان دے فرج ستویں برقی
دو دو بیٹے وہ دوزخ آگے حاضر کیتے جاوے

ابراہیم تنہائی سارہ پالیں انہاں تائیں
مومن دے فرج اندر سیر کرے من بھگت
اس وارو دے ہوا فی اندر اللہ قید کر دے
ایویں جو کوئی بندہ عامی بین تو بہ مر جاسی
اپنی تنہائی و اشکوہ پیش خدا نے کر دے
جہ تک حق نہ اتنے سختیں جنت داخل نہ پاسی
بعضے کہیں بہشتوں باہر ہو محسوس کھوئے
وچہ سختیں ہیں اوہ قیدی بکے کھانے
پتھر جھلدا دیکھیں اس جہ دون تے پھٹاؤں

اللہ اُمرُ صَدْرٍ عَلَیْہَا عَدُوٌّ وَاعِشَہُ

جو اولاد انہاں دے وچوں چھوٹے مر جاوے
روز قیامت قادم ہوں کہ ان اہل ایماناں
شیخ جلال الدین سیوطی رحمت ہوں غلامی
جو مومن علیینے جاوے کافر وچہ سچینے
تے وچہ حدیث برابرین غائب پاک نبی فرماندے
یارب جس دن دنیا آلوں مرین بر نماں

چار تو فیہر بہشتاں دے اوہ پھر کے جنت نگہاں
وچہ بہشتاں ورسن کرے اللہ دست سکرانہ
وچہ مرگان ارداحاں دے اس تھوڑی گل مگانی
بھدر دل انہاں وچا تیں زینتے ناں یقینے
روح سارے پھر بدناں اندر داخل کیتے جہنمے
فضل کرم تھیں روح اسد فوں دیویں نیکیاں

بیانِ عقبہ سوم روزِ قیامت

پہلی گھائی وقتِ نرعدی وچہ قبر دے
ایہ وڈا سخت ہار اہر تھیں کہیا پاک تعالے
یومِ عسیر تے یومِ الحسرت جس نوں رب بنایا
یومِ الحساب تے یومِ لفصل بھی یومِ عظیم ایہائی
یومِ الجمع تے یومِ الآخر یومِ تست و خلودوں

ترجی گھائی روزِ قیامت مرسل جس تھیں درے
اس گھائی تھیں جو پنج نکلیا وڈے نصیبانوالا
يَوْمَ يُفْعَلُ السَّرُّ يَوْمَ عَظِيمٍ وچہ تغابن آیا
یومِ وعید تلاق تے مجموع عاقہ حاقہ بھائی
محشر حشر خر وچ قیامت مشہودوں موعودوں

جس طرح فرمایا ہے
تھیں ایک وقت کے یوم
کلامِ انبیاء و کلام
نے اللہ کے اس شاندار
الہامیہ جو اس میں
ہوئے تو اس میں
یوں اور فرمایا ہے
سب سے غافل کی
میں سے اور ہر روز
میں سے اس میں
باری تعالیٰ اس میں
فرمائی ہے فرمایا ہے
اولادِ قلماری کے بقول
ہے اس کو میری امت
کے قادموں کی امت
سوائے قلماری کے
یہاں ۱۳۔ کوئی جو
دیکھتا ہے

قمر پر غموس تے حق بھی یومِ اندین تھی آسم صافہ واقعہ فاشیہ قائمہ راجعہ آیتانے	حق قصہ اقصیٰ آؤفہ آؤفہ سب داخل و چہاں ایہ سب چہ کلام اللہ کے نام قیامت والے برکت پاک نبی دی سوکھا ہوسی اللہ بھادیں
---	--

وَإِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَامَرٌ فِيهَا وَإِنَّ اللَّهَ يُنْعِثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ

ٹھیک قیامت آون الی اسوجہ شک کوئی کافر کن خیال قیامت ہوسی کہی راوی حضرت انس روایت کیتی پاک نبی فرمائے جیونکر و نہہ انگشتاں ندر فرق نہ ہوجے کافی	قبر والے باٹھا نے سب قبر آوں ہوئی رکے میں ٹیڑے اندی لیسال بھر تباہی روز قیامت تے میں نوں لڈیا تے آئے ایویں روز ہشر دیکھیں میں ہویا ہاں بھائی
---	---

بیان آثار قیامت

نشان قیامت ہو قیامت ٹھک چھوٹے کرٹے چھوٹیا تائیں صغریٰ سدن کبریٰ ڈیا تائیں ایک ظہور محمد جبردی جبر سے مابہر آون پھر اس ٹھیں چھکے کبریٰ سے پھر نئی تائیں پھر جیسے دو جا لفظ وچہ قرنا پھوکیوے کہن قیامت جتنی مدت ہر شے لیکھا بھرنا	کہن عوام الناس نہانوں آخر والے کرٹے ایہ عربی الفاظ نہانوں سمجھ دے پھر پائیں اوہ نشان قیامت والے صغریٰ سدن آون جس پھوکوں ہو جاسی جگہ ٹھیں ہر اک چیز آون اسویدہ پھر بندے ڈنگر کوئی زندہ ٹھیں اس ٹھیں بعد غلود بتاؤن پھر کہے نہ مرنا
--	--

بیان علامت صغریٰ

سب ٹھیں پہاڑاں جان علامت پاک نبی آنا بھاریاں یہ علامتاں نوں ہر ہشر دیاں فی دو جا یا رسول اللہ د عمر خطاٹ نورانی آیا اک اچانک توں مرد زیب کش والا عمر جوان تے سوہنا چہر والاں و پر سیاہی	پھر نہاں ار حلت کر کے دنیا ٹھیں لد جانا اس ٹھیں پچھے ہو جو آیاں تنہاں شمار نہ کوئی آکھے ہکدن بیٹھے سال سین یاں رسول حقانی خوب لباس سفید تے نالے صوت دامتوالا شکل پوشاک نامی اسدی ڈاڑھی سوہنی آہی
---	--

اسے تحقیق قیامت کے
دال ہے نہیں کوئی چیز جو
اسکے اسے تحقیق
اوتھاو گیا وہاں لوگاں
نوں جوہر فرماست ہوتا
جسار و پاشیل
ہوا نہ دہتر تون جیسے
ایہ سب جیسے
تو جیسے تحقیق کوئی
جگہ آؤ و جیسے
سب قیامت آوں اور تے
اس میں کھجے ان خبریں
ماہر رسول اللہ صغریٰ
انوار اسد میں کہن
ان صغیر نے روایت ہے
اس ٹھیں علامت صغریٰ
نہ ٹھیں کیا یاں تے
قیامت ان نہاں دو
انگلیاں سے آئے شاہ
کہنا بورا کوئے نال
چکلی اچھی سے تے
چکلی سے پھر کیا ہوگا
سبابت سے پھر کیا ہوگا
کہاؤ نا دنیا اور دوسرے
ترقی باب اشارہ
الہامہ

جھوٹے گواہیاں بہ کوئی دیسی ہوسن چل زیادہ
 سودا کرتے لکھنے والے ہوسن بہت اگلے
 رتاں اندر شرم نہ رہی منہ تھیں لٹھی لٹی
 مسلمان بیا جاں کھا دن سنوں نفع سدید
 بہتے لوگ شراباں تائیں شربت عرق سدن
 اَللّٰہُمَّ عَلَیْکُمْ بِدَیْلِ اَللّٰہِ لَفْظِ بَدَاوَن
 وجہ آنا جاں دُعاں ہرگز برکت پہنچے کافی
 قائم رہن نہ اوپر شریعت عالم مفتی متھی
 بڑھے تر پر کرن بُرائی لیسیم مرد ہنداؤں
 کینے بعض تعصب دھن بہر کوئی جھوٹے لڑے
 مہراں نال بُرے پاسوں مرزاہ کماؤں
 بھی رتاں نال حجام کرسن مرہر تھیں بھائی
 رتاں مہر تھاجی ہوسن چھوٹیاں عمر اُلے
 برسن بینہ دھڑا دھڑا پر کھیت نہ جتے کوئی
 ذکر الہی کرے نہ کوئی بہون قرآنوں عاری
 موسن نول تکلیف دیون چھپہ اچھہ کچارا
 مال حرام دباؤں اس نول حق حلال بچان
 دین نبی وجہ بدعت شرکوں ٹھن فیاں گلاں
 اڑ کے حکام بن تے نالے رتاں دی ستراری
 اُٹا گھا ٹامرواں سندا دنیا دھہ ہو ویسی
 پہلی راتیں دے پن اینویں موٹے پن جانی
 عالم کرن ریائی مسئلے حق نہ کوئی ارے
 دُعاہ سبتال لہ بناؤں بد اخوت نہ کرن

سچ گواہی کو لوں سن جائے خوف خدا
 توں والے ٹھونگے مارن کچھ نہ پاؤں پلے
 رجبے نام فقیراں تائیں خیر نہ پاوے کوئی
 دھڑی رشوت جو لے آؤں بدین نام دھڑی
 مال زکوٰۃ انہا ننوں دینں جیہڑے ٹہل کر لیں
 یا اوہ گالی مندے دیون سنت دیون کھلاؤں
 شاہان ندر عدل نہ رہی گھر گھر لے لڑائی
 فقوے جڑن اچھہ جنہاں تھیں حاکم ہوں بضی
 دینی چھکٹ کر سی کوئی موموں نیک سداؤں
 منگن پن دُسیا اندر بہر کوئی کسب بناوے
 اینویں عورتاں عورتاں کو لوں اپنی طلباؤں
 گلیاں تے بازاراں ندر پھیلے گی بُریانی
 اولاد داں گھٹ جین ہوسن بہت گوتے نالے
 سچ نے جھوٹے تارن ناہیں بہت ہوسی بخونی
 سنت نبوی جانن ایویں گدی جویں نگاری
 لونڈیاں دیاں سچیاں انگول دین چھپاؤں ہارا
 وانگ شیطاناں نیک کماں تھیں مکدوے نول رائن
 لُٹ لُٹ مال بیگانے لاؤں اُپر نگ محلاں
 مرقبیل تے رتاں بہتیاں بہر جا کرن اسی
 ویتہ ویتہ رتاں دی نگہبانی ہک ہک دہریسی
 جیو کدو جی تزکی ہوئے یہ بھی پک نشانی
 بُرا مناؤں سُنوں جو کو عمل حدیث کماوے
 لٹاں دکھ نہ دیکھے کوئی اچن جیتی مر سن

جھوٹے گواہی
 بہر کوئی دیسی
 ہوسن چل زیادہ
 سودا کرتے
 لکھنے والے
 ہوسن بہت اگلے
 رتاں اندر
 شرم نہ رہی
 منہ تھیں
 لٹھی لٹی
 مسلمان
 بیا جاں
 کھا دن
 سنوں نفع
 سدید
 بہتے لوگ
 شراباں
 تائیں
 شربت
 عرق
 سدن
 اَللّٰہُمَّ
 عَلَیْکُمْ
 بِدَیْلِ
 اَللّٰہِ
 لَفْظِ
 بَدَاوَن
 وجہ آنا
 جاں
 دُعاں
 ہرگز
 برکت
 پہنچے
 کافی
 قائم
 رہن
 نہ اوپر
 شریعت
 عالم
 مفتی
 متھی
 بڑھے
 تر پر
 کرن
 بُرائی
 لیسیم
 مرد
 ہنداؤں
 کینے
 بعض
 تعصب
 دھن
 بہر کوئی
 جھوٹے
 لڑے
 مہراں
 نال
 بُرے
 پاسوں
 مرزاہ
 کماؤں
 بھی
 رتاں
 نال
 حجام
 کرسن
 مرہر
 تھیں
 بھائی
 رتاں
 مہر
 تھاجی
 ہوسن
 چھوٹیاں
 عمر
 اُلے
 برسن
 بینہ
 دھڑا
 دھڑا
 پر
 کھیت
 نہ
 جتے
 کوئی
 ذکر
 الہی
 کرے
 نہ
 کوئی
 بہون
 قرآنوں
 عاری
 موسن
 نول
 تکلیف
 دیون
 چھپہ
 اچھہ
 کچارا
 مال
 حرام
 دباؤں
 اس
 نول
 حق
 حلال
 بچان
 دین
 نبی
 وجہ
 بدعت
 شرکوں
 ٹھن
 فیاں
 گلاں
 اڑ
 کے
 حکام
 بن
 تے
 نالے
 رتاں
 دی
 ستراری
 اُٹا
 گھا
 ٹامرواں
 سندا
 دنیا
 دھہ
 ہو
 ویسی
 پہلی
 راتیں
 دے
 پن
 اینویں
 موٹے
 پن
 جانی
 عالم
 کرن
 ریائی
 مسئلے
 حق
 نہ
 کوئی
 ارے
 دُعاہ
 سبتال
 لہ
 بناؤں
 بد
 اخوت
 نہ
 کرن

جیوں طاعون سپا آنکلیں قبرز دل خدائی
امرا تہوں ایسی کوئی گھٹی سخت اٹھیوے
سنبھال ہوں کوئی ور لایے جسوں پہ
پلک جھلک پہ گھٹاں ہوں سوہنے بالک لائے
ایسے طور نشان قیامت اکثر ظاہر آئے
وجہ مسیتاں گلاں چھین گھٹل دیا والے
پچھے دائل کو دی پاؤں جھوٹے دائل میرا
جھوٹیاں فتویاں نے لکے ہا مفتیوں نے ملے
عام نام سداون بعضے عمل نہ کر دے رانی
دینی علم نہ پڑھا کوئی نہ کوئی مول پڑھاندا
علم قرآن حدیث جو اصلی لوکان میں کھدیا
کنجریاں جہانیں دھیا جیوں حضرت فرمایا
گاؤں اتنے دجاؤں سندی سہوں نگت آئی
دبے نے پار مونے گھر گھر جدے علم ٹنڈے
نیکے مور نشان عذاباں پتھر تراڑاں پتیاں
بہت شتابی آؤں لپکے قہر عذاب بالوں
ایسے طور تمام نشانیں ظاہر ہوئیاں بھائی
بک نشان میں ہ گیا باقی دیکھاں کس دم
پرا یہ بھی جسے موجود علامت جے تاویل کچھوے
جئے کھنے نے مقہر پُر بودی آن رکھائی
مسلمان سداون موبوں ہڈیاں چٹ پڑیاں
ایتاویل نہ کافی اینہساں جو بد فعل کیاؤں
بھی قوم نہ مار ہی دیا اندر غلبہ کر کے آوے

لاکھ کوڑاں اچن جیتی خلقت مار مکاری
جسوں اثر ہووے کچھ اسدا اوہ بیمار نہ جیوے
نہیں تال جس گھر داخل ہووے تھنہ تھنہ
اس طاعون پلگ دو گائے کتنے شہر اٹھے
جویں حمال نہ ڈھونڈے کوئی کھاؤں بال پائے
شرع لحاظ نہ کر دے موئے تال مرد مکارے
اس سیمے دیاں لوکان کولوں منگ پاد پتیرا
قاضی شوق اریاں کر دے کی کی اکھ سداں
کر کر سنے لوکان دسن آپ کرن بُریائی
وانگ پتیرا پڑا خواندہ ہر کوئی مولوی پیاسدا
مولویاں ان پڑھیاں جگہ جگہ فساد چھایا
نام انشرف سداوے ہر کوئی کم کنجراں اچایا
کنجریاں نے کنجراں سندی لور نہ رہ گئی کافی
جس گھر ناہار مونیم ہووے نہیں رئیس سید بندے
دور دوراڈاں سنبھال کتنے زمیناں بھی ہس گیاں
کانگرہ شہر تے مور گئی پتہ ہو گئے غرق بھولا
جیوں فرمان سول شدہ دافرق نہ رہ گیا کافی
قہر خدا دابد کاراں دیاں شکلاں ان ٹاؤے
ایس زمانے اندر دیکھو ظاہر ہوئی دسیوے
وانگ یہوداں بکو جی سبے شکل بتائی
بوزیاں دیاں شکلاں کٹھیاں چھالوں دیاں
انشار اللہ بدتر اس تھیں صورتاں گڑجاؤں
کر کے جنگ قتال نہایت کتنے شاہ کھیاوے

۱
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں
۲
بین میں ۱۲
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں
۳
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں
۴
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں
۵
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں
۶
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں
۷
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں
۸
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں
۹
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں
۱۰
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں
۱۱
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں
۱۲
پچھے ان کو قیامت دیاں
نشانیاں مچاں
لانے اچل تے ظاہر
بین میں طرح میں دیکھ
پان تپیاں بانیاں

شام اندر اک حاکم ہوسی نظام پوسیانی
اک نبی دادشمن ہوسی حاکم شمس میرصدرا
دو فرقتے ہو جان نصائے ہتنی قوم تمامی
شام اندر آجنگ کر لین لشکر شاہچڑاوے
آکھے کوئی نصاری وچوں فتح اسالوں ہوئی
جُنکے ہک سپاہی بو لے کرک جواب سناوے
دین محمدی غالب ہو یا ہوئی فتح اساڈی
اتنی بات ہووے جس ویلے پھراوہ جنگ مچاؤن
سبھ نصاری رمل جاسن سانجھن و ماں شاماں
قوم نصاری غالب ہووے دے دین عیسیائی
ایسے طرح آہستہ آہستہ ہر جاگہ لنگھ جاؤن،
اہل اسلام اعلی اس ویلے لوجہ حسرت آوے

نال ظلم دے قتل کر سبی آل رسولؐ بانی
جو کوئی دیکھے سیدزادہ قتل اُتھائیں کروا
ہک مقابل شاہ رومی داد و جابنسی حامی
اوڑک کر مقتول مخالف فتح انہاں تھیں پاؤ
دین چلیپا غالب ہو یا جھوٹھ کرے وڈیائی
چُپ کریں بے ادب جھوٹوں نہ تینوں آئے
اول آخر دین نبیؐ نوں سے امداد خدا دی
مومن بہت سنے شاہ رومی ترث شہادت پاؤں
وجہ دینے اگر ہوسی مجمع اہل اسلاماں
مذہب تہول نصاریٰ والا کپڑے بہت لوکا تہی
عرب کنائے اُڑن جا کے خیبر نوں ہتھ پاؤں
اسکھن کوں مام محمدؐ جدی رب بلائے

ابتداءً آثار قیامت کے کہ اول آن ظہور امام مہدی علیہ السلام است

ایسے موقع نے پھر اتر مہندی تر ت نکالے
نام محمد مصدق اسد ایمہہ اسدی مائی
حضرت شاہ حسن دی نسلوں ہوئی وہ سہا
بسھ اخلاق نبی دے انگوں صورت فرق ضروری
علم لدنی ہوئی اسنوں خصلت پاک نبی دی
چن سورج نول گرہن لگیگا وجہ رمضان مہینہ
ایہ خاص علامت مہدی والی پاک نبی قرانی
تیراں سو تیاراں سنہ وجہ یہ بھی ہو گئی پوری
جسدن تھیں چن سورج تا میں خالق پاک اپایا

قرعہ دستی جہاں اسدا ہوسی یمن وچالے
 باپ ہوسی عبداللہ اینویں کھیار سول مخداتی
 حضرت آکھے میرے وانگوں اسدا خلق نیارا
 اُچانک کشادہ منھا پہرہ روشن نوری
 مستحلال پر ہتھ مرلیسی اڑسی جیہہ ولیسی
 ظاہر جہدول محمد مہدی ہوسی وچہ زمینے
 وچہ حدیثاں سرور عالم پہلوں خبر سُنائی
 گرہن لگاچن سورج تابیں جیونکر امحضوری
 ایسا واقعہ دیکھن اندر لگے کہی نہ آئی

[illegible]

وہ سبحان اللہ کیا رتبہ پاک حبیبِ خدائی
تیرھویں چن اٹھیسویں سو درج ننگن گہرین وہانوں
ماہ رمضان جیسے اندر ایہ سب واقعہ ہوئی۔
چالی برسوں عمر مہدیؑ می ہوئی اس زمانے
عین بعین برابر پوری ایہ گل واقعہ ہوئی
جسٹ نصاریٰ شاہِ رومی نوں کرن شہید نکار
نکل شتابی او تھوں حضرت مکے طرف ہاون
کتنی مدت ہن ڈھونڈنیدے لوک انہانکے تائیں
جھوٹا دعویٰ مہدی والا کتنے لوک کریں
ہر بدال و تار خدا و السنوں پھرے ہوئے نیدا
باتنے خوش ہوں جیوں یوسف لہجہ پیا کرواں
پھر سارے روز و رات نہاندی بیعت تھے کرسن
جیوں جیوں سنسن خبر نہاندی جو بدال گری
حضرت مہدیؑ لوکاں لدھا غم گئے دلیکیراں
ہاتھ غلبی آسماناں تھیں یہ آواز پکارے
جو ایہ لکھے اس دیکھنا تیں سچہ سنو کن دھر کے
حضرت مول نہ چاہسن یہ گل بیعت ہو میری
ہاں خزانہ بہت پُرانا دولت نال پر و تیا
تا ج الکعبہ بولن اس نوں کجے والے دے تے
چنگے خلق انہاندے کو لوں جگوچہ صہان بوسن
آفسے ہاں منصور بہادر دور و راء النہروں
راہ وچہ فرگیرن اسنوں اکھن اُدھر جائیں
کئی ہزاراں قتل کریں غالب کوئی نہ ہوئی۔

تیراں سو برسوں جس گدوں پیشگوئی فرمائی
ایہ تاریخاں حشرِ عالم خود کہہ گئے اسانوں
جدوں مام محمد مہدیؑ نکا ہر اٹھ کھوسے۔
جسویلے ایہ واقعہ سارا ہوئی وچہ جہانے
سارے عالم اکھیں ڈھٹا شبہ نہ رہ گیا کوئی
ہوئی تدوں محمد مہدیؑ وچہ پلینے پیارے
مت کے تحت خلافت والا لوگ میر گل پاؤں
جے اوہ بخلیفہ کرینے ڈھونڈن جہا جائیں
ایس طرح نفس دے سارے جھوٹے اکھیں
اوڑک کن مقام وچالے بندہ طواف کریندا
جہا مسیتنی نقلاں پڑھسن اللہ داسٹ کرانہ
شام عراق میں دیکھدے آن خلیفہ پھرسن
دوروں دوروں پاس انہاندے حاضر ہون گامی
اہلِ سلامی فوجاں دھننے آؤں گھٹ ڈھیراں
رہے ایہ خلیفہ مہدیؑ اس نوں منوں سارے
نالے کروا طاعت اس دی صدق پیکر کر کے
پراہہ زور دھکا گئے کہ سن ہوئی خلافت تیری
بیت اللہ دے بوجے اگے فن ہے کیتا ہو یا
کدھ محمد مہدیؑ اس نوں مسلماناں وچہ دے تے
دوروں دوروں سن سن بند کرن زیارت آسن
فوجاں کٹک حمایت کارن آنے اپنے شہروں
پراوہ ہوڑیاں رسی ناہیں مائے کافراں تائیں
اوڑک وچ کرے گا حضرت مہدیؑ ہی پاؤں

۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

پراوہ بوسفیان حرامی آل نبیؐ دا ویری
 کر کے جمع تمامی لشکر گھروں کر کے صفائی
 اوچکار مدینے مکے اترن بیٹھ پیاراں۔
 اس لشکر دے پتوں سارے دوسرے چھ ہنس
 ہک بندہ فرخ حضرت تائیں کہے مبارکبادی
 دوجا بوسفیانے تائیں دے جو گل و رقی
 جہاں یہ خبر نصاریٰ پاس سمجھ جمع ہو جان
 اتنی جھنڈے جوڑ کر اس لشکر سمجھ پڑاون
 کمراب بٹھ تمامی آون کارن جنگ لڑائی
 مہدیؑ اپراں مکے طرفوں لشکر توریان
 بعد زیارت شام لاییت کرے مشق تیاری
 فوج محمد مہدیؑ والی ترن ٹولے ہو جاوے
 اوہ دائم و فرخ رہن نہاندی توبہ رذالہوں
 نال شہیدانِ جدیدہ دیاں دے جے نہاں ساری
 لڑن نصاریاں نال برابر تیغ بیدھر کھچلاون
 کر سہ پھیر محمد مہدیؑ فوج اکٹھی ساری
 آپس مچہ سو گندل کر سن ل سارے اتفاقی
 کر سن جنگ نہایت آخر بہت شہادت پاون
 دیکھے روز کرن پھراونیں پکے عہد تمامی
 کچھ قبائل لیا دے ڈیرے مہدیؑ اپنے سنگی
 قسماں چاون عہد پکاون مارے باجھ نہ ہٹنا
 فخری اٹھ کر سن صفائی طرف کفار پلیداں
 ویرے ویرے ہنس پچھے جو نینواں دکر اٹھے

کر کے ظلم پچاویں لگے ہن ناجا سی خیمیری
 مہدیؑ نوں جافٹل کران گا دیوں صلاح بنائی
 ترت چانک مچہ مین دنگھر وچن سمجھ ہڈاں
 چنگی مہدیؑ خبر نہاندی جو پچھے فرخ آہنس
 غرق ہو یا وہ لشکر سارا ہوئی مدد خدا دی
 لشکر تیرا سن سبباں گھر گیا وہ دھرتی
 نیرے دوروں ہوئے سارے لشکر کنگا جہاں
 بارہ ہزار جوان جو جنگی بہ جھنڈے سنگ آون
 حضرت مہدیؑ پر سارے جسدے کر سن بھائی
 پاک نبیؐ دے دے دے سندھ آون زیارت پافے
 اوتھے جاوے تا بھی آون لکھ نصاری
 ٹولہ ہک نصاریاں کوں لکھ کر سن سہا دے
 دوجا ٹول شہادت پافے اجر دے دے گاہوں
 نر سچا ٹولہ براہب اور دیے نہیں ملاوی
 حکم خدا دے نال شتابی فتح انہاں تلہاون
 کھنڈاں دے مارن کارن کہی جنگ تیاری
 خارجیاں دکارن کارن کشر چھوڑن باقی
 مہدیؑ شاہ دی فوجوں بن کچھ اندک بجاون
 اسدن بھی پھر بہت شہادت پاون لکھ اسلامی
 راتیں بیٹھ کرن منصوبہ وہ بہادر جنگی
 یکے مرساں سب تھاتیں یکے نہاتوں بچپنا
 اوڑک پان شہادت وہ بھی سن نال شہیداں
 اوہ بھی قسماں چاسن لکے ہر کوئی ایگل آکھے

۱۔ جی طرہ زیارت یہ صورت
 ابوہریرہؓ دیکھ کر فرم فرماتے
 یا نبی اللہ! میں در قتل خانہ
 تیرا کھڑے ہر گز نہ ہوں گا
 جو میں لشکر امام مہدیؑ
 انہماک کرتے ہوئے ہوں تو یہ
 آیت تیرا کھڑے ہو جاوے گا
 اللہ تعالیٰ کے لئے شہید
 ہونے کے لئے کیا ہمت نہاں
 ۲۔ دی نال راہن سارے
 دیکھ کر وہ ۵۰۰ آدمی
 ۳۔ صبح دی جاہل
 ۴۔ شہادت دی اس طرح
 ۵۔ جہاں لڑنے کے لیے
 ۶۔ ان کے دھوکے سے
 ۷۔ جو دیکھ کر ہل دی۔

اج میں دن اخیلا ڈاکر ساں خجہ تسلّا
 بختہ بختیار کر سین ل بل چو تھے روز چڑھائی
 آگوں ساہواں کوئی نہ کھلے کنب و بجن سبھ پڑی
 نسین بجن کافر ساہے مول نہ ٹھہرے کوئی
 غالب دن پر انہاں کے لدی بھڑک نہ مہیں
 اوہ وچہ بہاڑاں جگل جٹاراں پی جان لگاؤں
 ناں غنیمت ناں نہراں عوسن لوئی پارس
 حضرت ہمدی اوہ بھٹولت لشکر وچہ تارے
 مسلماناں نول سوختی خوشی ہوئی گاٹی
 آکھن لائے اوہ جیونے سہند ہونداں سٹھایا
 ستودھوں کہ ہیا کوئی باقی سبھ ہائے
 فوت ہوئے سبھ سنگی ساڈے آساں بھی کھڑا
 اس تھیں بعد کر سی ہمدی بند بست اسلامی
 بھی سامان لڑایاں ولے جنگاں دکار خانے
 ہراک چیز آبادہ کر کے لشکر شاہ چڑھاوے
 ہسی آپ مکر دیا دے فرج اگیرے کر سی
 قوم ہوا سحا قوں لیس جنگی ستر ہزاراں
 پہلے استنبول شہر نول جا کر ٹھوکر لاؤں
 جدا وازہ تکیراں استہر دوائے آوے
 کر قتل ام کفاراں تائیں شہروں باہر کٹھاؤں
 عدل تے انصاف طریقہ پوئے طور کما سن
 پہلو پیل جڈن ہمدی دی بیعت لوک کراؤں
 استنبول شہر جسویئے قبض انہاں کے آوے

پڑھ لسم اللہ کلن فجر سے جیٹری کر سی اللہ
 گھیراں بیج کفاراں تائیں کارن جنگ لڑائی
 شیر الہی بجن وچہ کھلے ونگارن غازی
 مومن پکڑن جان نہ دیوں ہو مدد و خدا فی
 جو لڑھا موقوف کر سین کوئی قلیں چھوڑ سین
 زان وچہ مول لے لہجے کوئی ایسی نکت پاؤں
 سبھ سبب اتے سونا پھادی آگے چہر گاسن
 اہل سلا ماں پر وٹے جو کوئی بختہ آوے
 سبھ ارمان شہیداں الادول وچہ کر سن بھائی
 بھٹھہ سپاہن باجھ انہاں کے کس کم پہنچد آیا
 کیٹری خوشی انہاں توں جنہاں تینے ساتھ لدا
 سجنال باجھ پتہ پیر فقیر دولت نول کی کرنا
 سب طریقہ جاری کر سی پاک رسول گرامی
 فوجاں لشکر گھوڑے جوڑے سبھ ہتھیار شہانے
 کفاراں دے مارن کارن روم ولایت جائے
 سبھ اسباب جو لشکر والا بیڑیاں دے وچہ بھری
 بیڑیاں د وچہ چاہر انہاں توں بھجے طرف کفاراں
 اللہ اکبر اللہ اکبر زیرے بیج الادون
 اوئے وقت فصیل شہری لڑہ کھا پھٹ جاوے
 ملک تمامی قابو کر سن اپنا حکم چلاؤں
 ظلم مٹا سن کفر و نجاس دینی پیر جہا سن
 اسد م تھیں تا اسد م تائیں چھست سال دیاؤں
 جھوٹھی خبر جالوں کوئی اس تھیں بعد لداوے

اوہ دجّال نکار کا فرجک چہ ظاہر ہو یا
حضرت مہدی دس بندیاں تول کر جاسوں
دو جاسوس اچھے ہوسن پاک نبی فرمایا
رنگ انہاں دیاں گھوڑیاں دے دیاک سول کچھ
پکیاں خبراں لیکر آون اوہ جاسوس نہانی
حضرت مہدی دوہیں ہتھیں دولت الٹائے
ہر شے عام ہوئے چہ دنیا کی نہ مہی کاٹی
مینہ وساوں دے چہ بدل فرہ دریغ نہ کرسی
مال غزوات قبولی الاھنہ گز کوئی نہ لےھے
اسویدہ دجّال مکاری ظاہر ہو سی بھائی

۱۰
دوست بہت اہم ہوں
میں بہت اہم ہوں
دوسرے بہت اہم ہوں
قیامت آج ہی
تاریخ اہم ہوں
کثرت دینی ہوں
لوگ دین کو ہوں
نہاں کے گہک ہوں
کوئی نہ پتہ نہ ہوں
لوگ ہمارے ہوں
کوئی نہ پتہ نہ ہوں
۱۱
۱۲
انصاری و انصاریا
عالم دار و اسرار
پہنڈا ہے
مولوی محمد رفیع
چور دی گز

اس دشوروں ملک تسارے فتنہ اٹھ کھلویا
کر کے کوچ انہاں تھیں کچھ فوجاں شام لیاوے
سب تھیں فضل اس زمانے چہ حدیثاں آیا
سن ولایت نام جاسوساں سر عالم جانے
اچھے دجّال نہ نکلیا کوئی بے جھوٹہ چہانی
اہل اسلاماں رونق دے بگو چہ عدل کماے
کھیتا گاؤں دے چہ دھرتی گھٹ نہ کرسی بھائی
دولت مالوں اللہ صاحب ہر مومن نوں بھرتی
لینے والا کوئی نہ ہو سی دینے والے سے
جس لینے چہ ایسی سوکھی دے خلق خدا کی

بیانِ خروجِ دجّالِ لعین

ہر غیبی خبر خبر دجالوں اُمت نوں پہنچائی
چہ بخاری سلم فاطمہ فیس ولی دی بھائی
نکل گھروں میں اوسے ویلے مسجد طرف سدھاری
جدوں نمازوں فارغ ہوئے پاک سول لہی
چاہیے ہر بندے نوں اپنی جگہ نماز نہ چھوڑے
پھر کیا کیا جانوں کیوں میں کینا جمع تساروں
تا حضرت کہا قسم اللہ دی مطلب ہے نہ کافی
جو ہک مرد اہل انصاری نام تہی سلم سدا دے
ایسی گل دجّال مسیح دی مینوں اوس سنانی
یعنی جیویں تساروں میں ایں قصہ سمجھاندا
کہ سن چہ جہاز ہکی دن چڑھیا سی اوہ بھائی

ہیسی چہ جزیرے مشرق جگڑیا ہو یا بھائی
اکھ بکدن سُنیاں میں جو بانگ نبی فرمائی
اگر جناب سول اللہ دے آن نماز گذاری
منبر تے چڑھ بیٹھے حضرت ہنس کیا بات لائی
یعنی سول نہ نکلیے کوئی لوک تسمی موڑے
اکھن بے سول کچھانن بہتر علم جنہاں نوں
ایسراں گل کارن کیتا جمع تساروں بھائی
پاس میرے آ مسلم ہو یا گل عجیب سدا دے
جو نال بیان سمیر دے بھی اوہ ٹھیک موافق آئی
اونویں انگ برابر مینوں وہ بھی گیا ساندا
لحم جدام دی قوموں لیکے ترتیب بندے ہر ای

وچہ سمندر اونہاں لوکاں جڈں جہاز چلا یا
اک مہینہ پورا اوتھے ہرج انہاں دا ہویا
سو ج چڑھدے پہنچے اوتھے کشتی ہو چلائی
پھرتی انہاں تنوں شکل جناوریاں مکار زنائی
گاٹر بانو الاں الاجن لوں بلب سدا جاوے
لوکاں پچھیا کون ایہیں توں اے کجنت نکارے
چلو ایس بشو اے توڑی پھیر انہاں تنوں کہندا
کے تسم جڈں اس سانوں نام جنہ داپایا
چلے پھیر شتابی ایس جا پڑے اس جانی
اس جیڈا مخلوق آساں نے ہونہ ڈٹھا کوئی
دونویں ہتھ لگے چہ بندھے جیو کج مشکان باہیں
پچھیا اسان جو اے کجنتا کون ایہیں دس سانوں
اول اپنی حالت مینوں تیں بتا دجھدے
اپر جہاز سواری کر کے چہ سمندر آئے
لہراں وچہ مہینہ پورا رہیا جہاز ڈولاندا
پھر چھوٹی کشتی دیو چہ بہہ کے ٹاپو دے چہ آئے
پچھیا کون ایہیں توں آکھے میں جسا آں
ہک بندہ چاہ مند تسا ڈار بنداہے استھائیں
بولیا اوہ بلسان شہر چہ کھیال آہیاں عالی
اسان کہیا جو پھل دیاں انویں تاں باں الائی
طبرستان والے دیادی کہند اخیر سناؤ
وچہ اسدے کجھ پانی ہے کراستفہا کجھ پوے
پھر کج دغز جو شام ولایت پچھے اس احالا

ماری موج سمندر اگوں لہراں گھیر اپایا
اوڑک ہک ٹاپو دے نیرے منج جہاز کھلویا
اس کشتی چہ چڑھ کے آئے وچہ چڑے بھائی
شارح آکھے چہ صل دے آہا وہ شیطانی
کشرت الاں تھیں کجھ اس داگت کجھ نظر نہ آوے
اگوں کہے جسا سہ یعنی ہاں جاسوس پکارے
ہک جنان مشتاق تسا ڈاس گنبد وچہ بندہ
مست شیطان ہووے یہ کوئی خوف سانوں آیا
اچن چیت ڈٹھا ہک بندہ وڈا قد اور بھائی
نال زنجیراں بدھا ہو یا ہر شے جکڑی ہوئی
نال لوہے دے کڑیا ہو یا گوڑیاں گٹیائیں
آکھے حال میرا ہو جاسی معلوم سب سانوں
لوکاں کہیا ایس تمام آہاں ملک عربے
اگوں آں سمندر سانوں گھن گھیرے پاتے
اوڑک اس ٹاپو تک سانوں کج سمندر آندا
ڈٹھا ہک جناور جس دے وال گھنے دسیائے
پھر کہیں جو اس گنبد تک چلو ذرہ چلا ہاں
تا پھر دوڑ تمام ایس آئے تیرے تائیں
پھل دیاں مین اے اوہ دستو حالت انہاں والی
یاد رکھو جو جھب انہاں نوں پھل لگسی کافی
اسان کہیا کی خبر سنائیے کہند ایہہ بتلاؤ
اسان کہیا جو پانی بہتا کہندا جھب سک جائے
اسان کہیا کی حال پچھاویں آکھے پانی والا

۱۱
وہ جس کا قل قال رسول اللہ
صلی اللہ علیہ وسلم ہاں نبی
الادھار فرمودہ اسود لا عور
بالا لب الاقان کہ کہیں باعور
کشتی میں عینک ت روایت ہے
سکاتہ جلد دوم روایت ہے
اس تعین فرمایا رسول اللہ نے
نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم
کہ ہر کس نے تو اپنی جگہ پر
کاویں تھیں خبردار تھیں کہ
جہ جہاں آئے تحقیق سب کچھ
نہیں کا کھیا ہو یا درمیان
دور کہیں آندیا ہے نقطہ
کاؤر ہے حوت اگر الگ الگ
۱۲
فرمایا حضرت علیہ السلام نے
انجور و زین جبر و کبر سے
شما نہا خیر قال ابن عباس
قالوا کثرۃ الامۃ قال ابن عباس
یونکساں سے زیادہ کیا ہے۔
۱۳
رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
فرمایا میں قبل المشرق
میں اللہ کی طرف سے
۱۴
۱۵

پانی سے کچھ اسکا اندر کھینچیاں لوک کر نیچے
 پھر کچھ بن لگانے عرب کے کیا کچھ حال وصایا
 پھر کچھ پدا جو عرباں کہتی ہے اس ناں لڑائی
 پھر کہندہ جو انہاں دہاندی کیونکر حالت بدی
 عرباں تے اوہ غالب ہو یا خلق مطیع بنائی
 اسماں کہیا جو آہو نال وہ کہندہ پھر اسناں
 ہن میں اپنی خیرتساں ساری کھول سناں
 جلدی حکم ہوئے گامینوں ناہیں نکل ڈراں
 مگر اں چالیں راتیں اندر پہچاں ہر ہر جائی
 انہاں دہانتوں میرے اتے ب حرام بنایا
 جہاں میں قصد کراں گا گول ک فرشتہ آوے
 ہرستے پر بیٹھے ہوسن چو کیسہ در فرشتے
 پھر حضرت نے غاصا اپنا منبر تے ٹھکرایا
 یعنی ایہودینہ جس پہ داخل دجال نہ پاسی
 ابو ہریرہ مکرے روایت پاک نبی فرماوے
 تاہو اندہ پاروں کچھ جو بیلہ آوے
 حضرت کہیا پیش دجالوں کال کترن ساں
 دو جے سال نہ بارش ہوئی دوزہایاں اتے
 تیجے سال ہو جائے لوڑا ساری دھرتی بندے
 مر مر جادوں ناں بچاے خلقت عاجز آوے
 ہو سی اسکے لشکر اندر ہر شے عام ہزاراں
 بچھیا کیسے بنی تھیں پھر مومن کیونکر جیون
 جیون وہ کچھ نہ کھاؤں ہون تھن تھنیاں جہ

اسماں کہیا جو پھریا وگد اکھیت اسے تھیں بندے
 اسماں کہیا جو نکل کے تھیں وہ نہ بنے آیا
 اسماں کہیا جو آہو جب فی ایہی بات پانی
 دتی تھیں اسماں جو اس نے ڈوڑی بہادری کیتی
 کہیں لگا جو ٹھیک مقربے ایہ بات دہائی
 تا بعد اری اسدی ایہہ چنگام انہاں نوں
 نام میرا دجال جو کرساں سیر تمامی جائیں
 سبھ زمیں اسیر کر لیاں کوئی گراں چھوڑاں
 مکہ اتے مدینہ میں تھیں لکھسی رب بچائی
 یعنی مکے اتے مدینے داخل نہ بینوں آئیا
 ہتھ ننگی تلوار تے مینوں شہر ڈور ہٹاے
 اندر جان نہ دیں مینوں وہ سمجھ نیک فرشتے
 ایہودینہ ایہودینہ بن واری منسرایا
 کرسن ڈور فرشتے اس نوں جو بیلہ اوہ آسی
 کر کے قصد مدینے دا دجال شرق تھیں آوے
 شام ولے منہ کرس فرشتے اتھنے ہی مر جاوے
 پہلے سالوں ثلث زمیں داری خشک کمالاں
 فصل نہ ہووے ان نہ بھے بنی سینہ مٹے
 جھکھ لوک پھرن کر لاندے کافی واہ نہ چلے
 اسویلے دجال میں وچہ آن پکھنڈ چاڑے
 من ڈالے اسکا کھالے کرسن معراج بہاراں
 حضرت کہیا واک فرشتیاں صابر شا کر تھیں
 ابوس مومن ذکر الہاں رہن کر کر جیوے

عبداللہ فرماتے کہ یہ ایک سو مل رہا ہے
تے ہووے گا کہ خال نکارا کا ناؤ بیٹے ان
وانگ نکور دے اٹھیا ہو یا آتہ اوپر ہے اور
و کو وہ کہ حروف تمام تیکھے ہر س نہیں
مخفی مول ہے کہ سینا یہ اس دی برائی
دونوں ٹھیک شہادتیں نکلیاں اور قدر تے
پچھنا مول شہادے کہ سینوں ہر کوئی کھسی
ترجی پھر علامت ہو دے کہ عہدی اسوی
رنگ بدن اسو ہا ہو دے وٹے فرمایا
بے پیغمبری اٹھے ہوئے جھوٹے حرمی
فرغہ بان ولایت اندر پنج فساد جگا
ہر نوں بندگی دے اپنی اوہ مکار خردی
جس پندوں میں گزرتے سبھی سینگ
وانگ ملا ریاں کر دکھلا دے اوپر یاں کئی تیاں
اک ٹوے نوں جا کر اکھیں ہاں ب تہارا
اوہ ٹولہ ایمان لیا دے ب جانے اس تائیں
حکم کرے آسمان تائیں چھم چھم مینہ برسون
گھاہ انگوری جو کچھ اکھ عہدی تر ت اٹھائے
پھر ہو ری قوم کو لوں میں ننگے انیوں انہاں لاو
مال مویشی سبھ انہاں دے ہو جاوے دیوانہ
دھرتی سبھ خانے مٹتی باہر تر ت لیا دے
کچھ ہوں مین اسوں کر سن اس دی پوجا
انہاں گال چھکستے نی جو رو کر نکھدا

رب تسادگانا نامیں یہ گل ہر کوئی جانے
اکھ کھتی وجہ فنا ہے اس اسد اپنا مکال
تے لفظ کفر و متعاس و لکھیا ہو یا پورا
بڑھیا تے ان بڑھیا ہر کوئی پڑھیا سنائیں
اکھ بیوں کا ناچ پڑنا دعوے کرے فدائی
اک کافر تے دجا کا ناپاک نشان دجالے
مٹنے تے بھلی کافر والی کا ناہیو سمجھا پے
وال ہوون گھبر لے سید کفر و انکار می
شام مراق اندر تیج اپنا اقب مسیح کہا ہے
اکر سن بہت حمایت اس دی لوک یہود تسمی
آکھ میں مجھو تسادگانک وچہ شرک سکھا ہے
دیوس بند آکھے ہو کے ستر ہزار یہودی
کر بد ذات فدائی دعوے لوکانوں بددا
جھکھور گا وچہ میں دے پھری چالی اتان
نال میرے ایمان لیا و متو شکم بہارا
خوش ہووے تے دیو ادھناں دل تال غطا
ایویں جو کچھ کہے میں ٹں کھیتے جم آون
کھان مولشی اس ٹنے د دیون دھوئے
برادہ موس پکے ہوس کوئی ایمان نہ لیا ہے
پھر بھڑی و عسرتی نگھے جا کے آکھے کڈھ خزانہ
ایہاں گناں خنیں لوکانا میں بہت تعجب ہے
تے پختے آکھن بکو مولا ہو رہیں کوئی دجا
دیکھاں سدیاں کہاں کچھ کول ایمان کھڑا

و من الى سرت حسن
بجی کائنات شمس و القمر
علی الخ لای یضی فیهم
اوقیه سجدون با او راه
نستقی فی کبریا احدث
والسود الخ روایت
چرا بگویم که در این
شعبه بی شک که احوال
از یک کس در دشت
نقدی است او در احوال
و بیان در کتاب اسرار
که شکر گوشتی است
آیتنا ساقول فی حق
از این کس که در وی
حق است

تے کبھڑا مرقانی اسدے راموں بہت کھلوسی
ہک دوزخ ہک جنت ہوسن اوس بنائے ہوئے
باغ اپنے نوں جنت کہسی لوکانتائیں رانے
دو بجے پاسے لگ کھلائے جس وچہ دکھ گھنیرا
حضرت اکھیٹ جنت اس راموسی دوزخ ناری
جو کوئی اس دکھیا نہ منے دوزخ وچہ ٹیسی
تا بعد اراں اپنیاں نوں جنت کرے حوالے
اہل ایماناں تنگی دیسی کال و بال پہنچاے
اس گلوں اوہ بہت میوے ہر کوئی رتھکے
شست ایماناں والے اکثر کرسن اُسدی باری
رکھاں تائیں آکھ جلدی میوے پھل نکالو
کہیا اس راموڑن ناہیں جوڈ نگر چوپائے
ہو و فریت بناوے کا نالو کال نوں بتلاوے
تاجیہ پڑے مرکھپ گئے تسڈے پایو بھینان بھائی
شیطاناں نوں کہے نہاندی جلدی ساگ اتارو
اوسے وقت شیطان نہامی شکلاں تہت ٹٹاوں
پھرت گھرت ایماناں والے دیکھ لقین لیاووں
ملک مین و نچ پہنچے اینویں کردا کیتیاں کالاں
بیت اللہ دا کرے ارادہ جا کر پہنچے مکتے
جو کیند ارچو فیر کتے ہے ہوسن ملک رتبانے
پھر کر کے قصد دینے جاوے اوہ سردار خیشاں
شہر دیکھنے دے اسویلے ست دروازے ہوسن
کراں کس کھلے ہر رستے چو کیند ار خدائی

وچہ خوارق و جلالے دی ایاز مانش ہو سی
 باغ لگائے ہوئے تے انگیا رتیاے مجھے
 جو کوئی میری تاج ہو یا سوچہ مو جہاں مانے
 آکھے اس چہ سٹاں جو کوئی نابہو سی میرا
 دونخ اس دہ اوچہ اصلدے جنت باغ بہاری
 پراوہ دونخ اس مومن نوں جنت دم دیسی
 اوہ جنت بیشک نہا ننوں دونخ وانگوں جاے
 تے اپنے لشکر دیوچہ موزی ہر شے سستی لا
 چھوڑن دین طمع دے پچھلے حق کرماں مارے
 اتھیاں دہوچہ بیشک ہوندی کاندی سڑی
 اوسے وقت نکالن میوے بے حکم کساو
 اسدے اکھیاں موٹے ہوون دیون دھووانے
 وچہ خدائی میری دجے تہاں یقین آوے
 زندے کر دکھلا وال جیکے تامنوں گے بھائی
 سبھ انہاں دیاں شکلاں بنکے حاضر ہوو دیارو
 اپنے اپنے ساکاں تائیں قبروں نکل بلاون
 دین ایمانوں غایب ہوون اسدے سنگ دہاوں
 پھر طرف عرس دے جاوے لیکے مخلوقات ہزاراں
 آوے ملک ڈاون اس نوں اندر وینج نہ سکے
 نئے ڈراو یکھ انہاں دے مہیت والے ہانے
 اوتھہ بھی کوئی وڑن نہ دیوس لکھیا دھپیشاں
 تے تلواراں ہر زور دے دود و ملک کھوسن
 شہر وڑن نوں اسدے تائیں گلی بچے کافی

فی حدیث قال قال رسول
 اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 الدجال اعور عین الیسر
 یخال الشجر مع جذعہ وناظرہ
 جہنم شاد وناظرہ جنت
 رداء مسلم حدیث روایت
 ہے حدیث فقیر احمد فرمایا
 حضرت علی اللہ علیہ وسلم
 نے دجال کا لباس بھی
 اٹھائے گا جو خدا سے والان
 والا تال اکبر و ص کا
 پشت اس کے اوپر
 الیسر و عین فرخ
 ہے اس کے پشت اس کے فرخ
 ہے ۴۴ علم علی الیسر
 عن النبی صلی اللہ علیہ وسلم
 الرجل المسح لہا یومینہ یبدی
 الیاب علی کل باب مکان
 رداء البخاری روایت
 ہے ابی کریم بن فریبا
 حضرت نے نہ داخل ہوئی
 دھرمینہ نہ داخل ہوئی
 ست دروازے پر حضرت
 ابوہریرہ نے ہر دروازے پر

تن دن کنبے سخت بھوچالوں میں مینے والی
 جالیں دجائے تائیں بنیں اسکر گوے
 نکلے اک مینیوں باہر بھری جوانی والہ
 اس تائیں میں ملنچا ہند بھی کچھ باتاں
 کون کوئی بلے دیا جیہا پکڑو اس نوں یارو
 رہا ساٹھے حاکم دی ناکید اسانوں موئی
 الفقہہ دجائے آگے جا کر چغلی کھاؤن
 وجہ کچھری سامنے اسد جسویلا وہ آئے
 وجہ حدیثاں حلیہ تیرا لکھیا ہے کم دانا
 ایہ گل سن کے غصے ہو سی لولے نال غصہ
 نوکر چا کر سن اس نوں ڈاڈی مار کوٹائی
 اوہ شیر خدا پھر بھی اس نوں اہو بات آئے
 توں کافر دجال نکارا اس وچہ شک نہ کوئی
 دونا روہ چڑھے پھر اسنوں غصوں کھٹاٹاں
 سامنے اسد کچھرن اس نوں سر آگہ آرمی
 تابعدار و دیکھو میں میں اسنوں پھر جواواں
 اکھن آگے صدق اسائے نال تباہے بندھے
 دونوں پھاٹ اکھکے کر کے کافر پھیرلاوے
 خیریں مہرین ٹھکھلوسی کلمہ ٹھہری دا
 ہن کچھ شبہ رہیا تیرو پھٹیک تینوں زبایا
 پھر سامنے اسدے اکھ مومن ہرگز ذرہ نہ جھکے
 یعنی جو کچھ کرنا ہوس وہ سارا کر چکا،
 لشکروں پھر اکھ کافر تیغاں پکڑ لیاؤ

کچھ مومن ڈر کے اوٹھوں نکل بھجن فی الحالی
 خوف بھوچالوں ڈر کے رسن مرتداں ڈٹوے
 لشکر تھیں آپچھ کدھ سر گیا دجال مکالا
 مندا جانن گل سدی نوں اوہ ٹوے بد ذاتاں
 ہکنے اکھن آؤں یہ گل کچھ لود سرکارو
 میرے سامنے آئے باجھوں قتل نہ کرنا کوئی
 اکھ پیش کر و اس تائیں جلدی پکڑ لیں
 سگوس سمجھ نشان دجائے دیکھے تے فرماؤ
 توں اوہ دجال حرامی پتیاں نال پچھتا
 پیچھ ایہ کوئی دشمن میرا رو اسنوں جھبے
 پھر دجال کہے گا جلدی میری من خدائی
 کا نا ہو کے اب سداوین شرم نہ تینوں آئے
 سمجھ احوال تیرے می سائلوں خبر حدیثوں
 آکھ لے کلو تر اس نوں چیر کر دو دپھاٹاں
 دو ٹکڑے ہو جائے تا پھر کہے دجائے مکاری
 تا پھر سچا منوں مینوں قدرت مجب کھاواں
 پر ایہ قدرت دیکھاں گے تاں ہو عقیدہ و دھم
 ہو جائے تا پھر اس نوں اللہ پاک جواوے
 اکھ ٹھیک پچھتا تینوں میں توں اوہا پیدا
 جیوں نہ مینوں یا جویا اینویں نبی بتایا
 ہن ایہ کافر زول کسے نوں بار جوا نہ سکے
 دنیہ تھیں ہن ایس کافر داندہ پانی مرگا
 لہجے نہ بدھا ہو یا سدی اچھی بھگت پکاؤ

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

بہن تائیں قتل کر لیں کھساں سہی شاہی
نا حضرت ہمدی بہر شکر و بھار اپنے شہری

بہن بن کوئی نہ مارے سنوں اویں حکم لگی
اویں باتاں پیتاں دو چہات گذشتہ کری

قتل کردن عیسیٰ علیہ السلام و جمال العین

فجری عیسیٰ حضرت ہمدی شکر سید نکالے
ہتھ و چہنیزہ وڈا ترکھا گھوڑے اوپر سواری
حضرت عیسیٰ جس کافروں تیر نگاہ چلاوے
وہم عیشے واکراں تائیں تھیرا تنگدا ہوسی
بر عیشے دی پہنچا وختے جتنے نظر سداوے
وڈا ہمدی سخت لڑائی ہوسی وہاں ہر نوچہائی
سے نہ تھاں جو حضرت عیسیٰ آیا سہاںوں
حضرت عیسیٰ دیکھیا سنوں ڈر کے نہ تھا جاک
شام و لایت سے اک جاگہ بابا لکھ سداوے
بڑے بکھیر رسول خدا دامنگروں مارے سہنیزہ
خون اسدا پھر حضرت عیسیٰ لوکانوں کھلاوے
ایہوسی مکار جو لوکاں کر کے کیر بھٹا ندا
ایہوسی جو لوکاں تائیں مارے اتے جواوے
ایہوسی جو جھوٹ خدائی دعوے کردا بہندا
اہل ایمان کرین حملہ پر قوم کھساراں
کئی نس کئی چھپن جائے غایاں دیوچہ ورسن
جس غائے چھپینا چاہسن غاگوں بلجائے
چھپن دی کوئی تھاں پاوون لڑت بکھڑے جان
ہکدن پاک نبی نے لکے یاں سوال آلیا

بن مریم بھی مکے باہر کارن قتل نہالے
رمل حملہ کر سن سدا پر فوج کھساری
وہ کھیلے لگے اس نوں اوتھے ہی مر جاوے
پھر کمرے لکھ کافر سنوں سدی گولی پچا
مومناں تائیں راحت پوے کافروں کھا جاک
کافراں نوں تھر خصل لچے کائنات کٹھ و لائی
ڈر کے نئے کوہیہ مکر سدا تیر کسناںوں
مکرے مکر تائی عیسیٰ گھوڑے نوں وڈاوے
لکھ پہاڑیہی رنج اوتھے ملے سانگ چلاوے
دنداں بھارے کافروں ہوئے بڑہ ریزہ
ایہوسی و جمال حرامی جیہڑا رب سداوے
ایہوسی جو پوجا اپنی لوکاں تھیں کرواندا
ایہوسی جو لوکاں کوں اپنا حکم منائے
ایہوسی جو شام و لایت مرسل بن بن بہندا
ہوئے ناس بیٹاں سدا وڈھ وڈھ کرن کھساراں
بکئی جان بچا وں کارن اُپر دختاں چورہن
ایہویں ہراک کھانہ انوں دے سکے قتل کراوے
پاوے فتح محمد ہمدی دینی جھنڈے لاوون
کتنا چور دجاں نہیں تے ہوسی نبی بتایا

۴
فلاجل کافر جیہڑے
الاباوت و فحش کافر
نظر المومنین کافر
پس میں کافر
وہو چاہے کافر
معاذ اللہ
پہنچا کافر
پہنچا کافر
الانوار صمد
پارسل اللہ العزیز
قال ارجون یو تو سہنت
وہو کافر
پوسہ یوم
اساں اسد جمال
کنا جیہڑا حضرت صلعم
دے فرما حضرت
چالی دن ہوئی کائنات
دعا کرکھدا انہو نے
لے اتے سارے دریا
مثال ذراں تاراں دی
کھیا اساں یا رسول اللہ
جدول ہو گیا کائنات
حال دی آفات کرسناںوں
نارازاں و جوتے تیناں لکھ
کے مثال دن بل

چالی روز دجال ہے گا اتنے شتر اٹھاوے
دو چار روز مہینے جیڑا تر جیڑا ہفتے جنت
یعنی اچکل جیڑے ہوسن باقی دے دن سارے
پھر اصحابا عرض گذاری پاک نبی دیتائیں
حضرت کہیا اکل پر پٹھیاں جان نمازاں
بن عربی فرماتے جو نکر جھڑے وز لو کافی
پھر عیسے اتنے محمد ہمدی رل کے کرسن شالی
اہل یاناں مظلوماں نوں یوں بال سوائے
بہت تسلیاں نہاں تائیں حضرت ہمدی سی
حکم کرے پھر حضرت عیسیٰ اہل یاناں تائیں
ہو رہا تمام کفاراں تائیں کر کے قتل اداو
قتل کراوے ہر کافروں جزیرہ نول نہاں
کفر شرک نہی بن جہانوں حضرت عیسیٰ کھڑے
سمجھ مخلوق تو نکر ہوسی مفلس ہے نہ کوئی
لوکاں دے وجہ صلح صفائی دشمنیاں اٹھباں
سب اٹھوئیں ڈنگن کرسن نہ ہر ایدانہ دیے
اک رشا انگور بجاوے سارا تر کھاوے
حیواناں نوں شیر دہدے کچھ نہ کہن ڈرے
جنگ جلال نہ کرسی کوئی گھوڑیاں قدر رہی
پر پر زمین زراعت کوں کھیت ہو کہہ جانی
جاں حضرت ہمدی ظاہر ہوسی کیا بنی حضوری
برساں ست دجالوں اول اپنا حکم چلاوے
عیسیٰ دی خوشوقتی اندر ناواں سال گذری

پہلا دن اس سال برابر پاک نبی فرماوے
باقی روزاں دا اندازہ ہوسی پورا اتن
استدراج دجالوں و دھسن پیدہ دن دھاوے
حکم نمازاں طول وناں دایا حضرت فرمائیں
سال مہینے ہفتے جنتیاں گن کے ناں نیازاں
پڑھن نمازاں اکل پر اینویں پڑھن بھائی
راج کرسن دنیا اندر دین اسلام الہی
ظلم اتنے نقصان جہانوں سن بجال پہنچاے
آکھے فکر نہ کریو کوئی مولا فضل کرسی
سبھ صلیب نصاریاں والی توڑو کروا تیں
مسلم ہوں تاں نہ مارو نہیں تاں مارو نجاو
بوزیاں خنزیراں وچوں کوئی نہ باقی رہی
ظلم نہ رہی عدل کما سی بیدیا نول وٹھے
دنیا دی کوئی چاہ نہ کھسی حرص و راڈی ہوئی
اک دوسے نوں دوست سمجھن بخل نہ مول کماو
لوکاں تجھیں نہ کھاوے جاسن اتنے گن مویے
اک نار جماعت وڈی کھاوے نے رنج جاو
بکریاں تے بھگیاڑ اجاڑیں لکے پھر سن چرہ
بیلاں قدر زیادہ ہوسی ہر کوئی مل و ہوسی
کال و بال جہانوں جاسی سکھی سب لوکاں
چالی برسوں دی تہ ہوسی عمر انہادی پوری
اٹھویں سال دجال نکارا فتنہ آن اٹھاوے
آنو خبر برساں دا ہو کے کوچ جہانوں کرسی

سال
مال غنم روز
ایمان دولت
بھیا دولت
علم قرآن کریم
دقام ادب
جول فریادہ
قسطے نوں
بولی کچھ فتنہ
اولی نیم کچھ
بھگیاڑ نول دیا
کچھ بکریاں
دجالاں سنوں
مال بیت روہ
مال عمران
دینار

پچھلا امر خلافت الاسلام علی نبیوں جاوے
اس شخص سے کچھ ہووے جو چہ عیسیٰ دمی سرداری
عمل قرآن حدیث کو اسے نیک طریقہ سے

عیدنی کرے جنازہ اسے اب عزت و فناء ہے
شرع مطابق کرسی اپنا حکم سیاست جاری
پھیلے دین رسول اللہ و اہر کوئی کفر و فسق

خبر کردن و تحمیل عیسی علیه الصلوٰۃ والسلام بخروج یاجوج ماجوج

اکدن وحی خدادی طرفوں اچن جیتی آوے
 ڈکی پئی اک قوم زور آور کہیا سب متعالی
 ڈہڈے سخت رٹا کے غالب سا شکاں ڈنگ بلائیں
 اک اک مرنہا ندے پتوں پانھی چیر سٹیندا
 اُپر دیر پساڑ شتابی قوم اپنی دے جائیں
 تا پھر قوم یا جو ج ماہو جے قیدن باہر آوے
 حضرت نوح و ابیٹا آما یافت نام سدا ندا
 یربت ہفت اقلیموں باہر اک دیا سہ بھارا
 کشتی چل نہ سکے اُس مچھ ایسا گاٹر پانی
 یربت طرفوں مچھ نہا ندے سہی بہت جڈاتی
 اُچے بہت حسابوں باہر اک اُچھے اک لہندے
 مکمل پہاڑوں دیمیانوں مونہے قتل کرنیہ
 اک دن شاہ سکندر اوصقول جا کر لنگھیا بھائی
 سُن لے شاہ سلامت ایجوڑا شک فیم کاری
 جو بندہ یاد نگرساڈا ہنڈا نہاں دے آوے
 کر تجوز نہا ندے تائیں ڈکو وچہ پہاڑاں
 ڈکے باجہ نہا ندے سانوں ہرگز چین نہ آوے
 اُپر دیر شاہ سکندر لوکاں فرماوے

حضرت عیسیٰ روح اللہ نول یہ پیغام پہنچائے
ہیں اودہ نال اجازت میری باہر آون والی
نال انہاندے جنگ کرن اور کسے چنہا میں
شیر بانگ انہاندے آگے دم نہ کوئی مریندا
لیجاوے پھر عیسیٰ اوتھے مومن لوکاں تائیں
کربل کربل کیڑیاں نگوں نت نہ پایا جاوے
اسدی ایہ ولادت مامی لٹن کسب انہاں دا
سدری سخت پون تھیں سدا پانی ڈڈا کا ہڑا
وڈے پہاڑ کھلے واس وچ حکمت نال ربانی
دکھن طرفوں نیڑے نیڑے بنی وٹھ نہ کاتی
یا جوجی ماجوجی آگے انہیں پہاڑیں پسندے
جو شے لکھے گھٹ نہ کر دے کھیت سچھے بڑیند
اسجا گدیاں لوکاں شاہ نول فریاد سنائی
جیوان مول نہ دیوے سانوں کریں حمایت بھلری
لٹن بارن کھاوے اس نول دم نہ مار یا جاوے
ڈر دے ماریاں سال نہاں تھیں بلیاں وچ لجاوے
نال بچساں جھٹہ انہاندہ بند کر یا جاوے
نول تانا گال ہشتاؤ رکندھ اُساری اھاوے

۵۱
فہینا مہنگا لگا داری
تعلے الی عیسیٰ انی قادر علی
عباد الخ یعنے ایسے حال وچ
ہوئی حضرت علیے جن چیت
وچ کیک اللہ فعلے طرف
عیسیٰ دی نکلے میں ایسے
بنسے اپنے خویش طاقت کے
فوں مال انہا نہس راندی
پیں پناہ وچ پتے نہسے کیہ
طرف کوہ طور دی پھر چیکے گا
اللہ تعالیٰ اوج اوج نون
اتے اوہ ہر اک بندی تھیں
مکلی روٹن کسے کیک لوک انہا
عبود پچ کے سارا پانی
وچکے تپا جان کے پچھلے
اسد جس وقت پچھلے
لوک انہا نہسے اس کے کھن
کے اس دریا وچ تین دے
تیا بانی دیاں وچ تین دے
آیا ہے ۱۲ فرمایا اللہ
نے قالو ید القدرین ان اوج
واموج مفسدین فی الارض ہن
بجملہ رک شرع علی ان مفسدین
نہیں سدا قال کہنی فیر بی خبر
نہیں غیونی بقوہ جعل

فجھاں اتے غیت ساری جلدی شاہ لگائی
 وجہ عالم سولھویں پاسے دہ فرنگک لبانی
 اسویلے دے ڈکے ہوئے اس دیوار وچالے
 فرقہ فرقہ قدا نہاں دے اک قدا اور بھالے
 آستان رقد ایسے لمے جسویلے اوہ سونڈے
 بہت دھلی ولاد انہاندی سرگزینی نہ جانڈی
 اتنے بیٹے جینے انہاندی عورت جدوں دیوے
 پنجھاں نال چٹن ون سارا کندھ سکندر ونلی
 وقت نبی دے لنگشتاں موری انہاں بنائی
 جدوں انہاندا باہر آونا اللہ مالک بھالے
 رات پئی مین چلے سارے گل فجر بھراواں
 فجری چھٹھارہ پانچاں پھراوہ آن لگاوے
 غار وچوں جیوں ٹکلیں کیڑے دیوں باہراون
 ڈنگر بندہ مال زراعت چیمبر نہ چھوڑن کافی
 او تھے ہر اک چشمہ جس نوں طبری کہن بھر
 پانی اسدا ذرہ نہ چھوڑن چکر بھی چٹ جاون
 آکھن اسوچہ گلی و تئیں شاید پانی ہویا
 پھر پھر زمین تے پھیلن موزی نظم کرن ہڑائی
 اپنے بارجوں فیما اندر ساں نہ چھپے یا کوئی
 پھراوہ احمق اسمان ول تیر چڑاون لگن
 دیکھ کہن مخلوق فلک کی قتل تھی ہوی
 اوپر طور پہاڑ ہووے گا عیسے رب ایسا
 اکھاڑن تیرن کارن او تیرے چیز نہ بھگے کافی

انہاں پہاڑاں تنہی پئی حکم کندھ چڑھائی
 چوڑی گز پنجاہ ستے حتی دوسو گز بہائی
 بانٹکے لنگ پہاڑاں سارا اوہ کھانن آکھلے
 اکنا اندے قدر باکل چھوٹے گھاں چا پیسے
 اک کتن اُپر کر دے دوجا بیٹھ وچھا کے سونڈے
 دوسو پورا بیٹھ بندھی اک اک ان انہاندی
 وانگوں پھل گور انہاندا انت حساب آوے
 رات پوسے تا پچیس برابر کرد اللہ والی
 محنت وز کریدے اجنک اہ نہ بنیا کافی
 اک تئیں انہاندار تئیں ایہ الفاظ آوے
 انشا اللہ ٹکلیں کارن رستہ آن بناواں
 برکت انشا اللہ دی تھیں اوہ رستہ کھل جاوے
 جوشے بنے انہاندے تاہیں چائی پئی جاون
 اینویں طبرستان لایت آکر پہنچن بجائی
 دس کوہ لہاں دس کوہ جودا پانی سہے کثیرہ
 پچھلیاں صفان انہاندیاں لنگھن باکل پکاوان
 اینویں آہیں دکوچہ رمل گھاں کرسن گویا
 شام ولایت جاگے کہن چیز نہیں مین کافی
 چٹاڑا بس پایا سارا دھرتی خالی ہوی
 نال اہوئے ہوا کودہ تیر انہاں دے ڈگن
 دھرت فلک چٹاڑے باجوں ہور نہ رہیا کوئی
 نالیں سلام تھی کرسن تنگ گزارا
 اک ہزار ویتاروں وکسی گائیں داسر بھائی

انہاں نے کلاں
 ویاں لیاں کلاں
 تھیں انہوں نے
 جو بیان کی ہے
 شہسے لکھی ہے
 انہان کے دور
 ہونے لگا
 برستہ دیکھی ہے
 لکھنے والے
 گروہا جلال
 کلاں میں
 شوالیہ ہونے
 لکھا کلاں دور دور
 کلاں نال
 تھیں انہوں نے
 تارل موزیوں
 اس زمانہ
 اعظم

لوگ تمامی اللہ اگلے رو آہیں بھرسن
 بڑا رحیم خداوند باری سُنئے انہادی زاری
 اوہ پھوڑا سخت ہو ویگا ڈنڈا اس تھیں سچ جاون
 لو تھاں سچ انہاندیاں تر کن گند اٹھیں بھاگ
 کرن عیاں یارب یاں یہ سر درد و بچائیں
 جو کچھ کھا سکں کھا جاون باقی سچ اٹھاؤں
 اس تھیں پچھے چالی روزاں شرمینہ برساو
 سچہ میں سوئے تر و نازہ کھیت جمن پاکیزہ
 لو کال دوجہ صلح صفائی حسد بغض ہٹ جان
 ہر ہر جاگہ پھیلے جگہ چہ دین محمد الا
 تیر کیمان یا جو جی خلقت شدت بالن بالے
 چنگے عمل کماؤں سارے موسن نیک ادائیں
 ست برسالت تھیں پچھے پھر کچھ جاسی بل زمانہ
 برس پنتالی حضرت عیسیٰ دنیا دچہ نگھاے
 دنیا اندر عدل کماے آخر لد سدھاے
 پھر میمون خلیفہ عادل اس تھیں پچھے آوے
 ابو ہریرہ کرسے وایت پاک نبی فرمایا
 ہمدی وانگوں عادل ہو سی زمین علی تھیں سی
 اس تھیں پچھے کتنے حاکم دنیا اندر موسن
 دینی علم نہ پڑھسی کوئی جہل بھوکھنڈ جاوے

عیدنی کرے دعا میں مومن آئیں آئیں کر سن
اُپر قوم یا حوج ما جو جاں بھیجے اک بیماری
اہل سلام خدا دے پیارے ذرہ دکھ نہ پاؤں
اس گندوں پھر کالے پوسن مومن بدے پیارے
کوہ قافوں مٹ بھیجے اللہ سمیرغاں دے تائیں
وچہ دریاواں سٹن جا کے صاف نہیں کر جاؤں
خون انہاں مڑاں لاسن بارش تھیں جاوے
کمی نہ رہی چیز کسے میوے عجب لذیذہ
سکھتی و سن لوک تمامی مرضاں چھوڑ سد ہاؤں
نہ کوئی کافر مشرک ہسی نہ کوئی بدعت چالا
نیزے برچھے چھتاں اوپر لوک پڑھیں بلے
ایسے طور آرام رہی گستاں برساں تائیں
افساناں گلاں نکلن ظاہر وچہ انساناں
کرے نکاح زانی اُسوں بیٹے رب دکھاوے
پاک نبی دے روئے اندر قبر بنائی جاوے
ہوساں اوہ قحطان نسل اہجہاد نام سداوے
ہوساں نہیں قیامت قائم جد تک اوہ نہ آیا
جتنی مدت کرے حکومت خوب عدالت کرسی
ہموی ہموی کفر شرک دیاں سماں ٹھکھوسن
نویں سوں پھر اگلی حالت کفروں چھاں پاؤ

بیان خسف ثلثه و ظاهرا شدن دُود

وچیزیں دے تہی جائیں اترے قہر خدائی

اچن چیت نہیں دے ٹکڑے ٹکڑے بھائی

ایہ بیان دینے میں
خلفہ سے آیا ہے اُنہا
لاقوم حتیٰ زید علیا عشر
آیات النہ تحقیق اور قیامت
نہ قائم ہو تینی تا جو کھوے
اُسکی دس نشانیاں اس
دھواں دوسرا حال تیسرے
دارالارض چوتھا خلوع
سویا مغرب نہیں چھوٹا
نزل علیہ چھوٹا خروج
یا جوج باجوج دستواں
وہس جائزین داؤد شترق
سے اٹھواں دھندل میں
داؤد مغرب زواں دھندل
جہی سے عرب سے دا
دسواں ٹھکانا آتش دہن
نہیں جو یکے لے جا لیاں
توں طرف نہایت سے تے
وہ کہ روایت سے آیا ہے
جہنگل کی آگ کھسکتا ہے
تھیں یعنی داری نصیب ہے
چوتھوں میں تین آج ہوئے ہوا
وہ کہ آیا ہے جو میں ہوا
ہوئی جو دیکھی مونا نواں
دو دریا سے ۱۲

اس دروازوں لنگھ جائے خالص توبہ سچی
حضرت کہیا نصوحی توبہ و تھوں لنگھنا پاوے
تا پاک نبیؐ فرمایا ایسا نہیں ہاں ہر آوے
ایہ توبہ مقبول نصوحی اس نوں کہیا جاندا
اس دن اس دروازے تائیں جبرائیل مری
جاں کچھ و غصہ ہے وہاں چھکسی ملک بانا
جد سوچ پھرن چھاوے پھر پھپھان لہسی
نور برابر موسیٰ اس داجو نکر گئے ہوندا

تے ہو جاوے ذاتھا یوں جسدی توبہ کیتی
کہیا معاوضہ صوحی توبہ کس نوں بولیا جاوے
جیونکر دودھ تھناں تھیں مکھ پھیر نہ اندر جاوے
اس دروازے چوں اس نوں لکھ پاک لنگھنا
دونوں ذاتا اکٹھے کر کے ڈالے سخت بھری
توبہ دی مقبولی دا راج و بلا وقت و ہمار
اس تھیں بعدِ مدینہ انگوں سوچ پھر چھڑا لہسی
اس تھیں پکھ ویکھو دا بہ زمبول باہر آندا

بیان ظہورِ دابۃ الارض و کیفیتِ آن

صفاپہار جو کول کئے دے جانی پھٹ بھوچا لوں
اس تھیں آگے بھی دوواری چھرا اسد اہوسی
پھر کچھ مدت گم ہو جاوے خبر نہ کوئی پاوے
پھر صفاپہاروں دابہ نکلے ترکی داری
صورت اسدی پاک نبیؐ تھیں بن زیرِ تانا
شتر مرغ دے انگوں سدی گردن لئی بھائی
ہتھ اسد دو باندر انگوں پیر مثال اوٹھند
اکھیں تیز ترے چاں تر کھی بات فصیح لافے
سنگ اسد دو گوئن انگوں کن ہتھی دکھائی
تن دھائے بہرے نکلا دابہ زمبول باہر
جسویئے اوہ چلن لگے چلے وانگ توائی
ہتھ اسدے چھ عاصا موسیٰ حضرت موسیٰ والا
مومن دی پیشانی اوپر عاصہ وہ لگاوے

تا اوہ دابہ باہر آوسی رب دے حکم کماوں
پہلے میں ولایت اندر ظاہر نکل کھلوسی
دوجی دار بند وچہ نکلے پھر جلدی چھپ جاوے
سر اپن تھیں مٹی جھاڑے ویکھ خلقت ساری
سر اس دابہ کھپیں وانگوں چھڑا دیان
سینہ شتر تے نگ من چترے وانگ بھائی
بے پریشم نہایت قد دراز بتا نہرے
چلن لگیان اوپر زمین دے چارے پیر لگاوے
دو ہاں بندگاں سدیاں ندریں کوہ و تھائیانی
تر سجا حتمہ جہنم اس دابہ نہ موسیٰ ظاہر
پہنچ نہ سکے اسدے تائیں کوئی خلق خدا
نارے فہر سلیمان والی سختے رب تعالیٰ
اس تھیں چہرہ مومن سدا پھل انگوں پھر چھاوے

دکھنا الارض دابہ
صفاپہار کسے
دو دروازے
اجتہاد انوار
دکھنا انوار
نارینا تھوں لے
چھرا اسد اہوسی
پھر کچھ مدت
گم ہو جاوے
خبر نہ کوئی
پاوے
پھر صفاپہاروں
دابہ نکلے
ترکی داری
صورت اسدی
پاک نبیؐ
تھیں بن زیر
تانا
شتر مرغ
دے انگوں
سدی گردن
لئی بھائی
ہتھ اسد
دو باندر
انگوں پیر
مثال اوٹھند
اکھیں تیز
ترے چاں
تر کھی بات
فصیح لافے
سنگ اسد
دو گوئن
انگوں کن
ہتھی دکھائی
تن دھائے
بہرے نکلا
دابہ زمبول
باہر
جسویئے
اوہ چلن
لگے چلے
وانگ توائی
ہتھ اسدے
چھ عاصا
موسیٰ حضرت
موسیٰ والا
مومن دی
پیشانی
اوپر عاصہ
وہ لگاوے

مُندری شاہ سلیمان اُلی اودہ جو نال لیا دے
شکل کفاراں پھٹے اس تھیں ننگ سیاہ منہ کالے
مومن کافر بکھر ن سارے آپ عیائے
ایہ نکمیر کر کے دا بہ جدوں فرامٹ پاسی

کافر بے نک آپر اس دی مُہر لگانا جاوے
ڈاٹے بچل ہوو ن اس مُہر ن کُفر کماؤ نوالے
چھپیا مُول نہ رہی کوئی ہرگز وجہ جہانے
حکم اللہ تھیں دُنیا اتوں پھر غائب ہو جاسی

بیانِ رزیدن بادِ سرور دُنیا و فوت شدن اہلِ ایمان

داہیوں پچھ دیکھن تھیں اک گھسی اُقرہ دی
مسلماناں نوں بغلاں تھلے در کمال اُٹھو
نیکو کار تے چنگ پیڑے اول مار کھیاوے
اہلِ ایمان نہ دنیا اندر دھونڈیاں لکھ کوئی
اس تھیں پچھ لوکاں تاہن ملن شیطان مکاری
پتھر رکھ تے ہو رجن اور کرن کلاماں سارے
پھر جشی لوک کرین آگے جگ اندر سرداری
بیت لشدی کرن بے ادبی کعبہ رگراون
قرآن مجید دے حروف تمامی تھیں اُجوان
حافظ قاری کوئی نہ مہی نہ کوئی ذکر کما دے
راہاں وجہ زناہ کرین رتاں تہر ذراوے
جو کوئی کہسی ایتھوں ہرے کے کر یوایہ بُریائی
حضرت کہیا جو یں تساں مچہ ہے بُو بکسو ہارا
کمی ہے اولاد اں اندر کرن جہاں بہنیرے
شہر ہوو ن برباد تمامی وانگ پند اُجوان
لٹن کھسن کسبنا وان قحط پورے جگ سارے
کھاو ن جو گائ ن نہ لکھ کال اچیا پوسی،

قتل کر سی ہر مومن نوں اوس واودی سردی
کچھ ایمان بھی ہو سی جس مچہ او بھی مُول نہ جیوے
باغلاں مچوں چل جویں کر باد خزاں اُڈا دے
بے دینی تے بے ایمانی جگوچہ بھنی ہوئی
بُت پوجا و ن شرک کہادون کرن پلیدی بھاری
بندریاں وانگوں گلاں کر سن کہیا نبی شہار
حاکم بن کے حکم چلاو ن اوپر دُنیا ساری
ظلم کماو ن فتنے پاو ن ستیاں کلاں و ن
خالی ورقے رسن پچھ نہ کوئی پڑھن پڑھاو ن
اللہ اللہ کرنے والا نظر نہ کوئی آدے
گتیاں وانگوں ہر بندے نے شرم حیا اتار
وڈیاں نیرکاں دُچھا سنوں لوگ گنیں بھاری
ایویں وڈیاں شرماں والا سنوں سمجھن باریا
عدل نہ دسی حاکماں اندر کرن ظلم گھنیرے
تے پند تمامی اچڑے پچڑے دے نظری آون
نالے سخت و بالک مچہ آکے پیر پزارے
ایہ شام ولایت اندر ہر شے سستی ہوئی

لو بعد مذری تھیں
لوایت بہ کفر دنیا
سائنہ ہے اس ذات
بیگ دی کہیں کے کاظ
میں پوری حالت ہے
قیامت قائم ہوئی
جہنمک دہشت گردوں
سے پائیں نہ کر سکے
اور کوئی نہ کر سکے
دروغی کا تہمت پتی
کے کا وادی کا
شمال اس کے
عزت کا مال جو اس
کی پچھلے بیچ لکڑا
ہوگا لکڑے کی ۱۷-
دہلی

سبھ پہاڑ اڑائے جاسن انگوں بیت غباراں
دھندو کار گھلے چو طرفوں جگ بھیری چھاوے
سبھ مخلوق فنا ہو جاسی باقی رہے نہ کوئی
ایسر کا بلیس نکارا پھر سی جان لگاندا
ہیٹھ زمیں تہ چھپے موزی چوٹیوں پکڑ لکھیں
جتنی سختی جان کنڈن دی کل خلقت نے پائی
اس نہیں کچھ سبھ فرشتے مر جاوے گے بھائی
روح قائم تے دوزخ جنت ہو رزواح تمامی
بعضے آکھن ایہ بھی لحظہ فانی ہوسن بھائی
لحظے بچھوں پھر انہا نمون قائم کیتا جاوے
لَئِنْ اَمْلَکْتُ اَنْتُمْ مَرِکَاۃً غَالِبَ حَکْمِ الْاٰتِیِّ
کہتے گئے جو دنیا اندر مارن دم شہانے
کوئی جواب نہ دیسی اگوں نہ کوئی حاضر آوے
بَلٰی اَنْتُمْ جَدِیْلُ لَقَقَاۃً جو ایہی ملک خدائی
جس دی شاہی اندر کوئی خلل فساد نہ آوے
اکتئی مدت باجھ خدا تھیں ہر شے فانی رہی

نکل جڑاں نہیں ذرہ ذرہ پھیلن چہ سنساراں
تیوں تیوں اٹھ آوازہ کر کے فوٹا ہوندا جاوے
زمیناں تے آسمان نہ رہن ہر شے فانی ہوئی
ملک الموت فرشتہ اُسوں بر جا پھر کھوڈا
گرزاں پکڑ فرشتے اس نوں سر دودھ مرین
اتنی سختی کر کے کڈھن روح اُسے نوں بھائی
اکھاں چیزاں باہجوں قائم چیز نہ رہی کافی
بھی قرآنہ فانی ہوئی کرسی عرش گرامی
کُلُّ شَیْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْہَهُ وَکَیْفَ کَانَ خَمْدِی
جاں کوئی چیز نہ رہی جگو چہ لہو خود فرماوے
یعنی آج دہارے اندر ہے کس دی بادشاہی
جھوٹے دعوے ہتھ رہاں آخر لکھ دہانے
تا پھر اللہ مالک آپے آکھ خواب سناوے
اوہ ہاک کلا غالب ہر تے ہو تریکٹ کافی
اوہ سچا شاہنشاہ حقیقی کدی نہ وال نہ پاوے
نویں سٹن پھر خلقت کرنی اللہ مالک چاہی

بیانِ اعادہ مخلوقات اسی روز و آغاز روزِ محشر

بعد انہاں تھیں زندہ ہوسن ہو فرشتے سارے
صاف زمین کرے سب پیدا کردہ و نہ کافی
وستی شہر نہ ہوسی کوئی ہوسن کل اُجاڑاں
اُس ہڈی تھیں دیاں نوں اللہ آپ اچھے
روز قیامت اوس ہڈی تھیں بنے جو تمامی

سبھ تھیں اول پیدا ہوسن ملک مقرب چاہے
پھر آسمان کھلاوے جاسن اُچھے دچہ ہوائی
نہ دریا سمندر ہوسن نادا یہ رکھ پہاڑاں
عجب لذت ایہی ہاک ٹہی بن ریاں کر چاہے
اوہ قبراں اندر کھرے نہ کچھ ثابت رہدای

وہاں تھیں سبھی اللہ کے
سے بھی تو پوچھا کہ اللہ کے
قرآن میں ہے کہ اللہ کے
جو کچھ باری نے پیدا کیا
شریف ہے واللہ اعلم
وہاں تھیں سبھی اللہ کے
سے بھی تو پوچھا کہ اللہ کے
قرآن میں ہے کہ اللہ کے
جو کچھ باری نے پیدا کیا
شریف ہے واللہ اعلم
وہاں تھیں سبھی اللہ کے
سے بھی تو پوچھا کہ اللہ کے
قرآن میں ہے کہ اللہ کے
جو کچھ باری نے پیدا کیا
شریف ہے واللہ اعلم

بحر حیات ایہی اک چشمہ مدیجہ عرض دے جاری
اس چشمہ دے پانی اللہ مدینہ وانگوں برسا دے
یاراں گز برابر اُچا پڑھ جاوے گا پانی
اسرافیل فرشتے نوں پھر حکم کرے سائیں
داخل کر کے رُوح قرنا وچہ پھوک فرشتہ مارے
اپنے اپنے قالب داخل ہوسن حکم خداؤں
بیت مقدس والی جانی اسرافیل کھلوسی
کافراں دے رُوح نیدے کالے ہوسن اوس دے ہارے
جاسی پھٹ زمین تمامی مُردے زندہ تھیون

وانگ منی دے پانی اس داکینا اللہ باری !
چالی روزاں رہے برسا اسب نیس بھر جاوے
ماس تھپے سبھ دیاں اتے بُت بنی انسانی
رُوح سبھ قرنا وچہ پاک پھوک شتاب ہلائیں
آپو اپنیاں بدنامے ول نکل دوڑن ساے
جتنے رُوح ہوونگے اتنے پھیک ہوسن قرناؤں
مسلماناں دیاں رُوحاں تے نور چمکدا ہوسی
شکل ڈرونی بنکے دوڑن جُسیاں دیول ساے
وہشت دے رُوحاں تے ہوئے کھنیاں وانگ ٹھیون

وَلَقَدْ فِي الصُّورِ قِصَّةٌ لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ۖ فَادْهَمُوا مِنَ الْأَكْحَدِ أَتَى إِلَى رَبِّهِمْ يَسْأَلُونَ ۖ قَالُوا أَلَيْسَ إِنَّهُمْ بِعَبِيدَافٍ ۖ
مَوْقِدٍ لِّنَا هَٰؤُلَاءِ أَمْوَالُ الْعَالَمِينَ ۖ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ۚ

اسرافیل جدوں قرنا وچہ دُوجی پھوک چلاوے
کافر ہوار مانی کہن سانوں کس جگایا
کہے فرشتہ ایہ اوہ وعدہ جو کیتا رب باری
پہلے نفخے نوں جد مدت چالی برس دے ہارے
ننگے پنڈے قبراں وچوں اُٹھی سب نوکائی
جیونکر پیٹ مائی تھیں جئے ایوں اُٹھن سار
اتھا کا نالو ہلا منڈا اوٹھے کوئی نہ ہوسی !
جس عمر دمری کوئی اوسے عمر اں جیسی !
حاجی تبلیہ پھلے اُٹھن جو پتہ تبلیہی موسے
قرآن شریف دی منزل پڑھد جو کوئی ہو سکی
ہوئے شہید جہراہ اللہ وچہ خون انہاں داد گئے
وچہ جہاد جو موسن مویا لڑد اناں کُفاراں !

اُبھر دے اُٹھ قبر تھیں سبھ کوئی رب آوے
ہارے افسوس ساڈے تائیں قبروں کس اُٹھایا
سچ پیغمبر گئے کو کیندے اُٹھن دُوجی ماری
تا ایہ دُوجا نفخہ دے خلقت لب جو اوے
پہلوں کفن ہوں پھر لہسن اکے دایت آئی
دنیا وچہ دیاں جو پتے ساے رب اُتارے
دارھی مچھاں ختنے باجھوں ہر کوئی اُٹھ کھو
جیہڑ اُٹھل کریندا مری اوسے شغل اُٹھجیسی
وچہ نماز اُٹھن جیہڑے فوت نمازیں ہوئے
اوسے حالت دے وچہ اس نوں اللہ پیداکری
خوشبوئیں دے اُٹھلے آدن جیوں کسٹوری لگے
پڑھ تکبیر اُٹھیں اونوں کردار واراں

۹
یعنی پھوکا جاوے گا وچہ
قرنا دے پانی چلیں
تمام نسبت قبراں تھیں
نکل جیوں کس طرف رب
اپنی دی تھیں مائے
افسوس ساڈے اُٹھایا
سانوں کسے ساڈاں تھیں
خدا بگا اں ساڈاں تھیں
جس کے فرشتے وچہ جوب
دے ایہ سچ جو وعدہ دیا
سچ اللہ تعالیٰ نے لے لے
سچ اُٹھیا پیغمبر اے
۱۰ ایہ حدیث وچہ جوجین
دے مویا کسے جوں
ننگے پنڈے اُٹھن سار

جو کوئی وجہ نشہ دے مرسن پی کر مدھ پیالے
دین بیہودہ کردی مری جیٹری رن مگالی
ایہ تلخ پسیر و چار پاک نبی سرور دا

اوسے طرح اٹھیوں اُس دن سرگردان مگالے
کتنی بیکے بھونکدی اٹھی فروخ جاوَن والی
انشاء اللہ اٹھی قبروں مدح رسولی کردا

بیانِ برخاستن مخلوقات از قبور و روانہ شدن بمیدانِ حشر

سب تھیں اول پاک محمد اٹھی حشر دھاڑے
پیٹر براق بہشتاں و چل جبریل لیا دے
مُنہ اُس دے کر یا لہ سوہنا سبز زبرد والا
اس دُک پر کرن سواری پاک محمد سائیں
اُوٹھاں اُپر کرن سواری حسین شہزادے
سوہنی صوت بنکر آون عمل جو نیکو کاراں !
ڈاہڑی کو بھی شکل بناون عمل کفاراں والے
اُپر اُنہاں لے چڑھ کے جاوَن ہوسن ڈاٹھے بھلے
کرانا کا تبیں بھی ہوسن ہر بندے دے سنگی
آکھن ڈرونہ جھکو ہر گز غم و سجا ہوسارے
کافراں تا تبیں آکھن چلو دوزخ دوزشتابی
ڈاہڑی سوہنی خوشبو چھوڑن مومن نیک نمازی
وضو دے عضو تناسمی چمکن اُنک بدردے
بکنان تا تبیں نور ہوو یگاجیوں سورج آسمانی
بسی نور ایماناں موجب ٹھیک انصاف خدا دا
صدقے تے خیرات جو کوئی لہہ خاص کما دے
حافظ دے پایوں نور سر پر تاج پہنایا جا دے
بھی کلمہ توحید قیامت ڈہال عذابوں موہے

ریش مبارک صاف کرے تے سر تھیں مٹی جھاڑے
زین سُنہری لُس لُس کردی ناز کریند آفے
ملک پیالے لگے پچھے زینت زیب کمالا
واگ پھڑن رضوان فرشتے چلے چاہیں چاہیں
مومن ٹیگ بھی چڑھ کر جاسن عاصی پیر پیالے
مومن اُپر اُنہاں لے چڑھ کے لسن سنگ سواراں
قبروں نکدیاں کافروں جاوَن گھیر دوالے
کافر بیٹھ اُنہاں لے ہوسن جاسن چھٹ بنگھالے
اہل ایماناں نوں اسیلے دین بشارت چنگی
ملے بہشت تسادے تا تبیں ہوسن پارا دتار
لَا بُشْرَ لَکُمْ اِجْمَعُوں تسانوں ناہیں کوئی شادابی
ایویں روزے داراں کوں خوشبو آوے تے تازی
فرقہ فرقی نور ہووے گا کناں اُنک قمر دے
بکنان جویں ستارے نور دی چمکن مکھ نورانی
جیوں جیوں مومن سچتہ ہو سی تیوں تیوں نور زیاد
روز قیامت اس بندوں بیکے ڈہال بچا دے
شان حافظ داخلوں باہر جیکر عمل کما دے
اگوں پچھوں سجیوں کھبیوں کر کے اوٹ کھلو

دن کے واسطے تے نشہ دے
دہانت تھمت نے لغت بائی
پسیر ابی سعد الخدی قال ابن
ابن ابی شیبہ رحمہ اللہ علیہ وسلم بیان
دے کہ فرشتہ رواہ الوداد دے
روایت ہے ابی سعد خدی کہ
فرمایا اس نے لغت کئی رسول
نے دے دے دے دے دے دے
ابو داؤد نے ۱۷۰۰
چوتھ تے ابو ہریرہ نے نقل کیا
ہے کہ فرمایا حضرت صلح نے
اُنک بیکے جانے آدمی نے نہ
نہنے چاہیے جانے کواری
نے فرقی کئی یا رسول اللہ کی
شرح جاوَن گے اودہ لوگ نہ
بھار فرمایا حضرت نے چوچا نہ
ہے اُنہاں نوں پیر پرانے
اودہ قادر ہے ابو اس بات
دے جی ۱۱۰۰
کے لا بُشْرَ لَکُمْ ۱۱۰۰

بھی چنگے عمل زیادہ جس دے چنگیاں سنگ بھوسے
 دکھو دکھو کھرے ٹوڑے بن کے چیمیدان کھلون
 دکھری صف بنا کر آون چیمیرے لوک نمازی
 سوہنا اک نشان ہوئے گا ساجیاں لوک تائیں
 ابوس بُریاں عمداں والے دکھو دکھو کھرے آون
 جو نال قرآن انکار لیا وں شک بن خنزیریاں
 جو نال ظلم دے مال تئیاں کھا وں دوزخ جا وں
 سو بیاج دے کھا وں والے اٹھن روز حشر دے
 ڈگ ڈگ پوسن اٹھد ہوئے اٹھن سنگ کھلا وں
 کیڑیاں وانگر دس عاجز لوک نکبر والے
 جو منگن پتن کسبنا وں چھتے منہ انہا دے
 ناحق خون کر دے کولوں لعنت غضب خدائی
 ٹھٹھک کھنگھار سٹے کوئی بندہ منہ قبلہ دل کرے
 جو دور ناں آخوند ہو کے کو بیہانہ جلانے
 اگ دیاں دوجیہاں ملین شخص دو گلے تائیں!
 جو ناحق بندہ نال ظلم دے ہر ت بیگانی کھتے
 دنیا وچہ حیوان کسے دا ہو چوری کدھ کھری
 لے لے نام بُلا دے ڈنگر سائیں اپنے تائیں
 باجھ ضرورت چا وڑ کر کے محل پوائے کوئی

تے منند غالب ہو وں جسد شکل بُری اوہ تھو
 بُریاں کتاں والے دکھو کھرے نیک علیحدہ ہو وں
 سنجیاں دا بھی ٹول علیحدہ جد اکھلون غازی
 تے ذاکر صابر شا کر دکھو کھرے نیک جزائیں
 چنڈاں ظالماں ٹھکاناں دیاں شکلاں وڑھیا وں
 باندہ شکل نمیت والے آون گھت و میراں
 سخت انگارے آتش لے پٹیاں دوجہ پا وں
 جیوں جتاں دکھن ہوئے اٹھن فتنہ کر دے
 بنن پہاڑ بیاجی رقماں اٹھ اٹھ ٹکراں مارن
 لتاں پیٹھ لٹا دے جا وں بہت ذیل ذالے
 ماس تمامی اڈیا ہو یا بڈرے دیساندے
 دوزخ وچہ عذاب ہمیشہ ہوی نہیں رہائی
 او ہانٹھک موہیں پر سہو دس جڈاں ٹھیس کرے
 ادھا ثابت ہو سی ادھا جگر یا قبر رہا نہ
 جو بچھو کنڈی گلہ کریندا منہ تے کرتے تئائیں
 ست زمیں اتنا ٹکڑا گل اسدے وچہ پھٹے
 روز حشر اوہ ڈنگر اسدی گردن اپر چڑھسی
 بھہ پیا ایہ چور سا ڈا استیسنوں پکڑائیں
 روز قیامت اٹھسی ماڑی سر رکھی ہوئی

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى الَّذِينَ يَتَذَكَّرُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ هَؤُلَاءِ يَتَخَفَتَانِ
 عَلَيْهِمَا فِي نَارٍ رَجْمَتَهُمْ فَنُكِّلُوا بِهِمَا عَذَابًا هُمْ وَجُنُودُهُمْ لَا يَنْفِقُونَ هَؤُلَاءِ أَصَابَتْكُمْ فَلَا تُفْسِدُوا قُلُوبَكُمْ فَنُكِّلُوا بِهِمَا عَذَابًا أَلِيمًا

جو سونا روپا جمع کرن تے بے راہ نہ لا وں
 سیخاں وانگ تپا کے اس نول متھے یو چہ پرن

فرمایا اللہ تعالیٰ نے کہ
 لوگ جو ذہن کر کے ہیں
 انے چاندی دالے نہیں
 سنے انوں وچہ راہ اللہ
 میں نجدہ اپنا نون نال
 درناک تے جبر کر کے
 گاناں اپنا دے دے جا وں
 دے چور دے تئیاں او
 یاں انہا دے تپاں
 دینوں تے اپنا نون تے
 کتلاں اپنا مال چو
 جا وں اپنے نفسا
 کرے ہوا اپنے چو
 اپنا بیسے اپن وچہ
 آہو گاہ کھدے تے
 جھکھیا جواں عمر تے
 جی مال دی رقتہ اور کوئی نا
 افدیں ہوندا تے
 ہوا ہوئے وچہ
 دیا ہوئے بجایاں دیا
 دیا پندیر

پھر وہاں پاسیاں کھیاں کہو چنتی سچ چھوٹوں
 پھر کٹدی دیوچہ پاران اس نول سچ بتوتی ہدی
 ہوڈنگراں مال زکوۃ نہ دیوے ڈنگر اسپر چاہڑن
 ستم انہاں کے تیز گیاروں جیسے دیوچہ و حسن
 جو دنیا و چہ سراسر اسدے عدل نہ مول کماے
 جو پڑھ کے علم نہ مسئلہ دے سچ چھپاوان والا
 بھی جو بندہ معنی مصحف گھر کے لوں بتاے
 بے فرمانی ماں پیوستی جیڑے لوک کما سن
 رشوت خواراں روز قیامت شکل بنے جیوں کمال
 غیبت الیاں کچھ کدھیں جلیجہ کیڑی ولوں
 پنجاہ ہزار روئے داہوسی روز قیامت بھائی
 ساریاں امتاں پو اپنیاں نبیاں کول کھوسن
 و ہشت ناک نہایت بجلی آسماناں نقیوں کڑکے
 سوچ آں کھلوے ستر ڈھپ قہر دی ساد
 فرقہ فرقی چلے ننگھار اہر بنے دے تائیں
 عام و چاے و چہ ننگھارے گیٹیاں نیک کھوسن
 بعض گناہیں سینے تائیں بعضیاں گل گل کرسن
 بھکھ پیا سول سدن بندے عاجز آون بستھے
 موٹن خاک مینوں لیکے مٹھ وچہ پکھ مارن
 حلوے انگوں لذت دیسی اوہ مٹی من بھانی

جیڑے ویکھ سوا الیاں تائیں پاسہ پھیر کھلوون
 مسکیناں دی عرض نہ سدا کڈ کر نیدا جلدی
 بیٹھ اسنوں کھلوے انوں سنبانارا اتھارن
 نا اوہ بھجے بھجے بھجے رجن انج تمامی بھجسن
 دو نوں بہتھ گلیوچہ بندھے پکڑیا جکڑیا جاسے
 مٹھ اس دے وچہ دتا جاسی آتش ڈاکڑیا لہ
 ایہو حال ہوئے گا سدا دوزخ دھکے کھائے
 روز قیامت اندر سارے اٹھے کیتے جاسن
 پیر فریری گونگے ڈورے کوئی نہ مٹسی کوکاں
 دند شرابیاں سگاں انگوں اک سٹریسی تلوں
 نیکان نول معلوم نہ ہوسی بریاں شامت آئی
 ہر فرقہ دی جہاں علامت ٹوٹے ٹوٹے ہوسن
 سندیاں سار کلیجہ جس نقیوں ہوسی پھر کے پھر کے
 گرمی دی کوئی حد نہ رہی چوچو پون پنگھار
 خاصا نموں پیراں دیاں تلیاں اوہ بھی بھجسن تائیں
 بعضے بنیاں گوڈیاں تائیں بعضے لک لک مٹسن
 بعضے عاصی مٹھ تک آون کافر ڈب ب مرسن
 کفاراں نول کھاون جوگا ہرگز کچھ نہ بستھے
 اوہ میدا مٹھا کرے الکی اہل ایماناں کارن
 ترہیہ لگے تاپیوں مومن حوض کوثر داپانی

بیان حوض کوثر در شہر گاہ

عن عبد اللہ ابن عمر قال قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم حوضی مسیرۃ شہر وروایہ سوامۃ مٹھ و بیٹھ

روایت ہے بخانی اسے
 مسلم و سوا ابوسیدہ قدسی
 نقیوں شہر آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم
 تلون الارض ووم القیامۃ
 شہرۃ وادۃ فیقارۃ دیوچہ وچہ
 آہ یعنی نوٹ کی زمین دن
 قیامت کے کماں کی جو تیار
 کس کا اللہ تعالیٰ مال ہوجھ
 قدرت بانی جسے ہوی تیار
 کدے لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ
 دے واسطہ الیہ امت ۱۲
 نقیوں روایت ہے علم و سوا
 جو فدا یا یا یا یا یا یا یا یا
 لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ
 سوا لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ
 اسد لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ
 قوچو لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ
 اسد لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ
 دیوان لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ
 اس لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ
 لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ

من لادن و ریحہ اطیب من المسک و کثیر من لجنوم الشما من بشر منہا فلا یضما و ابل (متفق علیہ)

حوض میرا ہے اتنا چوڑا پاک نبیؐ فراوے
تے کٹھاں سمجھ رہا سداں بہت فرخ کشادہ
مشک کے اتنے کستوری نالوںؐ کھاسدی خوشبوئی
دنیا دیوچہ ایسا پانی کدی نہ پستا اسگے
برکت کنوں اوہ بہتا ٹھنڈا ماکھی نالوںؐ مٹھا
مرجان لے تے قوتؐ مژدہ اسدی دھرتی ساری
امت تائیں سرورِ عالم اوسدے جام پوڑے
نالے پورا احباب نبیؐ دے مومن نیک بانی
انہویں ولی جو دوستؐ کے کمرانؐ بچھ کھوسن
دو جیاں امتاںؐ لے بنے حوضوںؐ نئی مٹاؤ
عرض کیننی اصحاباں حضرت پاکؐ بی دگاے
امت میری تائیں ہو سی ظاہر یہ نشانی
کاکیاں گھوڑیاں تھیں جیوں گھوڑا بھکیاں سچا پے
اصحاباںؐ یاں بے ارباںؐ نول کوڑ جام نہ ڈھیکو
اوستی تولنؐ دیچن والے جان برابر سارے
حضرت شہل روایت کیننی کہے سولؐ خداوا
جو کوئی میرے پاسوںؐ لنگھٹا ہا تھیں پیر
البتہ کھقواںؐ میںؐ لؐ اوان حوض کنائے
پھر دچکا رہا نہ اندے میرے پرہ ڈالیا جائے
جونوںؐ نویں کزوتؐ انہاںؐ نے تیر بعد نیائے
دین وگاڑنؐ ایساںؐ نول پھر میں پھنکارا لایا
بدعت والے لوگؐ نامی حوضوںؐ دین کنائے

اک جہینے اندر جتنا پیسنڈا کیتا جاوے
پانی اس داچٹا ایسی دھول و دھ زیادہ
وانگ ستاریاں برتنؐ سے چمک عجائب ہوئی
جو اکواری پیوے سنوں کدی پیاس نہ لگے
شبؐ حراجؐ رسولؐ اللہؐ نے اپنی اچھیں ڈٹھا
جنت تھیں دونہاںؐ سوچہ ہن ہمیشہ جاری
شاہ علی رضی اللہ عنہؐ بن ساقی ورتاڑے
بھر بھر جام پلاونؐ اسدن حوض کوثرؐ دا پانی
سلاح نیکو کارؐ نامی حوض کنائے ہو سن
غیر کے دے اوچھ جویںؐ کراوٹھی چاک لنگھاے
تسلیں امتؐ اپنی کویں سچھا نول حضرتؐ دس لگے
منہ بچھ پیر انہاںؐ دے ہوسن وضو کنوںؐ رانی
ایویں امتؐ میری اس دن نیکھر کھوسی آپے
بھی جو بندہ دنیاؐ اندر دھو شیطانی پیوے
بھی جو خمر اٹھا لجاے سب محروم نکارے
اوپر حوضؐ ترواںؐ گا اس دن میں سرارؐ ساڈا
جو ہک داری پیوے اس تھیں پھر نہ تہا تھو سے
جان لوںؐ میںؐ انہاںؐ لؐ اوہ منورؐ جانؐ سارے
میں کہساںؐ اوہ میرے آہے حکمؐ اگوںؐ یہ آہے
تینوںؐ اوہ معلوم نہ ہرگز جو چہ دینؐ رلاے
حوضؐ میرے تھیں نیونؐ سندؐ حکمؐ نہا نولؐ نامیں
ہن پیاسے اسدنؐ اندرؐ مشرکؐ کا فرسارے

ابو حلیہ اصل پاس ہے
سید علی ہلال قال رسول
اندرانی فرمکے اے حوض میں
علیؑ شہر میں شرب کلمہ لپیٹا
اے امیرؑ علیؑ اقام اعراس
پہنچوئیؑ حالؑ نبیؑ دینؑ نالوںؑ
انہیں ہنؑ نقالؑ اکبؑ لاندیؑ خدو
بجک دتوںؑ حقاؑ شہرؑ غیرؑ
شفق علیہؑ دینؑ دینؑ سب
تھیں کہاںؑ اسؑ دینؑ دینؑ
اور بعض دے جو کوئیؑ لاندیؑ
میرؑ اسؑ خدؑ بیوؑ تہاؑ
کوئیؑ ہوگاؑ زارؑ ہوؑ تہاؑ
اولؑ دینؑ اسؑ ہوؑ تہاؑ
پچھاںؑ لاندیؑ غیورؑ ہوؑ
اوہ پچھاںؑ لاندیؑ میرؑ
ڈالیاؑ جاوؑ دینؑ میرؑ
دینؑ اوہؑ نہاؑ تہاؑ
میں تحقیقؑ تہاؑ تہاؑ
جاوؑ تحقیقؑ تہاؑ تہاؑ
جنوبیاںؑ نالوںؑ تہاؑ تہاؑ
تھیں پھرؑ لاندیؑ تہاؑ
موتؑ واسطےؑ اسؑ تہاؑ
دینؑ تہاؑ تہاؑ

کر کے غید جدول اوہ کافر مڑ آئے نہ جانے
 آپس وجہ اکٹھے ہو کے لگے کرن و چاراں
 ایسے نیت تھیں اوہ باہر ساڈے نال نہ آیا
 رتورت تو آکھن لگے ایہ کی غضب کیتوی
 ابراہیم کہیا کیوں مینوں دوس پرتیں دیندے
 پچھتیں انہان دے کولوں کس ایہ فعل کمایا
 اس گل وجہ بھی حکمت آہی جھوٹھ نہ ایہ گلابی
 ابراہیم کہیا جے برحق جانوں تیں انہانوں
 اوہ بت مٹی دے بول نہ سکے نا اوہ سن نہ تیں
 ترجیا جھوٹھ سداواں تینوں اوی دافرانا
 بخران شہر گیا گھر چاچے ڈیرا منج لگا دے
 صورت اوس حسابوں باہر صفت نہ کینی جاک
 پھر چاچے نال سوا نہ رہیا کوچ او تھوں بھی
 سن بی بی پھر ہجرت کر کے شہر مصر نوں آئے
 جس بندے دی عورت دیکھے سوہنی موت الی
 خاوند اسدا نال ہووے تا اسنوں قتل کریندا
 کول مصر جد پتے حضرت خبر تدوں ایہ پانی
 نال چلا کی پچھن لگے کی لکدی ایہ تیری
 جان بچاؤں کا ان حضرت بھین موہوں مانی
 بھی مسلم سائے بھیناں بھائی جھوٹھ نہ آہ کوئی
 القصہ جد بی بی تائیں کھڑیا پکڑ کفاراں
 بابا اللہ قول بی بی میری کافر کنوں بچائیں
 اور ہوئے سبھ پرچے اگول قدرت نال آہی

ڈٹھا حال بتاں دا آکے دل چہ فکر پیانے
 آکھن ابراہیم ہووے گا جس یکتیاں کاراں
 نال غصے پھر سب کفاراں ابراہیم سدا یا
 ندھ ایہ بھنے بت ساڈے ہو نہ بھن کوئی
 گھر وجہ چور ساڈا ایویں باہر پھر ڈھونڈنیدے
 اوسے دی ایہ شامت ہو سی جس کو ہاڑا چاہیا
 کفاراں دینج کرن نوں سی ایہ بات بنائی
 تا پچھو سچ انہانے کولوں دیوں دس تسانوں
 اوہ پچھن اوہ دس نائیں ہوئے نچ انھائیں
 دس اپنے دی ہجرت کر کے جدوں تھیں سدا یا
 گھر اس دیکھ بی بی آہی سارہ نام سدا دے
 نال خلیل اللہ دے چاچا اس دے عقیدہ پڑ دے
 چاہیا اسدا کافر آہ کفر پیالہ پیتا
 او تھے سی ہک حاکم ظالم کروا ظلم سولے
 لیندا کھس اوسے تھیں ظالم ایہ اسدی چالی
 ہو رہو دے کوئی ساک تا اسنوں بتی دولت نید
 اچن جیتی اس ظالم دے ملے آن سپاہی
 حضرت کہیا انہانے تائیں بھین لکدی میری
 بھی ساکوں سچ مچ بھین اناندی چاچیہ جانی
 ایہ پچھوں پاک نبی نوں بہت جیرانی ہوئی
 ابراہیم خداوند اگے لگے کرن پوکاراں
 اوسے وقت خلیل اللہ دیاں پیاں قبول تائیں
 شیشے وانگ ہو یا اوہ کوٹھا جس چہ بی بی آہی

قال اللہ تعالیٰ ہذا کہ
 مہر قاسم کا نام کاوا
 منقول فرمایا اللہ تعالیٰ
 اکھیا ابراہیم نے کوئی
 ابراہیم دس تسانوں
 سدا یا پچھو نال دیوں
 دس نائیں ہوئے نچ
 دس اپنے دی ہجرت
 کر کے جدوں تھیں
 سدا یا گھر اس
 دیکھ بی بی آہی
 سارہ نام سدا دے
 نال خلیل اللہ دے
 چاچا اس دے عقیدہ
 پڑ دے چاہیا
 اسدا کافر آہ کفر
 پیالہ پیتا او تھے
 سی ہک حاکم ظالم
 کروا ظلم سولے
 لیندا کھس اوسے
 تھیں ظالم ایہ اسدی
 چالی ہو رہو دے
 کوئی ساک تا اسنوں
 بتی دولت نید
 اچن جیتی اس
 ظالم دے ملے آن
 سپاہی حضرت کہیا
 انہانے تائیں بھین
 لکدی میری بھی
 ساکوں سچ مچ
 بھین اناندی
 چاچیہ جانی
 ایہ پچھوں پاک
 نبی نوں بہت
 جیرانی ہوئی
 ابراہیم خداوند
 اگے لگے کرن
 پوکاراں اوسے
 وقت خلیل اللہ
 دیاں پیاں قبول
 تائیں شیشے
 وانگ ہو یا اوہ
 کوٹھا جس چہ
 بی بی آہی

ابراہیم خلیل اللہ نول سب کچھ رب دکھایا
 ست نہ سیوس جھٹے اندر ترنت نہ تھا ہویا
 گل نول گھوٹو ملیوس ڈا ہڈا بولیا مول نہ جاوے
 دوتن واری اینویں ہویا جاں اوہ قصہ ٹھاندا
 اوڑک ہو شرمندہ موزی نوکروں سمجھاوے
 لیجاو جھب سٹوں تاں اوہ حضرت پاس کیا
 ابراہیم خلیل اللہ نے بی بی نول فرمایا
 ایرتن عذر خلیل الہی اس دن پیش لیاوے
 تا پھر حضرت موسیٰ دے ول کل مخلوق سدھاوے
 دتی رب پیغمبری تینوں رہبر بینوں ہروا
 ید نبیضا تسائے تائیں بخشیا اللہ باری
 بھیجی ب توتیرے تے کافر غرق کرائے
 بدل بھیجے لشکر تیرا دھپوں ب بچاے
 کرو سوال اسائے کارن وچہ جناب خدائی
 حضرت موسیٰ لوکاں تائیں ایگل اکھنائے
 کیوں جے میں کہ قبطی ناحق جگہ چارو بجایا
 حضرت عیسیٰ دے ول جاو آکھوا سدی تائیں
 کر سن عرض انہانے لگے رب تینوں وڈیا
 کئی ہزاراں معجزے تینوں رب عطا فرمائے
 بھی انجیل تیرے تے اتری خاص کتاب دی
 حضرت عیسیٰ کمسن گوٹل سن کے بات انہانہ دی
 جابل قوم میری ہی مینوں رب ایت بناوے
 جاو طرف رسول محمد آکھو وچ انہانوں

بند ہویا ساہ اُس کافر دا جاں اوہ نیڑے آیا
 لنگاں باہاں مارن لگا جیوں مویا کہ مویا
 ہٹ کے جدوں پھیرے آوے تے ول خلاصی پاوے
 جان لہاں آوے سدی ڈا ہڈا پکڑیا جاندا
 ہے ایہ جاو گئی کوئی ساٹے کم نہ آوے
 بی بی قصہ کیتا جو اپنا حال احوال سنائے
 حال تیرا ایہ ذرہ ذرہ مینوں رب دکھایا
 جاو پاس حکیم اللہ دے خلقت نول فریادے
 آکھن کرو شفاعت ساڈی سختی رب ہٹاوے
 اللہ نال وسیلے با بچوں رہیوں کلاماں کردا
 معجزیوں تہہ سپ بنایا عاصا کتنی واری
 عاصا مار کے پھراں وچوں چشمے تہہ چلائے
 سن سلوی آسمانی کھانا کھاوون نول پہچائے
 تاجو بخشے رب سانوں سختی کنوں رہائی
 وچہ جناب سوال کرن تھیں شرم مینوں آج
 اُس خوفوں دل ڈردا میرا سن تک چین آیا
 سلے لوک اکٹھے ہو کے جاوون پھیراویں
 باپ بناں رب تیرے تائیں نہیا وچہ اُپایا
 اکٹھے تہہ سجا کے کیتے موئے قلب جوائے
 پاس تسائے آئے اسپں کرو شفاعت ساڈی
 آج غضب الہی حد نہ کوئی عرض نہ کیتی جاڈی
 اس گھوں آج عرض کرن تھیں خوف سانوں آوے
 کرنی عرض خداوند اگے لائق آج جہنا نول

۷۹
 وچہ حضرت خلیل اللہ نے اس
 طرح آکھیا کہ وکھو
 عبد اللہ اللہ انوار دیکھو
 دوتن بیجا قال دیا توں موئے
 فیقول الی اللہ استعینکم
 پیر خطیب الی اصحاب شد
 انفسا پیر طرف حضرت
 موسیٰ دی جودنی ہے
 اللہ نے سٹوں نوران
 اے کلام کیتی ہے اللہ
 نے حال اسدے تے دیکھ
 پیرا سٹو دے عمل
 کیتے کہ دے نور حضرت
 نے سٹوں تے پاس موئے
 سٹیا آکھ کا مینوں
 لائق کہ تہہ وچہ آوے
 پیرا سٹو خطا اپنا اوہ جیتا
 آج قدر سٹے انفس
 موسیٰ دلپذیر

تا پھر پاک محمدؐ ول جاسی خلق تمامی
 کر فریاد ان حضرت تائیں کسی خلقت ساری
 عرض تیری مقبول خداؤں توں محبوب بنانا
 تینوں رب معراج کرایا آپؐ عرش نورانی
 وجہ آسمان زمیناں تیرا ثانی پھر نہ کوئی
 بھھو لاک شفاعت اُتے بنو شفیع ہمارے
 تا پھر کسی پاک محمدؐ کو تسلی بھائی
 جبرائیلؑ نبیؑ دی خاطر پیر براق لیا دے
 ساری خلقت دیکھے درجے پاک بنی سرور کو
 ایجادن تشریف مبارک پاک رسولؐ گرامی
 او تھے ہک مقام نورانی اللہ پاک بنایا
 ایسا ہو مقام نہ کوئی ہر ہر صفتوں عالی
 وچہ کلام الہی وعدہ آپؐ خدا فرما دے
 گُرسی ہک عجائب ہوسی اوس جگہ وچہ نوری
 صفت نبیؑ دی کر سن او تھے اول آخر والے
 اس جاگہ وچہ تکسن حضرت جلوہ ذات الہی
 ویکھدیاں ہی سرور عالم سر سجدے وچہ دہرن
 حکم کرے رب تیرے تائیں راضی اج کر لیاں
 کراں قبول شفاعت تیری جو منگے دل تیرا
 جنوں توں بخشاؤن چاہیں آؤں بخشیاں
 سجدہ تھیں پھر سرور عالم سر اپنے نوں چا دے
 حکم کرے رب حضرت تائیں رکھ تسلی پارا
 طرف زمین توں چل پاک وعدہ کرساں پھرا

نقالبانہ افکار
 فی جمع واسل خطا
 متفقہ سیرت متفقہ طبع
 ۱۷۸۱ء میں آٹھ جلدوں میں
 لکھ گویں کا سبب بنادیا
 گلائے رسولؐ کو جہان پرورد
 سوال کیوں نہ کیا دیوانہ
 لے شفاعت قبول الہی
 جادو شفاعت تیری
 ۱۲ دیندار

صلی اللہ علیہ وسلم صاحب شان گرامی
 نام خدا دے یا نبیؑ اللہ کرو اساوڑی کاری
 گل نبیاں تھیں چھیاں ہو یا اللہ دے من بھانا
 تیرا درجہ کسے نہ پایا نبیاں دی سلطانی
 تیرے اُتے یا نبیؑ اللہ ختم رسالت ہوئی
 تیرے باجھ نہ شافع کوئی پچھ پچھ تھکے سارے
 میں آپؐ شفاعت کراں تساوڑی فکر نہ کر کوئی
 سرور عالم کرے سواری پیر رکابیں پا دے
 ملک نورانی اگے پیچھے جھل جھل کر دے
 عرش معلّے دے جاتے ہوں وچہ مقامی
 نام مقام محمود ہے اسد جیوں اللہ فرمایا
 وسیلہ اُتے فضیلہ ہے اوہ جگہ شفاعت والی
 روز قیامت حضرت نوں اوہ جگہ دیوانی جاو
 اس گُرسی دے اپڑ چٹھ کے بیٹھن نبیؑ حضوری
 تک تک کسں پاک نبیؑ دے اوہ شان بڑا
 اوپر عرش جمال الہی نظری آوے بھائی
 ست دہاڑے سجدے اندر محمدؐ تائیں کر سن
 سر سجدے تھیں چا محمدؐ جو منگیں سو دیاں
 قول اپنے تھیں مڑاں نہ ہرگز سچا وعدہ میرا
 جس گلے توں راضی ہوویں اوہ گل کر لیاں
 اوہ وعدہ دے کسوف والا ربوں یاد دلاو
 میں تینوں اج راضی کرساں وعدہ سچ ہمارا
 میں بھی پڑ زمین دے اپنا کرساں کن ظہور

کل خلائق دا ہیں آکے آپ حساب کریاں
تا پھر اُپر زمین سے آئے پاک رسول سہارا
حضرت کس نے دھرتی تے رب آپ تجلی کر سی
فضلوں آس پتیر فقیر اور نہ کاٹی ڈھیری

عملان موجب ہر بندوں آکے بدلے دیاں
کیا کچھ حکم ہو یا درگا ہوں آن پچھے جگ سارا
لوے حساب خلائق تھیں سبھ عملان موجب سی
کر سی پاک رسول عیسیٰ آپ شفاعت تیری

تجلی فرمون خدا تعالیٰ زمین و آسمان میں کہ وہ زیر پریشانی باشد

اچن جیت آسمان میں ہک نور خدا تبارے
اوہ آواز ہوں تسبیحان ملکاں غل مچسایا
یون ملک خداؤں پاکی اسیں فرشتے بھائی
خلقت دے چو فیروزماندی صفت بنائی جاتے
دیکھیں نور عظیم نہایت سچین لوک دوبارا
پھر بھی ملک تباروں ایویں پکی رہتائیں
پڑھ بچیاں وہ بھی سائے صفاں بنا کھلون
کر کے صفاں کھلونے چاون دھرتی تے جاسن
پھر گل فرشتے اُترن جیہڑے رہند عرش دوالے
پھر اسرافیل فرشتہ نفخہ وچہ قرناں چلاوے
تا پھر اُپر عرش منور کر سی رب تے تجلی
اکھ فرشتے پاؤں اُسوں اُپر زمین لیادان
جتھے ہون بیت مقدس افقے آن کرئیں
اول شاہ جو دنیا اندر عدل کماے بھائی
ترجما جو وچہ ذکر نمازاں کروا شب بیداری
بجواں جگہ لئی لوکاں کھلون مافی صدق و صدا
ستواں جس بندوں کوئی سوزنی رن بلاوے

ہیت ناک آوازے اس تھیں من بندے سارے
خلقت کچھ سی اسے اندر رب اساڈا آیا
وچہ پہلے آسمان اساڈی جاگہ رب بنائی
تا جو ہو راز و دوا آسمان تھیں آوے
دوساؤں اسے اندر آیا رب ہمارا
اسیں فرشتے دوم فلکے و تے ساٹیاں جائیں
کل فرشتے ہفت فلکے ایویں نازل ہوں
ہک وجہ دے آگے پچھنے گھریاں صفاں تبارن
اُپر زمین و شوکت شانوں صفاں تبارن فلک
او سے دیلے خلقت ساری ہوش حواس بھلاوے
دھرتی اُپر عرش اتار د حکم کر سی اللہ
اک اک پایہ پکڑ عرش باد و دو ملک اُٹھان
ست گروہ عرش دی چھاویں اسدن میں کسین
دو با جس جوانی اپنی بندگی وچہ لنگھائی
چوتھا اپنیاں عیاں تھیں جو بہت گریزاں
چھوواں تھیڑا نال کسے دے لہڑ تپ کیندا
اوہ مول نہ جانے نہی اسے خوف خدا و خدا

۹
دوسون ہیکریک سبک تھوے
بیڈاں تہ بندگی و دیگر سبک تھوے
پس راضی ہو جاوے گا کہ
پس جوں ورا اذی تھوے
۱۰
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۱۱
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۱۲
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۱۳
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۱۴
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۱۵
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۱۶
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۱۷
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۱۸
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۱۹
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۲۰
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۲۱
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۲۲
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۲۳
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۲۴
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۲۵
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۲۶
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۲۷
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۲۸
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۲۹
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۳۰
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۳۱
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۳۲
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۳۳
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۳۴
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۳۵
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۳۶
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۳۷
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۳۸
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۳۹
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۴۰
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۴۱
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۴۲
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۴۳
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۴۴
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۴۵
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۴۶
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۴۷
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۴۸
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۴۹
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۵۰
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۵۱
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۵۲
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۵۳
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۵۴
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۵۵
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۵۶
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۵۷
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۵۸
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۵۹
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۶۰
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۶۱
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۶۲
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۶۳
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۶۴
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۶۵
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۶۶
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۶۷
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۶۸
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۶۹
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۷۰
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۷۱
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۷۲
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۷۳
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۷۴
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۷۵
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۷۶
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۷۷
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۷۸
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۷۹
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۸۰
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۸۱
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۸۲
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۸۳
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۸۴
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۸۵
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۸۶
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۸۷
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۸۸
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۸۹
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۹۰
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۹۱
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۹۲
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۹۳
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۹۴
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۹۵
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۹۶
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۹۷
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۹۸
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۹۹
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
۱۰۰
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر
میں عرش کس کو فہم ہو پتیر

باجھ انہاں تھیں ہو رہی ہوں پاک نبیؐ فرمایا
 جو نال تیںیاں ترس کماون رکھن خوفِ الہی
 جو ساکاں نال تر وٹن ناہیں لوکاں خلق کماون
 تنگ ہووے فرضانی جسدا بخش دیوے اس تائیں
 پھر آچو فیہ عرش دے لگن تنسب و عالی جاہاں
 زینت ناک ہزاراں پر دے تانن عزت و اک
 پھر اسرافیل بجائے نغمہ ہر کوئی ہوٹن سنبھالے
 جن فرشتے صورت عملاں سبھ کچھ آوے اگے
 عرش الہی دس لگے ظاہر و چہ لوکایاں!
 چن سو ج بے نوے ہوں نور نہ سہی کوئی!
 چپ کر اہو خلقت تائیں حکم اللہ فرماوے
 جاں کر کے چپ کھلو سن سارے کسی اللہ باری
 میں نال تساٹے دو دوشی دنیائے پہچانے
 پاس میرے اوہ لکھے ہوئے عمل تمام تساٹے
 جنوں چنگا بدلہ ڈھیے شکر بجا لیاوے
 بُرا نہ آکھے مول کسے نوں جس نے دکھاٹھایا
 میں عادل عدل کماون والا ظلم نہ ہرگز کروا
 جاں ایہ حکم شہنشاہ والا سنی خلقت ساری
 سر پر چشم قبولے ہر کوئی جویں اللہ فرمائے

روز قیامت چہ جہانوں ملے عرش و اسایا
 وچ تعلیم کلام اللہ دے جہاں عمر لنگھائی
 حضرت کیا ہیٹھ عرش دے ایہ سب جاگہ پاوَن
 یا اوہ مہلت دیوے پاوے ہیٹھ عرش دے جائیں
 ہو راسباب قناتاں خیمے طور جو شاہنشاہاں
 چوکیدار ہزار فرشتے پھر سن عرش دوالے
 ہر بندے نوں مخفی چیزاں اللہ پاک کھالے
 حکم اللہ تھیں خلقت تائیں ہر شے دس لگے
 ہیبت خوفِ الہی اس دن جگو چہ دھماں پایاں
 نور الہی تھیں وچ شہر ہر جا روشن ہوئی
 پھر ساری خلقت تائیں اوتھے چپ کرائی جاوے
 دھر کے کن تمامی خلقت سنیو بات ہماری
 جو عمل تساٹے چنگے مندے اوتھوں لکھ لیاے
 اچ انہاں دے موجب کرساں سارا انجام تساٹے
 تے جو منڈیاں کماں والا اپنا کیتا پافے
 دیکھے اپنے عملاں دے دل کیتا اگے آیا
 نیکاں جنت بُریاں دوزخ بدلہ دیاں ہوا
 عذر نہ ہرگز دھری کوئی رہدی ہیبت بھاری
 ساری خلقت ہیبت کولوں گون ہیٹھ جھکائے

حاضر شدن جنت دوزخ در محشر و ما يتعلق بہا

دوزخ جنت دی کیفیت حاضر کریو ساری
 نال ہزاراں زیب عرش دے سچی طرف کماون

ہر کسی حکم فرشتیاں تائیں اللہ خالق باری
 اوسے دیلے دو فرشتے جنت دس لگے اکون

پھر دوزخ نوں لے آسن جاکے آتش قبر خدائی
ستر ہزاراں سنگل گھت کے دوزخوں آون
ڈاڈھی ہیبت ناک آوازوں دوزخ گجے کر کے
وانگ محلاں دے سے اچا بہت بلند اڑوے
اُپر کفاراں بد کرداراں حملے کر کر آوے
کہاں گئے مہج کافر ظالم فاسق فاجر سارے
کہاں گئے جو دنیا اندر مال نزوۃ نہ دینے
کہاں گئے بند مہب جنہاں نویں طریقے پھولے
کہاں گئے اوہ چور اچکے بُریاں کماں والے
سے برساندی راہوں سدی کر تک سنیوں باری
ستر بنیاں جتنے جگہ چہ جہیڑا عمل کماں
ایسا جوش خروشوں اسدن دوزخ بھر کاں آوے
دھپہ شورہ فجر کہے رب اسدن دوزخ آندا جابی
لوے نصیحت اسدن بندہ پھیلے روز سہا
کرافسوں کیگا گاہے میں گھلدا کچھ گمانی
جیوں جیوں دوزخ بیدیاں نوں جگے سخت بولا
تھر تھر کنبے خلقت ساری دیکھ تھریاں بھاپیں
اول سدا نماز جو پڑھدے دھپہ ہنال سیالے
تریجا روز قیامت نوں جو حق آمنا کر دے
چنچواں جنہاں گناہ نہ کیتا اندر عمر ایں ساری
ستواں جو ناہ توڑن وعدہ قول قراروں پکے
ناواں جہیڑے اپر نمازاں کرن حفاظت پوی
دوزخ نال ناہم انہاں ناہاں اُنہاں بلاوے

کھتی طرف عرش دے اُسوں لجاوون گے بھائی
اک اک سنگل نال فرشتے ستر ہزاراں ہوں
سے برساندے اہوں دے ایسی آتش بھر کے
اوٹھانڈیاں قطار لہاں جاں اوہ چل کر آوے
آکھے کھتے گئے منافق لے لے نام بلاوے
کہاں گئے اوہ سرکش جنہاں بدے حکم دسارے
کہاں گئے جو مومن بن کے صوم صلوٰۃ چھوڑے
کہاں گئے اچ مشرک جاہل بدعتیانے لولے
کتنے زانی اتے شرابی ہو ریلید مرکا لے
سُن سُن گجاں گوڈیاں پنے ڈگے خلقت ساری
اوہ بھی اسدن اینویں سمجھے حال جہنم آوے
باجھ محمد نفسی نفسی ہر اک بنی پکاسے
دیکھ جہنم تائیں بندہ رومی تے پچھتا سی
تاہا نے گا سپے آہے متیں دیون والے
کیوں نہ عمل کماے چنگ ضائع عمر گوئی
تیوں تیوں اپنیاں علماں لوں دیکھتے پچھتا
تو فرقیوں نوں دوزخ اسدن مول بلاوے نہیں
دو جا جہیڑے ظاہر باطن مقدر دیون والے
چوتھا خوف عذاب قبر تھیں بہن ہمیشہ درد
چھٹیویں جہیڑے دنیا اندر کرن امانت داری
اٹھواں سچ گوئی کوہی جہیڑے کدی نہ جھکے
دھپہ ہشتاں باون والے ایہ ٹولے مغفوری
مُنہ سر اکھیں ہوون دوزخ گلاں کر دآوے

جوین نرا مال اللہ تھانے
انہاں می بشر کا قصہ کانہ
جگہ صوفیوں کو لکھن
یعنی تحقیق اداں لکھن
انہاں محلاں دے کر آوے
پس پہلے افسوس ہے اچ
دھپے والے جہیڑاں
والیاں تے کیا جاکا
انہاں والے افسوس غلط
شعبہ اطفال لالہ منی من
اللہ سبحانہ جہیڑا صاحب
دوزخ دے جو صاحب
ہے تیرہوں شاخاں جو
چھاوے دیکھ نہ تارو
دینا ہے شعلے تھیں
تال افسوس لالہ انسان
یونہی جہنم تے لالہ انسان
والا لکھن بقول اللہ
قوت لیا فی قیامت دوزخ
غدا ہا ہے آج
اسدن نصیحت کو لکھا آئی تے
تھیں اسدن نصیحت کو لکھا آئی تے
ہے افسوس جہیڑے لکھن
جانی فاسد ہیں اسدن عذاب
کے عذاب سبک اسدن
کوئی تے

ستر سال دے ستے تائیں آئے اس بد بونی
حکم ہوئے اک ایسا بندہ دھونڈھ لیا کوئی !
نعمت اتے فراخی اندر بیاباں کردا
تے دوجا شخص غریب نہایت حاضر کیتا جانے
فاقد فقر تے تنگی اندر اسدی عمریں بیتی !
پھر دوزخ پاس بیاں اسنوں کہیں شے بھائی
اوپر کنائے دوزخ وائے اک ساعت کھلواون
جد حاضر آن کھلوئے تا پھر کجی اندر سائیں
آکھے بیٹوں یاد نہ کوئی بھل گیاں سب جہاں
بھل گیاں بعد زراں بر تیاں دوزخ نوں ڈھٹا
پھر دوجا شخص جو دنیا اندر بیاباں چھڑا
پھر غرت نال بیاں اسنوں محشر دے پہ بھائی
بھکھنی دُسیا والی یاد نہ آوے کافی
بھل گئے اوہ ہرے تائیں جو دھڑکے جھانگے
پھر سوہنیاں بندہ ان شکاں پندون کل نکویاں
جج زکوٰۃ نمازاں دے ہو جو نیک کمایاں
حکم کرے رب پھر وایتے حکم اہو سکراری
اپنے اپنے عامل نوں اج دوزخ کنوں بچا سو
پھر اسلام کرے عرضاں لاں رکھیں اج میری

تے لکھ کوہاں تک گرمی پہنچے جیدی حد کوئی
سارے عمریں اندر بس لوں کدی نہ تنگی ہوئی
پھر رب دے حکم نہ نبوس کوئی پھر یارہ کفر دے
بس ہرگز سکھ نہ ڈھٹا کوئی نیت دکھانے دے
اپنے بے فریانی رب دی کدی نہ ہرگز کیتی
جس دنیا اندر کل جیاتی سکھاں پہ نگہائی
وچ میدان محشر دے اسنوں پس پھر بیاں
کیا کیا عیشتاں دنیا اندر بیاں تیرے تائیں
چارہ فیروں چڑھیاں میں لکھن غمناں فجاں
سختی دے منہ آئی جندری کچھ نہ گداز ٹھٹھا
کول بہشتاں اک پل س نوں کھلارن یارا
پچھے اب جو دنیا اندر کی سختی تھہ یانی
بہت خوشی سو پلے بینوں رگ دے سماں
خوشیاں بھول رہے آئے بھاگ اس دے جاگے
وچہ کھری رب پہنچے دی آن سلامی ہویاں
کیا کچھ حکم اس دے کلہن آکھن چچیاں سبیاں
منبر وار بلانے جاسو اپنی واری
وقت ضرورت اہناں تائیں بہت نفع پہنچے
ہو سی حکم چنابوں میں اج رکھیاں عزت تیری

پریدان نامہ ہائے اعمال در دست بین مومنان ایسر کافران

دختر جو اعمالاں والا حاضر کیتا جاوے
دُسیا اندر کیتی جو کچھ نیکی تے بُریانی

اس تھیں پچھے ہکاں نوں پھر حکم خدا فرماوے
کل خلقت دے عمل تمامی اسوچہ ہوس بھائی

کافر کل اکٹھے ہوں وچہ جناب الہی !
اے بے انصاف یاد کرو اوہ دُنیا و الیان باتاں
دولت مال جیاتی صحت سب کچھ میں نہیں پایا
رزق نسانوں میں پہنچا یا مینوں تساں بھلایا
بتاں دی وچ عظمت کیتی پو جا میری چھوڑی
حکم میری دی تابعداری ہرگز تساں نہ کیتی !
سُن اے حکم الہی کا فہم نہ ہوں انکار
خبر نہیں اے لکھنے والا کتھوں لکھ لیا
وحدانیت تیرے باجھوں ساں پوچھا کوئی
نام تیرے قصے دے کئی انبار اجاڑے
پھر حکم کرے بقطعہ زمین دلوئے آن گواہی
اوہ قطعہ زمین آن کہے اس میں پشتر کیا
پھر آسمان گواہی دیسی کا فہم نہ کر جاسی
تاں یہ آں گواہی دیں بھی دن ات چہینے
تا بھی کافر نہ مئے کہسی کر بد خوئی !
کیا ماکہ تبیین فرشتے تا پھر رب بولاوے
آکھن اے بھی دشمن میرے میں اے بدی تہ کیتی
جھوٹی اے تشریر انہاندی میں تسلیم نہ کرنا
تا پھر اوپر جیہ کف رال گسی فہرٹ رانی
پھر ہوسی حکم تمام اعضاواں دیون لعل گواہیاں

نال غناہاں رہیاں انوں ایہ فرما سی بھائی
کیا کیا دتیاں اسان تسانوں نعمت عیش تان
تے پوجا کیتی غیر میری ایہ تسان شرک کیا
لے بے قدر و قدر اساڈا تسان ہرگز پایا
نال سولان ویر تسان لکھیا مردیاں توڑی
اسخوال ایمان نہ آندا و لیس بھری بدیتی
آکھن ہرگز اسان نہ کیتی دُنیا تے بدکاری
چنگا عمل نہ لکھیوس کوئی جو اسان پیا کیا
وچہ نمازاں روزیاں ساڈی عمر گزشتہ ہوئی
کیتھوں آہا بار خدا یا تمہل اساڈے مارے
جسپر غیر خدا دی اس نے پوجا کیتی آہی !
کافر کسی ایہ کہ میرے خواب خیال آہا
کسو پئے تہ میرے تائیں کردا شرک تھاسی
جو بیشک شرک اساڈے اندر کینا ایس کینے
ایہ سارے جھوٹا دن رہا میں وچہ دس نہ کوئی
آہن گواہی دیس تا بھی سگا مگر جاوے
نال عداوت لکھ لیا تے کر کر کے بدیتی
مینوں او معلوم خدا یا جیوں میں تہیں ڈردا
تاجہ بول نہ سکے کافر بند زبان کرانی
نال جنہا ندے اوہناں کھانیاں پیاں کیتیاں آہیا

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ۖ حَتَّىٰ إِذَا مَاجَأُ وَهُمْ عَلَىٰ بُرُوجِهِمْ
وَأَبْصَارُهُمْ وُجُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۖ وَقَالُوا لِمَ أَجِئُوا هَٰذَا ثُمَّ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقُوا
اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَ كُرْسِيَّ رَبِّكَ ذَاتَ الْكُرْسِيِّ ۖ

[illegible]

اندروڑ کے دیوانے باہر کھول سُنایا
 وچ فلانے روز تسانوں میں یہ گل سمجھانی
 دئے پتھر کھا کھا ماراں رہیا تا کیس اُن کفر
 پھر نال عامیری دکا شہ غرق تسانوں کینا
 حضرت لوح کفاراں تائیں دھر چھڑے بہتیری
 خیر نہیں توں کتھے ہیا نظر نہ سنانوں آ یا
 تا پھر حضرت لوح نبی مقیس شاہ رب پچھانے
 تا اُمت پاک نبی نوں اللہ حکم گواہی کرسی
 یا اللہ اس لوح نبی نے حکم سچے پہنچائے
 اس کھا کھا ماراں دسے ہر نوں تیر حکم الہی
 کافر غدر لبان آخریاں سچیاں
 تا سورۃ لوح سناے پڑھ کے اُمت حضرت شاہی
 کفر شکر کے احوال تساڈا سانوں معلم سارا
 تا حضرت پاک سول محمد آپ شہادت کرسن
 پڑھیا انہاں کلام اللہ وچہ ضعی حال سچی دا
 تا کافر نہج تمام ہوسن کوئی جواب نہ دیسی
 بھی قوم ہو صلح ہو دُئی دی لوٹ شیعہ تمام
 ہونڈے چائے کوئی نہ منسی ہرگز بات کفری
 اوڑک غدر کرسن کافر ایہ یحییٰ بخش خدا یا
 کریں عذاب اینہاں تائیں بدلے اس گمراہی
 تا جو اسیں عبادت تیری کرینے نیک کیاں
 حکم کرے پئے ترساڈا ہن نہ کوئی سنیوے
 اگے بہت تسانوں فرصت دتی دنیا والی !

ظاہر باطن حکم الہی واضح کر سمجھایا
 گھڑی غلامی جگہ غلامی تسلاں نہ مٹی کافی
 ایہ تسلاں زور دھگانے پھر پاراہ کفر دا
 ہن کیوں اللہ لگے مکر و جاسی بدلہ لینا
 پر کافر اچھے نہ تن آکھن نکل نہ ڈٹھی تیری
 حکم الہی ساٹے تائیں کدی نہ ٹھہر پھنچیا
 اُمت احمد شاہ میری لوح نبی فرماوے
 تا پھر اُمت پاک نبی دی آن گواہی پھری
 ایہ اسد کہنے اُتے نہ کافر صدق بیاتے
 پر کافراں لٹا نہاں اکتا قسمت مندی ہی
 اسیں لگے ایہ کچھ ہونے کیونکر خبراں پایاں
 وچہ قرآن تساڈیاں خبراں بھیجاں اللہ والی
 دس کے گیا ساٹے تائیں پاک سول تہارا
 ایہ جو اُمت میری سچی سچ گواہیاں بھرسن
 ویکھن تاوں و دھنہاں اچھنہ ہر یا عقیدہ
 اینویں ابراہیم نبی دی اُمت جھگڑا دیسی !
 اینویں نال نبیاں کرسن جھگڑا دھہ حرامی
 اُمت پاک رسول اللہ دی جھگڑا گواہی ہری
 وڈیاں گوروواں پیراں سانوں نیا وچھلایا
 نے گوارا دی دُنیا اُتے سانوں بھیج الہی
 جے پھر بے فرماںی کیتی کدی نہ بخشیاں
 ہن اس جگہوں دُنیا اُتے کوئی نہ واپس تھیکو
 اتنی مدت اندر تسلاں ہن آکھن سمجھالی

ہیں اور وہ وقت گزشتہ ہو یا عمل کماؤں والا

اسی طرح تباہی کے تباہی سے تباہی والا
برباد و فتنہ اعمال کفار بد کردار و اتنی از مومنین از کفار نہ صد
نود نہ و نصف شدن از ہمہ مخلوقات امت محمدیہ

نیک اعمال کفاروں والے کل ڈالے جاؤں
جو اللہ عمل کماؤں جو کچھ پر ایمان نہ لیا ہے
تے جیہڑے غیر اللہ دیکارن عمل کماؤں بھائی
اڈ جاؤں گے عمل کفاروں ہو جو یوں اڈ جاؤ
صدقے نے خیر اتاں جو کچھ نام خدا دے دیندے
حضرت آدمؑ نوں پھر اللہ کسی حکم پیارے
تا حضرت آدمؑ اللہ آگے کر کے عرض سناؤں
ہو سی حکم ہزار بندے تھیں ہک ہستی تھیوے
ویکھاں کون نصیب اوالا وچہ بہشتاں جاوے
وچہ شکوۃ حدیث نبیؐ دی ابو سعید بناوے
حملان وایاں حمل شیس لٹے بٹھے تھیون
عرض کیتی اصحاباں حضرت پاک نبیؐ دکانیں
تے کیڑے لوک ہووے وچہ بہشتاں جاوے
ہوئے ایہ خوشخبرساں نوں حضرت نے فرمایا
قسم ادا دی وچہ بہشتاں تھی ہو سوچ تھائی
پھر فرمایا ترجیح حصہ ہو سو تیس پیارے
ترجیح واری سرور عالم کہیا پھیر انہاں نوں
یعنی ادھے تیس تے ادھے باقی خلقت ساری
پھر سرور عالم ختم نبیاں موتی سخن پر وندے

عوض انہاں دے وز قیامت کچھ ثواب پاؤں
اجرا انہاں دے اہل کفر نے دنیا اندر پیارے
اور وہ میں جہانیں کم نہ آؤں لوگ گئی کمانی
بجعتنا ہما اللہ وحبہ قرآن بتا دے
اسدے بدے دنیا اندر نعمت دولت لیندے
دو زخیانوں کل خلقت تھیں کر کے دکھ کھلا دے
جو کیتاں حصہ دوزخ والے کھرے کیتے جاؤں
باقی سارے دوزخ وین سن خلقت ہو لیوے
ساری خلقت ایہ گل سنکے بول دلاں کچھ دے
ایہ گل سن کے خلقت تباہی ڈاڑھی ہیبت آوے
قائم رہے نہ ہوش کسے دی خلقت مرمجون
کون ہووے دوزخ والے یا حضرت سمجھائیں
نبیؐ کہیا باجوج ماجوجاں دوزخ وچہ رہے
ہے اور جنت جاؤں والا ہک تہاں تھیں آیا
تا ناں خوشی دے سبھ اصحاباں پڑھ بکھیر سنا
تا اللہ اکبر اللہ اکبر کہیا انہاں دو بارے
تیس ادھے ہو سو جنت اندر ہے امید اسانوں
تا ناں خوشی تکبیراں پڑھیاں یا راں ترجیح واری
جیوں بیل سیاہ دے چڑے اُتے مال چٹے کے

قال اللہ تعالیٰ واذنوا
وعلوا من عمل فعلن ہما
منشور یعنی ایا اللہ تعالیٰ
نے آگے اس طرف اس جہت
دی جو عمل کیے تھے کماؤں
نے عمل نہیں کیا کماؤں
انہاں نوں جو کچھ دی ہوئی
۱۲ قال اللہ تعالیٰ
میدان اللہ و دنیا و دنیا
البیوم و ما بعد و ہم فی اللہ
اور تک الذلیلین ہم فی اللہ
الانار و جہاں اصعد فیہا
۱۳ اہل کانوا یعدون
۱۴ اہل کانوا یعدون
۱۵ اہل کانوا یعدون
۱۶ اہل کانوا یعدون
۱۷ اہل کانوا یعدون
۱۸ اہل کانوا یعدون
۱۹ اہل کانوا یعدون
۲۰ اہل کانوا یعدون
۲۱ اہل کانوا یعدون
۲۲ اہل کانوا یعدون
۲۳ اہل کانوا یعدون
۲۴ اہل کانوا یعدون
۲۵ اہل کانوا یعدون
۲۶ اہل کانوا یعدون
۲۷ اہل کانوا یعدون
۲۸ اہل کانوا یعدون
۲۹ اہل کانوا یعدون
۳۰ اہل کانوا یعدون
۳۱ اہل کانوا یعدون
۳۲ اہل کانوا یعدون
۳۳ اہل کانوا یعدون
۳۴ اہل کانوا یعدون
۳۵ اہل کانوا یعدون
۳۶ اہل کانوا یعدون
۳۷ اہل کانوا یعدون
۳۸ اہل کانوا یعدون
۳۹ اہل کانوا یعدون
۴۰ اہل کانوا یعدون
۴۱ اہل کانوا یعدون
۴۲ اہل کانوا یعدون
۴۳ اہل کانوا یعدون
۴۴ اہل کانوا یعدون
۴۵ اہل کانوا یعدون
۴۶ اہل کانوا یعدون
۴۷ اہل کانوا یعدون
۴۸ اہل کانوا یعدون
۴۹ اہل کانوا یعدون
۵۰ اہل کانوا یعدون
۵۱ اہل کانوا یعدون
۵۲ اہل کانوا یعدون
۵۳ اہل کانوا یعدون
۵۴ اہل کانوا یعدون
۵۵ اہل کانوا یعدون
۵۶ اہل کانوا یعدون
۵۷ اہل کانوا یعدون
۵۸ اہل کانوا یعدون
۵۹ اہل کانوا یعدون
۶۰ اہل کانوا یعدون
۶۱ اہل کانوا یعدون
۶۲ اہل کانوا یعدون
۶۳ اہل کانوا یعدون
۶۴ اہل کانوا یعدون
۶۵ اہل کانوا یعدون
۶۶ اہل کانوا یعدون
۶۷ اہل کانوا یعدون
۶۸ اہل کانوا یعدون
۶۹ اہل کانوا یعدون
۷۰ اہل کانوا یعدون
۷۱ اہل کانوا یعدون
۷۲ اہل کانوا یعدون
۷۳ اہل کانوا یعدون
۷۴ اہل کانوا یعدون
۷۵ اہل کانوا یعدون
۷۶ اہل کانوا یعدون
۷۷ اہل کانوا یعدون
۷۸ اہل کانوا یعدون
۷۹ اہل کانوا یعدون
۸۰ اہل کانوا یعدون
۸۱ اہل کانوا یعدون
۸۲ اہل کانوا یعدون
۸۳ اہل کانوا یعدون
۸۴ اہل کانوا یعدون
۸۵ اہل کانوا یعدون
۸۶ اہل کانوا یعدون
۸۷ اہل کانوا یعدون
۸۸ اہل کانوا یعدون
۸۹ اہل کانوا یعدون
۹۰ اہل کانوا یعدون
۹۱ اہل کانوا یعدون
۹۲ اہل کانوا یعدون
۹۳ اہل کانوا یعدون
۹۴ اہل کانوا یعدون
۹۵ اہل کانوا یعدون
۹۶ اہل کانوا یعدون
۹۷ اہل کانوا یعدون
۹۸ اہل کانوا یعدون
۹۹ اہل کانوا یعدون
۱۰۰ اہل کانوا یعدون

اوہ کافر سارے دوزخ ستر سن سہشت بہاں
اوہ اوپر بہود نصاریٰ ڈالیں مومن سخنے جاں

ایویں میری اُمت ہوسے شاید وجہ کفاراں
جو بعضے مومن وانگ بہاڑاں عیب گلیاں

نازل شدن حکم باری تعالیٰ بحق مشرکین بایستاد معبودان خویش و نیز ارشاد معبودان
آنها از عبادات ایشان و انداختن ایشان را بدر کاست جہنم!

جنہاں اللہ باجموں ہو کسیدی پوجا کیتی آہی
دیو پری یا بت چن سوج اپنا رب بنا یا
ساریاں تائیں سدا کٹھا کہی اللہ سائیں
دنیا اندر تسال جنہاندی پوجا پئی کسائی
جوہیں انہاں تھیں دنیا اندر مدواں چاہندے آہو
پوجا کرنے بدل تسالوں آن جزا کیں
جوں جیوں پوجا ہے کریندے اوہ مژود ہا تیں
کر کر پوجا جس کے اگے مشرک عمر گنوائی
ہٹ پلید اتیرے کارن دوزخ پیا آمادہ
میں تینوں یہ مشرک دیبا منہ حیتیاں مارے
کہیں اسیں عزیز نبی دی آہے پوجا کر دے
تاہک فرشتہ شکل عزیزیں دیسی آن دکھالی
پکڑ فرشتہ تر تانہا نون دوزخ وچہ وگا وے
تائیں کے شکل عیسیٰ دی جلدی ہک فرشتہ آوے
کہے فرشتہ چلو تسالوں پانی ونا جاوے
پکڑ فرشتہ سمجھناں تائیں دوزخ دے وچہ سٹے
اپنیاں اپنیاں معبوداں مشرک ژن ساکے
اسیں تسالوں آئے ساکے کر کے اس ساڈی

اس تھیں کچھ تل مشرک نوں کرسی تھم الہی
غیر انوں معبود ٹھیرا یا اللہ دلوں بھلایا
یا پیر پستی کر دے جیڑے پوجن قبر تائیں
جاو اج انہاں کے اگے کر یو حال دھوائی
آکھو وچ انہاں نوں جلاں سالوں تیں چھڑاؤ
اوہاں معبود تھائے و اہر آن کریسن
لے لے نام بلاون مشرک اپنے گوروواں تائیں
جسے نبی ولی اوہ آہا کوئی بندہ نیک خدائی
مشرک تائیں اس دن کہی اوہ قبول خدا دا
تارہ غیر شد دی پوجا کیتی پوجا دوزخا رے
قوم یہوداں حاضر آئے وچہ میدان حشر دے
بیٹا رب اجا نے اس نوں قوم یہوداں ولی
اوہ جان رب ساڈا آیا سالوں آن چھڑاے
ایویں قوم نصاریٰ اس دن عیسیٰ بلایے
ڈاڈھی تنگ سپاہیوں سدن قوم نصاریٰ آوے
دوڑن بھجن جان ساڈے رب قضیے کٹے
پھر شیطان بناون شکاں ٹیوں چن بت ساکے
جا کر سن فریاد انہاں نوں مشکل کھو لو ساڈی!

یہی وہم القیاس تاس
من المسلمین بالذویناں
الجال وخرافا اشرام و
حق السوء و النصارة
یعنی فریاد رسول اللہ صلی
اللہ علیہ وسلم و قیاس
میں مسلمانانہ کلام
بائیں سارے مذہب و مذہب
اللہ تعالیٰ ہا تیں
تھیں اس کے دوزخ
اوہیوداں و نصاری
دس مشرک تانہا
یہی وہم القیاس تاس
من المسلمین بالذویناں
الجال وخرافا اشرام و
حق السوء و النصارة
یعنی فریاد رسول اللہ صلی
اللہ علیہ وسلم و قیاس
میں مسلمانانہ کلام
بائیں سارے مذہب و مذہب
اللہ تعالیٰ ہا تیں
تھیں اس کے دوزخ
اوہیوداں و نصاری
دس مشرک تانہا

پانی جھب پلاؤ سانوں کر کے مہر عطائی
تا دُوروں چمک اگے دی نکلن جیونک شوروں دیو
اگوں وہ النبی ہوسن آتشِ قہر قہاری
اک ہور النبا گردن وانگوں دُورخ وچوں اگے
کافر مشرک دُورخ وچوں جو باہر رہ جادوں
سرد و والوں پھرن کسینوں ننگوں پکڑ دیر کن
اکناں تائیں مٹہ دے پڑے چمک ہیٹھن بھائی
یار آتش دُورخ دی تھیں سانوں بخش پناہاں

کنوں پیاس ساڈی اج من جان لبیل تنائی
پانی بھلے وڈرن سارے مت پانی اوہ دُبیے
چمک لیجاو اہل دُورخ دی قوم جو ہوسی ساری
جویں پکھیروانے چمکے توں کفاراں چمکے
لکات نہاتوں پکڑن اگے دُورخ وچہ وگا دن
مٹھیں پکڑ کسے نوں سٹن پئے غدا میں چمک
اناکر کے دُورخ مٹھن چلسی واہ نہ کافی
سنے پنیر تمامی مومن رکھیں مچھنگا ہاں

بیانِ دُستِ عالیشان مع منالِ مختصر فرقہ فرقہ ایستاد ایشان و تفصیلِ اقوام ایشان

اہلِ ایماناں نوں وچہ مختصر فرقہ ملن بھاسے
جو حُبِ عداوت اللہ کارن دُنیا وچہ رکھیں
حضرت کیا بعضے مومن ایسے فضلوان سن
یاراں چمکیا کون اوہ ہوسن ایسے ایشان جنہاں
جیناں کس پیر ویر کرن تا اوہ بھی اللہ کارن
جو ہر کم وچہ توکل کردے کھینہ غیر نہ دھرے
جو دیہاں رونے رکھن راہیں کردے شبِ سبازی
بھی صابر ذاکر شاگرد جاون جنت باہجہ ساہوں
جو عابد کرن عبادت بدی ہرم باہجہ یاؤں
ہر اک ٹول علیحدہ کر کے صفایا بنا کھوسن
غوشِ خلقاں تے عاجیاں تائیں ہوسی دکھ نشانی
پئے دکھ کھوتے ہوسن جھوٹ نہ جنہاں بھلے
جو خفی بیان کریندے اعظ بشہ و غظ مناوں

ایہیاں پناہیاں عملاں وچہ عزت پاؤں سارے
بچے پاس عرش دے اس دن نورسی مہربان
جو مرسل اتے شہید بھی اس دن ایس اہلادی کرن
حضرت کیا آپس وچہ جو بدشہ یاری لاندے
دُنیا ناں پیار نہ رکھن ایہوں عمر گزارن
روز قیامت کدھ نہا نہاں چمکے اناک بددے
باہجہ حساب بہشت انہاں توں بھیجے اللہ باری
اشرف اناس خطاب انہاں توں ملسی خاص جاناں
رنگارنگ اتہاندے تائیں درجے ملن خداؤں
غازی اتے نمازی وکھرے سخی علیحدہ ہوسن
تے کنوں شہیداں وے وکھری خوشبوئی مچھانی
جو بد خدمت کرن فقیراں دکھ نہا نہاں لے لے
پاس عرش دے جاہ جلالوں منہ نوری یادوں

دوستِ آخرت
جو تھیں جہانِ آخرت
نہ جھپٹے نہ بھولے
دورن عمر سوائے
پہچانیاں تے پہچان
رستہ کوں نہ بھولے
نہ اہلِ اصولاں تے
نہ کدھ دھار دلا
نہ جو ہرم دھرم
بچے اوگ کون
نہ دوا نہ نہ فرما
جو لوگ جنت کردے
میں دے بے بہت
عدالت لایاں
قرآن مجید
بے غفلت جہاں
میں تے حال قرآن
مجھلے

مناقصت بعض فتوہ
مناقصات کردادے وہ
در گاہ جناب الی نقلا
دی جو خداوند کریم اپنے
فضل سے تمام مخلوقوں
سے بہت والیدین کے
میراں استخوانوں
سے بہت غور و فیضان
یادوں و دستاویزیاں
فصل وہ گیسو بقال
ایضاً دس بقالوں
آمین ثم آمین
یعنی درود الی نقلا
ابو سعید روایت کی ہے
السلام علیکم فیما یصلی
الغزل تحقیق و اسط
تھک بازاں سب جھنڈا
نوی پوس بدست
درد و است دست
بغایت یگانہ اس فون
سلم نے ۱۲
نور پیر و پیر دی

جہت رضا الہی جگہ چہ کوئی علم پڑھا ہے
جو جاہل عام جہاتی اندر جنہاں علم نہ پایا
ایویں جدا کھلوس اس دن ٹولے و گنہاراں
جو ظالم ظلم کما دن جگہ چہ رہن ہور پیسے
رشتوت خوار سیاجی و کھوسے سدن ہون علیحدہ
غافلان دا دکھ ٹولا ہوسی تارک و کھ نمازاں
خائن و دکھ کھلوتے ہوسن جنہاں جہانت کیتی
ایویں کئی ہزاراں ٹولے ہوسن رنگورنگاں

ڈاڈی سوہنی شکل بنا کے علم انہاں آدے
کر کے دکھ انہاں دا فرقہ محبت و چہ کھلویا
زانی اتے شرابی و کھرے ٹولے بد کرداراں
جدا کھلویں خوئی سائے چوراندے و کھ پیسے
تے دکھ کھلاے جاسن جیہڑے پورا کرن نہ وعدہ
جو مال زکوٰۃ نہ دیوں و کھرے ٹولے جھٹے بازیاں
تے و کھ ٹول انہاں دا ہوسی جو کرے بدنیتی
یکل چٹکے ٹول کھلواں سدن یہ کہ منگیاں

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ لَيْسَ غَادِرٌ لَوْ اَعْتَمَدْتُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ رَدَّاهُ مُسْلِمًا

ابو سعید روایت کیتی پاک نبی فرماوے
جھنڈے نال کچھانا جاسی اوہ بندہ مکاری
جو بنکے پیر و کھاؤں لوکاں لاؤں کالے جامے
ٹھگن کارن مکر بناؤں لوک کرن پاہوسی
ایہ نال فریاں جھنڈے پھر دنیا کن اجاڑی
بھی پیر مریداں اگے مارن لاؤں گزاف ہزاراں
اپنے جوگ نہ طاقت کھن لوکاں کھوے سیاہیاں
ایہ اوں جھنڈے دنیا اندر مان تچا وڑ کرے
مومن سمجھا عوف پکارن اوں جھنڈے دکھایوں
ایہ سائے پیر جو شرع مخالفت ہوسن جان فیڈاں

ٹھگبازاں دی مقعد اتے جھنڈا گڈیا جاسے
سامری خلقت ویکھے اسنوں ہوسی ڈی خوار
تاہو خلقت سادے تانیں ولی خدا دا جانے
لوئیگر ڈی شیر سو جاون ایہ گل کدی نہ ہوسی
تے دس دس مستے الٹ قراؤں خلقت بہت گاڑی
جو اسیں مریداں تانیں اپنے جھنڈے پیٹھ کھاراں
مردے بے ایمان تے قبراں چنے گچ بنایاں
جو حضرت کہیا ہراک ٹھک ٹول ہوسی پاس بُرے
پاک نبی دا جھنڈا اسی سانوں پاک لاہویں
تے اہل شریعت ہوسن سدن صاحبِ شان جلیڈاں

ظاہر شدن ساق بے کیف بابتہ تعالیٰ و سجدہ درآمدن اہل ایمان و محروم ماندن
مناقصات الہی سجدہ و رواں شدن مخلوقات سے صراط و حاصل شدن مومنار
وازو بی بہرہ ماندن منافقان و موجبات حاصل شدن

مومن اکھن چاں ساڈا نفع نہ تہاں پہنچائے
اہل نفاق نہ سمجھن ایہ گل اصلی بھیت نہ پاؤن
اگوں رستہ ملے نہ اوہناں جال اوہ پرت ڈھونڈے
کہیں چلتے پھیر اوہناں لٹل گئے اوہ ساؤں
اسنوں ہکے واڑہ ہوسی مومن لنگھ سد پاؤن
اس کندھوں ندر رحمت ربی باہر تہاں لگی
ساؤں بھی لے چلو بھائی باہر چھوڑ نہ جاؤ
دنیا دے وچہ رہے اکٹھے لکھ لکھ لنگھائی
دین جواب نہاندے تہاں اہل ایمان سوہا
پراسیں عبادت بے سچے دماغی لکھ لکھ کر
خی ہنسیں ساڈے دست بندے نال زبانان
مڑیاں توڑی دل اپنے تھیں کفر نہ تہاں سٹایا
ساری عمران دنیا اندر کہے جہان دے لگے
ایتھے اج فریاد ساڈی سنی نہ جائے کوئی
ویکھو اوہ البے آتش بنے ساڈے کارن
باجوں صدق دے دے ایتھے کوئی چیز نہ تری
تاں بھلن لگ اپنے دوزخ اہل نفاقاں پھر سن
چنگا نور انہاں نوں ملیا منگن کارن آئے
جو کالی راہیں مومن مسیحی طلب جماعت جاوے
جو نیکو کارنا بینا مومن نور ملے اس تہاں
جو پڑھدے سورہ کہف ہمیشہ دوزخ جہنم
جو مومن تہاں دنیا اندر سختی کنوں بچا دے
کرے پذیر دُعائیں یا رب توفیق الٰہیوں

جاہو پرت نیا واڈھوں جھول اسیں لیائے
چاں کتے وڈنڈا ہوسی وڈر کچھانوں جان
وچہ انھیرے اتھیاں انگوں ٹکراں پھر مرید
اگے اک دیوار کھوتی آوے نظر انہاں نوں
تے کل منافق مہن کچھ رستہ مول پاؤن
اہل نفاق کرن فریاداں آئی پیش نہا ہی
اسیں ساڈے سگی آہے کچھ تے ترس کماؤ
ہن اٹکھ ویدے پکڑو تہاں کرو مراضاں بھائی
جو بیشک اس تہاں نے اوتھے چکر وڑ گڈا
تے تہاں خدا دے حکم نہ منے جو نہ منے جانے
تے باطن دے وچہ نال کفاراں کھیا تہاں
کیا ہو یا جو نال زبانان کلمہ پیا الٰہیا
روہو وہن کو کو ساے دوزخ انہاں دے اگے
جا کر لیو سنگ انہاں دے دوزخ ملسی ڈھوتی
ایہ گل سُن کے سبھ منافق آہیں تہاں مارن
پھوکی بڑ دنیا والی ایتھے کٹ نہ کر دی
ستویں دہرتی تھن دوزخ کچھ انہاں نوں کھرن
اگلے حالوں وڑے اٹے دوزخ دھک لگے
اوہ بھی اوس نصیرے اندر نور می مشعل پاوے
جو کرن جہاد کفاراں مارن ملسن نور جزائیں
بھی صبار لوکاں ملسی اس دوزخ مشعل دی دشنامی
جو کلمہ پڑھے بازاروں لنگھدا مشعل نور می پاوے
نور می مشعل اوس جاگہ وچہ کریں غایت بینوں

رسیدن مخلوقات بکراہتِ جہنم و صفتِ پل صراط و گذشتن مومنان از پل صراط بسلامتی و مجاہد و جہنم افتادن منافقان

کے مسافت اہاں الی کر کر پیڑے بھائے
کھلانہ جاسی مول کے تھیں تاکہ زخیاں لائیں
کل پیغمبرِ مہیت کو لوں نفسی نفسی کہیں
پھر پل دے اتوں لنگھن کارن خلقت جمع کچھوے
تن ہزار برس دارستہ اوہ پل ہو سی بھائی
تے ہک ہزار برس دارستہ پورا پدھر ہو سی!
چک لیا ون خلقت تائیں اس پل دے مٹنے آگے
ساری خلقت نوں سو پلے حکم سنایا جاوے
تا اکتیں میٹ کھلو و سہرو کوئی ہو سی جگ کٹدیتا
اس تھیں پچھے لنگھن سارے اہل بیت سہارے
بعضے مومن سجلی وانگوں پل تھیں تر کھے جاوے
بعضے وانگ پچھو وراں بعضے وانگوں شتر سواراں
بعضے پیر سیا دیاں وانگوں جاوے تیر کمالاں
بعضے اڑ جاوے اے پر ہو لی ہو لی آؤ سن
جو دینہ کم کرے سکیناں اس و اقدم نہ دے
جو دلوں بجانوں اضی ہو کے مٹے حکم الہی!
جو دنیا و چہ تر بانی دیوں بیل نہ اٹھ بکری
جیوں جیوں کشت نال کسے فخالص عمل کئے
تے پیڑے لنگھن سجلی وانگوں تے ماتند ہوئی
جو دنیا اندر ریت اسانوں وعدہ سی منہ لیا

اُپر کناڑے و زرخ والے جا پڑن گے سارے
و یکھ کچھا باں مٹسن سارے خلقت چہ تر فائیاں
پر سرور عالم ختم نبیاں اُمت دا غم کھاسن
کر و اکٹھا لوکاں تائیں حکم فرشتیاں تھیں
اک ہزار چڑھائی اس دی اک ہزار لہائی
اس پل اتوں تلکیا جیہڑا و چہ جہنم ہو سی
فاطمہ بنت رسول اللہ دی پہلوں لنگھن گے
کل لوکاں اکتیں میٹے بی بی پارسد ہارے
گوشے جگر رسول اللہ دے گزر پکے تھیں کینا
پھر لنگھن اپنیاں عملاں موجب مومن دے پیارے
بعضے تیز ہوئی وانگوں لنگھن ملداں پاوے
بعضے جیوں قنار میانی چلین سو سنیاں چالیں
بعضے جیوں قنار میانی چلین سو سنیاں چالیں
تے بے ایمان منافق جیہڑے و زرخ و گٹے ک پوسن
بھی صحیح سلامت جان بہشیل ہلستے دے لوے
اوہ اینویں لنگھسی جیو نکواس تے تیز سواری آہی
اوہ بنے سواری پل دے اُتے دیو نوالیاں کچھوی
تیوں تیوں پلے یادہ اسنوں چوڑی ہوندی جاتے
اوہ آپس و چہ ہشتاں ندر و سج اکتیں بھائی
میں و زرخ تے ک پل بنائی نام صراط لکایا!

۹۱
تھیں شے دی بات
تفسیر شاہ عبدالقادر
تھیں منقول ہے
سروی دینے پچھو

اس پل توں لنگھسوے جہدوں بہشتیں جاسو
ہوسی حکم جو لنگھتے تیں اوسے پل دی راہیں !
بعضیاں تائیں دوزخ کہی جاں پل چرسن بھائی
دو تن چھوٹے بال جہاںکد دنیا اندر مردے
جو مومن کسے مومن تائیں کافر کنوں چھڑے
بعضے کہن حساب خلق دا محشر چھپ کر سی
اوس حساب موافق بندے پل تھیں پار سدھاں
پنخنہ دامن پکڑ پین یوا پاک نبی سروردا !

اوہ پل ساں نہ ڈٹھا شائد لنگھے ہو رمی پاسو
پر دوزخ سر ہو یا اسو بیلے پتہ نہ لگا تاہیں
لنگھن کتاب بزرگامیری آتش تہہ بجھائی
اوہ مومن بھی پل صراطوں لنگھن خوشیاں کرنے
اوہ نال آسانی لنگھ صراطوں وجہ بہشتاں جاو
بعضے اکھن پل دے اُتے ہر کوئی لیکھا بھرسی
بھی پل دے پر ترانہ ہو سی عمل تو لائے جاو
انٹا راند پل صراطوں لنگھیں خوشیاں کروا

بیانِ بہشت عقابِ پل صراط و تفصیلِ حساب ہر عقیقہ و وزن شدن اعمالِ نیک و بد خلاق و موحیاتِ گرانی پلہ نیکی !

راوی کہیا پل دے اُتے ست منازل ہوسن !
و کھو و کھ سوال ہو ونگے ہر منزل انسانوں
دوجی وجہ اعمال پھین جو وجہ عمر کسائے
پنجویں حق حقوق پچھیوں چھیویں ل زکوٰۃاں
جسدی ہر پوری ہوئی صاف حساب دکھایا
نہ جس دیکھا گنداز کلیا جس گھاٹی دا بھائی
جو پہلی گھاٹی ڈگا عاجز رلیا بندے ٹولے
تے دوجی تریجی چوتھی پنجویں ستویں تائیں
ایہ ستے منزل جنگل بھائے وڈے فراخ سیند
بعضے اکھن ہک ترانہ و بعضے بہت بتاوان
اوہ میزان تر کر پکا ڈھل اعدل بتائے
ہر بندے پل تے تر کر و کھو و کھراجا پے

ہر منزل تے لیکھا ہو سی ہر جا لوک کھوسن
پہلی منزل اندر جا کے چھپ ہو سی ایساں
تریجی وجہ نماز تے چوتھی روزہ پچھیا جائے
تے ستویں اندر پچھیاں جاو حج کرن دیاں تاں
ملیا سار ٹیفکیٹ شتائی بیج بہشتیں آیا
اوہ اوسے گھاٹی اندر ڈگا جگہ جہنم پانی
ابدی دوزخ اس دکارن قید عمر دی بولے
جو کوئی ڈگسی قدر گناہاں نیکے بھوگ سنرہیں
وجہ انہاندے تر کر ہوسن جتنے عمل تولیندے
جو نکرو وجہ کلام اللہ دے آپ خدا فرماون
ہر ٹولے و تر کر و کھرا پل بھی و کھ پیارے
واللہ اعلم ب نون معلوم دیکھ لو اں گے آپے

جو نہ لکھو نہ لکھو
فوق و انتقام سے نال دین
نہی اے بخاری سے ابن
سعود میں ایک ہے جو فرمایا
پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم نے
ما فرمودے کہ کوئی لکھنے
نے جو دیکھن دوزخ تھیں
موجب عملان ایندے پس
بعضے ہانڈے مانتھوڑیاں
دی بعضے مانتھوڑیاں
بعضے مانتھوڑیاں
دوجی وجہ نماز تے چوتھی
سید خدای عجلت الو
ایا ہے مکران اس طرف
العیون کا لکھن و کالینج و کاظیر
مومن تر کر پکارا کہد
اے بعضے مانتھوڑیاں
بعضے مانتھوڑیاں
مانتھوڑیاں دے بعضے
ہو راندی اے بعضے مانتھوڑیاں
بیادے دی پلہ راہیں
۱۲-۱۶

نیکي بدی انہاں کے اندر تولی جاسی بھائی

سچے سچا بنے نیکي چڑھسی کھبے دھبریاں!

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى وَالْمُؤْمِنُ يَوْمَئِذٍ مُّسْتَقِيمٌ فَهُمْ لَا يَخِفُّونَ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ۖ

نیکیاں والا پلہ جس دا ہو جافے کا بھارا
تے جسدا پلہ بدیاں والا اسدن بھارا
تے جسدی کھو جتنی ہو سی نیکي تے بریاں
جس تے دیاں بدیاں لوں ہک نیکي گھٹ پئی
جے ایہ نیکي ڈھونڈھ لیا دے ناچھکارا پافے
اوہ منگدا بھرسے پاں تھیں ہک نیکي بخشہ کوئی
کر کر منتاں کل ساکاں دیاں منہ عاجز دے گئے
لے لے تے لے وڑک عاجز اس اُمید مٹا دے
تا پھر ہو رہے ہک اسنوں بندہ او گنہارا
اس دے اگے حالت اپنی کل بیان کریندا
اس نیکي دے گھٹن بدلے دوزخ بدلا مینوں!
میں ساری عمر ان اندر کھوا دھانسی کی کھٹی
کر کر ظلم ہمیشہ میں نے حق خدا دے بھٹے
لے جاتوں ایہ نیکي میری کم نہ لے سکے تیرا!
دو ہاتھوں رب بخشے فضلوں جنت دے پھیکا نا
بھی عمداں والے دفتر اسدن تو لے جاسن سارے
وچہ عبادت تے سچے دی جو شے فرجی جہا کو
جیونکر چیرا گوشت لو ہو تے ربانی دا گوہا
بھی غسل وضو دپانی تولن نا لے خواں شہیداں
جیوں جیوں مومن سچے دل تھیں خاص عمل کماون

وچہ ہشتاں جاوے پاوے دوزخ تھیں چھٹکارا
اوہ بہت ذلیل خوار ہے گا سا آہنم مہسی!
اوہ جنت دے پوچھ جافے پاوے دوزخ کنوں ہائی
اوہ جنے کھنے تھیں منگن چڑھسی کم حصوں مہسی
نہیں تال اس گناہ دا بدلہ دوزخ ڈالیا جافے
اپر کوئی نہ دیسی اس نوں نیکي مشکل ہوئی
سارے خویش تیرا ہو جاسن کوئی نہ دین اگے
نیکي کوئی نہ دیندا مینوں جال جہنم آوے
کھو نیکي ساری عمر اس جس کما فی یارا
اگو نیکي گھٹ گئی میری منگیاں کوئی نہیں دیندا
اوہ کہسی ہک نیکي میری اوہ بخشی میں تینوں
پر اوہ بھی میں بخشی تینوں جو تیری اک گھٹی!
اگے پچھے دوزخ مینوں لکھیا چا سے بنے
جو ہو سی سوڈھٹھا جاسی اللہ حافظ میرا
بخشش سدا رہے ڈا اندر دوہاں جہاناں
بدیاں لو لے ہو لے مومن نیکیاں لے بھالے
اوپر ترز و سب کچھ اس دے تولن اندر آوے
موزر بھاویں جو شے نکلی تولی جاسی اوہا
بھی ذکر تائیں تولیاں جاوے نیچاں تھیل
تبول تبول پر ترز و اسدن بھار زبا دہ پاوے

قال الله تعالى
وَالْمُؤْمِنُ يَوْمَئِذٍ مُّسْتَقِيمٌ
فَهُمْ لَا يَخِفُّونَ
وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ
فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ
خَالِدُونَ ۖ

زیور زینت ناک ہوونگے و نہاں نمازاں تائیں
 جو سستی نال نماز گذارن باہجہ آداب نیازاں
 جسے فرضاں و چہ قصو ہو یا ناں نفل کرین شامل
 پھر بعد نمازوں روزہ چھین ذکر و عائیں نالے
 جو خالص نیت نال کما سے ثابت شکل و کھاو
 پھر دوجی و چہ عبادت مالی کھین ملک ربانی
 جو سچے صدقوں کرن انہاں نول ملشن اللہوں
 کل مرکب طاعت جہ پڑی تریجی چہ کھپیو
 جیونکر عسہ رج مکتے دامور جہاں لڑائی
 چوتھی گھاٹی و چہ کھپیوں حال داندے سارے
 دل و چہ شوق الہی آلا یا نیست بدکاری
 کینہ حسد عداوت نالے خیر خواہی بدخواہی !
 پنجویں اندر قتل جراحست پچھیا جاسی بھائی
 چھویں گھاٹی مالاں بابت لیکھا کیتا جادے
 ستویں ندر حق بندیاں دیا پوتے ہمایاں
 بھی حق غلاماں دے تے نالے جو مرارا نہا تے
 ہر گھاٹی دالیکھا کر کے کاغذ و بناون
 پھر حساب گھلیند اسنوں جتنے گھلنا ہووے
 جسے ساریاں جائیں کچھ نہ گھٹے بچ بھشتیں وڑدا
 جسپر فضل الہی ہووے اسنوں کوئی نہ ہووے
 کہناں ناٹیں جسے اعمالاں ملسن دو واراں
 کہنا تے کم آون اسدن عمل سیکھا دے بھائی
 یا علم پڑھایا دینا اندر مومن بھایاں تائیں

جواؤں میں پڑھیاں ہوں نال درود دعائیں
اود تڑپٹی پھٹی شکل بناؤں ناقص کل نمازاں
ستر نقص جوڑیں تداک فرض بنے گا کامل
ہر اک طاعت صورت بنکے زینت رکھے
تے کھوئے عمل جو دنیا والے ناقص نظری آؤں
مال زکوٰۃ نے خیر خیریت بھی صدقہ مست بانی
نے جو جو عمل رکھائے والے وہ ہوں درگاہوں
جسے اندر مالوں بدلوں خرچ دو ہاند تھوے
جے آپ فرض ادا نہ کیتا دونے مٹس بھائی
چنگی مندی تیت اندر جو نکر عس سرگدائے
نیک اخلاص اخلاق قناعت حرم پھیسواری
بخل سخاوت نے مغروری جو کچھ کیتی آہی !
جو ناخنی خون کیتا یا پھٹیا یا کسے ضرب لگائی
جو روزی کھسے چوری لیا سے یا کوئی دغا کما
بھی استادان عورت خصماں خوشیاں پینیاں
بھی مسلم بھایاں حق تمامی اسوچے پچھے جانے
ہک گھاٹے ہک ہاندے والا پھریسن لگان
جے لیکھا پاک ہر کوتاں خوشیاں نہیں ناں بیٹھا رو
جس منزل دالیکھا گھٹے سہ اُتھاتیں سڑا
لیکھا کیتیاں کوئی نہ چھٹے جواوہ آپ چھوٹے
اکناں بُرد ہو جاون اکتے بے پرواہ دیاں کلاں
جس ہور کسے نول نیکی دسی آپے مول کماٹی
یا کم چنگے دی کرے دلالت مٹی اجرت داہیں

[illegible]

باہنگی تصنیف کسے نے دنیا دے دچہ لکھی !
 جانجاں نیک نصیحت اسدی جگہ چسپی جاری
 جو جو اس کتاب اہدی نوں ٹہکے مل کماؤں
 ہر امید پدیر فقیر جی کر رب نوں بھانا
 جو دینی علم پڑھے تے آگوں لوکاں پھیر پڑھے
 تے کرنے والیاں اجر نہ گھٹے دوہاں برابر آوے
 وقت حساباں مہشت کولوں اُچا کوئی نہ ٹوے

ملسی اجر مصنف تائیں جس جس نیکی سچھی
تاں تاں نیک لکھیندی رہن می سدی نیکیوں کی
پورے عمل انہاں سے جتنے انسانوں بھی تہہ آون
ایسے عملوں نیرے اُتے ہوسی فضل بآنا
اتنا اجر ملے کو فی جتنا اگوں عمل کماوے
جو نیکی دیو چہ اضی ہووے اوہ بھی نیکی پاوے
يَا رَبِّ سَلِّمْ وَسَلِّمْ كَسْنِمْ غَمِيْرًا لِّمَنْ تَوَلَّيْ

بیان حساب المہندگان از زکیر محمد بن علی بن یحییٰ تائیدین به نیکی
بموجب بیت شریف اُولَئِكَ يَبْدُلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ

ہمدردی تے دنیا اندر جو کوئی ظلم کئے
 بنے ظلم کرن لے اللہ ایہ انصاف کرے
 جہ ظالم پاس نہ نیکی کوئی یا گھٹ لوں نکو
 جتنا ظلم کما لے کوئی اتنا بدلہ پاوے
 اینویں جو دیون کسے نوں قرض نہ ایتھے دیوے
 حق حقوالا بنے اول نفس دیوے جادون
 ایہ رک بیان کسے امول نہ دتا جاوے
 جو اپنا حق کسے نوں بخش اندر دوہاں جہاناں
 جس بندے نے دیون نیت قرضہ کجھ اٹھایا
 اسکا تائیں پکڑ لیا وں عشرہ چہ قرضائیں
 رتبہ کھچسی دنیا اندر کیوں تدمہ حق دبا گیا
 رہیا کوں ساق انہا نہایت ایسی ناہی
 دسی اس نہ رکھیا ہرگز حق تساٹے تائیں

بروز قیامت چہا نہا ندے عدل کما یا جلوسے
 ظالم کو لوں نیکیاں یکے مظلوماں نوں دیسی
 ناقتیاں بدیاں مظلوماں یا ظالم فتر ہواں
 نے مظلوماں تھیں ظلم موافق بھارا ٹھایا جلوسے
 ہک اٹھانی پدے او تھست سونیکلی لیوسے
 جیکر فضل نہ پوسے ہودن تا پھر فرخ بلاون
 بھی قلبی طاعت حقاں پدے مول نہ رب پواسے
 او بہت زیادہ حق اپنے تھیں پاوَن فضل ربانا
 ایسا داکرن دا اس نے ہرگز وبل نہ پایا
 اس حق اساڈا دینا یا رب نوں حق دیوئیں
 کہسی یا رب میں بے دوسا دیون وبل نہ پایا
 تا پھر سد قرضایاں تائیں کہسی پاک الہی !
 اوہ اکھن جو حق اساڈا سین بھی چھوٹاں ناہیں

[illegible]

حکم کرے اب توں تکو کر سن نظر انا ہاں
رب کسی جو لینا چاہے بیجاں میں ستائیں
حکم ہوئے میں سستا دیواں قیمت تھوڑی مال
قیمت اسدی اتنی جتنا اس تے حق نساڈا
سارے کہیں نجشیا اسان حق اپنا اس تائیں
جے لینے والا کافر آہاجت مول نہ جاوے
بدیاں بھار چولے جاسن یوں لیاں تائیں
یکدن حضرت یارں کولوں یگانہ کھچ جائی
مال اسباب تے نفاری ہوو جسد پاس نہ ذرہ
جس ساری عمر تازان روزے نیکیاں بہت کیاں
کوئی آکھے اس مینوں موسیٰ میر مال دیا
کوئی آکھے اس دنیا اندر میری چوری کہتی
کوئی آکھے جے اس ساڈا خون پچایا ہو یا
حکم کرے نیکیاں سدیاں ڈر دیو حق دار
چھک یا ون پیہ پیہ نیکیاں سدیاں سمجھ
حکم ہوو جو بدیاں اپنیاں متھے اسدے مارو
اسدے ناتیں مفلس آکھن پاک نیی فرمایا
حضرت عائشہ رض کنول روایت کہو رسول لعل
پہلا قسم جو اس دے اوپر کدی نہ بخش آئی
دوجا قسم نبی فرمایا حق حقوق انساناں
ترجی قسم جو بندیاں اتے حق خدا دے سارے
ایہ سارے حق حقوق جو اسدے مرضی چھ خدا دی
جو تو بہ کرن گناہاں کولوں پھیر نیڑے جاوے

اسی نظر انہاں کے تائیں جنت عالی جاہاں
 کہسی اتنی قیمت یارب کوں ساٹے نہیں
 عرض کرن کی قیمت تا پھر کسی رب سچاواں
 جے اوہ حق اسنوں بخشو تاں جنت لو ساٹا
 قرضایں مقروضان سمجھ نوں مل بہشتیں جائیں
 نا اوہ حق اپنے دے بدلے نیکیاں سداں پاو
 جے فضل کرے بخشے مومن نہیں تائیں سزاں
 جو مفلس تائیں جانوں تئیں یا راں بات الائی
 نبی کیا اوہ مفلس تائیں مفلس اوہ مقررہ
 پر روز قیامت پھریا آکے خقداراں قرضایاں
 کوئی آکھے اس میرے تائیں دنیا وجہ ستایا
 کوئی آکھے اس کیتی آہی ناں میرے بندتی
 کوئی آکھے اس ساٹے اُنے ظلم کیا ہویا
 جیوں وہ راضی ہوون اپوں کروڑا دیاں کاراں
 پچھلیاں ددیوں کارن عمل نہ کوئی لیسے
 دیکے ہدیاں سٹو دو رخ انہاں گناہان مارو
 جس کیتا کتیا اپنا سارا حقان عوض لٹایا
 تنہاں قسماں پر ایسی دفتر عملاں والا!
 جو اللہ ناں شریک لیا دے شرک و ڈی بُرائی
 ایہ باجھ رضا انہاں دی ہرگز کدی نہ بخشیا جانا
 جیوں نمازاں روزے اپوں حج زکوٰۃ پیاسے
 چاہے پکڑے عملاں بدلے یا دیوے آزادی!
 تے چنگ عمل نکویاں خاص اس نہیں بعد کماون

قولہ تعالیٰ ان اللہ لا یغفر
 الذنوب کبر و فخر و ادنیٰ ذلک
 لمن یشاء و تعین اللہ تعالیٰ
 فی خلق کاس لول جو شریک
 نہ تھے کہ اس بل اس سے
 مقرر کر کے بل کا وہ جو
 تھے بخش دے گا وہ جو
 سوائے اسد جسوں
 چاہے کہ ۱۲
 قلے دین تاب و امن
 قلے صالحا و فاجر تک بیل
 و عمل صالحا و حسنا و کان
 اللہ یتیم ہم حسنا و جو
 اللہ غفور رحیم کردہ جو
 تاب و بولے ایمان و امن
 اسے ایسے تم تک پہنچا وہ
 لوگ بدل دیگا اللہ تعالیٰ
 بریاں بہنا دیاں نال
 نیکیا نہت اسلئے اللہ
 قلے بخشتے و الارحم کرنے
 والا مہربان ۱۳۔ مولوی
 دلچسپ پھیر دی

ربانہنوں نیکیاں ایسی عوض نہاں کیا یاں
 بک بندے نوں روز قیامت حاضر کیتا جاوے
 پھر حکم کرے جو عیب صغیرے اس تھیں کل مناوے
 جیوں جیوں کہن فرشتے سنوں تیلہ عیب کیتے
 ایسے اپنے عیب کبیرے ظاہر کرے نہ ڈروا
 پھر حکم کرے اس بندے نوں بدلے اس بُرائی
 ایہ گل سن کے نال خوشی دے بندہ عرض لائے
 عوض اتہا لے بھی کوئی نیکی مینوں بخشی جاوے
 ایہ فضل اتے انعام آگے جس چاہے پس دیوے
 یا رب تیریاں فضلاں اُپر آساں ساں دیاں

اوہ رحم کنندہ بخش والا اسدیاں دسہ کیاں
 دفتر بدیاں والے اسدے اللہ پاک منگاوے
 کل گناہ کبیرے جہیڑے اچھے نہ یاد دیواوے
 کرے امتا عیب صغیرے سارے مندا جاوے
 جو شاہِ رواہ معلوم نہ او نہاں کجیاں ہی پردہ
 لے ارج نیکیاں ساڈے کولوں ہو یا فضلِ خدائی
 عیب کبیرے ہو جو میرے دے کیوں تسلسل جگا
 کل گناہ کبیرے اپنے خوشیوں کول ساوے
 جے عدل کرے تاناں عظمت کوئی بہشت لہوے
 کر کے عدل پذیر چھے نوں مل نہ پھرین یاں

بیانِ حسابِ سرپرستِ اعلا بدنی و حواسِ خمسہ یا ست علم و قوتِ حسانی و حیسانی
 روزِ گانِ درجنت و میلِ انہا و مناقشہ تارکانِ صلوة و عذر آوردنِ ایشان بہ رگاہ
 باریعالی و زدید عذر ایشان آمدنِ نیا بہ کل اُل مکار و بُرنِ ہر ہرہ و دشمنی خود را بدوزخ

رحمتِ ربّی ہوئے شامل حالِ جنہائے
 بعضیاں تائیں کول عرشِ شاد پاک بکاوے
 پڑھ لے نامہ نماں والا اپنی کل کمائی
 نیکیاں والا کا غذا اپن سارا کھول سناوے
 دل و چہ خوں کر لپی کہسی ہن ایتھے کی کرساں
 حکم کرے رب جھک دڑہ دس جو بُرا کینوئی
 تا پھر اپنے اوگن مہارے کھول سناوے بندہ
 پھر رخصت ہوندا کرے خدا نوں سجدہ شکر ادائی
 ایہو حسابِ سرپرستِ جو خود حضرت فرمایا

اوہ دھج حساباں ہن سکھارے کچھ تکلیف نہ پاندے
 سب لوکاں تھیں پردہ کر کے اسدِ عیب چھپاوے
 جو تہہ دنیا اندر کیتی نیکی تے برسیا جی
 بدیاں دی جد واری آئے شرموں چھپاوے
 نیکیاں تھیں دھوگن میرے کھوں نہ پھر ساں
 ایہ خفیہ طور کلامِ اساطی ہو رہے سند کوئی
 حکم ہو و میں بخشیا مینوں جو تہہ کیتا مند ا
 لوک بچان ایہ کوئی بندہ وڈا معزز بھائی
 حضرت عائشہؓ پاکہ نبیؐ نوں اک سوال لایا

بھی سردار پوچھائے جاوے نالے عالم قاضی
جو کوئی مومن عیباں کو لوں سچا تائب ہووے
کنڈا پڑے جسے مومن تائیں چھ پٹیاں آوے
جتنا دکھ مصیبت ایستھے مومن جھانکے کوئی
حضرت کیا ویکھال گامیں ہر امت دے عالم
وچھ نکوۃ حدیث نبی دی ابوامامہ لیا سے
ستر ہزار امت تیری بندہ میں بخشیاں
عرض کیتی میں ہور زیادہ کرتوں یارب تائیں
پھر میں کیتی اللہ اگے خواہش ہور و دھیری
توے کروڑ تے چار ربایہ بندے نال جہاں
یاراں چھپیا کون ہوسن او کیڑے عمل کما سن
تاں حضرت کیا یاراں تائیں کئی ہوسن او ٹولے
بھی جیڑے بندے ہر حالت و مہارتا کر ہند
ہور جو کرن تھل یعنی وڈے سہاریاں ولے
جو کوئی دیندار لوکاں دلوں پیار رکھیندے
جو حج کرن دی نیت اپنے گھروں وانہ جوئے
جو فحری اٹھ خداوے لگے دلوں حاضر کردے
جو عورت اپنے خاوند سندی کسے نہ بفرانی
جو دنیا نال پیار نہ رکھن خوف اللہ تھیں روکے
زینت تے زیبائش کارن کہ نہ سوئے بنے
ایناں بھقتاں الیاں تائیں محل حساب تھیو
جو مومن چھ نمازاں کوزیاں کدی قصورہ پاوے
ہر حالت وچ اللہ او پر راضی آون ہاسے

جو عدل انصاف کریندے آوے او تھے ہوسن راضی
نالے اسے اوتل اللہ عیب تمامی دھوے
نیکی ہک لکھیوے اسدی بدی مٹائی جاوے
اتنا قدر گناہاں کو لوں انہوں خفت ہوئی
امت میری ہتی ہوسی ساریاں امتناں نالوں
نال میرے یو وعدہ ربے اپاک نبی فرماوے
باجھ حساب کتاب جہانوں جنت وچ بھیجا
حکم ہو یا لے سترواری ستر ہزاراں تائیں
رب فرمایا ستر ہزاراں ستر ہزاراں میری
اتنی امت جنت جاسی باجھ سوال جواباں
باجھ حسابوں جیڑے اسدن چھ ہشتاں جاسن
ہک شہید جو راہ اللہ وچ جان کریندے گھولے
جو شوق الہول تین جاگن ذکر اٹھدے ہند
جو کوئی ظلم کرے سچیلوں صابر ہر حالے
دنیا نالوں دین پیار کوشش دین کریندے
یا عمرے دی نیت کسے رستے اندر موئے
جو دین الہی کھن کارن طلب علم وچ مردے
جس اپو تائیں سچ نہ کیتا وچ اپنی زندگانی
دنیا والیاں لذتاں پچھتے عمر نہ ضائع کرے
نہ دوسری قسم پوشاکاں کھن نہ کھاون وچ کھانے
باجھ حساب انہانے تائیں جنت نعمت تھیو
تے وچ مصیبت درو بلائیں ہر دم صبر کیاوے
تے ہر شے اللہ طرفوں سچن شرکوں ہن کنارے

عن ابی امامہ قال سمعت
رسول اللہ يقول دعني يدي
ان يدخل الجنة من ابي سفيان
ان الله اصحاب علم وادان
مع كل الف يصون الف
يعني روايت ہے ابوامامہ
فتن کیا اس سے رسول
اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
تو فرمایا انہاں وعدہ کیتا
ہے نال یہ ہے کہ
سب تو داخل کریں دیوین
دست امت تیری پھولے
ہزار آدمی سوائے حساب
دست تے تو عذاب
دست نال ہر نماز آدمی
دست ستر ہزار آدمی
ہور ۲۰ شاکوہ ص ۲۵۶
دیندار

عمل نہ جاسن ناں کہیکہ بریاں نیتاں ملے
قوتِ علم تے دولت ہر اک نعمت لنگ برنجی
جو قوتِ خراج کرے تے دو چہیت صاف نہ مکھ
جو کوئی علم پڑھے جو اپنا نامی نام سدا میں
ابویں جو کوئی کرے سخاوت سخی سدا دل کرسن
بدنیت نے عمل تمامی نفع نہ کرسن اکتے

سنگی رہیں قیامت توڑی خالص عمل نرالے
انہاں نہانے خراج کرن چہ نیت چاہیے جنگی !
اوہ بھی روز قیامت اس داکھ ثواب نہ چکھے
کرے جمع میر دل خلقت اوہ بھی گیا از این
ایسے عمل نہ کیتے جیسے اس جگہ محل نہ تارن
حضرت کہیا ہر دیکھا بیتناں اُتے چھکے

عَنْ مُسْرِيقِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ سَأَلْتُ الْأَعْمَانَ بِالْبَيْتِ

پھر چہرے لوگ نماز نہ پڑھدے حکم خدا فرمائے
تا کہ سن غلہ خدا دے لگے فرقے چار مکاری
جو تھا ٹول غلاماں والا لوکاں دے جو رہے
جو وہ حکومت اُبھجے میں فرصت ملدی نہی
سند کے شاہ سلیمان تائیں کہسی اللہ باری
اسد چڑھ حکومت اُس وقت تسان حاصل ہوئی
ابہ تھوٹھا عذر تسان ایتھہ ذرہ نہ کاٹ کر نیا
پھر قیدی ایویں تے لیں کرسن غلہ نیا زان
تا پھر ہنر پولنس تائیں حاضر کرے الہی
تا بھی اس نماز نہ چھوڑی حکم جب لیا یا
جاؤں جہن غلہ تسان مول نہ نیا جاوے
پھر کرسن غلہ آزادی آکے چہ درگاہ رہانی
مرفعاں ہتھوں لار نہ آئی ویل نسا نہ پایا
ایسے وقت تو بے ہی نوں پیش کرے بلی
باراں برس براہ اس نوں مول آرام نہ آیا
اسد جیہا آزار تسانوں کدی نہ آیا مولے

دو رخ وچہ نہایتے تائیں اُلٹا دایا جاوے
اول حاکم دوجے قیدی تریجے لوک آزادی
اول حاکم اللہ اگسے ایہ بہانہ کر دے
ایسے کامن فرض نمازاں ہو یاں قضا اگھی
دقی سی میں اسٹوں وٹھے ہر شے دی ستراری
اس کوئی حکم نہ بھنیا میرا ساں نہ نیا کوئی
جاو لاج تہاڑے تائیں دو رخ کھلا کیسدا
قیداں وچہ ساں تھیں باب ہو یاں ترک نمازاں
میں چھ پیٹ چھی دے اسٹوں قید دیوانی آہی
ایسی قید نہ ملی تسانوں جاں قصور گسیا
انہاں نوں بھی پکڑ فرشتہ دو رخ وچہ دگاٹے
باب سایاں دکھاں اندر ساڈی عمر وانی
نال لاچاری قضا نمازاں ہو یاں بار خدایا
سک بدن پتہ سبھ کیرے رقی جگہ نہ خانی
نا بھی وچہ نماز عبادت فراق نہ اس نے پایا
وندے دگہ نے فروغ جاسو عذر نہ کوئی قبولے

[illegible]

2

پھر گولے لگے عذر کر لیں کیتی جنہاں غلامی !
 ایسے وہ شغل ہے ساں جو گل و نہاں دسی
 تا پھر ہنستہ روستا تائیں حاضر کسی مولیٰ
 اوہ کر کے تنگ بتا دے اسنوں منہ اکم تباہی
 پھر سختی قہد اٹھا یوس سر تے کتنی مدت توڑی
 مالک تسانہ ایسے آپے بدی گراون ولے
 حکم میرا دؤنیسا اندر قدر نہ تسانہ پایا
 پھر ڈاڈھی کو بھی دوزخ تھیں ہر گز نہ بابر آئے
 پھر دوجی گردن بھل سترے کتھے گئے اوہ سایے
 راگ تماشاں کنوں جنہانوں کس نے نظر آئی
 کتھے گئے جو قول قرار نہ توڑ تھاون ولے
 کتھے گئے جو مال تکبر کا فر ہے ایمانوں
 کتھے گئے جو مال نبیاں مولایمان نہ بیائے
 بسنانوں وہ سگ گردن کر کر شور و پکارے
 پھر اک بڑھی رن مکارہ حاضر آن کھلوی
 لوگو تیں بچھا نولس نوں ہو سی حکم خدا کی
 رب فرما دے دنیا ہنے یہ ٹڈی پیداراں ڈالی
 ایسے کارن آپس کو پہ تسانہ لڑیاں پایاں
 ایہ وہ دنیا جس د اتیس ذرا وساء نہ کر دے
 ایہ وہ دنیا جس د کچھ کتنے کرھنراں
 دوزخ دے وہ پٹھ اسنوں حکم خدا فرما دے
 کتھے گئے عشاق میرے اوہ دویاں مع قانون
 میرا ساتھ نہ اہناں چھڈیا ہرگز عمر ساری

اساں بیگانی طاعت اندر کئی عمر تھی :
یارب سایاں سائے کولوں یہی نماز کوئی
حکم کرے ایہہ پاس زلیخا رہیا پیغمبر گولا
اس حکم عدول نہ کیتا میرا قید قبولی آہی
تا بھی پیمارہیا گنہوں کدی نماز نہ چھوڑی
ایہ سب نصیر تاراڈی اپنی چھوڑو نذر مکا لے
اج ایہ نذر نہ متے جہاں دوزخ ڈیرا لائے
مشرک اتے مضبوطی سبھے پکڑے جہاں
جہاں دنیا وجہ نصیحت کولوں جہاں بہت کئی
جہاں جماعت مغلطان کولوں کئی کئی
کہتے گئے ادھ دین نئی تے طعن لیا مان لے
کہتے گئے جہاں کافر تے اس جہاں
کہتے گئے جہاں بعض تے بعض دھول بھالے
اتھ پکڑ کھپٹ لے جہاں چہ بہت سارے
جو تکی ڈیر جاسی استوں ایسی کوئی ہوئی
سارے کس خبر نہیں یہ کون مکارہ آئی
جسکے پیچھے کچھ بچ نساں عمر تھی کالی
ایہ ادھ دنیا جس دیکھے توڑیا جیناں بھلیاں
جس دیکھے لگے ہوئے نافرمان امرے
ایسے کارن حسد عداوت ٹھنڈی دیاں گاراں
تا اوہ بڑھی اللہ آگے عرضاں کوک سناوے
طلب میری وجہ یارب جہاں حکم تیرے ٹالے
خوش قبیلوں دھانہ انوں میں ساں دلوں پیاری

[illegible]

بھی عالم حافظ کرن شفاعت پیاں شکر دار
کرانا کا تہمین فرشتے کرن شفاعت نالے
بھی کرن شہید شفاعت نالے خاص عمل تامی
حضرت انس روایت کیتی کیا نبی سوا سے
لنگسی اک نہاندے کو لوں مردہ ہستی کے
اے بھائی تدمیر سے تائیں جاتا میں تانا میں
میں اوہ شخص جو تیرے تائیں شربت گول پلا
دو ہندی اوہ کرے شفاعت دوویں بخشہ جان
چوتھا جدول کفائل تائیں روز خود چہرہ دالن
پنجواں جدول بہشتاں اندر مومن داخل تھیں
ہتے درجے کارن جو کوئی مومن لگا ترسن
بریاں کان شفاعت میری پاک ہی فرماون
عمال الیاں عمل چھڑون میرا عمل نہ کوئی

بھی مومن نیک چھڑاون خوشیاں چھڑون
بھی شافع بن قرآن چھڑا سی اپنے پڑھنے والے
جنوں تاراہ خدا دے اوہ بھی بنی عامی
کر کے صف کھلوتے مومن اہل الناز بچارے
تاہک جہاں انہا تھیں سوں ایگل کے بولگے
اوہ کسی میں نہیں پچھا تا کسی پھیر تدا میں
دو جا کسی میں بھی تینوں وضو ہی کروائیں
دو زخیاں تھیں مکمل شتابی جنت کیسے لاون
کرن شفاعت ختم بنیاں اوگنہ ارنگا لن
نال شفاعت ختم بنیاں اعلیٰ درجے دھیون
جنت ترقی حضرت اُسی آپ شفاعت کرن
تے نیک تمامی عملاں سیتی وجہ بہشتاں جان
میں اس سول اللہ دی دو میں جہانیں ترقی

عن ابی ہریرۃ قال قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم لکل نبی دعوة مستجابة قل کل نبی عونہ وانما الخیر
دعوتی شفاعۃ لا تمق الی یوم القیامۃ فی ناثلہ انشاء اللہ تعالیٰ مات من امتی لا یشترک باللہ شیئاً الا ان

ابو ہریرہ کرے روایت کیا پاک رسول
یعنی سب پیغمبر تائیں حکم ہویا دگا ہوں
پس ہر پیغمبر جلدی کر کے منگی اوہ جہاں
روز قیامت کراں دعائیں امت نون بخشاواں
جو مومن ہویا امت میری تھیں بجاوین گناہیں
فما تفہم شفاعۃ الشافعین اخیل فرماوے
پر جو مشرک دنیا اندر تائب ہو کے مویا
شفاعت میری اہل کبار پادوں نہی تباے

جو ہر پیغمبر سندی اللہ ہک ہک عرض قبولے
جو ہک ہک دعا قبول تداوی جو مرضی سوا ہو
میں روز قیامت امت کارن مکمل نفس جہاں
انشاء اللہ رب سچے تھیں اوزن شفاعت پورا
اوہ شفاعت پاوے میری مشرک پاوے تائیں
نفع نہ کرے شفاعت اوہتاں جہاں شرک کئے
اوہ شفاعت پاوے بیشک حکم حدیثوں ہویا
یعنی جہاں گناہ کبیرے دیاد چہ کماے

روایت ترقی تھیں تارے ابوداؤد
حضرت انس روایت کیتی کیا نبی سوا سے
لنگسی اک نہاندے کو لوں مردہ ہستی کے
اے بھائی تدمیر سے تائیں جاتا میں تانا میں
میں اوہ شخص جو تیرے تائیں شربت گول پلا
دو ہندی اوہ کرے شفاعت دوویں بخشہ جان
چوتھا جدول کفائل تائیں روز خود چہرہ دالن
پنجواں جدول بہشتاں اندر مومن داخل تھیں
ہتے درجے کارن جو کوئی مومن لگا ترسن
بریاں کان شفاعت میری پاک ہی فرماون
عمال الیاں عمل چھڑون میرا عمل نہ کوئی
عن ابی ہریرۃ قال قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم لکل نبی دعوة مستجابة قل کل نبی عونہ وانما الخیر
دعوتی شفاعۃ لا تمق الی یوم القیامۃ فی ناثلہ انشاء اللہ تعالیٰ مات من امتی لا یشترک باللہ شیئاً الا ان
ابو ہریرہ کرے روایت کیا پاک رسول
یعنی سب پیغمبر تائیں حکم ہویا دگا ہوں
پس ہر پیغمبر جلدی کر کے منگی اوہ جہاں
روز قیامت کراں دعائیں امت نون بخشاواں
جو مومن ہویا امت میری تھیں بجاوین گناہیں
فما تفہم شفاعۃ الشافعین اخیل فرماوے
پر جو مشرک دنیا اندر تائب ہو کے مویا
شفاعت میری اہل کبار پادوں نہی تباے
جو ہر پیغمبر سندی اللہ ہک ہک عرض قبولے
جو ہک ہک دعا قبول تداوی جو مرضی سوا ہو
میں روز قیامت امت کارن مکمل نفس جہاں
انشاء اللہ رب سچے تھیں اوزن شفاعت پورا
اوہ شفاعت پاوے میری مشرک پاوے تائیں
نفع نہ کرے شفاعت اوہتاں جہاں شرک کئے
اوہ شفاعت پاوے بیشک حکم حدیثوں ہویا
یعنی جہاں گناہ کبیرے دیاد چہ کماے
روایت ترقی تھیں تارے ابوداؤد
حضرت انس روایت کیتی کیا نبی سوا سے
لنگسی اک نہاندے کو لوں مردہ ہستی کے
اے بھائی تدمیر سے تائیں جاتا میں تانا میں
میں اوہ شخص جو تیرے تائیں شربت گول پلا
دو ہندی اوہ کرے شفاعت دوویں بخشہ جان
چوتھا جدول کفائل تائیں روز خود چہرہ دالن
پنجواں جدول بہشتاں اندر مومن داخل تھیں
ہتے درجے کارن جو کوئی مومن لگا ترسن
بریاں کان شفاعت میری پاک ہی فرماون
عمال الیاں عمل چھڑون میرا عمل نہ کوئی

دوزخ و بیان سے چند شدن اُمت محمدیہ ز امتہائے دیگر و خروج ہمہ مؤحدین
از جہنم و ذکر شخصے کہ بعد از ہمہ مرمان از دوزخ رہائی یابد

اوہ جنت دے روانے اتے دوزخ اکٹھ کران
جڈل کٹھے ہوسن سارے کرسن صلح صفائی
آپس دگوچہ راضی ہوسن جیونکر یار پیارے
پڑھ بسم اللہ تفل تائے قدم مبارک پارے
پر جو تھا حصہ اُمت احمد ہوسی لوکاں نالوں
جو اُمت میری دوزخ اندر باقی ہے کہ نہیں
کئی ہزاراں دوزخ دے چہ ستر ستر ہون ڈھیری
سجڈے پیکے کرن دعائیں یارب تینوں پاکی
حکم ہوئے سر جا محمد عرض تیری من بھائی
جو جنتا ایمان ہے جدا اوہ بھی چھوڑ نہ جاتیں
اپر کنائے دوزخ والے جا ٹھیرن سن یاراں
کر یو یاد پیاریاں تائیں برکتے دس لو
ڈھونڈا نہاں نوں ملک شتائی دوزخ تھیں کڈھاون
پڑھ کے مصحف میں جس نے حکم الہی سیکے
سیاں ہزاراں نوں بخشاون فی خدا دے پیارے
کر کر عرضاں غویش قبیلے دوزخ کنوں کڈھاون
تاسرے عالم ملکات تائیں کہن پھیر دوبارے
ویکھو کھاں چہ دوزخ کتنے یاہن ہیانہ کوئی
کرن دوبارہ مجددہ حضرت مسن عرضاں کرد
رائی قدر ایمان جہاندا اوہ بھی کڈھ لبساؤ

جیہڑے بندے جلدی جلدی پل آتوں لنگھان
پچھلیاں تائیں کھڈے ڈیکن پیدے مون بھائی
دل دے بغض جو دنیا والے دوسٹاں سارے
پھر ستر عالم کبھی یکے طرف ہشتاں آئے
اُمت داخل کرن ہشتنیں حضرت شان کیاں
حضرت دیکھ تعجب ہوسن کچھن ملکات تائیں
کہن فرشتے اُمت تہا ڈی دوزخ اجے بہتری
ایہ گل سن کے پاک نبی نوں بہت لگے غناکی
سنت دہائے کر دے ہن جس دشتار رہائی
دوزخ دھول کڈھ شتائی اُمت اپنی تائیں
تا لیکے نال فرشتیاں تائیں سید شاہ ابراہاں
یاراں نوں فراون حضرت اپنے سنگ سہاواں
اوہ جیوں جیوں پتے نکل انہاں کے مکانوں سچاں
ستر شخص شہید چھوڑاے حافظ بھی دس بندے
تے عالم فاضل حسب التاب کرن شفاعت سا
بھی مومن صالک کرن شفاعت رانوں بخشاون
جو جتنے ایماناں لے نکل رہن جد سارے
کل متناں تھیں ترسیا حصہ اُمت میری ہونی
کہن فرشتے دوزخ اندر راجے ہزاراں سترے
حکیم کرے ب حضرت تائیں سجڈے تھیں سر جاؤ

دوسرے عالم میں آتے ہیں۔
مخاری اسے تمام دے اس
فصل جو آخر حدیث دے آیا ہو
فرمایا حضرت نے کہ اکل کا پس
سرا نہاں جو سیکس عالم ہووے گا
قسط جو سر اماناں لے آئے
پوسناں اتے سوال کرنا ہو
قبول کرنا پل علم ہووے
دن میں نکال دوزخ تھیں
اس نال تھیں
ایمان بقدر وصول اسید
پل ایمان دے ساقی نکال نا
تے تھیں کران کا پس
پوسناں علم ہووے گا
سوال کرنا ہووے گا
شفاعت کرنا دیال میں آتے
اکل کا پس پھر
علم ہووے گا
تھیں اس کے نوں جنت
دوسرے عالم میں آتے ہیں
نکال ایمان دے ساقی
اسے تھیں کران کا پس
پھر علم ہووے گا
تھیں اس کے نوں جنت
دوسرے عالم میں آتے ہیں
نکال ایمان دے ساقی
اسے تھیں کران کا پس
پھر علم ہووے گا
تھیں اس کے نوں جنت

ایہ خوشخبری مومن کے حضرت دوزخ دیوں جانوں
 تانیکو کار تے مصالح بندے پتے بتاؤں یا راں
 رائی دے ایماناں والے سارے کدھ لیاؤں
 پھر تریجی واری سرور عالم کچھن ناں سمہا لے
 آکھن ملک تہیری زمندی اُمت اچے تباہی
 حکم کرے رب تے جتنا جہاں بیان بچا یا
 اگے وانگوں ہر کوئی اپنے دوست یاں سمہا لے
 اس تھیں کچھ دوزر ہایاں اُمت احمد ہوسن
 چھو ویہاں کل صفت بنے گی ابن ہشتاں الی
 کل اُمتاں تھیں فی اُمت مہوسی پاک نبی دی
 باقی رہن دوزخ دے وجہ لوک موحدا بھائی
 لا اِلهَ اِلاَّ اللہ نے جنہاں یقین جمایا
 اللہ ناں شریک نہ اندا اند عمرال ساری
 اذن شفاعت اونہاں تائیں کھچی شاہ جلالاں
 اونہاں چھڑاؤں حق نہ تیرا نہ کیسے مہندی
 دوزخ وچہاں نہاں نوں کافر طعنے کرس بھائی
 واحد رب کچھان کوں کیا کچھ نفع اٹھایا
 ایہ گل مومن کے غیرت بدی جوشاں یوچہاں
 مشرک اتے موحدا دونوں کدوں برابر ہے
 پھر حمت اور یا پیارے ٹھاٹھ فضل دی مار
 فَيَقْبِضُ قَبْضَةً مِّنَ السَّامِ وچہاں حدیثاں اوکھ
 اس تھیں کچھ دوزخ اندر مومن ہے نہ کوئی
 کچھ نہن کافر مشرک لوک جو شرکاں والے

دشو پتے فرشتیاں تائیں نیکاں نوں فرماؤں
 کدھن ملک جہنم وچوں خلقال کئی ہزاراں
 تا اُمت احمد وچہاں ہشتاں نصف نصف ہو جان
 جوہن بھی اُمت میری وچوں ہے کوئی اگے
 تا حضرت پھر کر سن سجده وچہاں درگاہ خدا دی
 اوہ بھی کدھ دوزخ وچوں مولا فضل کسایا
 ذرہ قدر ایماناں والے دوزخ کنوں نکالے
 تریجی حصہ وچیاں اُمتاں کر کے صفاں کھنوں
 اسی صفاں محمدی اُمت دوجیاں مہوسن چالی
 بھی وچہاں مرتب دے تے عزت دودھ صفی دی
 رب نوں اک بچھاتا اسی ربی نہ نہیں کائی
 اگوں کچھ نہ دسیا کیسے پورا راہ نہ پایا
 وحدانیت بدی اندر ساری عمر گذاری
 رب کہے میں اونہاں تائیں باہر اپ نکالاں
 جس فی اونہاں وحدت مئی ہے ایہ حق اسیدا
 جوادہ توحید تسانوں ایتھے ہرگز کم نہ آئی
 ارجہن ساڈے ناں تسانوں دوزخ ڈیرا آیا
 میں ہکے چھوڑاں دوزخ اندر کر کے قسم بتا دے
 ہرگز کدی نہ چھین جہنمے شرک کریدے مومے
 قدرت ابھرک موحداگ تھیں کدھ ساری
 دوزخ تھیں ہکے ڈا قبضہ اللہ باہر لیا دے
 آتش دیاں غذاں کوں ہر نوں چھٹی ہوئی
 مومن اتے موحدا سارے اللہ پاک نکالے

جس طرح آریا ہے
 حدیث انس سے واقف
 یا رب انا لکھن قال اللہ
 اللہ بقول ذاکل لکھن کہ
 وکن بقری وطلی وکبریا
 وکھن لکھن جس قال اللہ
 اللہ فرمایا حضرت صلا
 علیہ وسلم ہے کہ آگ میں سے
 پورہ شفاعت اس کے
 واسطے شفاعت اس کے
 دے جس کے کیا اللہ اللہ
 بعض جنہاں کوں موحدا
 دے ہو کوئی سمجھ نہیں
 پس فرمایا اللہ شاعہ قوم
 چھینوں عزت اتے جلال
 جنگی بھی دی جو ناں کجا میر
 انہاں کوں تھیں جنہاں کیا
 اللہ اللہ متفق علیہ اللہ
 دلیلیں

نہ جیات اک درجّت تے سوچہ نہاوں ساہے
بدلاں بھین جیوں باہر آوے سوہن چن آسمانی
جنتی لوگ اُنہاں تے تائیں دوزخ والے کہن
کتنی مدت تائیں رہن داغ انہاں دے کالے
دوزخ والے سدن ناہیں لوک اساڈے تائیں
پھر اوہ نام نہ سدے کوئی جس ناموں نثر مانے

کولا ہو کر دوزخ وچوں نکلن سب چارے
بدن نہاں دے نہاںیاں سوچہ کلن صاف نورانی
ایسر کالے داغ انہاں نول گردن اوپر رہن
کیتا رب زاد انہاں نول کہن بہشتاں والے
پھر کرن سوال جناب الہوں یا رب داغ و نجائیں
تا جانے رہن خدا دے حکم داغ سیاہ انہاں دے

بیان شخصہ کہ آخر از ہمہ مرمان از دوزخ رہائی خواہد یافت

دوزخ اتے بہشتاں دے سنہاگ بندہ رہ جاوے
پھر میرا منہ دوزخ و لوں مینوں ایس جلا یا
خواہش ہو رہ کر میں کوئی تا اوہ پھیر لاوے
پھر سوال نہ کر ساں کوئی ہرگز تیرے تائیں
سعادت بچوں نثر سمہا لے چیتا قائم تھو
کت سبب ہن اوتھے پڑاں لوچ کرے چاراں
انہاں لغیچیاں توڑی مینوں لیجاویں کواری
عرض کرے میں ہو رہ منگساں کرایہ طلب میرا
تا پھر رہن چلاوے اُس نول انہاں درختاں تائیں
آکھے کیا تجویز کراں جے وچہ اُنہاں دے چلاں
بنگلے دیکھ بہشتاں والے دلوں صبر نہ آوے
لگا چٹک بہشتاں والا رو رو کرے فیاں
حکم ہووے تھو پل پل ندر بدلیاں کئی نہاںاں
عرض کرے کھلاویں سیاں مینوں داغ ارم
حکم ہووے وڑجا بہشتیں تھو مراد اں پایاں

مسلم اتے بخاری اندر ایہ روایت آوے
دوزخ طرف ہو سی منہ اس دے کہسی بار خدا یا!
حکم کرے رب جیکر تیرے منہ نول پھیر جاوے
ابو میری خواہش یا رب منہ میرا تائیں
قول قرار کرے جد پکا منہ اس دا پرتوے
لگے و بہشتاں والی دیکھے باغ بہاراں!
قول قرار تروے ساہے آکھے یا رب باری
رب فرماوے کہاں گیا اوہ پکا وعدہ تیرا
نویں سرس پھر عہد پکاوے نال خداوند ساں
ایویں درجّت تے پہنچے دیکھے رنگ محلاں
کچھ مدت خاموش رہے پھر آخر عہد و نجائے
قسماں تے سوگن اں سبھے جھن ترور و نجایاں
داخل کریں بہشتاں ندر مینوں یا رحماناں
کیوں توں کریں فریب جیہے اے بیٹے آدم
کر محروم نہ میرے تائیں اس نعمت تھیں یاں!

دیکھو جلدوں بہشتیں وڑ کے بہت بادی ہوئی
حکم کرے باسک تائیں کیوں دل تیرا جھروا
بسھ دنیا تجھیں تیرے کارن جگہ دھیک کھائی
آکھے یارب نال میرے توں پیل یہ ٹھٹھے کدا
ایہ بھولا سخن کرن تجھیں اللہ بھول راضی ہو جا
پھر حکم کرے رب کل مطالب کھول سنا توں دیو
تا پھر بندہ ہر اک اپنی خواہش کھول سنا
جد ساریاں غرضال اللہ کے عرض نہ کرزی
رنگ رنگیاں نعمتال اسنوں اللہ پاک دے
ادنی مومن تائیں اتنی نعمت حاصل ہوئی
یارب تیری نعمت پاوَن جنہاں قرب چنگیر

دل وچہ کسی میرے کارن خالی جگہ نہ کوئی!
میں بہتی جگہ کھائی تیری فدیہ نہ ہو آزدہ
اپر اس نوں دل دے اندر راجے نہ باور آئی
میں عاجز کہ لائق ہو یا ایدے شان قدر دا
تا جو اس بندے نوں اپنا ظاہر ضحک دکھاوے
منگے اج مُراداں بسھ جو کوئی خواہش تینوں
جو جو بات نہ چیتے آوے اللہ یاد کراوے
دو حصے دے دے نہاں تجھیں اللہ مالک کسی
جو کتیں سنی نہ اچھیں ٹھٹھی اوہ اوہ نعمت پاوے
تے اعلیٰ درجے والے جیہڑے تنہاں شمار نہ کوئی
بہر نعمت تجھیں بہترینوں راضی نامہ تیرا!

بیانِ رحمتِ الرحیمین و درجاتِ تابعین بحکمِ اِنَّ اللہَ یُحِبُّ التَّوَابِینَ وَیُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِینَ و بیانِ توبہ نصوح و مناجاتِ مصنف

تو جتنے ہے رحمتِ ربی پاک نبی فرمایا
اوہا حصہ رحمت والا جاسی آخرت تائیں
ماپوئے اولاد داں ندر جو الفیت رب پائی
جتننا پیار محبت کھدے جیا جوں نامی
آدم تجھیں تا آخر تائیں ایہ ہک حصہ جاری
دُنیا وچہ ہک حصہ تا بھی انت شمار نہ آئے
روزِ حشر جد رحمت ربی مار جوش اچھلاں
ایسی رحمت والا سائیں بے پرواہ یگانہ!
لکھاں غیب ساڈے دیکھے پھر بھی رحم کماوے

ہکو حصہ جگہ چھوڑ دیا مکنے وچہ نہ آیا!
کل خلقت وچہ پیار ایسے تجھیں کیتا اللہ سائیں
وچہ قبیلایاں یار آشناواں ایسے تجھیں آئی
ایہ سب ہک حصہ دی رحمت دے تن لوک نامی
باقی حصہ روز قیامت دے تے اللہ باری
سو حصہ جد رحمت گھٹے کون حساب لگاوے
روشیطان بھی کرے اُمیداں میں بھی جنت چلاں
اوسے دی زنت آس نہ کھوئے توبے فضل ربانا
رحمت اسدی کم نہ ہوندی جے جگہ سا پادے

و عن ابی ہریرۃ قال قال
لنبی اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
منہاجتہ و احدہ من الجن
والا نزل الیہم دارا و اسم
والا نزل الیہم دارا و اسم
فیما تہذوون بہا تعطف
الوجہ علیہ و الیہ و آخر اللہ
تسار تسعین و چہ چہ
عبادہ یوم القیامۃ تفتق علیہ
مکتوۃ صلاۃ تہجدہ اس
حیث را فیہ من لیس بیان
کتابیا ہے ۱۲
محمد زین العابدین

لکھ بدیاں برت اللہ دیکھ کدنی برات نہ ملے
شاہ اپنے دی بیفرمانی کرے جسے نوکر کوئی
اوہ بیفرماناں نوں بھی دیکو دولت مال پوشاکاں
اللہ چہرہ خیم نہ کوئی جو سب عیب کجیندا
حضرت کہیا جانا کوئی بندہ رب نام دھیاوے
اے بندے میں حاضر اللہ ہر واری فرمندا
ابو ہریرہؓ کرے وایت پاک نبیؐ فرماوے
عجز نیاز کرے رب اگے باسنوں بخشیندا
جاتا ہے اس بند کمیز ہے کوئی میلر سائیں
بخش دتا میں سک تائیں جو اس عیب کما یا
پھر بخشا دن آوے آکھے بخشیں یا رب سیاں !
تیری واری پھر اوہ بندہ عیب کماوے بھائے
پھر بھی اللہ بخشے اسنوں رحمت فضل کماوے
بخش تھیں ب تنگ پند اسنوں کی نہ کافی
اوہ ہرے پرے کجی والا جو اس دے در آیا

جسے ہک بریائی بابل دیکھے دیندا ویں نکالے
اوسے وقت معطل کر داکتے نہ ملدی ڈھوئی
جسے رن خاوند اکہیا نہ منے لگا دین طلاقال
عیباں بدلے رزق نہ رکھدا جو لکھیا سودیندا
یا اللہ یا اللہ آکھے رب جواب سناوے
رب جوابوں تھئے ناہیں بندہ ہی تھک جاتا
کر کے عیب جلوں پھر بندہ تو بے در آوے
جو خوف میر تھیں ڈر کے یہ من تو بہ پیا کریندا
جو عیباں تھیں پکر پند نا لے کر دافو خطاں
مدت پچھوں پھر اس بند بھار گناہاں چائیا
پھر بھی او ویں کہہ کے اللہ بخش دیے بریاں
پھر نہاندی بخش چاہے اللہ دے در بارے
جتنی واری بخش چلے سہنتی واری پاوے
پر شرط ایہی جو سچے دل تھیں بخش منگے بھائی
جو میں نصوے تو بہ کیتی اللہ پردہ پاسا

حکایت توبہ نصوح از مثنوی مولینا روم رحمۃ اللہ علیہ

نام نصوح آہا بہت بندہ اگلے چہ زمانے
منہ اسدا بسھ عورتاں وانگوں دائھی چھہ کوئی
جاں وہ بات کریندا اموموں سگواں عورتاں چاہے
شاہاں گھرین کنیزک بنکے رہندا اوہ ہمیشہ
عورت بنکے اندر جانے نال انہاں بس میںے
بادشاہان دیاں بیٹیاں تائیں فچہ حمام نہاوے
کیتے برسان کیتی اس نے شاہانندی غسالی

نال زنانیاں مجلس رکھدا اپن لباس زنانے
کسے گلوں مریائی اسدی کدنی نہ ظاہر کوئی
ہر اک کم زنانیاں والا منہ مول سنجھا پے
غسل دیوے شہزادیاں تائیں ایہ واسد ہمیشہ
وڈا چالاک فریاں ندر کئی پاڑا اس میںے
ملک بیلن نہاندے دھو دے اپنی طلب متاوے
بادشاہان دی بیگم اس نے کوئی نہ چھوڑی خالی

بیت کے لکھا شاعر کا
بے لکھا بیت اللہ
زینت الاسلام حضرت مولانا
تصنیف باب تھیں مثنوی میں
قال قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ
وآلہٖ وسلم ما یغفر الذنوب
تائیں یہ باب تھیں مثنوی میں
یا نصوح غفرت الذنوب
مشکوہ اس حدیث کا ترجمہ
عربی میں کیا ہے
اسی بیان میں یہ خطبہ
۱۷ مولوی دین محمد علی

نال زنانیاں مل جائے مرداں خبر نہ کائی
کئی واری اس توبہ کیتی کتنی وار ترور می
اک دن رے شہزادی تائیں گیا حمام وچاے
مل کل سیس دھویا اسدا عطر پھیل لگایا
میل فراق اتاری ساری لاصا بون و مل دا
شاہزادی دیاں کتاں وچہ اک ہا سچا موتی
اوڑک خبر گئی شاہ تائیں شاہ نے حکم چڑھایا
کر و لحاظ نہ مول کسے دجو کوئی باندی بڑی
جال یہ خبر نصوے پائی ہوش ہواس بھلائی
رنگ موہیں داپیدا ہویا ہونٹھ پھوے مسکالے
دل وچہ آکھے جے بن میر کپڑے انہاں تارے
خبر نہیں بن کپڑی مینوں شاہ سزا دیوے
ہے افسوس نہ جندی مینوں ہرگز میری مانی
جمدیاں زہر پلاندی اتان یا کوئی آفت کھادی
اوڑک اک گوشے وچہ بیکر دا گرہ زاری
یا اللہ میں بہتی مدت کیتی بے سربانی
کتنی واری تیرے اگے یارب قسماں جیاں
کتنی واری نال تیرے میں وعدے پک پکائے
ہن میں سچی توبہ کیتی ہرگز نہ پرینواں
تیرے اگے دور نہ کوئی جے تون کر بن ساری
اجوٹل پچھ جیکر میرا کوئی قصور ڈھٹوئی
ایویں عرضاں کر دا آپا پیش خداوند تائیں
ساریاں دی ہو گئی تلاشی ہوئی نہ گوسر پائی

کتنی مدت فسقاں اندراویں اوس لنگھائی
ایہ نفس کینے اسدے ہرگز بدی نہ چھوڑی
نہاوں دھوون ہن کھیندن جو بن نہانے چا
وچہ حمام محبت والے دوہاں غوطہ لایا
کیتا جود ستور تہامی اپنے برے عمل دا
ڈگ پیا وہ پھیر نہ لہا ہو حیران کھوئی
ہر گولی نوں ننگا کر کے ویکھو کس چھپ یا
کیڑے کیڑے سب اتار و لو و تلاشی ہر دی
ڈاڈا فکر پیا دل اندر خوشی نہ دیوس کائی
اکھیں اگے موت دیسویے تھر تھر کنبے نالے
بھیت میرا کھل جاسی سارا دھوے دھاپیں مارے
پھانسی دیوے کھل تارے یا اگے وچہ جلانے
کیا تجوڑ کراں بن میری جان کھاں وچہ آئی
ایہاں عذاباں تھیں یہ جندری ج کو بن چھ جاندی
عجز نیاں سناون لگا پیش خداوند باری
ساری عمر گذاری کر کر کر فریب شیطانی
کتنی واری توبہ کیتی پھیر ترور می سیاں
پراوہ مندے کم نہ چھوٹے قول قرار بھلائے
ساری عمریں بیویں کچیندا ہن کچیں ناچوواں
پھر میں یسا کم نہ کر ساں توبہ یارب باری
تا پھر بار خدا یا میری عرض نہ میں کوئی
تا جو ڈھونڈن والیاں لوکاں سیاسدے تائیں
آہن تیری واری آئی کپڑے لاه شتابانی

۱۰
من آراں از تصبیح کیم
پہن شہزادہ آفتاب
۱۱
چون شہزادہ خودی دادا
بازار شہزادہ شہزادہ
۱۲
چون شہزادہ شہزادہ
در کنارہ محبت با تار
۱۳
مولوی دین محمد علی

ایہ گل سُن کے اسدے تائیں ایسا لرزہ آیا!
 خودی و نجا کے بے خود ہو یا عاجز حال نہانا
 جسویدے اس دل اپنے تھیں دوئی دور بٹائی
 شاخ اُمید موتی مژنا زہ فضل کیتا رسائیں
 جدوں سمندر رحمت الاٹھا تھاں مار کھلویا
 سُنیاں اچن چیت نصوصے ایہ آوازہ آیا
 دُور ہوئی اوہ غم دِگیری خوشیاں بکھیاں
 پھر سارے لوک اکٹھے ہو کے کہن نصوصے تائیں
 آکھے اس عیبوں بھی بدتر میرے غیب بہتر
 میں خود جاناں یا اوہ جانے خالق پاک نعلائے
 اس احسان الہی داجے لوں لوں شکر گزاراں
 شکر الہی کر ڈا او تھوں ہو یا نصوص روانہ
 وجہ عبادت تشاغل ہو یا نیک نہایت پائی
 دل و چہ چین نہ آوے اسنوں بہت ہوئی جہلی
 اوڑک طرف نصوصے اس نے بندہ ہک بھجایا
 زنت اوہ یاد کریندی تینوں آفے سین دھوے
 کہے نصوص و نجا آکھو اس نوں میرا یہ نینہا
 جس گل کارن تباں سدایا اوہ بن اسان بھاندی
 رنج آکھو شہزادی تائیں سا تھیں شخصت ہوئی
 میں مہن سچی توبہ کیتی جام صدق واپسنا
 رب کرے بن میرے کو لوں ایسا کم نہ ہوے
 القضہ اوہ سچے دل تھیں ایسا تائب ہو یا

دُگ پیا غش کھاز میں تے مہن کی کراں خدیا
 دُگا پیا خدائے درتے ہو مجذوب تاناں
 اوے ویلے رحمت رب می اسدے اُپر آئی
 دُبدی بیڑی تارمی اللہ رحمت دے دریا میں
 اوہ سُچا موتی ہووے کسے تھیں توت برآمد ہو یا
 اوہ سُچا دُر کھڑا تا ہو یا مولیٰ پاک لبھائیہا
 لکھ لکھ شکر گزارے رب اچس کجیاں بُریاں
 بُرا گمان کینا سی تیتھے اوہ گل دلوں نہ جائیں
 میں قربان خدا تھیں جس نے لکھ بچائے میرے
 ہووے کوئی کیا جانے میرا دفتر پریاں والا!
 تا بھی کہی ادا نہ ہووے کیا طاقت دم بایں
 سٹیا کم نہواون والا ویس کیتا مردانہ
 پچھوں اس شہزادی تائیں جانیں تے آئی
 آکھے سد لیا و میری اوہ نہواون والی!
 چل نصوص تیرے تائیں شہزادی بلوایا
 تیرے باہم نہواون والی اسنوں کوئی نہ بھاو
 اوہ اسباب نہواون والا ساڈے پاس نہ رہیا
 اڈ گئے اوہ بھور پھلاں تھیں قس مشتاق جہاندا
 اپنا سیس مہواون والی ہووے سہیڑے کوئی
 شکر کراں رب آگے میرا پردہ فاش نہ کیتا
 توڑ چڑھے ایہ تیرہ میری سخن کرے تے روو
 پھیر گناہ نہ کیتا اس نے وجہ عبادت ہو یا

بندہ آنگاہان کا دست
 شہید ہواں گم شدہ دریم
 من غافل خواست از دوزخ
 بوسے داد و گرفتار
 رگہ موسیٰ کرد زبان
 شکر بوسے تو بہادریاں
 ۱۲ - ۱۳
 دیلمی

جو پہنچے دل تھیں تو بہ کر دارب اسنوں بخشیندا
 ابوہریرہؓ کرے روایت پاک نبیؐ فرماوے
 پچھلی رات ہووے جسویلے آکھے اللہ سائیں
 ہے کوئی جیڑا میرے کو لوں حاجت منگے کافی
 ہے کوئی سائل جیڑا مینوں آن سوال لائے
 کہے ابوذر حضرت کہندے کہیا اللہ باری!
 تے کریں دعائیں میرے کو لوں ہرم پیویں میں
 جے ناں آسمانوں ٹکرن جاکے عیب جوتیرے بھائے
 جے سٹھ زمین گناہوں بھر کے میرے پاس لیاویں
 بخشندیاں کچھ دیر نہ لگدی ہرگز میرے تائیں
 یار بایاں دتیرے تے مینوں اس ہمیشہ
 عیب میرے اوڑک ڈٹے دہرتی انبر نالوں
 توں رحمت دادر یا اہلّی رحمت و توں نکیتیں

دوہاں جہانناں اندر اسد پیرے رب کجیندا
 پہلے فلک اتے رب تائیں نہ تشریف لیاوے
 ہے کوئی بخشش منگن الا بخشاں میں اس تائیں
 ہے محتاج کوئی میں جسدی حاجت کراں وائی
 میں اللہ وڈی رحمت لالہ جو منگے سو پاوے
 لے آدم دے بیٹے جد توں رکھیں اس ہمارے
 بھانویں پاپ کر وڈاں تیکر بخش دیاں میں مینوں
 تا بھی کچھ پرواہ نہ مینوں چاہے بخشاں سارے
 اپیر شہر طہر دینا تے توں شرک مول کماویں
 رحمت میری ڈیرے مینوں توں کریں دعائیں
 فضل کریں توں میرے اتے دُور کریں ندیشہ
 عیبیاں طرف نہ دیکھیں یاں بخشش فضل کماوے
 کر کے ہر پندیر بندے نوں بخشش بخین دھتیں

بیان رسیدن خوشبوئے جنت در محشر ہومناں از بعد مسافت پانصد سال و تفصیل آن کساں کہ ازاں بوجے خوش محروم ہا

روز قیامت پاوے مومن جنت دی خوشبوئی
 پنج سہ سال دے ستے اتوں دن اسدے جتے
 جنت دی خوشبوئے پاوے بعضے لوک نکالے
 دو جہا بڈھازی ترسیجاں پتو تھیں نہ دہ دا!
 پنجواں شاہ جو ظالم چھپواں قاطع رحم ایہاتی
 اٹھواں شخص شرابی ناواں جو کوئی کلف لگاوے
 ابن عباسؓ روایت کینی کہیا نبیؐ یگانے

تے مشرک اتے منافق کا فرمول نہ پائے کوئی
 مومن جاسن کستوری دے بھار جویں آکھتے
 اوّل جیڑا ناحق ہندہ ذمی تائیں مارے
 چوتھا جو کوئی نسب کسے اکوڑا دعوے کردا
 ستواں جس مرنے چادر گٹیاں تھیں نہ کافی
 گج کبوتر وانگوں کلفوں دالان رنگ بنائے
 ایسی قوم ہووے گی ظاہر کچھ دھڑمانے

وہی ابی ہرہ قال قال رسول
 اللہ صلی اللہ علیہ وسلم منزل
 ربنا بارک تعالیٰ کل لیلۃ
 لے السواء الذی یلجۃ یقی
 غلث ایل آذوقل من آہ
 روایت ہے ابوہریرہؓ تھیں
 فرمایا جیڑا جس نے نازل ہوا
 ہے رب اسدا کرکے اس
 لے لے بخان دالہ ہر وقت باقی
 دنیا دہست آجودت رات دا
 رہے تیرے جہاں رات دا
 فرماوے کون ہے جو ہوا
 کرے میں تھیں پس قبول کرے
 میں واسطے اسدا کون ہے
 جو کہ سوال مینوں پس
 دواں اسدا کون ہے جو
 بخشش چاہے میں تھیں
 پس بخشاں دے اسے اس
 مشکوٰۃ ص ۱۱۹ محمد
 دہسند

جو کچھ کوتراں دانگوں اپنے دل سیاہ بنادوں
جو دم گائیں دچاہک کھے ظلموں لوکاں مارے
جو عورت ایسے کپڑے پہنے جن تھیں بدن دیوے
ایہ سارے لوگ پاؤں اسدن جنت دی خوشبونی

نبی اکبیا اوہ روز قیامت بو بہشت نہ پاؤں
جو عورت غیراں مراں خاطر زینت زیب نگارے
جو پڑھا علم طمع دی خاطر دنیا حاصل تھیوے
بھوک نہ رائیں عیدیاں بندہ جنت ملی ڈھونی

بیان مقام اعراف کہ جائیست بلند میان دوزخ و بہشت بیان وقوف اعراف تفصیل

کافر جنہاں میان نہ آندا اسد جہنم رہن
تے اہل بیاناں تھیں ہو جان فرقتن پیارے
تے بک بیچارے دوزخ دگن مل تھیں لنگھن لگے
ترجیا ٹول مسلماناں دا وچہ اعراف کھوسن
نام اس اعراف خدا نے وچہ قرآن بتایا
نا کوئی ہو رہو دیگی او تھے جہنم ہشتاں والی
دوزخ جنت حال تمامی او تھوں نظری آوے
اہل اعراف نکیس جسم دوزخیاں دا حال
جان پھر عیش آرام بہشتیاں نظر آتا توں آون
ایہ دلوں یقین انہاں توں دوزخ مٹول نہ جانا
دیکھن جدوں بہشتیاں تائیں کہن سلام انہاں توں
چنگیاں کماں کراں تہاں چنگے پلے پلے
پھر کافراں تائیں رن طعنے جو دوزخ وچہ سڑک
ربے حکم تے منے تہاں ٹھہ پھرے کورہیں
جس دولت دے زور تہاں نے جو چہ کفر کیا
دنیا وچہ تہاں تے تائیں تہاں حقیقہ بنایا
جنہاں غریباں دحق تئیں سو سو قسمیں چاہیے

کدی نجات نہ ملے انہاں توں کھ ہمیشہ سہرسن
ہکنا توں لب صبح سلامت مل تھیں پار آنا
اوہ قدر گناہاں سڑکے او تھے پھر جاو گے لگے
اوہ دوزخ اتے بہشت وچہ لپچی جاگہ ہو سن!
تا دوزخ دی تالاش او تھے ناہ جنت داسا یہ
نہ کوئی دیکھ تہم والا اینویں جگہ خالی!
سال پنجاہ ہزار انہاں توں اسے جگہ و ہاں
کنب جاوون گے دیکھ انہاں تہاں حال غلبا نوالا
صبر قرار نہ رہے لال توں دیکھن تے ترسان
اوڑک بکدن وچہ بہشتاں جا کر ڈیر لانا
نارے کہن مبارک لکھ لکھ ہووے اج تہاں توں
کرودعا اسانوں بھی رب جنت وچہ وسائے
جس رب نبی اکبیا تہاں کیوں دوزخ وچہ ڈرے
اج تہن نس نہ سکوکدھرے سڑے رہو اتھاں
اس دولت تے مال تہاں توں نفع نہ جہنچایا
دیکھو اج انہاں داکو پر اللہ رحم کسایا
جو کہیں نہ بخشے جاسن اوہو دیکھو بخشے جاتے

۱۰۰
۱۰۱
۱۰۲
۱۰۳
۱۰۴
۱۰۵
۱۰۶
۱۰۷
۱۰۸
۱۰۹
۱۱۰
۱۱۱
۱۱۲
۱۱۳
۱۱۴
۱۱۵
۱۱۶
۱۱۷
۱۱۸
۱۱۹
۱۲۰
۱۲۱
۱۲۲
۱۲۳
۱۲۴
۱۲۵
۱۲۶
۱۲۷
۱۲۸
۱۲۹
۱۳۰
۱۳۱
۱۳۲
۱۳۳
۱۳۴
۱۳۵
۱۳۶
۱۳۷
۱۳۸
۱۳۹
۱۴۰
۱۴۱
۱۴۲
۱۴۳
۱۴۴
۱۴۵
۱۴۶
۱۴۷
۱۴۸
۱۴۹
۱۵۰
۱۵۱
۱۵۲
۱۵۳
۱۵۴
۱۵۵
۱۵۶
۱۵۷
۱۵۸
۱۵۹
۱۶۰
۱۶۱
۱۶۲
۱۶۳
۱۶۴
۱۶۵
۱۶۶
۱۶۷
۱۶۸
۱۶۹
۱۷۰
۱۷۱
۱۷۲
۱۷۳
۱۷۴
۱۷۵
۱۷۶
۱۷۷
۱۷۸
۱۷۹
۱۸۰
۱۸۱
۱۸۲
۱۸۳
۱۸۴
۱۸۵
۱۸۶
۱۸۷
۱۸۸
۱۸۹
۱۹۰
۱۹۱
۱۹۲
۱۹۳
۱۹۴
۱۹۵
۱۹۶
۱۹۷
۱۹۸
۱۹۹
۲۰۰
۲۰۱
۲۰۲
۲۰۳
۲۰۴
۲۰۵
۲۰۶
۲۰۷
۲۰۸
۲۰۹
۲۱۰
۲۱۱
۲۱۲
۲۱۳
۲۱۴
۲۱۵
۲۱۶
۲۱۷
۲۱۸
۲۱۹
۲۲۰
۲۲۱
۲۲۲
۲۲۳
۲۲۴
۲۲۵
۲۲۶
۲۲۷
۲۲۸
۲۲۹
۲۳۰
۲۳۱
۲۳۲
۲۳۳
۲۳۴
۲۳۵
۲۳۶
۲۳۷
۲۳۸
۲۳۹
۲۴۰
۲۴۱
۲۴۲
۲۴۳
۲۴۴
۲۴۵
۲۴۶
۲۴۷
۲۴۸
۲۴۹
۲۵۰
۲۵۱
۲۵۲
۲۵۳
۲۵۴
۲۵۵
۲۵۶
۲۵۷
۲۵۸
۲۵۹
۲۶۰
۲۶۱
۲۶۲
۲۶۳
۲۶۴
۲۶۵
۲۶۶
۲۶۷
۲۶۸
۲۶۹
۲۷۰
۲۷۱
۲۷۲
۲۷۳
۲۷۴
۲۷۵
۲۷۶
۲۷۷
۲۷۸
۲۷۹
۲۸۰
۲۸۱
۲۸۲
۲۸۳
۲۸۴
۲۸۵
۲۸۶
۲۸۷
۲۸۸
۲۸۹
۲۹۰
۲۹۱
۲۹۲
۲۹۳
۲۹۴
۲۹۵
۲۹۶
۲۹۷
۲۹۸
۲۹۹
۳۰۰
۳۰۱
۳۰۲
۳۰۳
۳۰۴
۳۰۵
۳۰۶
۳۰۷
۳۰۸
۳۰۹
۳۱۰
۳۱۱
۳۱۲
۳۱۳
۳۱۴
۳۱۵
۳۱۶
۳۱۷
۳۱۸
۳۱۹
۳۲۰
۳۲۱
۳۲۲
۳۲۳
۳۲۴
۳۲۵
۳۲۶
۳۲۷
۳۲۸
۳۲۹
۳۳۰
۳۳۱
۳۳۲
۳۳۳
۳۳۴
۳۳۵
۳۳۶
۳۳۷
۳۳۸
۳۳۹
۳۴۰
۳۴۱
۳۴۲
۳۴۳
۳۴۴
۳۴۵
۳۴۶
۳۴۷
۳۴۸
۳۴۹
۳۵۰
۳۵۱
۳۵۲
۳۵۳
۳۵۴
۳۵۵
۳۵۶
۳۵۷
۳۵۸
۳۵۹
۳۶۰
۳۶۱
۳۶۲
۳۶۳
۳۶۴
۳۶۵
۳۶۶
۳۶۷
۳۶۸
۳۶۹
۳۷۰
۳۷۱
۳۷۲
۳۷۳
۳۷۴
۳۷۵
۳۷۶
۳۷۷
۳۷۸
۳۷۹
۳۸۰
۳۸۱
۳۸۲
۳۸۳
۳۸۴
۳۸۵
۳۸۶
۳۸۷
۳۸۸
۳۸۹
۳۹۰
۳۹۱
۳۹۲
۳۹۳
۳۹۴
۳۹۵
۳۹۶
۳۹۷
۳۹۸
۳۹۹
۴۰۰
۴۰۱
۴۰۲
۴۰۳
۴۰۴
۴۰۵
۴۰۶
۴۰۷
۴۰۸
۴۰۹
۴۱۰
۴۱۱
۴۱۲
۴۱۳
۴۱۴
۴۱۵
۴۱۶
۴۱۷
۴۱۸
۴۱۹
۴۲۰
۴۲۱
۴۲۲
۴۲۳
۴۲۴
۴۲۵
۴۲۶
۴۲۷
۴۲۸
۴۲۹
۴۳۰
۴۳۱
۴۳۲
۴۳۳
۴۳۴
۴۳۵
۴۳۶
۴۳۷
۴۳۸
۴۳۹
۴۴۰
۴۴۱
۴۴۲
۴۴۳
۴۴۴
۴۴۵
۴۴۶
۴۴۷
۴۴۸
۴۴۹
۴۵۰
۴۵۱
۴۵۲
۴۵۳
۴۵۴
۴۵۵
۴۵۶
۴۵۷
۴۵۸
۴۵۹
۴۶۰
۴۶۱
۴۶۲
۴۶۳
۴۶۴
۴۶۵
۴۶۶
۴۶۷
۴۶۸
۴۶۹
۴۷۰
۴۷۱
۴۷۲
۴۷۳
۴۷۴
۴۷۵
۴۷۶
۴۷۷
۴۷۸
۴۷۹
۴۸۰
۴۸۱
۴۸۲
۴۸۳
۴۸۴
۴۸۵
۴۸۶
۴۸۷
۴۸۸
۴۸۹
۴۹۰
۴۹۱
۴۹۲
۴۹۳
۴۹۴
۴۹۵
۴۹۶
۴۹۷
۴۹۸
۴۹۹
۵۰۰
۵۰۱
۵۰۲
۵۰۳
۵۰۴
۵۰۵
۵۰۶
۵۰۷
۵۰۸
۵۰۹
۵۱۰
۵۱۱
۵۱۲
۵۱۳
۵۱۴
۵۱۵
۵۱۶
۵۱۷
۵۱۸
۵۱۹
۵۲۰
۵۲۱
۵۲۲
۵۲۳
۵۲۴
۵۲۵
۵۲۶
۵۲۷
۵۲۸
۵۲۹
۵۳۰
۵۳۱
۵۳۲
۵۳۳
۵۳۴
۵۳۵
۵۳۶
۵۳۷
۵۳۸
۵۳۹
۵۴۰
۵۴۱
۵۴۲
۵۴۳
۵۴۴
۵۴۵
۵۴۶
۵۴۷
۵۴۸
۵۴۹
۵۵۰
۵۵۱
۵۵۲
۵۵۳
۵۵۴
۵۵۵
۵۵۶
۵۵۷
۵۵۸
۵۵۹
۵۶۰
۵۶۱
۵۶۲
۵۶۳
۵۶۴
۵۶۵
۵۶۶
۵۶۷
۵۶۸
۵۶۹
۵۷۰
۵۷۱
۵۷۲
۵۷۳
۵۷۴
۵۷۵
۵۷۶
۵۷۷
۵۷۸
۵۷۹
۵۸۰
۵۸۱
۵۸۲
۵۸۳
۵۸۴
۵۸۵
۵۸۶
۵۸۷
۵۸۸
۵۸۹
۵۹۰
۵۹۱
۵۹۲
۵۹۳
۵۹۴
۵۹۵
۵۹۶
۵۹۷
۵۹۸
۵۹۹
۶۰۰
۶۰۱
۶۰۲
۶۰۳
۶۰۴
۶۰۵
۶۰۶
۶۰۷
۶۰۸
۶۰۹
۶۱۰
۶۱۱
۶۱۲
۶۱۳
۶۱۴
۶۱۵
۶۱۶
۶۱۷
۶۱۸
۶۱۹
۶۲۰
۶۲۱
۶۲۲
۶۲۳
۶۲۴
۶۲۵
۶۲۶
۶۲۷
۶۲۸
۶۲۹
۶۳۰
۶۳۱
۶۳۲
۶۳۳
۶۳۴
۶۳۵
۶۳۶
۶۳۷
۶۳۸
۶۳۹
۶۴۰
۶۴۱
۶۴۲
۶۴۳
۶۴۴
۶۴۵
۶۴۶
۶۴۷
۶۴۸
۶۴۹
۶۵۰
۶۵۱
۶۵۲
۶۵۳
۶۵۴
۶۵۵
۶۵۶
۶۵۷
۶۵۸
۶۵۹
۶۶۰
۶۶۱
۶۶۲
۶۶۳
۶۶۴
۶۶۵
۶۶۶
۶۶۷
۶۶۸
۶۶۹
۶۷۰
۶۷۱
۶۷۲
۶۷۳
۶۷۴
۶۷۵
۶۷۶
۶۷۷
۶۷۸
۶۷۹
۶۸۰
۶۸۱
۶۸۲
۶۸۳
۶۸۴
۶۸۵
۶۸۶
۶۸۷
۶۸۸
۶۸۹
۶۹۰
۶۹۱
۶۹۲
۶۹۳
۶۹۴
۶۹۵
۶۹۶
۶۹۷
۶۹۸
۶۹۹
۷۰۰
۷۰۱
۷۰۲
۷۰۳
۷۰۴
۷۰۵
۷۰۶
۷۰۷
۷۰۸
۷۰۹
۷۱۰
۷۱۱
۷۱۲
۷۱۳
۷۱۴
۷۱۵
۷۱۶
۷۱۷
۷۱۸
۷۱۹
۷۲۰
۷۲۱
۷۲۲
۷۲۳
۷۲۴
۷۲۵
۷۲۶
۷۲۷
۷۲۸
۷۲۹
۷۳۰
۷۳۱
۷۳۲
۷۳۳
۷۳۴
۷۳۵
۷۳۶
۷۳۷
۷۳۸
۷۳۹
۷۴۰
۷۴۱
۷۴۲
۷۴۳
۷۴۴
۷۴۵
۷۴۶
۷۴۷
۷۴۸
۷۴۹
۷۵۰
۷۵۱
۷۵۲
۷۵۳
۷۵۴
۷۵۵
۷۵۶
۷۵۷
۷۵۸
۷۵۹
۷۶۰
۷۶۱
۷۶۲
۷۶۳
۷۶۴
۷۶۵
۷۶۶
۷۶۷
۷۶۸
۷۶۹
۷۷۰
۷۷۱
۷۷۲
۷۷۳
۷۷۴
۷۷۵
۷۷۶
۷۷۷
۷۷۸
۷۷۹
۷۸۰
۷۸۱
۷۸۲
۷۸۳
۷۸۴
۷۸۵
۷۸۶
۷۸۷
۷۸۸
۷۸۹
۷۹۰
۷۹۱
۷۹۲
۷۹۳
۷۹۴
۷۹۵
۷۹۶
۷۹۷
۷۹۸
۷۹۹
۸۰۰
۸۰۱
۸۰۲
۸۰۳
۸۰۴
۸۰۵
۸۰۶
۸۰۷
۸۰۸
۸۰۹
۸۱۰
۸۱۱
۸۱۲
۸۱۳
۸۱۴
۸۱۵
۸۱۶
۸۱۷
۸۱۸
۸۱۹
۸۲۰
۸۲۱
۸۲۲
۸۲۳
۸۲۴
۸۲۵
۸۲۶
۸۲۷
۸۲۸
۸۲۹
۸۳۰
۸۳۱
۸۳۲
۸۳۳
۸۳۴
۸۳۵
۸۳۶
۸۳۷
۸۳۸
۸۳۹
۸۴۰
۸۴۱
۸۴۲
۸۴۳
۸۴۴
۸۴۵
۸۴۶
۸۴۷
۸۴۸
۸۴۹
۸۵۰
۸۵۱
۸۵۲
۸۵۳
۸۵۴
۸۵۵
۸۵۶
۸۵۷
۸۵۸
۸۵۹
۸۶۰
۸۶۱
۸۶۲
۸۶۳
۸۶۴
۸۶۵
۸۶۶
۸۶۷
۸۶۸
۸۶۹
۸۷۰
۸۷۱
۸۷۲
۸۷۳
۸۷۴
۸۷۵
۸۷۶
۸۷۷
۸۷۸
۸۷۹
۸۸۰
۸۸۱
۸۸۲
۸۸۳
۸۸۴
۸۸۵
۸۸۶
۸۸۷
۸۸۸
۸۸۹
۸۹۰
۸۹۱
۸۹۲
۸۹۳
۸۹۴
۸۹۵
۸۹۶
۸۹۷
۸۹۸
۸۹۹
۹۰۰
۹۰۱
۹۰۲
۹۰۳
۹۰۴
۹۰۵
۹۰۶
۹۰۷
۹۰۸
۹۰۹
۹۱۰
۹۱۱
۹۱۲
۹۱۳
۹۱۴
۹۱۵
۹۱۶
۹۱۷
۹۱۸
۹۱۹
۹۲۰
۹۲۱
۹۲۲
۹۲۳
۹۲۴
۹۲۵
۹۲۶
۹۲۷
۹۲۸
۹۲۹
۹۳۰
۹۳۱
۹۳۲
۹۳۳
۹۳۴
۹۳۵
۹۳۶
۹۳۷
۹۳۸
۹۳۹
۹۴۰
۹۴۱
۹۴۲
۹۴۳
۹۴۴
۹۴۵
۹۴۶
۹۴۷
۹۴۸
۹۴۹
۹۵۰
۹۵۱
۹۵۲
۹۵۳
۹۵۴
۹۵۵
۹۵۶
۹۵۷
۹۵۸
۹۵۹
۹۶۰
۹۶۱
۹۶۲
۹۶۳
۹۶۴
۹۶۵
۹۶۶
۹۶۷
۹۶۸
۹۶۹
۹۷۰
۹۷۱
۹۷۲
۹۷۳
۹۷۴
۹۷۵
۹۷۶
۹۷۷
۹۷۸
۹۷۹
۹۸۰
۹۸۱
۹۸۲
۹۸۳
۹۸۴
۹۸۵
۹۸۶
۹۸۷
۹۸۸
۹۸۹
۹۹۰
۹۹۱
۹۹۲
۹۹۳
۹۹۴
۹۹۵
۹۹۶
۹۹۷
۹۹۸
۹۹۹
۱۰۰۰

کرن اشارے طرف انہاں دے دوزخیاں کھلاو
 وچہ میزان جہانڈیاں نیکیاں بدیاں تھیں دو گھیاں
 تے بدیاں دھ جہاں دیاں ہوسن دوزخ بھیجے حسن
 تے چنگے مندے عمل جہانڈے کہو جتنے ہوسن
 بھی جہاں عمل نہ کیتا کوئی ناچنگا نا مندا
 جو وچہ بے ہوشی عمر گزارن خبر نہ خیب لباں
 ماں پیو نوں جو غصے کر کے علم پڑھن لں جاو
 دوزخیں رنج ہووے اس تے یا کہ ہو کجھائی
 بچھے چھوٹے طفل جو اہل کفر دے دنیا اندر
 کارن تنہاں شفاعت کرسی پاک سول ندائی
 اُمت میری دے ایہ ربا خدمتگار بستائیں
 اہل ایماناں وکاوہ خادم وچہ بہشتاں ہوسن
 اس اعراف مقام وچالے سدا نہ کوئی ترسی

اوہو عاجز وچہ بہشتاں ویکھو جشن کماون
 اوہ وچہ بہشتاں جاوون اوہناں رنج براد لیاں
 آپنیاں نقصاناں بدلے اوہ سزا میں پاسن
 ناہ دوزخ ناہ جنت وین وچہ اعراف کھلوسن
 یا پھتا مول نہ کوئی جہاں لں حکم الی سدا
 اوہ بھی وچہ اعراف کھلوسن لکھیا وچہ کیاں
 یا حج جہا وکرن نوں جلا دے موت اتھائیں وکے
 اوہ بھی وچہ اعراف ہوسن ہک وایت آئی
 اوہ بھی وچہ اعراف مقامی ہوسن روز حشر دے
 ایہ بال ایالے یارب اینہاں بدی نہ کیتی کائی
 تاکڈھ اعراف جنت اندر بھیجے اللہ رائیں
 سوہنی شکل لطیف عجیبہ خدمت وچہ کھلوسن
 انت بہشتیں جاوون سجھے جوسیلے چاہسی

بیان کسانے کہ قبل از حد عقل و بلوغ مرد نہ یا خبر اندیا علی البیتنا
 وعلیہم السلام بہ ایشان نرسیدہ چمنان فوت شدہ

بعضے لوگ جو پیش بلوغ دنیا تھیں مردان
 یا جتنا جیوے دنیا اندر ہوش نہ انہاں سمہالی
 نا کوئی معجزہ ڈٹھا اوہناں نبی نہ ملیا کوئی
 کتیں پیا نہ مول انہانوں ہرگز حکم خدائی
 سمہانوں رب کرے اکٹھا اک کنا رے جاوون
 توں خالق توں مالک ساڈا اسین غلام بچا رے
 اکھن یارب حاضر اسین مہرگز اسین نہ چاواں

یا تو حید اللہ تھیں جو ہرگز سار نہ پاوون
 یا ہوش ہی پر ملی نہ اوہناں خبر رسول الی
 نا علماواں پاسواوہناں خبر بنیاں ہوئی
 جتنی عمر لنگھائی جگہ وچہ یوں سدھ نہ کائی
 تیجھے میں ماں رب تساو آہو سب الاون
 رب کہے ارشاد میرا کہ تیں قبولو سا رے
 کر توں حکم خدایا سانوں ترست بجالیاواں

حکم کرے رب آتش اندر چھالاں سب لگاؤ!
 ذرہ نہ ڈرسن آتش کولوں سڑوں خوف نہ آوے
 تے دُعا فرقا اللہ اگے کرسن عذر بہانے
 کیونکر چھال لگائیے یارب آتش بھانبر بلدے
 رب فرماے بس تسادی ڈھونڈ لی گل ساری
 اوہ پہلا فرقہ بے شک تکر و اوچہ فرمانبرداری
 جیونکر حکم میرا من اوہناں سرگز ناں پرتایا
 ایسے نیا وچہ بھی جیکر حکم میرا اوہ پاندے
 توڑے چھال آہنی اوکھی تا بھی ناہیں ٹٹے
 تے بھید تساد اللہ ہاتھیں بے فرمان نکارے
 حکم نہ میرا نیاں تساں کرن لگے بدبیتی
 حاضر میرے ڈرے نہ تیں نیا وچہ کد ڈرے
 حکم کرے رب ملکاں تائیں دمنخ انہاں لگاؤ
 عملاں نال پچھاتے جاوَن مومن منکر سارے
 گھر جیاں دس سال گنیوں دندنہ پٹ کھیندے

کہنی ترت مرین چھالال سن کے حکم خاؤں
اوہ آگ انہانوں ٹھنڈ سلامت آگ غیل پہنچے
رکھ معاف اسانوں باغا جزیں ستانے
رکھ معذور اسانوں تائیں اپنے نال فضلہ
معلم کرنی سی میں ایہ وصلی بات تمہاری
جے سندے حکم میرا چہ دنیا مندے سو سواری
اوسے ویلے مٹیاں جلدی جس ویلے فرمایا
جیو تھیں خوش ہو کے منہ ہرگز دیر نہ لاندے
ایہ حکم سو کھلے مندے سارے جو دنیا تے گھلے
ہکو ورتساں آزا یا نس کھلو تے سارے
دنیا وچہ بھی ایویں کرے جیوں یتھے ہن کہتی
ایہو جیہی اطاعت میری او تھے بھی تیں دے
تے اوہ پہلا ٹول ہشتیں باعزت سپنچاؤ
بے فرمان نہ چھپے رهن خالق دی سرکارے
بال کو بال پد پم فقیر آپے پئے دیندے

بیان حساب جنات پر ایمان کی کیفیت ثواب جنات اہل ایمان و
بیان حساب مظلوم حیوانات از یک دیگر و حساب حقوق از مردمان در
حق بہائم مملوکہ بعد از خاک شدن جملہ حیوانات و فنائے آسمان و زمین

جنت پری بھی مومن کافر ہونے لگے انساناں
آدم جن اکٹھے آئے وہی کلام خدائی
وہی سورۃ رحمن بھی آیا ہو بھی کتنی جانیں !
کافر جن مٹرن گے دوزخ اس میں شک نہ کافی

کہنے چنگے کہنے مندے ناہیں مثل حیواناں
 ہو تبہا خطاب دوہانوں ویکھو جاجائی
 آدمیاں تے جٹاں تھیں میں بھراں دوزخ تھیں
 تے مومن جٹاں دے حق اندر کچھ تکرار اہائی

لے آؤ اور لوگ جواب فرم
 گئے جو دینے سے تیار نہ
 تھے کہ مومن پر عاری
 ہے کیا حق جتنا قدر
 ہے اس پر سب سے دلالت
 ہے ان کا کھانا کھانے کا
 بنال رہا یا ان لوگوں کا
 بڑا اسے درخوش و
 شاد کیا ہے یا دلچسپ
 ہو گیا ہے ۱۲۔
 مولوی دیندر
 بیچمی

بعض کس حیوانان و انگوں خاک ہو جاوے
نیکیاں عوض ثواب اٹھاوے بدیاں عوض سزا
آدمیاں دے انگوں مالک و چہرستان من
بعضیاں کیا اصلی مالک جنت دے ہوسن
جیونکر پڑاں و لے شہر میں کدیں کدائیں جاوے
ابوین جن مومن بھی تھیں باہر بہشتوں کھائی
کھاوے ہون جوگیاں چیزاں جنت تھیں لیجان
جہنم انسان جو آپس دے وچہ ظلم تعویذ کدے
ابوہریرہ کرے روایت پاک نبی فراوان
جیوں جیوں ظلم کسے نے کیتا کل منجھی حیواناں
جس روڈے نال سنگاں و الاڈنگر سنگ چلاوے
یاد دنیا وچہ موٹا ڈنگر لستے تائیں ماسے
بھی جس انسان حیوان لہینوں جیو چہ کھ پہنچا
طاقت تھیں و قہ حیواناں جو کوئی بھاری او
حضرت کیا ڈرو خدا تھیں و کھ نہ ذیہ حیواناں
ایہ عاجز مملوک تہاڑے ترس نہاں تے کرنا
ہکدو جے تھیں بدلہ لیکے جدوں فراغت پاوے
جو حیوان خدا دے راہ وچہ گھٹے گئے و چارے
جو صرف خدا دے ناموں گھٹے آدمیاں لے کھائے
کافر جدوں انہا ننوں نکسن خاکوں رنگ و ٹانڈ
باقی کل حیوان درمند نال زمین نل جاوے

بعض اکھن بنڈیاں انگوں ورجے پاؤں پارے
 قدر گناہاں سکے ٹاؤک لین بہشتیں جائیں
 میوے کھاؤن عیش اڈاؤن شربت شیر پوین
 سیر کرن نول جنت اندر کریں کہیں آؤسن
 آٹا دانہ کپڑا التا سودا سولیاؤن
 داغ دلاؤیں آؤن بہشتیں لوڑ لوچے کائی
 سیر کرن تے حُراں دیکھن مڑ ڈیرے ٹاؤن
 اوہ ہکدوجے تھیں لیس بدلے اندر روز خسرو
 کل جنانور روز قیامت حاضر کیتے جاؤن
 تیوں تیوں اپنیاں ظلمان مہجہ نہاں بد پانیاں
 روڈے نول ب سنگ لگاؤے بدلے استھیں پاؤ
 لیسے نول ب تگڑا کرسی بدلے لیسے سارے
 اوہ حیوان بھی بدلے لیسے جنت نا ظلم کمایا
 اٹھ گھوڑا باخچر تائیں اوہ بھی بدلے پلے
 طاقت موجب کرو سواری لدو قدر تراناں
 بول نہ سکے جویہ ہوٹن بھار تھوڑ ڈھنڑا
 حکم اللہ تھیں کل جنت اور پھر سٹی ہو جان
 خاک بہشتان می اوہ ہوسن لذت پاؤ نہاں
 اوہ ادنیٰ درجہ خاک جنت نہچ جاسن کل ملا
 کسں ہلے افسوس آہیں بھی مٹی ہی ہو جان
 خاک انہاندی صنائع جاسی کم نہ کسے آؤن

ست آسمان بھی بھائی ہوں قدرت ب پذیروں
تھے زمین و احوال تمامی اگلے سنوں پذیروں

تھم جتنا نہ جسدے اُپر حضرت تکیہ لاندے
منبر اُتے مزار و چالے جتنا قطع زمینوں
پنجاہ ہزار ورہے واوہ من جاں مک نہ بھائی
اوہ ایڈا روز جو مکنے اندر ہرگز کدی نہ آوی
تے دوزخیال نول دوزخ اندر ہر دم دکھ سوائے

بھی حجر الاسود منبر نبوی سبشتیں جاں
بھی روئے مکر ا جنت اندر جاسی پک یقینوں
تایو تم خلود ڈرے گا گوں جسدی حد کائی
اہل جنت نول نعمتاں اندر کدے نوال نہ پوسی
کدی نہ جنت ملے انہا نول ب قصیہ پائے

مناجات

یار بخش اساتے تائیں وجہ کی بھلیائی
کر کر بدیاں عمر گزاری نیکی سری نہ کائی
توں سچا بخشہا خدا یا واحد پاک الہی
ایہو عمل میرا یا اللہ ہو نہیں حج کائی!
کون کمینہ میں سچا رہ لائق اس وڈیائی
ماپیو تے استا و آشنا و بخشش بھیناں بھائی

تے دوزخ دیاں عذاباں کولوں کھیں کپائی
نیکال اس عملدی ہو سی میوں اس خدائی
سچ رسول محمد تیرا منیاں نال صفائی!
پر ایہ بھی ان جنابوں تیرا میری نہیں کائی
جسے دتائی تاں توڑ چڑھائیں کریں کرم فرمائی
کل اُمت پاک بنی دی بخشش سو پکیر گدائی

بیان صفت دوزخ و نام طبقات آن تفصیل ساکنان انہ روئے طبقات
بیان ایل کہ فادی ست جہنم تفصیل ساکنان او وصف خازنان دوزخ

ہمکن جبریل فرشتہ پاس ہی دے آیا
کیوں توں رنگ تغیر کیتا کہ فرشتہ بھائی
تا پاک نبی فرمایا سانوں دوزخ دیاں گللاں
سال ہزار فرشتیاں اسوں دریاں تپا یا
پھر سال ہزار تپا یا ملکاں تا ہویا رنگ رتا
پھر سال ہزار لگائی انہا جتنی قوت آہی
رات نے پھر آجیہا بھریا رہندا اگدا
اوڑکے چہ درگاہ ربانی اس سوال الایب

رنگ بدن اوٹیا ہویا پاک نبی فرمایا
دوزخ نول میں دیکھیا حضرت اہدی ہیبت آئی
اکن لگا او غضب الہی اُچا و انگ محلاں
تا اس اگ جہنم ولی رنگ سفیدی پایا
اپرا پنے قدر موافق اے نہ ہویا تبتا
تا اوہ ونج برابر ہویا پھر پس رنگ سپاہی
دھندو کار انہیر اس چہ چانن درانہ لگدا
یارب اس کش نے مینوں تیں دیں اکایا

۱۲
بین نبوی و نبوی و نبوی
راضی بقدرت حق و رب العزت
صلعم نے دیکھا منبر سب
دے تے قبر میں دے باغ
چہ باغ ایشیت دیاں تھیں
طہ قال اللہ تعالیٰ سن
مشتی الرحمن بالغیب بابا قلب
مذہبنا او خادما لہما
الہوم الخلود و عود و اقول
الذی تعالیٰ جو کوئی در اندر
تھیں سوا کچھ دے تے نال
دل توڑ ہون والے تے
خداوند کر کے داخل ہو چکا
وہشت دے طبع سلامت
ایڈا ولس بہت مال
عن ابی ہریرۃ قال
اذ دعا الی اللہ انہ جنت
ثم اذ دعا علیہ الف سننتے
ثم اذ دعا علیہ الف سننتے
اسودت اوہ دینے سے پھر
تھیں و باغ صبر سے پھر
آں دوزخ ہزار برس حج ہو چکا
پھر تپا ہزار سال غیب ہو چکا
پھر تپا ہزار سال غیب ہو چکا
پھر تپا ہزار سال غیب ہو چکا
پھر تپا ہزار سال غیب ہو چکا

حکم کیتا رب اک ساء تناک ساء ٹھنڈا آئی
جے سوئی دے نکے جتنا راہ جہنم کھلے
دوزخ دیاں فرشتیاں پتوں جو کہ کی دسویں
ڈٹھا جدوں فرشتیاں دوزخ رو رو نیر و گاندے
جاں پھر حضرت آدم نول بے نیا و چپ لیا یا
دوزخے رشت طبقے ایہن اللہ پاک سچا وے
جہنم معنے عمق بناون جس دی ڈی ڈنگائی
او با طبقہ ڈھکن والا جس نوں فسق بناون
اس چہ رسن عاصی بندے اُمت احمد والے
بھی اہل شرک جو دنیا اندر کرے کچھ بھلیاں
دو جیاں طبقیاں نالوں اسوجہ دکھ ہونگے تھوڑے
دو جا طبقہ اس بھتیں تھلے نام نلی سدا
نَزَّاعَةً لِّلشَّوٰی جہنوں رب چہ قرآن بنا وے
نَدُّوْهُمْنَ اَدْبُوْا اوہ سدا جو دیوں پٹھ پھیرے
کیا مجاہد آتش اس دی کھل سرے دی پیٹ
ابن عباس کہے جو اوہ آگ گلیاں تک جلا
پہلے نالوں ہر گل اسدی ڈاہڈی قہر طوفانی
ایسی ظالم آتش کولوں مولا آپ سچاویں
اس بھتیں ہیٹھ ترسجا طبقہ حطہ نام بیانی
معنے حطم ترورٹن بھٹن پسلی ہڈ ترورٹے
نَارُ اللّٰهِ مُوقَدَّةٌ اَللّٰہی رب اوہ آگ بھر کائی
گل بدن کھا جا وے آتش گوشت ہڈیاں چمکے
تھوڑا دے وچہ جکڑے جان کافر وادے کرے

ٹھنڈیوں سیال ہو یا وچہ جا کے تیتوں باٹ پچانی
زخف مرے سب خلقت جگدی اتنی گرمی ہلے
ہیبت تھیں ڈمرن تمامی بندہ کوئی نہ جیوے
جاں جاں تریکے آدم ہو یا تک تک کے غم کھاندے
کیتا شکر فرشتیاں جو ہن نالوں ب سچا یا
نام جہنم پہلے طبقے رب مول کھا وے
اوہ ڈومنگا کھوہ جہنم جہاں اوڑک انت نہ کائی
بھی روز قیامت اسے اوپر پل صراط رکا وں
پھر جلدی نال شفاعت فضلوں اللہ پاک کھا
اوہ بھی رسن اس طبقہ وچہ بخشیں سچیاں
بدن تمامی جلیل جان منہ اکڑا چھوٹے
ڈاڈا سخت آوازہ اسدا آتش سخت ڈرا وے
یعنی مہتہ تے پیراں تائیں آگ اسدی کھا وے
جو سنت پاک نبی تھیں نسے اوہ آگ بنوئیں
ابراہیم کہے ہڈیاں تھیں چمڑہ دکھ کر سٹے
کلبی آکھے آتش اسدی کو پریاں نوں کھا وے
شرک عربا سے وچہ پٹرن بھی کافر نصرانی
خواب اندر بھی اسدی صورت ہرگز نہ دکھایاں
کَلَّا لَیْسَ بَذٰلِكَ اَلْمُحْطَمَةِ خبر قرآنوں ہوئی
جو شے اسوجہ ڈالی جا وے ذرہ نہ ثابت چھوڑے
نَطْلَعُ عَلَی الْاَفْنِیَّةِ و سچہ جلع دلاں تھیں بھائی
کیا بیضاوی تال اوہ آتش و سچ دلاں تھیں چمکے
جیوں جیوں ہیٹھ کرن فرماواں توں آتش بھرے

اوہ تمہم آتش دے ہوسن نالے بہتے لمے بھلے
 کہے ضحاک جو اس چہ رسن کافر لوک یہودی
 اس تھیں تھلے چوتھا طبقہ نام سیر سارو
 سب آگیں نوں بالی مانی معنے ایہ سیر وں
 اس طبقے وچہ تن سواری رب بھرائی آگں
 ہر کوٹھے وچہ طرح طرح دے دکھ عذاب سوئے
 آتش دے زنجیر بنال نالے طوق گلاندے
 جاں اُسدا منہ کھولن نہکھن کئی غمایدیاں کنگال
 اس طبقے وچہ رسن جیہڑے بال تیلیاں کھولن
 اس تھلے پنچواں طبقہ سقر سدن جن تائیں
 لَوَاحِدَةٌ لِّلْبَشَرِ اوہ سکھ کافراں دی شتاقی
 یعنی ہڈیاں ماس تمامی سب کچھ ساڑو بجائے
 ایہو حال ہمیشہ اس وچہ نہ مرسن نہ جیسن
 بدن انہاندے کالے ہوسن جیونکر کالیاں لائیں
 یعنی دُوروں دسَن لگن اسے کربھاہ النبی
 بعضے کہن ہے لَوَاحِدٌ جوجسیاں اُپر چمکے
 اسوچہ رسن جیہڑے اک پرست مہمکے
 اس تھیں مہیٹھ جحیم ایہی جو چھیواں طبقہ بھائی
 جحیم جو دُورے انگاراں والا باہر حد حساباں
 ساری دنیا نالوں وڈا اسدا اک انگارہ
 بعضے کہن جحیم دے معنی شعلے کدھن والا
 اس طبقے وچہ مشرک رسن جنہاں شرک کیتیوی
 اس تھیں تے ستواں طبقہ ماویہ جنہوں کندے

تے تھتے جیڈیاں میخاں لاکے بُوہے چنہ مارے
 بھی جیہڑے منکر ہوئے رسولان ہن او تھمہ دی
 اوہ ساریاں اتلیاں دُرخاں تائیں تیز کے بھر کاوے
 یعنی اُتلے طبقے بھر کن اسدے جوش کیشوں
 ہر اک مٹری اندر آوے تن سو کوٹھا آگوں!
 باشک نانگ پھرن منہ اڈکے پچھو وڈک سہا
 بھی جُوب الحزن اسدے وچہ جتھ کئی پہاڑ عمارت
 کفار لں دے دل تے رکن دُور کھالیاں ساں
 کہے ضحاک جو صباں سارے اس وچہ غوطہ لاوَن
 اوہ ڈا ہڈا بھکھا کھلا تکیں دار بکھاوے تائیں
 لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ اوہ کچھ نہ چھڈی باقی
 نویں سروں پھر جوڑے اللہ پھراویں کھابا و
 کہے مجاہد ہر دم ایویں پئے ہلاک کچھیں
 بعضے کہن ہے لَوَاحِدٌ جو دُوروں مارے تھاتیں
 سیاں کوہاں تھیں بھرک دیکو دیکھیاں داکے
 جیونکر تیل آگے تے پایاں دُونی آتش تنکے
 گبر سب اکٹھے کر کے دُنگھے ہا ہو والے
 إِنَّ الْفُجَّارَ لَنَفَى جَحِيمٍ دیکھو آیت آئی
 جنہوں کہن عظیم الجبرہ اندر لغت کتاباں
 جے ہک چنگ کدی اوہ کڈھے ساڑے عالم سارا
 بیضاوی بھی ایویں لکھیا سُن توں یا کمالا
 بھی جیہڑے لوک پھرن منہ تانے نبی نہ دنیا کوئی
 اُسدی سختی کولوں سارے دُرخ دُورے نہ ہندے

۱۷
 جبریل علیہ السلام نے فرمایا
 الذین یؤمنون بأصول التعلیمی
 علیہم السلام یؤمنون فی بطونہم بہ
 وہیصلون سیر اسوہ سار
 وہیصلون سیر اسوہ سار
 تحقیق اوہ لوگ جو کچھ ان کے سوا
 مال نہیں داناں ظلم دے میں دیم
 اسدے نہیں کھادے آں دُرخاں
 پیٹیاں اپنی باز آں دُرخاں
 لے جلدی ڈالے باوَن گے
 وچہ آں بھرنے والی دے ۱۲
 ۱۷
 جو سب اعمال موجب دیکھت
 دُرخ دے نہیں جن تے آتے
 قاعدی چاہن آگ دُرخ
 دُرخ دے اللہم علی عذوبک
 دُرخ دے اللہم علی عذوبک
 من عذاب النار والقر و عذاب
 جحیم یعنی بارب العالمین ۱۲
 مولوی ولیا علیہ السلام نے فرمایا
 پناہ دے توں نبیوں اللہ تحقیق
 تھیں آتے عذاب قبر دے تھیں
 لے عذاب جحیم دے تھیں
 آئیں بارب العالمین ۱۳

وڑے و بڑ نظمیں نہایت لٹکیاں ہوئیں نہ باناں
 چلے دی تعریف نہ مادی آوے ناوچہ سوچھے
 جنہوں کو کہ پہنچاؤں لگن ذرا لیا نہ کر دے
 بعضے دوزخ سر دہی ہو سن کھٹکے برفاں لوں
 اور سر وی بھی قاتل ہو سی سخت غدا لوں

کو بھی شکل طبیعت کو ہی ہمیت والا بنانا
جسے سو کو مجھ بیان کراں میں پھر بھی نہ کوں کہے
جینوں رب حکم کرے تیوں میں تابعدار امرے
زفر پر تیاوَن جہناں سڑی حد کما لوں
ہر تھیں منگ پناہ پذیر ارب مول کھالی

پرسیدن حق تعالی از دوزخ که آیا پر شدی جواب داد که آیا هیچ یاده است
ازین یعنی هنوز پر نشدم و تمام خدایتعالی جل و علا شایعین سکین و در و
گفتن پس پس دفعه بیان کولات شریات اهل دوزخ منوعین باین پوش
و سخ شدن ایشان و فری جتما کفار بیان شد و دوزخ زهر که بدان کفار خواهند رسید

جہاں دوزخ وہ چمکائے جہاں کا فرشتہ کسانے
 حکم کرے رب دوزخ تائیں بھٹے یا ہرک نہیں
 تائیں اپنا قدم بے مثل خداوند دوزخ پر رکھو
 یعنی رچ گیا ہن یا رب بھگہ نہ رگئی کوئی
 پھر رنگا رنگ مذاہب سزاں ہوں کھائیں
 بدن تمامی زخمی ہوں کھا کھا چوٹاں ماراں
 وہ ساری ہوں زرد آب انانہی جمع کرانی جاوے
 قسم قسم دیاں گندیاں گندیاں اٹھتے چلن نہاں
 او با پیپ لے رہی رہاں پیوں گئے
 کھوٹاں دھپ کھٹی ہو مے کئی تالاب بھریوں
 جو زانیاں ڈنگی جہاں پیں وگیگی بھاری
 ہو عشاق ایہی اک ڈاڈا تیج بڑا بدکاراں

بھی پتھر جن بن بس بالین آتش بھر کر مار
 آگے لے نہ بھر یا سیاہیاں ہو کر کوئی بھی پائیں
 بن واری اوہ بس بس آگے خواہش بس مٹاؤ
 منہ منہ تائیں بھر یا جاوے خواہش مٹھی توی
 گدڑاں نال مرہیں فرشتے ڈاڈیاں دین نہیں
 پھٹاں چوں تے بدے نکلیں گندہ ہزار
 جس میلے اوہ پانی منگن اوہ ور پلاؤ
 اوہ پیوندیاں لنگھ جاوےں پداں نیلاں صیل
 جھٹ ہووے تال پیوں کارن لہو ہووے آگے
 جدوں پیاسوں کتے پوسن اوہا خورشید پیوں
 اوہ بھی پیوں اہل جہنم بدلوئی دی تری
 بھی غمکین آسمان تے غمی آئے شراب کھراں

[illegible]

بعضے کن جو پون زردا غنایا سینوں کہندے
 بھی طینتہ انجبال ایسی ہک ہو رحیم ایہائی
 اوہ نہراں نالوں قاتل ہوں آتش نالوں تے
 جاں اس تائیں پیوں لگن ہوشن ہسی مئی
 جاں حلقوں بیٹھاں اترے پانی اندر اوہج نکالے
 جے ہک ہند کی اس میں نیا تے ب آنے
 پھر لگی جھکھ انہانے تائیں ڈاڈی سخت اکاوے
 جھکھے پیٹ کرن فریاداں کھانا طلب کر لین
 اوہ ڈاڈا کنڈیاں والا نالے سخت ہوسی کوراند
 ناگے ناچھے ہووی پھاتھے عوض گناہاں
 تاں آب جمیوں میں فرشتے پانی تتا بدلا
 کھا کھاں جبل کو لے ہوں جاں اوہ اندر جاوے
 تاں سخت بیتاب ہو جاوے اگے تھیں کھلیا
 پھر فریاد کرن دیارے یارب کھانا ڈھیوے

بعضے آکھن ایسا تتا پیوندیاں لب ہندے
 طینت معنی چکڑا تے خبال نہر کورائی
 جاں پیوں تتا اوہ پیوں رب قضیتے گھستے
 منہ داس تمام جھڑی جیجھ بھڑوہلا ہوئی
 ٹوٹے ٹوٹے ہو کر نکھن راہوں مخرج والے
 آوے موت تمامی جگتے کل خلقتے بھانے
 کھاوے می کوئی چیز نہ لکھ جیڑی کھائی جاوے
 نامک انہانوں کھاوے کرن طعام ضرعوت دن
 سنگھوں بیٹھ نہ اترے ہرگز کھانڈیاں پھینکاں
 آکھن پانی دا گھٹ جھنڈو لقمہ لے پھٹھاں
 جاں اوہ منہ دی طرف لیاوے ماس تمامی گلا
 اندر اوہ جہاں بالے سائے مخرج تھیں کھلاوے
 نویں سروں پھر اندر اوہ جاں ماس تمامی لیا
 تا حکم خدا تھیں انہانوں پھر کھانا حاضریہ

إِنَّ شَجَرَةَ الزُّوْمِ طَعَامُ الْأَشْيَاطِ كَالْمُهْلِ يَعْلَى فِي الْبُطُونِ كَعَلَى الْحَيِّمِ خُذُوهُ فَاعْتَلُوهُ إِلَى
 سَوَادِ الْحَيِّمِ ثُمَّ صَبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَيِّمِ ذُقْ - إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ

اوہ رکھ زقوم جو تھوہر بتاوں کھانا اوگنار
 سٹے اسکے راویں جیڈکر شیطاناں ہوندے
 فَمَالُؤُنْ مِنْهُ الْبُطُونُ اوہ کھا کھا پیٹ بھرین
 کھاوے دیاں اوہ پیٹاں دوچہ مارے جوش الم دے
 جیونکر دیگ بالیں آوے مارے نہیج کھلاں
 اوہ کورایا جے اک قطرہ وچہ دریا لکھتیوے
 تے گندہ ایسا جے کہ نہ رہ دنیا پر آوے

اہل جہنم پیدا ہو یا اوہ کھانا بدکاراں
 اہل جہنم سمجھ اوہ تھیں کھاسن روئے روندے
 کھاوے تھیں جے کرن کرہت ماک دھگانے دین
 گالے ہوئے ترانے وانگوں ابلے وچہ شکم دے
 اوہ پیٹ تمامی چھل کڈھیں جگر ہوئے سوچاں
 نہر ہووے دریا تمامی پانی کوئی نہ پیوے
 اوہ سے ویلے گنداسے تھیں سمجھ خلقت مرحومے

جیوں جیوں کھاؤں جلیل جاؤں گوں کن پکاراں
 پھر سراں انہانے اُپر فرشتے تپا پانی پاؤں !
 کپڑے ملن انہانے تائیں جیوں گندرف قطرانی
 جیوں بارودنوں آتش لگے بھڑکن بھائیں بھائیں
 لیفت تلایاں اک وچھایاں تلے اُتے آیاں
 گندے کھانے مسکے بانے دھند پئی پرانے
 بوزنیاں دیاں شکلاں ہوسن اکناں تائیں حیاں
 ہکنے کتے بن کے بھونکن ہک سہینجن چوں کھوتے
 اُحد پہاڑوں وڈے جتنے ہکناں اوہد جیڈے
 اک اک کافر واپٹ ہوسی وانگول کوہ بیضاوی
 ہکناں بے بینائی گراں چمڑے ہوسن موٹے
 جتینیاں منزلاں پینڈا ایہی دھپینے مکے
 ابن عمر ایہ کرے روایت پاک نبی فرماوے
 ہکناں دی ججھ چھ کوہ لئی اُپر ٹرن مخلوقاں
 بھانویں کیے کڈ بدن انہانے اک پل اندر ٹرن
 پھر سترن پھر ثابت ہوسن ایہو حال ہمیشہ !
 اکدی عذاب نہ مٹھا ہوسی دم دم سخت خملری
 اُٹھاں جیڈے سپ ہوسن گے دوزخ وچہ نزارا
 بعضے سب پہاڑاں جیڈے باشک ناگ بدائیں
 جاں سب اُٹھو ہاں ڈنگ کے سیسی دوزخیاں توں کوئی
 ڈنگ اُٹھوئیں ایڈے ہوسن جیڈے کھ کھوڑاں
 بعض کفاراں سنگل بھارے بڑوں کچھ لنگھاؤں
 اوہ سنگل بہت بے اوڑک لے انت شمار کوئی

رب فرماے پکڑ دھر کیو اینہاں سبھ مواراں !
 آندراں اوہجہ تمام وجودوں گل کے باہر آون
 گل مچھ پاؤں ساڑ جلاؤں چمڑے گندھگانی
 بدبو آوے مغز جلاوے جھال جھلیوے نائیں
 دکھ بلایاں سخت ایذاں دم دم دھون سولیاں
 شکلاں تھیں بدکل بنانے سول کلیجے دھانے
 ہکناں چھال بانڈاں شکلاں ہوسن سول جہاں
 ہکنے موشاں سپاں انگوں ننگ ننگ کھوتے
 ہکناں دند اُحد برابر موٹے ہوسن ایڈے
 تن تن منزل موٹا چمڑا لائق خوب سنواری
 جنگلاں انگوں سینے ہوسن کئی وڈے کئی چھوٹے
 اتنی جاگہ اندر کافر اک مسال آ سکے !
 اک اک فردی ججھ او تھے تن کوہ لئی جاوے
 جیوں جیوں درونہایت ہوئی تھیں تن کوں کوں
 نویں برسوں پھر حکم خدا تھیں اس انہانے چرسن
 جاں پک جاسن پھر بدلاسن ایہو ہر دم پیشہ
 اک اک دن مچھ بدلن جتنے سترن ساراں ٹاری
 چخراں جیڈے اٹھوئیں ظالم کرے اڈیاں ماراں
 پچھو وادے زہری قاتل چمڑن جتیاں تائیں !
 چالی برساں پیڑ نہ جاسی جو اکے گوں ہوئی
 وڈھ وڈھ کھاؤں شیر درندے پٹے ناس لنگوراں
 موہوں کڈھ انہانے تائیں اُٹا چا لکھاؤں
 جے اکے ننگ پہاڑیں لکھنے سبھ گل بون بھائی

۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

ہن جیونکر تسین عندا میں سرڈے ہیں بھی ایویں
صبر کراں یار وواں پٹیاں نفع نہ ہرگز کوئی
سُن سُن کاوڑ چڑھے انہانوں گورو انوں سُن
وٹ کچھچیاں ہکد جو نول وڈھ وڈھ کھاوَن سار
جیکہ خبر اسانوں ہونڈی ایسے تسین نکارے
ہن جوہیں اسانوں دوزخ سٹیا ایویں تسین نکالو
ایویں جھگڑ جھگڑ کے سارے آپس وچہ لڑ مَن

نسن دی کوئی واہ نہ ایتھوں کیہڑا حیدہ کرئیے
جھکوناں اسٹے جو کجھ سختی نازل ہوئی
کھرگیاں انگوں کڈن دوڑن خوب لٹے مارن
کیتا تساں خوارا سائل آہو کجھ بھاسے
کدی تساڈے مگر نہ لگدے منہ موز دے ساسے
یا ایہ دکھ عذاب تمامی سرساڈے تھیں ٹالو
اپر اس جھگڑے دے وچوں کجھ مصلحت کرن

فریاد کردن اہل النار بدرگاہ باری تعالیٰ برائے باریدن باران و ابر
ظاہر شدن برایشان و باریدن حجر و عقاب و مار ہائے

کافر سب سوال کر لیں وچہ درگاہ ربانی!
پنی پی پیٹ ہوئے نت گزرتے آتش بدن جلا
تا جو اچن چیت ہئی دن بدل گھٹاں بن آئے
آئے ابر خدا کے فضل و سن ہن برساتاں
کیسا سوہنا بدل چڑھیا ہو یا فضل خدائی
سبھ پیاساں دور ہو جاوَن جے ایہ رب سایا
پوسی ٹھنڈا ساڈے اُپر دیکھ لگن دھڑاساں
پہلوں بجلی چمکے اے سُدھ ہوش بھلاوے
پاٹ کلیجے لیراں ہووَن جاں اوہ کر کے گئے
تڑف تڑف کے دُگن ساڈے ایہ کوئی آفت آئی
آکھوتاں میں اُپر ساڈے اپنا مین و سائیں
تاوٹے پتھر اٹاں دھیمیاں پہلوں جھڑیاں و
اس تھیں سچھے سپاٹھوئیں قاتل ہراں و

ہکواری اودہ بخشش والا بخش اسانوں پانی
سٹر سٹر کے منہ کو لے ہوئے سنگہ سپاس سکائے
دور خیاں اُمید لگے ہن پانی رب پلاوے
آون یاد انا نہ تے تائیں دُنیا والیاں باتاں
وس گیا تا پانی سندی کمی نہ رہی کائی
بَدل آیا بَدل آیا مولیٰ جسم کیا یا
جیوں جیوں بَدل نیڑے آوے توں توں لگے آوے
پھر بَدل سارا روئے اُنے گھٹن گھیرا پاوے
دُھندوکار غبار تمامی مُنہ دوزخ دا بچھے
بول کے بَدل کہے انا ننوں حکمے نال آئی
آکھن دس شتابی بھائی ساڈی اک بھائی
سرا ناس کر بہن اناں کو پرہن دسجاون
وَس دَس دوزخیاں توں بچھو کالے کالے

بقولہ علیہ السلام وکمال الشیطان
 لما مضی الامر ان مدکم وید
 الحق ودرعدکم وافتختم
 ما کان لی علیکم من سلطان
 الا ان دعوتکم فاستجبتم لی
 فلما دعوتونی ولوموا انکم کم
 ثم زعمتم انما اشدت علیکم
 ثم کتمت کما شیطان اسوت
 جو فیصلہ کیا جاسی کہ یہ
 بستی بہت حسن تھے
 دوزخی دوزخ تحقیق تھے
 دوزخی نے وعدہ کیا تھا
 تعلے سے وعدہ کیا تھا
 نول وعدہ کیا تھا
 کیا میں وعدہ کرتا تھا
 کوئی غیب میں چلے گا
 میرا جو بلا میں لے گا
 میں قبول کیا تھا
 میں اس بات کو رد نہیں
 اتنے لڑائی کروا رہے
 آپ نول ۱۲۔
 مولوی دین دہریہ
 عندہ۔

پھر تباہ پانی و سٹے جسے جسم اڑا دے
 الہیں آتش و زخدی نوں تیز کرے اوہ پانی
 جھکڑے کہے قہرا و گے ساڑے سٹے کفاراں
 کلک کلک کے لیے ہوں سکھ اساہ آوے
 پھر روٹھ لجاوے کاٹک انہاں نوں چہنم لڑے
 مچھلیاں انگوں پئے تیلوں یارب بخش نہیں

جیون کر نیل گئی تے پایاں آتش نوں بھڑکاوے
 وٹھی کاٹک نہایت پیڑے و زخیاں دی گھائی
 گندیاں نہراں و چول اٹھن گندتے بھکاراں
 گرمی تے بدلوئی ہر دم دُونی ہونڈی جاوے
 نال غذا باں ڈب ڈب فرسین جیونیتے موئے
 اُمت احمد نوں اوہ ویلا رب کھاوے نہیں

تقریر شیطان علیہ اللعان بطور خطبہ پیش اہل دوزخ نعوذ باللہ من شرہ

وہ تفسیر عالم لکھیا کنوں مقابل بھائی
 مولویاں دے و انگول اس نے چڑھ شیطان کے
 چھوٹے وٹے وٹے اس نے شاہ ایچھڑا دے
 دُنیا وچ بھی اس دے جیسا ہور کا رنگی
 کول اس کے بعد پھین سارے کافراں سبلائے
 دنیا وچ تباہے تائیں جو کچھ رب فرمایا
 دوزخ دھیا تباہے تائیں موجب بدکرداں
 اپنے اوس رسول تسانوں دُنیا تے پہنچائے
 اکھیں کن تسانوں بکھتے حق مطلب فرمایا
 تے سو سو واری سنگسیر تھیں ہوٹیا اندر باری
 پھر کیوں حکم خدا دے اُپر تسان پھین نکیتا
 میںوں تسان نہ تو منجائا کر دایہ بدخواہی
 جیوں جیوں تباہے تائیں ہوٹیا پھر سنگوں
 حق حقوق الہی جیہڑے تسان تسمی بکھتے
 میں اں کوئی خط تسانوں کھلیا ناہ پینا مہینا

دوزخ وچ اک منبر گدار کسں اُچی جانی
 سبھ کفائل لوں دے یلے خوشی نہایت ہووے
 کر کے کوئی فریب سنانوں سختی کنوں بچاوے
 اج بھی ایہو کر لسی بہت جو کچھ اس تھیں ہونے
 آکھ سوتسانوں اج ہک بات سنائی جائے
 اوہ دوزخ اتے بہشتاں والا وعدہ سچا پایا
 جے کیا خدا و امندے او تھ کیوں دے پھراں
 نیچے پھر قرآن کتاباں کُل احکام جتائے
 ویکھو سنیو سمجھو جو میں راہ تسان دکھلایا
 جو ہے شیطان تساؤ دشمن چھوڑ واسی باری
 وحدانیت چھوڑی اُردی کفر پسالہ پیتا
 میرے پچھے لگتساں نے چھوڑے حکم الہی
 تیوں تیوں تسیں خدا تھیں تسمیں تھیں مل سنگو
 جھوٹھ میرے چھک پئے بدھے اسد سچ نہ منے
 سچ دے تو کھاں قاصد میرا کھیڑا جاندا رہیا

جسدے اکھ لگے تسال ایہ کر توت کماے
مینوں جے بزمانہ کرو کوئی کڈھو میری چٹھی
کدوں تسالوں نیکی کردیاں باہوں پکڑ ہٹایا
ایہ جھوٹا موٹا سمجھ میرے تے کیوں الزام لگاؤ
میں صرف تسالوں ولدے اندھاپنے دوسرے والے
کیوں اوہ وہم شیطانی تسال ولدے چٹکائے
میرا کچھ قصور نہ اس چہ آپے تئیں گناہیں
میں بھینج اچ امید نہ رکھو جو میں کسے چھوڑاں
میری کچھ نہ طاقت ایستھے میں کسے دکھ وندل
جاؤ اپنے کیتے موجب پاؤ اچ سنائیں
سُن کے ایہ جواب شیطانوں رورواہیں کڈھن
گوروں اُپر طعن کر لین گالی تسال ترٹی
ایسا ردون موہاں اُتے روروپس کھایاں
کھوہاں وجہ اکٹھے ہموں نیر لہوے سارے
اوہ گندی رت ہووگی قاتل زہریلے دھ پیارے
دکھ عذاب جہنم والے یا ربناہ دکھ لائیں

تے حکم خداوند سچے والے جس نے وینج چھڑائے
کدوں تسال نے دنیا اندر شکل میری سی ڈھٹی
تے کدوں تسالوں ٹھاکر دے کس نے کفر سکھا
کدوں تسالوں وری اکھیا جے تسین بی کماؤ
کیوں متے جو آہواہیڈے نیکی کرنے والے
کہ جانے پرہیز انہاں بھینج جدوں پسند آئے
آپے تسال عذاب ہیڑے دوس میرا کچھ نہیں
جو کیتا سو پایا تسال دوس نہ میرے تائیں
آپے تسال اٹھایاں تے ایہ پاپاں پانڈاں
میں اپنا آپ سچا نہ سکدا کسنوں ہو چھڑائیں
آپس دے چہ ہکدے جے نوں چکیں چکیں دھن
دس دس شرک اسانوں تسال بیخ اسادی پٹی
ہنجوں سوٹ ہو جاوے آخر ندیاں خون چلایاں
انہناں کھوہاں دے چوک فرہیوں نہ کہہ مائے
جے ہک بوند لچے دریاں زہر ہو جاوے ہک
دو جگ وجہ پندیر بندے نوں تتی وارنہ لائیں

سوال کردن اصحاب التاریخ اصحاب الجنتہ برائے آپے طعام و جواب
ایشان و بیان سہولت بعض کافران عذاب و علامات اصحاب الجنتہ و اصحاب النار

پھر کہن فرشتے دوزخیانوں ہن کیوں نیر چلانیے
کہن اسٹے یار قبیلے وجہ بہشتاں نہندے
کہن فرشتے سدواہنہاں لے لے نام بلاوے
طرح طرح دیاں بہشتاں کس طرح طرح آرزوئی

کون چھڑاون والا جسوں رورویں کھانے
سر پہ اوہ چھڑاندے سالوں جو ہیں انہاں
پیو دے پڑ دے تائیں سبھناں دلیاوں
ایسر چالی برس انہانوں سد نہ اُپرے کوئی

۴
جس طرح آہاں دیکھنا
صورتاں اہل انبیا کیوں
فی انشا ہی بیل دعوہم
وہو ہم کہنا جاواں حق
الدمعہ آہیں تحقیق رون
کے دوزخیاں چھوڑ دھنڈے
تا جو یوں کھال ہنجوں نہاں
دیاندے وجہ ہواں انہاں
دیاندے جو کھایاں ہن
تا جو سگ جاسن ہنجوں پھر
چلن پیرا دوسے تے ہنجواری
پس نچئی آہیں کھانے
جیکہ چالی جاوے دھانڈاں
ہنجوں دے تے باجی چل
سکری جے روایت کیا
اس حدیث نوں وجہ شرح
السنہ دے ۱۲
محمد زین العابدین

بعضے سڑسن گوڈیاں تائیں بعضے لکڑیاں
تے نعمان ابن بشیر رہا ہے پاک نبیؐ فرماون
جنتیاندی گزائش اسے سردامغز جلا ہے
دوزخ والے کس سنوں ڈی عایت ہوئی
جس کافروں حب نبیؐ دی دنیا اندر آئی
سخی کفاروں ابھی قدرے دکھ گھٹایا جاوے
حضرت کیا وجہ بہشتاں ہوسن صابر بندے
تے بھولے بھالے رہن ہمیشہ ہرگز فرخ نہ دے
تے دوزخ وجہ ہوسن جیڑے اگر خان سدا
اپنے اسپنوں چنگا سمجھن لوکاں عیب دھریں
طرف غریباں تکن نائیں ظلموں کو اکا
مندی خوبصورت کر ٹری رکھن متھاوٹی

بعضے گردن تائیں سڑسن ڈب غوطے کھاون
بہت آسان عذاب و انوش جتیاں پاؤن
ہانڈی انگوں کو پر ابلے رووے تے گراوے
اوہ کسی جو میرے جیہا اوکھا ہو نہ کوئی
اسنوں بھی تخفیف عذابوں کرسی آپ الہی
تے رتبہ اہل ایمان سخی داوچہ حساب آوے
وہ نیا وجہ اٹھائے جہناں کھ قصیدہ دھندے
مٹھی جلیہ تے نرم طبیعت ٹھٹھیاں تھیں نہیں
کرن محترمہ کسے نوں چہ نگاہ نہ لیاون
مال اکٹھے کر کر رکھ دے بے راہ نہ دیندے
کھا کھا مال حرام بیگانے کپے پیٹ دھائے
ایہ سارے چہ دوزخ سڑسن کوئی نہ واہے فٹی

بیان حال علیاں اہل ایمان ہوایشاں جہنم دوم اہل شرک و اہل نفاق و آتش دوزخ

ابوہریرہؓ کہے روایت پاک نبیؐ فرماوے
یاراں پچھیا کون شقی اوہ تا حضرت فرمایا
یعنی جو اس نیکی کیتی اللہ کارن ناہی
اوہ شقی بدبخت نکارا وجہ عذاباں سڑسی
جیڑے ہوسن علیاں بے وجہ جہنم جاسن
کالے منہ نہ ہوسن تنہاں طوق زنجیر نہ کوئی
وضو والے انج اُتھاندے روشن ہوسن سارے
مالک جو سردار جہنم کہے اُتھاندے تائیں
اکھ تھکے چمکن ہوئے آتش فرہ نہ جالے

باجھ شقی جہنم اندر مول نہ کوئی جاوے
جس ضا الہی کارن عمل نہ کوئی کمایا
تے منہ کما نہ چھوڑے اُس نے جہت ضا الہی
تے جو کوئی اُلٹ اُتھاند کرسی دوزخ و نہ وڑسی
اوہ کافراں انگوں دوزخ اندر کچھ عذاب پاؤن
شکلاں تھیں بد شکل نہ ہوسن ڈی عایت ہوئی
بھی جلیہ نہ سڑسی اُسدی جیڑا کلمہ ذکر پکارے
کون جوان تسیں ہو بجائی گس نہ بے رائیں
تے ہو تھامی دوزخیاں سڑسن ہونے کالے

روایت ابی ہریرہؓ قال قال رسول
اللہ صلی علیہ وسلم قال لا تدر الا
شقی تبتل شیء قال من لم یعمل
للذی لا یطاعہ ولم یکن یحیوہ
وہ راواہ ابی ہریرہؓ
ابوہریرہؓ ینقل جو فرمایا
جو دوزخ فانی نہ داخل ہووگا
اسے رسول اللہ صلی علیہ وسلم فرمایا
فرمایا جو جہنم نہ کوئی شقی
کس واسطے دوزخ نہ
نال اطاعت دس اتے نہ
چھوڑے واسطے اللہ کا
۱۲ مولوی دیندہ

مومن کسں ہیں تمامی اُسدی اُمت بھائی
تا مالک کہے قرآن خدا و اُپر محمد آیا
اوہ اسم مبارک پاک نبی داسکے روئے سار
جے دنیا اندر رونڈے تیں بھی کچھ حاصل تھیندا
تا مالک تائیں اُمت احمد آکھے کر زاری
اوڑک کرن شفاعت حضرت کڈھن مومن سارے
بعضے مومن اینویں مہسن دوزخ دے چہ بھائی
حضرت علیؑ کیا جو مومن ہوں بہت گناہیں
اوہناں دے بھی دوزخ اندر نہ سیاہ نہ ہوسن
بیون نہیں جمیوں ناہ اوہ گل دے وچہ کڑھن
وچہ تو حیلہ خداوند والی جنہاں نہ پایا رلا
تے جنہاں نال خدا دے کوئی ہو شرک لایا
جولے ایمان سلامت مویا پائے انت خلا
بھائی کید گناہیں مویا انت ملن چھکارے
شرک تے اتے منافق کافر مہن ہمیشہ فچے
جو کر شرک فساد بلائیں مویا تائب ہو کے
یارب مینوں دنیا اتوں تائب کر کے ماریں

جس تے رب قرآن اتار یا پاک کلام خدائی
اسدی اُمت ہو کے تساں کیوں دوزخ گل پایا
مالک کھلے ایہن رونا کم نہ مول سوائے
توبہ کر دے سب تھیں ڈر دے دوزخ اج نہ ڈھیندا
پاک نبیؐ لوں حال اسدا جادیں اک واری
باب شفاعت چہ جیوں پچھے لکھیا گیا پیکر
جیونکر گرم حمام دچالے نہاون وڑیا کافی
بن توبہ مر جاون ایپر شرک کماون ناہیں
بھی جائے گندے ملن نہ اوہناں طوق تے گلو چہ پور
آخر رب نکالے اوہناں سد نہ دوزخ مہن
اوڑک وچہ بہشت انہانوں داخل کرسی اللہ
اوہ کدی نہ ہرگز چھٹن بھائی سو سو عمل کیا
قدر گناہاں سکے اوڑک وچہ بہشتان جاسی
جو ایمان کھڑا کے مر دے کدی نہ چھٹن ہارے
جیوں جیوں نکلن تے لے کرسن تیں تیں تش کچھ
دوہیں جہانیں ملن انہانوں فضل کرم دے ہو کے
دوبگ چہ پندیر بندھے سارے کم سنواریں

بیان عذاب کسانیکہ دیگران کفر و شرک بدعت و بدی آموزانہ و بیان
موجبات دخول جہنم و موجبات تشدید و تکی دران مقام خطرناک و بیان
موجبات ہائی ازاں عذاب پر عتاب نصائح از جانب مصنف

جیونکر جادو جوا چوپٹ یا شطرنج کھڈاے
چنگ باب سر و سرنگی ہو ر جوعادت باڑی

جو کوئی بندہ لوکاں تائیں مندی کار سکھاوے
ایویں ٹھگی دغا لواطت و حو لک وکڑا تاڑی

عن عثمان قال قال رسول
اللہ الا اندر دخل الجنة رواہ
مسلم ترجمہ روایت ہے عثمان
تھیں فرمایا حضرت نے اوہ شخص
جو مکر و جاس حال ہے جو
جادوی لالہ الا اندر داخل نہ ہوئے
نوں و اچھا جائے اندر نہ
قال اگر شرک کوئی داخل
ہوئی بہشت ہے ۱۲۔
مسلم ترجمہ اس حدیث میں ہے
صحت جاویدی فی عثمان
نصائحان موجبات قال جل
ما موجبات داخل النار من ان
بالشرک یا بدعت یا غلو
والشرک یا بدعت یا غلو
مسلم ترجمہ یعنی فرمایا حضرت
نے دو خصائص ہیں جو موجب
ترک ہیں یا رسول اللہ فرمایا
حضرت نے کہ جو کسی شرک کر دے
حال ہے کہ جو غلو کر دے
وچہ دوزخ لے جو کسی مویا جو نہ
شرک کر دے یا لالہ اندر نہ
جیونکر داخل ہو جائے بہشت
رہ ۱۲۱

کفر شرک یا بدعت دے ہو جو کم بُریائی
 جتنا قدر عذاب ہوئے گا کل شاگردائیں
 جو کوئی بندہ دنیا اندر مندی رسم نکالے
 جو وٹے گھرائیاں لے بُریاں سماں جاری دے
 شالیں دیکھ عیسیٰ گوں پٹے منہ چالے
 سبھناں تائیں بکھڑا دھنخ دے چہ پڑے
 چہ پڑے عالم حق چھپاؤن طرح خوشاے
 عرضاں کرسن لوک تمامی یارب بار خدایا
 دونا کریں عذاب انہاں نوں تالندہ فوکے
 جو بُری کتاب بناوے یا کوئی بُرا طریق نکالے
 ایویں جو کوئی نیکی رستہ لوکاں نوں سکھائے
 جو مومن سنت پاک نبی دی جگہ چکر داجا
 تے چہ پڑے سپر عمل کریں روز قیامت تائیں
 جو چنگا عمل بتاے لوکاں آپے اس تے چلے
 جو عالم با عمل نہ ہو سہی سخت سزائیں پامی
 دوزخ والے چھن اس حقیں جاں اوہ کسے دے ہاں
 رور کو کسی لوکاں نوں میں سدا ساں نی کوئی
 حافظ قاری اینویں گلشن جنہاں عمل نہ کیتا
 سونے دے جو گھنے پاؤن جاہل مرد نکارے
 سونے چاندی برتن دے چہ جو پیوے یا کھاوے
 جو ڈٹھے باجھوں لوکاں تائیں جھوٹی خواستہ
 ایپر اس کے کولوں ہرگز گندھ نہ دتی جاوے
 جو اوہ بے بہرہ کے گللاں سُندا جو اوہ چھپکے دے

جو کوئی کتاب دے تو ان کو عذاب
 دے گا اتنا قدر عذاب ہوئے گا
 جو کوئی بندہ دنیا اندر مندی رسم نکالے
 جو وٹے گھرائیاں لے بُریاں سماں جاری دے
 شالیں دیکھ عیسیٰ گوں پٹے منہ چالے
 سبھناں تائیں بکھڑا دھنخ دے چہ پڑے
 چہ پڑے عالم حق چھپاؤن طرح خوشاے
 عرضاں کرسن لوک تمامی یارب بار خدایا
 دونا کریں عذاب انہاں نوں تالندہ فوکے
 جو بُری کتاب بناوے یا کوئی بُرا طریق نکالے
 ایویں جو کوئی نیکی رستہ لوکاں نوں سکھائے
 جو مومن سنت پاک نبی دی جگہ چکر داجا
 تے چہ پڑے سپر عمل کریں روز قیامت تائیں
 جو چنگا عمل بتاے لوکاں آپے اس تے چلے
 جو عالم با عمل نہ ہو سہی سخت سزائیں پامی
 دوزخ والے چھن اس حقیں جاں اوہ کسے دے ہاں
 رور کو کسی لوکاں نوں میں سدا ساں نی کوئی
 حافظ قاری اینویں گلشن جنہاں عمل نہ کیتا
 سونے دے جو گھنے پاؤن جاہل مرد نکارے
 سونے چاندی برتن دے چہ جو پیوے یا کھاوے
 جو ڈٹھے باجھوں لوکاں تائیں جھوٹی خواستہ
 ایپر اس کے کولوں ہرگز گندھ نہ دتی جاوے
 جو اوہ بے بہرہ کے گللاں سُندا جو اوہ چھپکے دے

سکھنے والیاں نال برابر بدلے پامے بھائی
 اتنا قدر سکھاؤن والا پامے ہک سزائیں
 جتنی خلقت چلی اُسے اتنی سختی جاوے
 جیوں پیر فقیر یا سید قاضی یا سلطان شہر دے
 دیکھ مریاں پیراں تائیں اپنے جھگے گالے
 پیر مرید عیسیٰ حاکم کو گھسیانی پڑے
 اوہ اوگھناں نال مرین اندر روز شمارے
 ساڈی اونہاں خوشا دینی سدا دے اہ نہ لایا
 سبھناں تائیں دونا دونا گھٹ نہ کوئی پامے
 چہ پڑے اسدے اُپر عیسیٰ اوہ بھی گلشن نالے
 جتنا ملے تو اسے شاگرداں اوہ بھی اتنا پامے
 اجہیزا شہیدال اسنوں دیوے اللہ باری !
 ساریاں جتنا درجہ اسنوں بخشے اللہ سائیں
 چھوٹوں پکڑ سٹیں اسنوں مہینہ دوزخ تھلے
 پیٹوں باہر روئے پھر سن گدھا جویں غریبی
 کس بُریائیوں آندراں تیریاں پیٹوں باہر آیاں
 پر آپے عمل کمایا اس تے تا ایہ حالت ہوئی
 علموں نفع ہوئے جو پڑھ کے عمل کمائے مینا
 اوہ سونا تاون داغ لگاؤن اُپر جتے سارے
 رن ہوئے یا مرد انگاریں پیٹ بھرایا جاوے
 دول جو انہوں گدھ شتابی رب اسنوں فرماوے
 ایس سبوں دوزخ اندر پیا سزائیں پامے
 اقلی گال کٹاں وچہ اسنوں پاؤن نال قہر دے

جو بڑے بناوے یا تصویریں کہیں اسے تائیں
تاپا کے سخت عذاب نہایت کیوں توں یہ بچا
مسلم اتے بخاری اندر ابو سعیدوں آیا
جو صدقہ دنا کر ہمیشہ مسکیناں تے لایا
عورتاں چھپیا ساڈے تائیں کیٹری شامت ہوئی
جیکر نعمت ملے تسانوں شکر نہ کدی کیا
جے اک بات نہ منے خاوند کل احسان بھلا
برا عذاب نہ نائیاں تائیں جو بن توبہ ہوئی
خون اتے زرداب نہاندے فرجاں چوں گن
جو نافع علم چھپاؤن مومن حق نہ دس والے
جو شخص دو کلام نہ تے ہورتے پیچھے ہو کر نیا
جو وضو دے وچاڑیاں پئیاں لکھ خشک ناری
جو اپنی ہتھیں موت سہیڑے گل اپنا جا گھٹے
جس عذابوں مویا کوئی اپنی جان و نجائی
دکھ رنگے کھاؤن اہل ایماناں غیبت کرنوالے
باہجوں عذر جو بول اکودہ رکھے جسے جامہ
جو مال بیتیاں کھاؤن ناحق پیٹ اگی تھیں بھرن
سبھ تھیں سخت عذاب نہاندوں جہان پیغمبر مار
جو پاک نبی نوں گالیں دیوے یا اسدے محاباں
جو نشے شراب دے پیوں والا بن توبہ مر جاوے
جو لوک مینے دس والے دوا لحاظ نہ اندا
جو آپر کسی نہ ناحق بندہ چھوٹھ طوفان الہی
جو پانی دودھ رلا کر وپچن وکھو وکھ کر اون

جو زندہ کریں نہاندوں اس تھیں جیون گے اوہ نہیں
کتنی بن کے دوزخ ڈگے جو کوئی دین لائے
اک دن حضرت عورتاں تائیں ہی ایہ حکم سنایا
میں ٹٹھا جا کے دوزخ اندر بہت تھیں لایا
حضرت کہا کر دیاں تیں لعنت تے بدگوئی
تے وچھ صیبت رحمت بھی نہ ممبرساںوں آیا
بھلا بھلائی کل عمار دی ہک گلوں گھوڑاؤ
گھت زنجیر فرج تھیں ہوئی اٹی ٹنگی ہوئی
کل خلقت نوں گندا نہاندے دابو مندے لکن
ملک نہاندے منہ وچھ دیون استنش دے کڑیاں
اگے دیاں وچھیاں مسن دوزخ وچھ چلیں دا
اڑیاں نوں اگ ساڈا ملاوے دم دم ہوتے تازی
اوہ ایویں سدا گھٹیندا رہی کدی عذاب نہ چھٹے
اوہ عذاب ہمیشہ اسنوں ہوندا رہی بھائی
حرام خوراں دے منہ تھیں وگسن پا کوئے پر نا
پیٹوں باہر لٹکن اسدیاں آندراں نکل تماں
تے آتھیاں صند و قال اندر ظالم قیدی لکن
جو پیغمبریاں دے ہتھوں موئے اوہ بھی طرسن مار
سدا جہنم اندر رہی سڑی وچھ عذاباں
طین خباں پلاؤن اسنوں سخت سزائیں پکڑ
جو کوئی دیوے وکھ نہاندوں سخت سزائیں پکڑ
خون برابر اسدے تائیں وکھ پہنچایا جاوے
اوہ پانی دودھ جدا نہ ہوئی تا اوہ ماراں کھاؤن

۱۰

حدیث میں یہ الفاظ آئے ہیں
یعنی یوم القیامت عذاب
اہم جو واقعہ ہے عذاب
دے جائیں گے دن قیامت
کے کجاوے کا ان کو دیکھو
جس کو بتایا ہے ۱۰
۱۱ قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
من کرم انما یجزم بالجمہ
یعنی جو کوئی چھپاؤ علم
نافع آدمیاں تھیں لکام دنا
جاسی لکام گن دی ۱۱
حدیث وچھ ذات و جہد و لفظ
آیا ہے یعنی صاحب دوزخاں
سبھیں لوٹاں ہے رائے
ہو کر کے اتے پیچھے ہو کر
۱۲ یعنی ہو کر نہالے
نوں کوئے کاؤن گے دوزخ
جو بن لایا اللہ تعالیٰ دنا
نقیب بعض اوجہ کم
ان کیل عمر و جہد کا قوسہ
۱۱۔ دیکھو۔

جو لوکاں سامنے نیکی کرے پچھوں کرن پائی
 روغن تے کر لاسن آکھن جو کھا لگا سا لوں
 تسیں بھی انیویں کرے آہے ظاہر چہ نکویاں
 جو سوہنے کپڑے پاکے کرے چاڈرتے ڈوڑائی
 جو دیون دکھ گواہنڈیاں تنہاں تھتے پیر نہ کوئی
 ابوہریریں مسلم دے وجہ پاک نبیؐ فرمے
 اول بڈھا زانی دوہا شاہ جو جھوٹھ لاکے
 جیہاں نال سنگیوں جہڑے جھوٹھ گواہیاں
 جو بیع شری کرینیاں پازی جھوٹھیاں قسا جان
 جو دنیا کارن نال کسید پیر مریدی کرے
 بھی جہڑا مرد جو چادر اپنی گٹیاں تھیں لٹکاوے
 جو جھگیلے مائے حاکم اگے عاجز لوک مرے
 جو حاکم قاضی دھوہی لیکر ناحق فتوے دیندے
 جو پڑھ کے پھر قرآن وسائے تسدن اٹھیاں جھو
 چور لٹیرے دوزخ دیوچہ ڈوگھیاں ٹبیاں لان
 پھر باہر آون ملک انہا نتوں سر وچہ بیچاں نان
 پھر اوہ اونویں غوطے لاون کئی ہزاراں سال
 جو کاڈر کر کے جھڑکے اٹھا کسے سوالی تائیں
 رتن بنڈیاں نول سخت خواری دوزخ دیوچہ آوے
 دو جانا ناحق خون کرے جو دھتیاں تائیں مائے
 عبداللہ بن عمر لیاوے پاک نبیؐ فرمایا
 یعنی جھوٹھ حدیث بنا کے مشرک دوا بھائی
 قرآن مجہدے معنی جو کوئی اپنے دلوں بنائے

باغ بہشت دکھاں انہا نتوں دوزخ سٹن بھائی
 حکم ہووے جو ایویں کرنا لائق اج تسالوں
 باطن دھچہ کرو بریاں نیتناں بریاں ہویاں
 گندرف دے اوہ جالے ہینن چڑھاوے بھائی
 جو دین نبیؐ نول تھٹھے کرے ملے جہنم ڈھوئی
 رتن شخصیاں نول روز قیامت بے مول بلاوے
 تریجا جہڑا جھکھا ہو کے چاڈر پھیر کھاوے
 تے ستر ہزار ملائک مارن چا پاک نال قہرے
 جو خوشیاں نالوں خوشی توڑن دوزخ دھکے کھاوے
 جو گدے دس پانی جو بولن لوک پیاسے مرد
 ایسے کم عذاباں مالے اللہ پاک بچاوے
 آتش سولی آپر سنگیوے جیہہ کٹائی جاوے
 تتیاں سیخاں پریٹن رشوت بدلے پیندے
 پتھراں تھیں سر ٹکڑے ٹکڑے ایویں سدھر کوے
 سال ہزاراں سیٹھاں جاوے تھلا کوئی نہ پاوے
 جاوے سیٹھاں ڈھونڈھ لیاوے چوری سیاں کارن
 سپا ٹھوئیں کھاوے جہنماں لٹے نال کنگالا
 سال برابر جھڑکن بدلے دوزخ لین ہزاراں
 اول جہڑا نال خدا دے ہو رشریک لیاوے
 نیجا زانی نال گواہنڈن کرے زناہ پیاسے
 جان کر لاسن میرے اتے جس نے جھوٹھ الا یا
 حضرت کہا دوزخ وجہ اوس اپنی جگہ بنائی
 یا جو اپنا نسب ٹاوے وگدا دوزخ جاوے

قال اللہ قال والذین لا
 یؤمنون مع اللہ انما اعدوا
 لایقنلون النفس الی قوم اللہ
 الی اللہ والذین فیما اللہ
 قتلوا لہم اللہ و فیما اللہ
 یجارت نال اللہ لہ جنیں
 پورا ہے جنیں قتل کرے اللہ
 اوس نفس نول جو آدم کرے
 اللہ قتل کرے جو آدم کرے
 لے نہیں نہا کرے نال جنیں
 ہو کوئی کرے ادا کرے
 لے نہا کرے ادا کرے
 جاری دے دی دوزخ
 دن قیامت لے لے دوزخ
 دوزخ اسد خوار ہو یا ہو یا
 دیندے

یا جھوٹا دعویٰ کر کے کوئی مال پرایا لیندا
جس دی خونیمت والی یا متھے وٹ پیندا
ایہ سارے شخص جہنم لائق پاک بنیٰ فراوا
جو فحری شام نمازوں پہچتے بات کہیں گے
اللہم اجدنی من الشار پاک بنیٰ فرمایا
جو کوئی ایہ وظیفہ رکھے دوزخ مومل نہ جاوے
کہے مجاہد بعضے مومن جاں دوزخ دھپھیں
مالک غصے ہو کر کسی ایہ کیوں ساڑیں ناہیں
آتش میری ڈرے نہاں تھیں نیڑے مول نہ ڈھکے
جو سورہ ملک خان ہمیشہ راتیں ٹھکے نہوا
ستر ہزار فرشتہ منگے اسدے حق نہاں
فحری تائیں سب فرشتے ایویں کہندے رہے نہ
جو حسم وغان ہمیشہ رات جمعہ دی پڑھدا
شت مایماں بند کر لیں دوزخ فے درستے
یا اللہ اس مینوں پڑھیا بخشیں اسدے تائیں
ایویں برکت بسم اللہ تھیں ملن ہزار اٹوال
ہر اک حرف چھڑکے اسدن ہر اک ملکوں حافی
ساریاں بریاں عملاں کولوں کرو پھیرے جھڑو
ہن ایہ ویلا عمل کرن دا پھرایا ہتھ نہ آناں
جو کچھ مفر خرچ نہدا ایتھوں اپنے پلے پایا

یاد دیکھا کہ غلاماں تائیں وہ بھی دوزخ ویندا
 جو مال زکوٰۃ نہ دیئے بھی جو دیند یا نوزن نہ کیندا
 دوزخ کنوں بچاؤں والے اکوں مسئلہ آئے
 ایہ دعا پڑھے ست ماری آہنوں اک نہ لگے
 یعنی دوزخ کولوں مینوں دینیں پناہ خدایا
 جیسے کہ سببوں باقی تے اس اک مول جلا کر
 اک انہا نموں ساڑے تہا ہیں صحیح سداقت بہت
 دوزخ کسی اللہ تھیں ایہ منگدے نہ پناہیں
 تہا مال کے فرشتیاں تائیں کڈھ دیا وہ ایہ اکے
 وہ بھی کس دوزخ دے پیچ مول نہ داخل توندرا
 جو یارب اس بندے تہا نہیں دوزخ وچہ نہ پائیں
 یہ بھی جو پڑھدے حکم ہمیشہ اجر حضور کیندا
 وہ بندہ بھی بخشیا جائدا دوزخ مول نہ سڑدا
 ہر جاہیم اک دروازے دوزخ دیا یاں گئے
 تے میرے نال ایمان لیا یا دوزخ ساڑیں تہاں
 حروف اتنی بسہ اللہ اندر اتنی ملک غلاماں
 شکر کروایہ نعمت ساڈوں رب عطا فرمائی
 ڈرو عذاب جہنم دے تھیں چنگے عمل کماؤ
 لدگیوں جدا تھوں سبلی و تہ پھیرا یاں
 وہ کہم آدے گا تیرے اکوں دیس پرایا

بیان ذبح شدت بقابل و اهل نار و عذاب شدت اهل النار و خود حبت جنت

مسلم تے بخاری اندر ایہ روایت آئی۔ حضرت ابن عمر تے مالے ابو سعید بن جبلی

لاینبی کو اس ہمیشہ رور و حال و نجان دے
ناوہ غصہ کنناں ناوہ ہون خلاص و چارے
اگے کچھ مصنف عاجز کرے نصیحت بھائی

بھونکن ٹونکن کم انہاں جیوں بھوکاٹ رگنا
کوئی نہ سنسی نا کوئی دیسی دوزخ تھیں چھٹکاسے
دوزخ و احوال تمام ختم ہو یا اس عائی

تقریر مصنف تملہ نصائح عبرت آمیز

ایہ نازک بدن جہنم دے نہ بالن تیس بنائو
دنیا وچہ جو تاب شمس و اُمول نہ جھٹکن ہارے
دنیا اندر وچہ جہان دے قطر نہ اک سماوے
جو ایہ تھے عطر پھیل سنگینا چاہنڈا بن بہار
دنیاں تلے آون تھیں جو ڈکھدی کمی دھاڑے
دنیا وچہ جو ڈرہ ہوئے ہرگز بھاؤن ناہیں
جو کچھ اندازیں مٹے ہوون سنن ٹکٹ جھاڑاں
رکھا گڈا کھا بیاں جس تھیں پانی باجھنگھٹا
جہنماں گلاں نہیسا اندر تسبیح کدیں نہ پانی
جو کھا نا ذرا محال ہوئے سول کھجے تھوہے
دنیا وچہ جو ہوون ہر دم خوش الحانوں تلے
جو سر ایہ تھے پیر نہ سہندے سکھیں عمر گزارن
میلے کپڑے تھیں بھی جسنوں وروں نفی لٹے
جو اک دھاڑے مرقی ٹریاں ہوون چھالے چھا
اک کنڈا جس پڑے کدہیں لوں کنڈا جان
جسری خاطر طرح طرح دے صابن رگڑ گھسا د

بھائیو دوزخی آتش تھیں اپنا آپ بچاؤ
صد افسوس جو آتش ساڑے ایہ ہونے خراسے
صد افسوس جو انہاں اکھیں وچ آتش دیے لاو
صد افسوس جو یہ ناک نازک سنگھے گند سزاراں
صد افسوس جو اس ججہ تائیں کل مخلوق تھائے
صد افسوس جو ایہ لب و لہجہ سر تے دھتی تائیں
صد افسوس جو ایہ دند و دھ کے ہون ناگھٹاں
صد افسوس جو تھوہری کنڈے پاس جھٹکن اس گھٹا
صد افسوس جو ایہ گل پاؤں طوق اگیدے بھائی
صد افسوس ضرع غلینوں نازک پیٹ بھڑو
صد افسوس جو ایہ کن پاؤں ہدیہ ناک آٹھارے
صد افسوس جو انہاں سران چہ گزراں پتھران
صد افسوس جو ایہ تن نازک گند رف جامے پاو
صد افسوس جو اسنیں پیریں آتش جتیاں لے
صد افسوس جو اس چمڑے نوں لٹھیں کھان
صد افسوس جو ایہ رنگ سوہنا آتش ساڑ بکلاو

آو غریز و اس دیہی نوں لائق اک نہ کرنا
رب تھیں ڈرنا اوڑک مرنا اک دن لیکھا کرنا

بیان دخول اہل جنت بہزار ہائے جاہ و جلال و بشارت ہائے
راحت افزا و نازل شدن حکم جناب باری تعالیٰ ہر یکے بہ دخول
جنت و شکر یہ ایشان جناب حق سبحانہ و ہمانی اول ایشان

پڑھ بسم اللہ شروع کراں ہن ذکر بہشتی
جہنم و ننگہ صراطوں سارے و چہ میدان کھلو سن
جیہڑے دوزخ و جہنم نکلیں نہاوں نہر حیات
انہاں کا نا کو ہلا ہندا ہرگز کوئی نہ ہو سی
استقبال کرن دی خاطر خوداں غلامان
گئے رنگارنگ عجائب ہوسن پاس انہاں
سونا بھریل جھریل کرواہر اک مومن پائے
حلے رنگ برنگی جنتی عقلوں باہر گلاں
رفوت و اک تحت جناب حضرت کارکن کو
سکس رسول پیغمبر جتنے چلن گرد نبی دے
مومن سبھ براقال تے لشکر بادشاہ
اپنے اپنے خاوند کچھ جاوے کر کے پوے
کئی نقیب عیب لہانی جین پیش سواراں
حمرش کر تسبیح لہانی کہن ملائک سارے
لائک لائک کے جاوے خوشیوں صاحب جلال
پھرے شکلاں کدھن جیونکر سوچ لکھاں مار
کس مبارک و فرشتے ہر اک مومن تائیں
اگوں استقبال کرن نوں ہو فرشتے آوے
جنت دار و ازہ کھولے پاک محمد سائیں

مینوں بھی مست جگہ انتھائیں بختے رب تعالیٰ
تے مہی نال شفاعت نکلیں کل اکٹھے ہوسن
بھندا دے پھر جتے چکن جواں چن دہویاں
صحیح سلامت جتے سارے حسن گھٹاں بختے آوی
گھن پوشاکاں نیت ناکاں ہر نوں آہ پناوے
غسلوں پچھتے پہن پوشاکاں لیر انگاندے
لعل جواہر میرے پئے کنگناں اوپر چڑھے
اک لک ناک موتی جیہڑا قیمت لکھ محلاں
ختم نبیاں اُسے اُپر ہوا سوار سدھا ہے
بھی اصحاب تے ولی تہا می صاحب نیک عقیدے
تے زناں تہا می ہودیاں اندر نوں پڑھن شکر
مشاک معطر چوڑے بیڑے چھن چھن کرے
کئی ہزار سرے تے پچھی بولن خوش منقاراں
ایویں کرسی عرش خوشی تھیں جاوے صدقے واری
اگے پچھتے بختے قطاراں چلن سوئییاں چال
شوکت شانناں ھوواں ھاماں شمرات بھارے
ایویں در جنت دی تائیں پہچن چائیں جائیں
اکھ سلام انہاں تے تائیں ادب سبھ لیاوے
پڑھ بسم اللہ داخل کرسی اُمت اپنی تائیں

۱
حق باری سبحان الباقی صلعم
قال اول زمرہ باطلوں الیہ
یوم القیمہ حضور دوزخ ہم سٹا
نہ ضرور اہل جنت البیاد و زہر
مہ انہاں عطا مل کاکب
دی کسے سہارا دوات
جے بو سچھو جیوں جو دنیا
تیم سنے سنا لو دواضل
بودہ کارشت لوک و ن
تو اسنے لہانی تھیں
دیاندی تہا می تھیں
تے نوں دوسراں تھیں
والیاندی آسمان دے
دیسندے

ہر مومن نفل و کھو و کھرے پاس میں ہر کاری

آپ انہما کے کبھی مہوسی ایہ عبارت پیاری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَذَا كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ

يَوْمَ أَنْ فُلَانُ ابْنُ فُلَانٍ لِيَدْخُلَ مَنْزِلَهُ فِي الْجَنَّةِ

یعنی شخص فلا نے کارن خاص اجازت ہوئی

جنت میں چہ داخل ہو و انہوں ہٹانہ کوئی

آپو اپنیاں چھیاں لے کے وطن بہشتیں ساز

۱۸۷۵ء میں فرشتے آگے گئے کہ سلام پیارے

سَلَامٌ عَلَيْكَ طِبِّمُورُ وَخُوشِي تَسَاوُ تَابِ

اپنیاں نیکال کماں بے لمبیاں چنگیاں جائیں

کیتا قشش خداوند باری مانور عیش سیدی

ایہ جگہ ملک ہمیشہ نساؤ کوئی کدھیں نہیں

مومن حسن کراچی ہوسن کرسن شکاری

پہنچ گئے مقصود اپنے فوجیوں کو خوشحال کر

زبان کی صفت شدی ہر ایک لفظ کے

شکر افروز اجیں یہ سائلوں جیت راہ و طعمے

شکر اللہ ہے جس کے سائل کے لیے

شارعہ و جس مسائل اندا جنت و

شیر اندواجن اساتے خم و جالے سارے

تھوڑا سا دھڑلہ ہے۔ یہ جیسے دھڑلہ ہے۔

شد الله واسم سناوں جشیان پیمیاں جاییں

ایہ مقام ہلیتہ کارن لونی رکائے ناہیں
 اکہ شرمہہ سخیہ اکہ وکیا

ساری عمر اس سالوں ایسے دلہنہ موی سے
 نیکو ایشیا کے ہر ایک سیکھنے والے غناں

شکریہ ادا کرنا اور حق تعالیٰ سے دعا ہے کہ

شکایت احمد اراک و رضا اراک

شکرت اللہ و اس کے فیوض و انوار سے ہمیں

سہارا خراک بہشتیہ نہایتی ہوئی

حسب محکم نہ کہ اس پر ترمیم و اضافہ نہ کی

اس را جگہ کہ اس کے سپرد تمام سارے کام

تو بہت سوچا کہ اس کا کیا جواب دوں

حمہ تکمندے دنیا اندر گھاسنے نہا جانے

حضرت کسا و حشمتا الیوم سمیع کما نزل

گنگو، وڑعاوان، ساسے، حمو آوا، گھامی

چهارمشتار، فکر نه که فی، ناز حمت بهمای

ٹھہا کوئی نہ ہو سی اوتھے ہر دم غمیشہ جوانی

وہ کہے تو اس نے کہا کہ میں نے اسے دیکھا ہے۔

تعریفِ بنائے بہشت و بنائے و بہا کلام از باجنت مزاراتِ خوش باضمرازہم قسم

جنت دی تعریف عجائب پاک نبیؐ فرمائی

اک اٹ چاندی اک اٹ سونا خوبی خدائی

ڈاڈی خالص ستوری دا گارا وچہ لکایا

مٹی بدلے گلیاں اندر کیسر رب و چھایا

[illegible]

۱۲۔ دلپذیر بھیری

شور و زق بہشتاں گارن میوے رنگ برنگے
 وٹھیاں سبھ برابر جاپن کھاویاں کھو کھی
 فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ خورائے فرماوے
 وَفَوَافِقُهَا مِمَّا يَشْتَهُونَ اوه کل میوے من بھائے
 نال کباب شراب عجائب جام مراحیاں بھریاں
 کھانے کھانے رجن ناہیں ہوں ہضم شتابی
 بول بلند نہ ہوسی اوتھے ٹھک نہ سٹنی پوسی
 طرح طرح دے پھرن جنات ترتر مرغ بیڑے
 کھا کھا میوے جدوں ہستی منہ اوتے کرسن
 اوہا پنکھی بچھ شتابی آوے وہناں گے
 وڈالذیذ کباب انہاں اسب لونک دھوکے
 سو جنیاں کھانا اوتھے اک اک بندہ کھاوے
 وجہ گلزاراں پھل ہزاراں بٹے رنگ رنگانے
 نال تجل کھڑے چوہیرے تختے رنگ رنگیدے
 جیکر پھل اکٹھے کچن روئے زمین دی سارے
 اکتسفت جو چہ انہانے نہ کراون والی
 گل عباسی گل داؤدی گل زرگس گل لالہ
 گل روپیل اتے گل سوسن گل مرداگل سلیمے
 سدا گلاب بھی سدا نہ رہند اسدی کیا وائی
 آپر دختاں پنکھی بولن خوش آواز ہزاراں
 ہند قمری باغاں اندر سیر کرن من بھانے
 چمنان اندر پھرن چمنے چڑیاں بھر مٹ لائے
 ڈاڈیاں سوہنیاں گوہریاں چھاواں ٹھنڈیاں بھاتیں

جے سو صفت بیان کراں میں پھر بھی کون چکا
 ہر میوے وچ لذت و کھری اللہ مالکے کھی
 یعنی ہر قسماں دے میوے جو چاہے سو کھاوے
 بھی دو وقتاں ہی روٹی آوے دن پونے کھا
 چاندی دیاں طباقاں اندر چٹنیاں سسے بھریاں
 آون خوب کھا رہا نہانے خوش بودار گل لابی
 جتنا کھانا کھاسن اتنا ہضم ڈکاروں ہوسی
 ماس جہنمے کھاون لائق پنکھی جنگ چڑیاں
 طرقت پھیر وگن جس دے کھاون نے چت دھرن
 برتن دے وچ پایا ہو یا خوب مصالحے لگے
 پھر ویکھن تاوا ہا پنکھی او سے جاگہ ہووے
 بھی سو جینے دازور اکی نوں رب عطا فرماوے
 پھل انہانے ہر دم تانے کدی نہ اوہ کراوندے
 چٹے کالے سوسن آوے سوہے ساوے پیلے
 نال انہانے اکے رے کیڑا صفت چٹا رے
 ساری دنیا اندر ایسی ہک نہ بٹھے ڈالی
 گل خطمی گل خیراتی گل زنبق صد متوالا
 پھل گلاب تے موتیا چنیا یہ سب کون چکا
 پھل ہستی سب پھل اعلیٰ خوشبودار کائی
 پھلاں اتے چہ چھ لانی بیل والیاں ڈاراں
 کوئل مور چکور پیلیے ذکر الہی گاندے
 گلی گلی وچہ سندرشکلاں گوراں منگل گائے
 رکھاں مہیٹھ تمامی نہراں چٹن جا بجائیں

۱۰
 ہر جانی مالکے ہاتھ میں
 بھی آئی ہے اپنے ہاتھ میں
 قسم کہ کیندر میں ۱۲
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

اگر چہ بہار ہمیشہ ناگرمی ناسردی ہر ایک ڈالی جنت والی ذکر الہی کر دی

بیان نہر ہائے بہشت و چشمہ ہائے و شرابہائی آن آوندگان نوشین

وڈیاں نہراں چار قسم دیاں نہر قرآون ہونی
لعل جو اہر تے یا قوتوں کندھیاں گل چڑیاں
جس پاسے کو سدا سے مومن اوسے پاسے آون
حوض اتے نالاب فوائے رنگارنگ بنائے
فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَّاءٍ جَيِّدٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ لَوْنُهُ
رنگ سواد نہ بدلے اس اہرم لہراں مارے
اوس پانی تھیں نہراں حقین قسمت الہیہ
وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ جَيِّدٍ كَرِيمٍ كَرِيمٍ خَدَانِي
ناوہ پھٹے رنگ دوائے دیں جہاں ناپیں
پینے باجھ نہ معلوم ہوئے لذت دا اندازہ!
وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ جَوَادٍ خَمْرٍ نَهْرٍ جَارِي
اوہ جیوں جیوں کوئی پیوے بندہ مغر معطر
قوت لذت فرحت اسوجہ ایہ خوبی رب پانی
بدریب ڈی قسمت کیتا معلوم ہوئی آپے
وَأَنْهَارٌ مِنْ سَمَلٍ جَيِّدٍ خَمْرٍ سَمَلٍ جَيِّدٍ
نا کوئی گند کھٹی دا ناہ کوئی موم ملائی ہوئی
مٹھا بر مٹھے تھیں مٹھا کسے نہ مٹوں جھوٹا یا
ٹھنڈا ٹھارے تے مشک معطر ڈاڈی لذت والا
پیون لگیاں آوے اس تھیں خوشبوئی من بھانی
سے برساندی گرمی اُردی پلوچہ زایل تھیسے

نہراں رنگارنگ بہشتی انت شمس نہ کوئی
کستوری دیاں ٹپیاں چورل شد پاک چلیاں
اُسپر ڈونگھی جگہ نہ ہوسی صاف زمین پر جاون
تے باجھ انہاں تھیں چھوٹے چھوٹے چشمہ کئی چلے
پہلے قسم جو خالص پانی گرمی نہ رنگ ٹاندا
اوہ مٹھا بہر تے ٹھنڈا نا پیریدیاں دل بھدا
لنگوٹیں وہ صاف زیادہ میل مٹوں تھیسے
دوجا قسم جو نہراں ہون خالص دھوں بھانی
لَمْ يَتَغَيَّرْ لَوْنُهُ اسد افرہ نہ پھرسے کہیں
جاں منہ پائے اوہ جیہا ہر دم تازہ تازہ
تو سجا قسم شرابوں نہراں کپتیاں شہ باری
دُنیا دے شیطانی دھوں گندت بو اٹھیک
سرگردانی تے بیہوشی اسد وجہ نہ کافی
لذت اتے سواد جو اسد پینے باجھ نہ جا پے
قسم چارم عمل مصطفیٰ پاکھیوں نہراں چلیاں
اوہ ڈاڈا صاف پاکیزہ اس چہ کھلوٹ نہ کوئی
نہ اوہ میسر کینا کہ تھنہ نہ ہرگز پائیا
بھی کافر ایہی ہک چشمہ ڈا عجیب نراں
چٹا ہر چٹے تھیں چٹا اس چشمے دا پانی!
ایہ خاصیت اسد اندر جو ہک اری پیوے

قال الله تعالى في انهار الجنات
لها عذو من دهن من لبن لم
يتغير طعمه و انهار من فريدة
النار من دهن من اصل
نهر ابل و بهشت پانی
سودا اس ہونے تھیں
یعنی چشمہ ہونے تھیں
پانی دودھ تھیں تو نہ ہونے
سودا اس دے تھیں نہراں
شراب تھیں جو نہراں میں
پانی ہون دیاں تھیں نا
نہراں میں نا کھیں
کے تھیں ہون
ان الہیہ ہون
کان من ابل و فريدة من لبن
بہار دہن کا فوہ شہ باری
نہراں میں کھیں
تھیں جو نہراں
اسکا کافر ایہی ہون
چشمہ ہونے تھیں
تھیں نہراں
و ان من ابل و فريدة

بھر بھر کا سے ہر ہر پاسے اہل ایمان ٹھہریں
 يُغْفِرُ ذُنُوبَهَا تَغْفِيْهَا اَوْ هَرَمَ لَهَا مَارَے
 مَاءٌ مُّسْكُوْبٌ ہک پانی اچی تھماؤں گردا
 بھی زنجبیل ہشتاں نہ چشمہ رب بنا یا
 وَ يُسْقَوْنَ فِيْهَا كَأْسًا كَانَ رِزَاقُهَا رِزْقًا مُّجِيْدًا
 زنجبیل جو خوشبو اسدی و دکتوری نالوں
 بڑی مقوی باہرے کارن دیوے جوش نہ یاد
 کھولے ہاؤں کار لیا وے مضم کر کل کھانے
 بھی سلسبیل او سے نوں کھن بعض کتابا نوے
 سلسلہ وار چلے اوہ سوہنا پاتی جھال نہ جھلدا
 خاص عرشے میٹھوں اسد چشمہ جاری ہوندا
 عدنوں حل کے کل ہشتیں جاوے اسد نامے
 لذت داندا نہ کوئی جو پسند اسو پاندا
 بھی چشمہ تسنیم جو اچا چلدا اوچہ ہو ایں
 وچہ معاملہ اوہ تسنیم شراب ایسی ہک بھائی
 بعضے کھن نہر ایسی اوہ اچھی اچھی چلے
 بھانڈیاں وچہ پلیٹوے جا کے آپے بھر بھر دیے
 ایہ افضل بہت شراب عجیبہ کل شراباں نالوں
 یعنی بہت مقرب ہے پیون خاص پیالے
 جیونکر دنیا اندر پیون شربت عرق ملا کے
 ہک ہور رقیق شراب عجائب الہا خاص نالوں
 اوہ مختوم جو اپرا سکد لگی ہر لگی
 کستوری دی مہر ہو دیگی کاسیاں اُپراری

عاماں ملے ملاوٹ والا خاصاں خاص پیون
 گھر و گھر مل وہ چمک لیجاوے مومن بد پیارے
 وچہ ہشتاں ملیا اُس نے جنت دا چو گردا
 اسدے وچوں پین پیالے جیوں شرفر مایا
 بھی رب فرماے عِنْدًا فِيْهَا اُسْمٰی سُلْسَبِيْلًا
 نامے گرم خاصیت اسوچہ قوت حد کمالوں
 بھی ہو شراب ملاوے اسوچہ بعضے پیون وہ
 ایہ اصل لذت اسدی اشر مالک جانے
 بعضے اکھن عرش تملوں وہ وکھراں نکالے
 کہے مجی بد پاتی اس دا بہت تر کھا چلدا
 پھر وچہ بہشت عدن دُسر پانی جا کے پوندا
 بھی کافور ملاوے اسوچہ زنجبیل بھی نامے
 کہے زجاج جو پیون لگیاں جلدی میٹھاں جاندا
 اوہ بھی وچہ ملا کے دیون خاصاں لک کانٹیں
 وانگ فواریاں پڑیں برے قدرت نال خدائی
 وچہ گراں دکھاوے آپے جس پاسے کوئی گھلے
 ٹھیر وچہ جد بھانڈے دے وچہ پانی ہو نہ میوے
 پاس منہ جنہاں تائیں ملیا قرب کمالوں
 پانی وچہ ملا کے پین عام ہشتاں والے
 ایوے مل وہ بھی پین اتھے پانی دیوہ پیارے
 يُسْقَوْنَ مِنْ رَّحِيْقٍ جِو نکرا یا حکم حضوروں
 اوہ پیون والے باجوں آگے ہرگز کسے نہ لاسی
 تحفہ کر کے یاراں کارن بھیجی اللہ باری

یعنی پالے جاوے گئے
 اس سے پیالے سے جو کلوں
 اس کی سوزی جیو چشمہ
 اس کے جام کھا جاتا ہے
 سلسبیل ۱۲ شاہ عبدالقدوس
 صاحب ۱۳ قال اللہ
 یسقون من رقیق مختوم خاص
 سک دینی راگ فطرت
 اللہ فزون مزاجہ تسنیم
 عینا شرب با القبول فرما
 اللہ تعالیٰ نے پالے جاوے
 شراب خاص ہر گز ہوئے
 تعین جو صدی استوری
 دی جس طرح ہو ندی چہر
 موسم دی اوپر تلالے
 اس طرح اوہ ہر کسی ستوری
 دی پس چلے جو غیبت
 کرانے ملاوٹ اسدی
 ہے شراب تسنیم جو چشمہ
 وچہ پیارے

خَتَامُهُ مُسْكٌ تَحْسِبُ بَعْضُهُ يَهْ مُرَادِ لِبَاوَن
 ہک ہو شراب طہور سدیجے بہت پاکیزہ بھائی
 اوہ اندر تائیں صاف کریندے ریح نوں پاک کیندا
 شوق محبت اللہ والی قوت پسند کردا
 وقت لقا الہی دے اوہ ہر مومن نوں دھویے
 دانگ پھلاں دے ہولا ہو پنتیاں بن نامی
 کہے مقابل پانی دا اوہ چشمہ آب بنایا
 جو پاک رمی پیوے اس تھیں اندر صاف کئے
 ہک ہو شراب جو غلیہ اندر پیر پیران فرماے
 بھادیں جتنا کھا بدابو فے کردا ہضم شابی
 کچھ سونے کچھ چاندی تیل وہ بنن جنت لے
 کس کس کرے حوصاں اُتے آجھوے نورانی
 ساری رات نہاندی لشکاں تکدے مول کھنڈ

جو پیون کچھ کسنوری دے جڈے اس تھیں آون
 وَتَقْفُو دَرْهُمُ شَرَابًا طَهُورًا ویکھو آیت آئی
 کل نقالت بوجھ اندرے بدنوں دُور کڈھیندا
 ظاہر باطن کرے نورانی نوں نوں دھنجر دا
 کھانا ہضم کرے کچھ لائے جو کوئی اسنوں پیوے
 نوں نوں دھچوں نکلیں جڈے خوش بودار گرامی
 جنت دے دروازے اُتے نام طہور رکھایا
 کینہ حسد دُور ت اُسکے دل تھیں دُور ہٹاے
 نام ہاق سدیجے اس دے پنتیاں کچھ لگاے
 تے سوہنے عجب کار لیاے خوش بودار گل بانی
 کونے کونے جام کٹوے کئی گلاس پیاے
 چمک نہاندی ویکھ ستاے جان کرن قربانی
 شبشیا ندی جھلکار عجائب دینہ چن دیکھ سکے

بیان لباسِ بہشت و فرش و زیورات اہل بہشت و بیان حسن و جمال و
 خوش نہ بانی و خوش الحانی اہل جنت و اوصاف متفکر!

کپڑے سبھ بہشتاں والے سچے لب بنائے
 اوہ کارگراں نہ سینے ہرگز کہے اُنے نہ کتے
 ہر ہر قد موافق ہوسن نہ لے نہ چھوٹے
 موٹیاں تھیں اوہ بستر کس فرش فروش چھایا
 اوہ بھی بنے بنائے نکلیں ڈاڈے نرم غالیچے
 خاطر خواہ تسمیٰ چیزاں خوب منقش سبھے
 تے گل مار یک پوشا کاں نکلیں جنت دی گلزاروں

ریشم اطلس زر رفتی دے قدرت نال اپائے
 اوہ کھلاں وچوں کھڑکے نکلیں سامے پیلے تے
 بعضے بہت باریک نہایت بعضے ہوسن موٹے
 اوہ کھیمیاں دیاں دختاں وچوں کھڑکے باہر آیاں
 نقش نگار ہر طرح دے صفت الہی کیجے
 جے ساری دنیا داخل دیتے ہک قابض نہ لےجے
 جیونکر غنچہ کھڑیاں کلیاں نکلیاں وچکاروں

ہوئی فرمایا اللہ تعالیٰ
 وطلعت علیہم یامین من فضة
 واکواب کائنات وازیر واوراد
 من فضة قادر وعاقل واوراد
 یعنی اودھرتے قادریں
 اور ان کے بارگاہی چاندی
 کے اور ایک خوبصورت
 پیشکش کے ایک پست
 میں چاندی کے اندازہ کیا
 گیا ہے ان کا اندازہ کرنا
 محمد زین

ابویں جدوں شگفتہ ہوس چل بہشتاں والے
 کرتے چوغے قبا سلواں نکلن بنیاں تنیاں
 ایسے اوہ باریک نہایت کیا تعریف کچھوے
 سندس اتنے استبرق اللہ رکھے نام انہاندے
 دنیا و پتہ نشیل انہاندی کتھوں ملن ہاری
 پنجے وقت پوشاکاں نوٹیاں ہوں نمازیاں تیں
 پہن پوشاکاں نال خوشی دے ہوں دن سوائے
 مڑاں نوں بھی زیور گھنے ملن ورت پونے
 زینت نہیب امیراں والا بیٹھے تخت مہمائے
 وَيُطَوَّقُ عَلَيْهِمْ وَلَدَانِ اُوہ لڑکے خدائے
 بدھے ہتھ کھلوتے غلماں خدمت چہ ہر ویلے
 زینیں پلنگ حریری بستر لشم بھرے سرانے
 سٹھ گز اُچا قد بہشتیاں حضرت آدم والا
 حضرت ہنر یوسف والاں گوں جس ہمیشہ تازہ
 عمر جو حضرت عیسیٰ والی پوری تیسری سالان
 حضرت پاک محمد والی بولن عربی بولی
 یعنی نال لہام ہمیشہ ہر کوئی ذکر کما دے
 ہرم وقت صبح دانوری دہپے چھان نہ کوئی
 دینہہ تے رات اندانے سینتی ہر کوئی معلم کردا
 راتاں دے اندازے تے ہک پرہ ڈایا جافے
 غاٹ بول نہ حاجت اونہاں سینڈھ کھنگار نہ کوئی
 داڑھی مجھ نہ مٹول کسیدی چہرہ ساد مرادا
 سارا جہ صاف بلوروں وال نہ ہوسی کافی

طرح طرح دے نکلن چوں قیمت دار دوشائے
 آپے لگ حضور آون کھنڈیاں پیر تنیاں
 ستر تہ اکٹھے کریتے تاں بھی بدن دیوے
 کدیں پرانے ہوں ناہیں نامیلے کرماندے
 ستر تیاں نال نہ ملے ایہ مکمل اک تاری
 رنگ برنگی تحفے ہر دم بھیجے اللہ سائیں
 اگلیاں سب پوشاکاں چھین نویاں بہنچائے
 گنگناں پر جڑائے ہوئے لعل جو اہر پئے
 اگے پچھے نوکر چاکر پھر دے کر دے چائے
 موتیاں وانگوں پھرن چمکدے سوہنی صورتاں
 تے خوراں اپنے ہاں مطابق میل الہی میلے
 وجہ مقابل بیٹھیاں خوراں ناز کرن من بھانے
 تے قدراں اُنے موٹے ہوسن رنگ عجیب لا
 سوہنا وانگ اودنی دے ہر اک دا آوازہ
 ہرم جوش جوانی والا قوت عقل کمالاں
 دم دم ذکر الہی اندروں نکلے ہوئی ہوئی
 جیو نکر سادہ تکلف باجھوں دنیا اندر آئے
 کل روشنائی وجہ بہشتاں نور عرش تھیں ہوئی
 رات انہیری ہوسی ناہیں اُتم وقت فخر دا
 پنج سو سال گذشتہ ہوئے تاکہ ات ہا دے
 میلاد بدن نہ ہوسی آدے مڑھکے تھیں خوشبوئی
 رخسارے چمکائے مارن برسے نور زیادہ
 ابرو و شرکاں زلفاں باجھوں سبھ صفائی ہوئی

۱۰
 قال اللہ تعالیٰ من فضیلتی
 و طوار اسرار من فضیلتی
 ہوسی پوشاکاں کی کاپڑے
 تھیں باریک زینت ہر اک
 تھیں اور ان کو پینے باور
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

نہیں دروگھ آزار نہ کوئی نابد ہنسی ہوسے !
 جو چاہوں سو کھاؤں پیوں کوئی نہ ٹھاکے ہوئے
 بھی سبز زمرہ گھوڑے ڈھیون تیزی حد نہ کاٹی
 کرن سواری اونہاں پر سیر کرن جہاں
 وانگے سالیان بکھن گھراں تھیں چلنے لگے
 باغیں جاؤں عیش اڑاؤں دل مل یار پیارے
 طرح طرح دے آگ تماشے دیکھیں دل پرچاؤں
 جنت چہ اجاڑ نہ ہرگز ہر جاگہ آبادی
 جو وجہ بہشتاں جائے کسی اونے موت تائیں
 بعضے میوے ایڈے ہوں جاں اوہ چیرے کوئی
 حضرت کیا جاں کوئی بندہ کھیتی کرنی چاہے
 یارب بخش اجازت مینوں کھیتی بیجاں کوئی
 آکھے یارب حرص نہ کوئی مینوں تندرہ رجایا
 حکم ہو کہ اوہ کھیتی نیچے شوق دے والا ہے
 اگے اگے لگا دیا جائے پھول جمادی آئے
 وانگ پہاڑاں سے لگن اوسے ساعی چاہے
 وجہ شکوۃ بریدہ پاسول یہ روایت آئی
 جو وجہ بہشتاں یابی اللہ کرسن لوک سواری
 تا سرخ یاقوتی گھوڑا او تھے لمسی تیرے تائیں
 دُوبے کھچیا اٹھ بھی ہوں تا حضرت فرماے
 جسے جنت چہ کوئی پتر چاہے فوراً حمل ہو جائے
 اوسے گھڑی جوان ہو جائے پودہ مال کھوڑ
 ابو ہریرہ یوں کرے روایت مسلم نے بخاری

حسد عداوت بغض تکبر رب لاں تھیں ہوسے
 خاطر سیر کرن دی لمسن سرخ یاقوتی گھوڑے
 بھی رفر فکے اک سخت عجب تھیں چہ ہوائی
 اوہ ہک پل اندر مومن نوں سیال کو ہال پڑاؤں
 گھوڑے صاف اچھے ہیں ذرا سوار نہ دے
 کئی شراب کباب بہشتی کھاؤں پیوں سارے
 ہو سوار جہاں دل چاہے گھر اپنے نوں آؤں
 رونق نعمت بلغ بہاراں گھر گھر دے دھندادی
 دنیا تھیں دہ چند زیادہ بہت کشادہ جائیں
 سونہنی عورت نکھے پتھر بھی پچھری ہوتی
 وجہ بہشت سوال کوئی اللہ دی درگا ہے
 رکھے جو ابھی تیری حرص نہ تمٹھی ہوتی
 ایہ کھیتی بیچن دایں صرف خیال اٹھایا
 بن کے پل فرشتے آؤں سونے داہل دایے
 ہک پل اندر سر پہچے دھو دھو دھیر لگاے
 حکم کرے اب اے بنی آدم تیری حرص نہ جاوے
 کس جنے نے پاک نبی تھیں ایہ گل پھٹی بھائی
 حضرت کیا جیکر تینوں جنت بخشیا باری
 جس پاسے تندرہ خواہش کیتی اڈسی گھن او دایں
 جو کچھ چاہے سو کچھ پائے کی نہ او تھے آئے
 اکس گھڑی وجہ عالمہ ہو کے سوہنا بیٹا چاہے
 جیہڑی چیز منگے کوئی او تھے اوہ حاصل ہووے
 حضرت پاک نبی منسرا کیا کیا اللہ باری !

ابو ہریرہ رضی اللہ عنہ
 دیکھئے ای طرح
 جو وجہ بہشتی
 بیان کی گئی ہے
 میں نے ۱۲
 وجہ حدیث ابو ہریرہ
 اس طرح آیا ہے
 المؤمن اذا رقی لولہ
 فقل لولہ حدیثی
 سافہ ۱۲
 ابی ہریرہ قال قال
 رسول اللہ قال من
 قل لولہ حدیثی
 الصالحین قال میں
 وانا ان سمعت وانا
 فقل لولہ حدیثی
 دیکھئے

میں نیکیاں بندیاں پنیاں گارنہ اوہ چیزیں
نہ کٹاں کوچہ گذریا ہرگز اسدا کدی آوازہ
جیکر جاہو پڑھو دیکھو ایہ آیت قرآنوں
فَلَا تَعْمَلْ نَفْسًا مَّا أَحْبَبَتْ جَوَکھ اسان چھپایا
ربن علم پسن بر فقیرانہ کرتوں کلبایاں

جو اکھیں نال نہ ڈھکی کسے اندر نماں ساری
بندیاں کو اوہ چیت نہ چلتی واہ والعمت تازہ
سورۃ سجدہ اندر جو نکر حکم ہو یا رحم انوں
کوئی نفس نہ جانے اس نوں نام نشان نہ پایا
اپنے اسدن دیکھیاں جاسن جسدن بکھایاں

بیانِ صفتِ جمالِ باکمالِ حُوراءِ زیوراتِ و کیفیّتِ جماعِ اہلِ جنتِ بیانِ
غلمانِ و ولدانِ خادمانِ اہلِ جنتِ و بیانِ طوبیٰ و کمالاتِ و بیانِ سرورِ
خوش الحانِ اہلِ جنتِ !!!

حُوراءِ شکلِ عجائبِ ہوسن صفت نہ کیتی جاوے
نور کنوں اوہ پیدا ہو یاں سوہنیاں تھ حسابوں
یعنی ہر گندوں بکیتا پاک نہاندے تائیں
سینڈھ کھنگھار منی تھک غلط بولوں بکایاں
حُوراءِ مَقْصُودَاتِ رہندیاں سترن چہ ہمیشہ
اپنے خاوند باجھوں دہناں ہو نہ ڈھکا کوئی
اہلِ میانناں کارن اسد رکھیاں اوہ چھپا کے
حُوراءِ جو گوری عورت موٹیاں اکھیں والی
بہت سیاہی بہت سفیدی اکھ اسد بوجہ ہووے
قَاصِرَاتِ الطُّرُفِ ہمیشہ رکھن نظر بٹھا ہاں
نخرہ ناز نہاندے جیہا ہووے کسے نہ آوے
ہس ہس کے دل کدھ لیجاوے ڈیاں جاوے گزناں
سوہنے بدن لطیفِ عجائبِ چٹے چاندی جیمہ
خصماں نال برابر عمروں قد نہاندے پورے

کون نہاندی صفت سناوے جنتہاں صفتا کو
آذَوَاجٍ مَّطَهَّرَةٍ ایہ بلیا لقب جنابوں
دُنیا والی میل غلاظت کوئی انہا نوچہ ناپیں
حیض نفاس یا دن کو لوں اسد پاک بنایاں
ہرمز اپنا روپ سچاوں ایہو انہاں دا پیشہ !
ہمت نہ لایا کسے انہا نول خبرت کر انوں ہوئی
کرن نکاح انہاں دے تائیں لوک ہشتیں جا کے
کل عالم وچہ سے جیمہ شکل نہ ہووے عالی
گور رنگ اجیہا اس نے نظر نہ ٹھہر کھلوے
نین انہاں دے سترن والے نمکن نہیں اتا ہاں
گل کرے تانا زکھاوے خاوند دے دل بھاوے
مٹھے سخن کرن جس دے شربت نول کی کرناں
ستر بگل مارن تاں بھی جُستہ دسد اسچہ ہے
ہکو جیدے ہان تمامی نکھر روشن پُر نورے

۱۰
حوادثِ صورت
فی الخب

۱۱
لم یفهم من
فہمہ والجان

۱۲
وہو سکن
الدو کنتون

۱۳
فہمہ خیرات
لغنی

۱۴
حسان
آن کے ہر جی

۱۵
عوتین غصوت
در ازیم شاہ

۱۶
عبد القادر صاحب

سُونی صورت سُونی سیرت جھلیب حسن جہالوں
 سوہنے ہوٹھ نہایت پتہ چوچو پوندی لالی!
 دور خالصے نور ستارے تازے پھل گلابے
 شرکاں تیر کھلونیاں کس کے بھواں سیاہ کماناں
 متھا بدر منیریں سوہنا سخن جھلیبا جاوے
 بشیر ناگ نہایت کالے گیسو کڈلاں والے
 اچھے پتلے نک انہانکے ڈاڈے ستھ تیروں
 غنچے نالوں نازک واتی چشمہ آب حیاقی
 ٹھوڈی تھیں شرمندہ ہوئے سید بیت سچا
 سر سرپا نہاں اتاک کے ہو حیران کھلوتا
 سینے صاف بلوروں کھر کے تخت فرخ بنے
 یا اوہ نویں شگوفے چمنوں شہ پاک کھلے
 یا اوہ بھرے شراب محبت دو شیشے نورانی
 کاتہ رت پرانہاں کا یہ دو نقش ٹکائے
 نازک شکم حریریں پتلا کاغذ تھیں سیاہے
 لک لطیف باریک عجائب مٹھی پوچھ آوے
 بالیاں گول لطافت بھریاں نازک دست چناروں
 انگلیاں چہ گنڈھ نہ کوئی حدوں ودھ صفائی
 چھلیاں تھیں وہ پُر پُر ہویاں کولیاں پٹنائے
 پتیاں دی تعریف عجائب چاندی تھیں دھڑھڑپیاں
 نازک پیر گلابوں دونوں دھرتی دھری نہ جاوے
 ہک ہک یوتھیں پیریں گنہہ عجب سہانے
 لنگن نے چھلنگن چڑیاں ساری بانہہ کافی

خبر کٹ جھٹا انہانکے سوہنے خلق کمالوں!
 دند چٹے میرے میاں کنیاں کھیاں پالوپالی
 زگس نوں قربان کر نیرے گوہرے نیش شانی
 ہیبت تھیں چھپتا چاند جلدی دیکھ ہال نہاں
 زلفاں پیچ پائے نگہ اتے دیکھ سنبل شرماوے
 بیٹھے حلقہ مار کٹاں تے بندر پائے رکھو اے
 تلواراں میاں دھاراں کچیاں قدرت رت قہر یوں
 شیریں سخن زبان رسیلی جھید سولاک بناتی
 گردن دیکھ صراحی عاجز دس دس دس دس یارا
 سرے اوپر تاج جڑا دلہاں نال پرتا
 دو دو گلہ پوش شہزادے اوپر چاہر بہائے
 کالے بھو اتہانکے اتے بیٹھے دور رکھو اے
 اوہ دو کلس جو نوکاں والے دو پیرے رمانی!
 جو کوئی وصل اساد اچا ہے طاعت بہت کمائے
 ناف عجائب وچلا منکا لچکے تے دل کھائے
 پچھلاں نالوں ہولا جھٹہ رنگ عجیب ہاڑے
 سرین پٹ عجائب کومے رشیم دے انباروں
 لمبیاں تے باریک ملائم نرمائی زیبائی
 رتے لال عناباں نالوں ہرے انگشتاں والے
 صاف بلوروں چمک چو نکر لہ کر دیاں کھیاں
 لنگ چلندی نال خراں ٹھم ٹھم قدم ٹکاؤں
 گل وجہ ہار حمیلاں موتی لعل جواہر دے
 جھانجراں دچھنکار پیراں دچھنچھن لائی

قال الله تعالیٰ جھلیباں کالہ
 عریاں تالہ اصحاب الہدین
 تو تمہیں کتنا اسرار دینا
 توراں دل کتواریاں ہو
 جیڈیاں براہمن ایں دیاں
 واسطہ اصحاب الہدین
 ۱۲
 اس طرح سے
 مزارے میں نہاراں دوان
 اطلعت فی الارض اربعین
 جگر ورتاں پشت دیاں
 تھیں غلام ہوئے طرفین
 دی البتہ دینی کرسا
 درمیان آسمان آتے
 زمین سے آتے چھوچا
 وہ آسمان زمین سے
 فوج و جود و زمین سے
 عورت دی جو ایدارہ
 ہے بہتر سے اس دنیا
 اسے اس یوم تھیں جوچہ
 دنیا سے ۱۲
 دینا بچھری

ہنگامیوں خورشید فلک نہ اٹھے پڑ سہاڑے
 پچھے مڑا بیدگتاں دچہ کچھ سو ہے کچھ ساوے
 پیراں دچہ پا پوٹش ستبری لعلال نال جڑاؤ
 زیور لٹے لباس حُسن دیاں کی میں کرانائیں
 جے پاک خدمتگار انہاں دئی اس جگے آئے
 جو کچھ رب نبی فرمایا اس دے اُپر چلنا
 ایہ کچھ قیمت حُوراں سندی جہل یہ قیمت تاری
 ایساں صفتاں والی عورت جے ستھیں آئے
 جہل یہ قیمت پلے بدھی سچ انہاندی مانے
 حُوراں دے جو عاشق اونہاں کل حُجبال مساک
 سُن سُن صفتاں مائل ہوون ہکناں نیند بھلائی
 ہکناں طمع حُوراں دے کچھ بکھیں پیٹ سکاے
 کوڑی لذت دنیا والی ہرگز انہاں نہ چسکھی
 کرناں طمع بہشتاں سدا منع نہیں یہ بھائی
 یَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا اَوَّلُ یہ تھیں ڈرنا
 جو خالی طمع بہشتاں رکھے رب تھیں محل نہ ڈرنا
 تے تقییاں نوں دے ایسی اللہ دچہ بہشتاں جائیں
 تے دو دو عورتاں اپنی جنسوں چڑیاں بیکو کاراں
 بھی حُوراں نال کریں صحبت لوک بہشتاں والے
 جاں جاں تائیں خواہش ہو سی تاں کر دے ہن
 شہوت انداز نہ کوئی باہر حد شماراں
 یعنی نال کمال خوشی دے صحبت کیتی جاوے
 قوت باہ امساکنے باوہ ہر مومن دے تائیں

نک نہ چہ لونگ بلال جنہاں تھیں جن پیاں تھیں
 مشرق مغرب تیک جنہاں اکندہ تھیں نہ آوے
 موتی ہکٹے بے اجیہا جے جگ چڑھے ڈھنڈاؤ
 جھہرل جھہرل کردا سونا سر تے پیراں تائیں
 ساری خلقت اس دے کچھ لڑ لڑ کے مر جاوے
 کل حرام منہاں ہی جیہڑی سدا انہاں تھیں ٹلنا
 اوہاں انہاں اخاوند بھسی نال بے دی یاری
 ایہ ستاؤنچ دہا جو بھائیو دیلا مت دہا دے
 تے خالی ہتھ گئے جو ایتھوں دس پئے نہانے
 راہ اللہ دچہ سیس کٹاؤن کئی طمع دماے
 ساری رات اکھیں تھیں کڈھن دچہ عادت بھائی
 رکھ رکھ روئے عُمر اں ساری ریدے نام وکائے
 اس حقیقی لذت کارن آس ہمیشہ رکھی
 عشق محبت حُوراں دچہ کرنی نیک کئی
 اس تھیں کچھ منع نہ کوئی طمع بہشتاں کرنا
 پھوکاں بشنی حُوراں دا اوہ کدیں دیدار نہ کرنا
 ستر و ہتھ سدا حُوراں ملن ہر اک تائیں
 تے لونڈیاں لونڈے کئی ہزاراں مومن خدمتگاراں
 سو جنیاں دی قوت اللہ ہک مومن دچہ ڈالے
 اننی لذت حاصل ہو سی جتنی ائے تھے چاہسن!
 وچھا وچھا حضرت کہیا لکھیا دچہ اخباراں
 دم دم شوق زیادہ شہوت جوش غروش دہا دے
 مڑ مڑ کرن جماع بہشتی سُستی ہو سی تائیں

۱۵۹
 دچہ شکوہ صلیب دیات
 احمد علی سعید تھیں راجو
 تحقیق مرد و عورت
 عکس کر کے اولیٰ پست
 اس میں جو پورے ہیں
 اس میں ایک عورت دیکھو
 اس مرد نے دیکھا اوہ
 مرد نہ پایا جو جملے اس
 عورت دے دولت جات
 ہوئی شہینہ تھیں نے تحقیق
 اونے موتی اس عورت داروں
 سر دے مشرق سے غروب
 تاجیں سلام آوے عورت
 اوپر سکرے جواب دیو
 سلام دلے کچھ بکھیر
 تو کون میں اوہ عورت تھی
 میں مریاں اوہ جوشے
 وعدہ کیا اللہ انشاؤں فیما
 لیفا نہ پائے دیکھا اولیٰ
 عورت دے کدے مرے تھی
 اوپر اس عورت دے تاج
 نورانی سدا روشن کردیاں
 نور مشرق انور تھیں
 نور جھرجھریاں دچہ جلی
 ۱۵۹
 اوسیدہ تھیں کل
 ہر مومن

صلیب دے شہید اک مرد دے انہاں بہشتاں تھیں مومن دے عورتاں دے دچہ شکوہ صلیب دے نال ولایت قرمذی دے اوسیدہ تھیں مردی ہے جو فرمایا حضرت دے دے دے
 بہشتی نوں بھی ہزار خادم تے بہتر عورتاں ہوسن ۱۲

جسویلے پھر بس کر لیں مہنی نہ خارج تھیوے
 اک سوہنی چیز معنبر جیسی بدلوں باہر آوے
 ابن عباس کہے ہک مومن اتنی قوت پاسی
 ہو ر روایت پاک نبی تھیں کیتی راوی پکتے
 ابوسعید جو حدیسی کہند پاک نبی فرماون
 عورتاں اونویں بکراں ہوسن بکرہ ہرگز جاوے
 آجگار اَعْرَبَا اَنْزَابَا سدا کنوار انہماں دا
 خون نہ نکلے درد نہ پہنچے وقت جماع پیکارے
 اَنْزَابَا ہے جمع تربی یعنی ہوسن ہانی
 خصماں اُپر سچ نہ ہون سدا پیار و دلون
 دنیا دیاں زنانیاں وانگوں حسد نہ کرسن فرہ
 ہن بھی اپنیاں خصماں کارن جہراں کرسن عاں
 نت ستاندا پھر انہماں دادم دم شوق اکاندا
 دُور کرے سب پردہ آگوں دیکھن سپر کرندے
 بچے خاوند اپنے لوں کوئی عورت دنیا و چہ نہ جانے
 ہوش کرسن مست اسنے تائیں دکھ پہنچا دیں کوئی
 بے قدران چہ عاجز ہو کسرت مصیبت خودا
 جیہڑیاں عورتاں پیش بلوغوں دنیا و چہ جلاون
 یا جیہڑیاں بہتے خصم ہنڈا کے دنیا اندر مرسن
 یعنی جیہڑا چنگا جاتا اس نوں چن کے لکسن!
 خادم بھی زن قسماں ہوسن جنت کے وچہ بھائی
 جو وچہ درگاہ انہماں دکارن آون جاون والے
 بھی خدمت چہ سولال بڈیاں جاون گھن سنیہ

نا نزال ہوئے اسویلے لذت ڈھی اٹھیوے
 بستر تے کستوری وانگوں خوشبوئی دھم جلاوے
 وقت صبح دے سو عورت دی جلجت اوہ مٹاسی
 جو جنت وچہ جمل عکرن تھیں ہرگز بدن نہ تھکے
 کر کر صحت جنت والے جدوں فراغت پاون
 بھی وقت جماع کرندے عورت درد نہ کوئی پائے
 جاں توڑن بکر انہماں اخاوند پھر ثابت ہو جاندا
 جدوں دخول کرن تا بکروں لذت ٹھٹھاں پکے
 قدر برابر سہر برابر شکل اکوسن بھاسنی
 بھادیں جنیاں حوراں دے سنگ شربت عیش کھان
 بلکہ سوکناں نال محبت رکھن اوہ مقسمرہ
 یاربایاں خاوند ساٹھے میل اساوے تائیں
 توڑے دنیا و چہ سانوں مکھ دکھال انہماں دا
 اکھن کدن سانوں آکے یہ سوہنے گل لیندے
 حوراں اکھن اس سوہنے دالوں کی قدر کھچنے
 کوئی دن امہماں چار اکیوں ناراض کیتوئی
 کول ساڈے آیا تال یہ یکھیں خوشیاں کروا
 یا جیہڑیاں مرن کنواریاں ایستے غفر مولیٰ ہاون
 ایہ ساریاں اپنی مرضی موجب اتھے خاوند کرسن
 نئے خصماں دیاں پو اپنے خصماں دیوں دوسن
 پہلا قسم فرشتے نوری خاص دیکل خدائی
 عرضاں و نچ سناون والے حکم لیاون والے
 قسم دوجا غلمان منور سگوں حوراں جیہے

عن احمد بن ابی قحطافہ
 قوی امرۃ زہد جانی الدینا
 الا قالت زہد عنی الخوارج
 ابو عبدک اللہ نہ خاں
 یغادرک فہین یثک ان
 یومزداد واد الزدی ۱۱
 خیالی نے نہیں معاہدے
 کئی عورت م دیکھندی
 دھونڈا لے دینے توں
 عورت وچیں لکھدی
 اسوں ہمال کس تھوں
 اللہ تعالیٰ کس تھوں
 مہم کال ہے جو عیادت
 تینوں چھوٹے کمالی
 روایت کیا اس نوں زہدی
 اسے اس باجے لے لکھیا
 زہدی نے یہ حدیث عربیہ
 ہے ۱۱ - دینور

کو سہمیش نہاندی سہنیاں شکلاں ملے
 ترسیا قسم جو چھوٹے لڑکے اہل کفر دے موئے
 کبھی عرض جناب لاہوں پاک محمد آسی
 وحدانیت تیری اونہاں منی روز میثاقوں
 پی دنا قبول نہاندی حسد دم رب بنایا
 بھی راگ سرور بہشتاں ندر ہوس رنگ برنگے
 اوہ وڈا عظیم درخت بہشتی سب درختاں نالوں
 سونے دے سبھ پتر اسد آپ خدا اوہ لائیا
 پہنچان سمجھایا اس نول آپ خداوند سائیں
 رنگ برنگی زبور دیوے عجیب پوشاکیں
 جوئے اس تھیں منگے کوئی جلدی حاضر کردا
 جے گھوڑا اٹھ منگے کوئی اس تھیں دیند کدشتانی
 پیرے پچھڑے باہر آون سن سامان رکاباں
 ابور ہر یوں سیاہ اسدا اتنا دور دیوے
 تے کر کے قسم خداوند والی حضرت کعب بنہا
 اتنی مدت ہے بھجاندا وچے بڑھا تھوے
 کہ عیدہ طوبے نول بچہ عدن دکلایا
 بر جنت وچہ پپی اسدی ہر اک شاخ نورانی
 باہجہ سیاہی ہر رنگ اس دکنراں چہ دیا
 کس جو سبیل تے دوجا جو چشمہ کافوری
 پتر اسدا ایدے چوڑے پاک نبی فرماے
 بیٹھا اک اک ملک نورانی اہر ہر تیر دے
 جے کرو نیا اندر آوے طوبی واک پتا

جیو نکر مرارید چکدے یوں پھرن دوالے
 نال شفاعت حضرت می اوہ خادم امت ہوئے
 امت میری دایہ سارے خادم کریں الہی
 نالے پیش بلوغت موئے تارک کفر نفاقوں
 جیو نکر باب شفاعت دوجہ پچھے انگھ سدھایا
 اک طوبی رکھ جو جنت اندر راگ سنائے چنگے
 گھر گھر وچہ سپاراس قدرت رب کمالوں
 عقلوں داد وئی رب سنوں روح اولیہ چھایا
 جوئے چاہن ہشتی تھیں یوں ویناں تائیں
 گھریاں جیڑے لگن اس تے میوے لذت نالوں
 اوہ گلاں سمجھے اہل بہشتاں تابعدار مردا
 زمین نگام ہمار کچا وہ جیوں لشکاں منتانی
 ہو ہزاراں چیزاں تھنے دیوے باہجہ حساباں
 سو برسوں کوئی چیلے تا بھی نہایت ختم نہ تھوے
 جے مرجوان چڑھے ڈاچی تے ڈاہدی تیر بھجاو
 مرے نچے تاں مڈھ اسدنوں کدی بھی نہ پڑیے
 تے ختم نہیاں دگر وچوں سدائے جسم یا
 سارے میوے کلن اس تھیں حکمت نال بانی
 بیجاں سدیاں مچوں اللہ نہراں دوجا دیوے
 ایہ دونوں جڑو اسدی تھیں کلن قدرت خفوی
 اک اک پتر اسدے اوپر وڈی جماعت آوے
 وچہ تسبیح شاعل ہندے ذکر الہی کرے
 سارے عالم نور اسے تھیں ہر جاوے رنگ پتا

دکن الی مرتبہ نال
 سولی اوتھہ صدم زون
 شہر ان سالار اب فی
 استقامت و اقلیت
 غنہ العوڈہ جملہ
 راقصہ متفق علیہ
 اہم و غیرہ نہیں
 لکھتے ہیں
 راقصہ جملہ
 چھوٹے راقصہ
 قطع راقصہ
 لکھتے ہیں
 نول وچہ
 جگہ
 چھوٹے
 لکھتے ہیں
 راقصہ
 لکھتے ہیں

سو بچ نالوں غالب مجھے پتر دی روشنائی
 راگاندی گل چھپر پیرانگہ گیوں کس راہیں
 اس طوبے دی ہر اک شاخوں بھلن آگ سیسے
 وجہ بہشتاں گھٹے جن دم داو عجیب زالی
 گھر گھر وجہ سینوں گاؤں جس لیے اوہ گاؤے
 وقت وقت دے پاگ نکالے ہے اوہ وڈا گویا!
 ون نال دکھڑے کر دیاں لڑ لڑا سداں لال
 دوجا قسم جو حوراں جنتی اوہ بھی گاؤں گیتاں!
 سُن سُن بنگھی مست مہجوان سدا بدھ ہوش بھلاوان
 بھی حسن شمائل گاؤں اپنا سو منیاں نال داپس
 حضرت علیؑ روایت کیتی وجہ بہشتاں بھائی
 ایساں سو منیاں گاؤں مل کے کر اُچے آوانے
 نحن خالدا ت فلا نبین
 کہیں اسل ہمیشہ رہنا تا ہم گم نہ می لاہی
 ونحن الراضیات فلا نخط ابدل
 کدی ناراض نہ ہواں ہم رہے خوش خوش تیں
 ابن عمرؓ نے ابو ہریرہؓ ایہ الفاظ لیاو
 نحن حوراء خيرات حسنات
 حوراں میں ہمیشہ سو منیاں خلق اسائے چنگے
 ونحن خالدا ت فلا نموتن
 اسیں ہمیشہ رہنے والیاں کدی نہ اسل مرنا
 ونحن الخالدا ت فلا نخافن
 سانوں خوف نہ مول کسید انہم جتن کہاں

اک اک پتر اس کے اندر ایہ خوبی رب پائی
 طوبے رکھ دیاں تعریفان تیں نہیں مکر دیاں نہیں
 سُن سُن ہوون مست بہشتی اوہ آواز رنگیدے
 ہر قسماں دگر آگ نکالے ہر پستہ ہر ڈالی
 جیہڑا آگ کہے کوئی مومن اوہ اکھول سناوے
 خوش لہان نکالن شاخاں کر دیاں تھیا تھیا
 اہل بہشتاں نیک سرشتاں موم خوشی کمالاں
 خوش وارتنے نازاندا زوں جیوں گاوندیاں ریشاں
 طرح طرح دے سخن لاوون میں کھیلن گاون
 بھی صفتاں اپنیاں خصمانو الیاں گاون جا بجا میں
 موٹیاں کھیں الیاں حوراں جمع ہوون کی جانی
 جو ساری خلقت سُنے نہ اگے بول اجیہ تارے
 ونحن الذاعلمات فلا نباس
 چیز کسے دی تھوڑے سانوں ائم بے پرواہی
 طوبی لمن کان لنا وکُنالہ
 لکھ لکھ مژدہ اتنے مبارک ساٹے خصمان تائیں
 جو نال لفظ رسیلے خوراں ایساں گیتاں گاون
 اھدینا لا زواج کدائم
 خاوند بے بزرگ اسانوں جیہے حضوروں منگے
 ونحن الراضیات فلا نستعظن
 اسیں ہمیشہ راضی یہ ہماں کہیں نہ غصہ کرنا
 ونحن المقیمات فلا تطعنن
 اسیں ہمیشہ رہاں مقیمات کدی نہ سفری جاواں

دعای علی قال قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
ان من غایب عن حقنا یومئذ یوم الحشر
یوفی بحدیث بصوت یسمع الیوم
قیام فی الساعات ثمان و
عشر فی الرضیات فلا یخطط علی من
کان قاضا وکذا لار وادارہ فی برہ
و در این شب علی بن ابی طالب
صعق شد و چون فریاد
دست و پا کرد و بر زمین
کس او را بر زمین دست بند
نماند کسی را که اس غفلت
نمیشد و در این شب
کس نه فرسای ایس الی ایس
مال و نه فرسای ایس الی ایس
بوسال ایس الی ایس
همیشه را می شنید بوسال
ایس تو می شنید بوسال
واسطه اسات بوسال
ایس واسطه اس الی ایس
و این بود

سدا سانوں عیشاں خوشیاں کدی نہ مٹدیں
 سدا سانوں حُسنِ نگید اکدی زوال نہ پائے
 سدا ساڈے محلِ چہائے سدا ساڈیاں جالیں
 سدا ساڈے ناز لڈ کے سدا سین و شیراز
 سدا ساڈے چوڑے پیر سدا سنگار ساڈے
 سدا ساڈے کھانے پانے سدا پیار ساڈے
 سدا ساڈیاں ٹہلاں لے خد منگار ساڈے
 سدا سانوں غم نہ کوئی دُکھ فرار ساڈے
 ایویں اپنا حُسنِ شمعِ رُل مل حُوراں گاؤں !
 سُن سُن اہل بہشتاں تائیں حالت و جدوں او
 تر بجا جو درگاہی بندے خاص خدا سے پیارے
 جیو نہ غنیمت دے دیکھ لکھیا حضرت شاہ جیلانی نہ
 جیو یلے اوہ خوش آوازوں صفتِ شاپکاسے
 بھی بھدروانے جنت و اِنال خوشی کھلجاون
 جتنے بلخ بہشتاں اندر چاندی سونے ولے
 برکِ شاخِ سرورِ دیکھائے بالسمی و انگول و
 خوش آواز درختاں لاجاں حُوراں کن پاون
 پنکھی وکھ سرورِ لاؤں نال زبانِ پیاری
 جو انہاں ساریاں لگاں اہن تیس جوابِ کار
 نیکان بندیاں میریاں تائیں اگ سناوسا
 پھر ایویں کرن فرشتے سارے موجبِ حکمِ ربانی
 اوہ خوش آواز انہاں لے رُل مل ہک آوازہ چھو
 پھر حکم ہوو داؤد بنی کول عرش دے آوے

سدا جوانی جو بن ساڈا کدی نہ آوے پیری
 سدا سہاگ ساڈا قائم کدی نہ ٹپے آپس
 سدا ساڈیاں دھواں دہاں ہناسدا ایجا
 سدا ساڈی مجلسِ نازی سدا وصالِ عزیزاں
 سدا ساڈیاں چشمیں اگے دلبر پارا ساڈے
 سدا اشگوں فے چھوڑن لے بلخ بہار ساڈے
 سدا ساڈے ٹہلن کارن سبزو زار ساڈے
 سدا جنابوں لکھے مولا بخت بیدار ساڈے
 بھی حمد نثار تعریفاں ربی نال وار سہاؤں
 ہر گنچی آواز انہاں دُسن کے ہوش ٹھلاوے
 وقت دیدار جمالِ الہی صفتاں گاون ساے
 جو اسرافیل فرشتہ گاسی تسبیحاں سبحانی
 پتر رکھ بہشتاں ولے کھڑجاؤں گے ساے
 بھی رنگارنگ آواز نکال حالتِ مچھاون
 بوٹا بوٹا طرح طرح دی خوش آواز نکالے
 پتر پتر دھندھکے اچھے راگ سناوے
 اوسے ویلے بے خود ہو کے دلکش نغمے گاؤں
 تا پھر سب فرشتیاں تائیں حکم کرے ربی باری
 یعنی نال نہاندے لکے دھواؤ لے اُساوے
 دُنیا وچہ شیطانی راگوں جھپڑے ہے کنائے
 عجب جواب لاؤں راگاں نال آواز روحانی
 ڈاڈا رنگ لگاے سوہنا کیا تعریف کچوے
 حمد نثار تعریف الہی نال آواز بلاوے

۱۰
 پانچو حدیثیں آہے
 اہل جنت سرور کے سنے
 کی غنیمت کرے اہل کلاں
 ہووگا کہ وہ دفعوں کی خوشی
 کو چھوڑ دے کی پیارے
 پس باویں اونچوں کو لاویں
 اس طور سے کہ اس میں سے
 عودا و این کا لے کی نکلیں
 کی اور دفعوں کو حکم ہووگا
 کہ میرے بندے قبول نہ
 دنیا میں آگِ خضر سے پیر
 کیلے ان کو کا سناوے
 عہد آواز درختوں سے جان
 اللہ سبحان اللہ اللہ اللہ اللہ
 کی نکلیں آواز فرشتے بھی خوش
 کی جانی سے تسبیح و تہلیل
 ۱۲
 عجب جواب لایا میں
 نواز اصول پانچ کتاب میں
 جو دینی شعری سے روایت
 کرتے ہیں اور وہ حضرت
 نے اپنی جگہ کو لایا جو
 سے کہا کہ حکم ہووگا
 کی جہشت میں نہیں

اوہ ایسی سوہنی صفت ہے دی گاہے کر خوشنودی
ہر بندے نوں لذت اس نہیں ہوئے نوں سوائی
دنیا وچ کھی داؤئے دی و دھسی خوش الحانی
جو سنی نس حالت ہوئی تہیجاں تقدیر

کل راگاں نوں زینت بخشے آوازہ داؤری
کل راگاں تے غالب آئے راگ انہاں بھائی
جنت چہ بھی کوئی نہ ہوئی ہرگز اس ذاتی
لکھ انعام ملن درگاہوں رب یاں بخشیاں

بیانِ مکانات و منازل کو شکہار و محلائے جنت و ذکرِ اعمال موجبِ آنہا

رنگ محل بہشتان والے رچہ شمارہ آون
کئی چپاے دھول رنگے بیٹھکاں بارہ دریہاں
اک مکان ہوئی ہوسن لیکن وجہ ہو ایس
بنِ نجیراں لیکن اللہ قدرت نال سوائے
سبز زمرد تھیں پاک ہوسن اک ہوسن یا قوتی
جو اندر وار کھلوئے بندہ باہر نس دینوئے
اک اک محل جو گوہر کوں سٹھ کوہ اچا بھائی
یا راں چھپیا کس نوں مسن یا حضرت اوہ جائیں
حضرت کہا کفر شرک نہیں جو ناب ہو مرے
مسکیناں محتاجاں چھکھیاں دیہن طعام نکال
راتیں ٹھکے پڑھن نہجہ کر دے شب بیداری
سلام علیکم اکھن افق نا واقف دے تائیں
جتنے حکم خدا فرمایا خرچ مال انھائیں
پاک ہو محل بہشتان اندر پاک نبی فرمایا
اس نے اندر ستر جوہلی ستر خ یا قوتوں پائی
سبز زمرد تھیں اوہ کوٹھے اندر پاک اپاے
پھر ستر ستر فرش چھایاں انہاں تختاں اتے

گنبد برنج سر ایس بھوسہر عجوبہ سہا دن
فلے کوٹ جوہلیاں کوٹھیاں سننے دتی بھرپور
خالص موتیاں تھیں اوہ پیدا کیتے اللہ سائیں
تلویاں نوں وہ نظری آون جیوں آسمانی تاکر
اک بلور وں کیتے اللہ ٹکڑے کل ثبوتی
تے باہر کھلیاں حال اندر دایہ معلوم کچھوئے
سٹھ کوہ چوڑا سٹھ کوہ لماں خوبی حد نہ کافی
نبیاں ایماں نوں وہ مسن یا شہداں تائیں
پیغمبر نوں سچ کر متن تابعدار امر دے
ڑھیا بولن خدمت اندر کھن خلق کمالاں
دکھاں اندر صبر کریندے تھیں عمر گذاری
حبِ خداوت کھن جگہ چہ کارن اللہ سائیں
ایہاں صفتاں والے مومن پاؤنگے اوہ جائیں
خالص موتی لاکے اس نوں اللہ پاک بنایا
تے ہر ہر وجہ جوہلی آوں ستر کوٹھا بھائی
تے ستر ستر تخت شہانے ہر کوٹھے وجہ دایے
ہر ستر تخت تے ستر جامے نال جواہر گئے

سُرخ یا قوتوں میں اُنہاں توں جنتِ چہ چہا
خلوتِ کارنِ مکانِ علیحدہ اللہ پاک اُسے

ہر اک سجدے بدلے اللہ دہ سے نیکی تائے
تے وجہ میدا ناں مں جا کے پئی ساتھی سا

در بیان طبقاتِ بہشت بہشتِ مہیاں سمائی ایشاں موجب اختلافِ وایات
درجا اُنہاں و سیاں موجب بلند می رجات و بیانِ جافظ کلامِ اللہ و سیاں سما حسی معانی

جنتِ دُکھ طبقہ ایہں پاک نبیٰ فرما دے
تہجاءِ اسلام تے جو تھا دارالخلد کچھ پانی
ستواں جنتِ عدن کچھانی جو ہی سہ تھیں عالی
اٹھویں چہ نہ تھے کوئی کچھ خبر یقینوں
اوہ طبقہ خاص ایہی اس اندر لائے سب حضورا
بھی کل ذخیرہ نعمتاں والا اس چہ بڑکائیا
بعضے لوک کثیف بتاؤں اس جنتِ داناواں
اوہناں ٹہیاں تے چڑھ کے بہن مومن بھائی
سبھناں دے سرنگھ بھروں تا پھر نورِ چمکے
بعضے مقعد صدق بتاؤں نام اٹھویں دا آیا
جنتِ ماویٰ دے طبقہ ساریاں طبقیاتِ نالوں
بعضے او می پہلا طبقہ دارالخلد بتاؤں
دوجا دارمقام ایہی جو خالص سونیوں بنیاں
ترجیا دار اسلام جو بنیاں سُرخ یا قوتوں بھائی
چو تھا سبز زمرہ دُکولوں جس نول خلد سہ نیکے
پنجواں خالص مونیوں تھیں جو دار قرار دے
چھوواں دار نعیم ایہی جو لعلال تھیں سب کیتا
ستویں فہمی پیدائش نور و ول و می جنوں کہندے

پہلا جنتِ ماویٰ دوجا دارمقام سدا دے
پنجواں دار نعیم تے چھوواں سبے فردوس نورانی
ایہ ست جنتِ دے کارن کیتے اللہ والی
ابن عباس کہیا جو اسدا نام ہے علیینوں
خاص سچائی ذاتی والا ہو سی او تھ ظہور !
بھی دفتر اہل بہشتاں والا اسے چہ کھایا
کستوری والے ٹہے اس چو چیاں اچیاں تھوں
وقت لقار پھراوہ کستوری اڈسی نال ہوائی
حسب مراتب ہر اک مومن نور الہی تھکے
فی مقعد صدق عندہ دلیک جیول اللہ فرمایا
اعلیٰ عدن بسایا اللہ یا فردوس کمالوں
خالص چاندی دا اوہ طبقہ عام بندہ جادوں
اسکرا تدرجا کے ڈیرا کرنا شا کر جنیاں !
اُس طبقہ چہ کرن سکونت صابر مردِ خدائی
زاہد غازی تارک دنیا اس طبقہ چہ دیندے
عالم حافظ صالح بندے اسوچہ بے سدا دے
اسوچہ مین مؤذن بھی جنہاں جام شہادت پیتا
خالص بندہ ولی خدا دے اس طبقہ چہ رہندے

قال اللہ تعالیٰ ان المقین
فی جنتہ من فی مقعد صدق
عندہ علیک مقعد صدق
کاروں بوسن دیو باغیاں
اسے ہزاروں دیو باغیاں
پچی دے کوں دیو باغیاں
سے مقام دے لے تھکے
فی مقعد صدق عندہ دلیک
دار نعیم ایہی جو خالص
تہجاءِ اسلام تے چو تھا
چو تھا سبز زمرہ دُکولوں
پنجواں خالص مونیوں
ستویں فہمی پیدائش
نور و ول و می جنوں
کہندے

دو جہاں لوں ساکن گھنٹھوں چپک چپاؤے
 تزیینا جو سلطانِ وقتِ عادل کرے من بھانا
 بھی فرمایا اعلیٰ درجہ اس بندے نوں ٹھہروے
 جو ناں سفارشِ مسکیناں کی جگہ چمک کر اڑے
 جو کرن تو گلِ شہر اُتے غیراں اس ہسٹاون
 دُنیا اندر جتنی کوئی لذت عیش بند اڑے!
 جس بندہ یہ نام نہ توڑے بے یاد چکائے
 اللہ جو کامل قدرت والا قائم سدا سائیں
 رحمن جو مومنوں کا فرار اُتے اس جگہ حمت کرے
 مَلِک جو ہر دشاہِ الہی دو جگہ اوہ سائیں
 سلام جو آپ سلامت کھدا خلقِ سلامت لے
 مُہِیْمین شاہداتے محافظ کرے امانت داری
 جبار جو وڈا زور آور ناں تے ترپیاں کسے پیڑی
 نابودوں جو بود کریندا خالقِ تابیں آیا
 مَصْوَصورتِ شکلِ مناسب کی خلقت نوں دیندا
 قہار کرے معنی ہر اک اُتے غالب وہ ایہائی
 ذَرّاق جو روزی بخشش والا کلِ خلقت کے تابیں
 عَلِیم جو ظاہر باطن چھیڑاں ہر شے جانے بھائی
 باسطنزق فراخ کریندا بدنیں روح کھلا لے
 رَافِع نیچاں اُچھ کریندا اُچھے دے دیندا
 سَمِیع دے معنی سُننے والا ہر آواز تے تابیں
 حَکَم جو فیصلہ کریندا عادل جو وڈا نیائیں
 جَبّ جو واقف سمجھ بھینتاں دا کلی خبر کھیندا

اپنے توڑے نال کسی ساکاں ساکن بناوے
 حضرت کیا اونہاں ترپیاں س نبی وچ بھانا
 جس تے ظلم کرے کوئی ظالم ہونے قابو پیوے
 آپ کرے تانتھوں بہتر اُچھے دے پاوے
 بھی جیڑے لوک کریندے نقوی اوہ بھی دے پاوے
 اتنا قدر ہشتاں اندر اوہ درجہ گھٹ پاوے
 یا مہنی دلوں نہانے سجھے گدا جنت بھائے
 باہجہ خدا یہ مہور کسے نوں سدا ناجائز ناہیں
 رَحِیم جو بخشے مومناتل میں وز قیامت فردا
 قُدّوس جو عیبوں نقصانوں پاکی ہواستائیں
 مُؤْمِن اہل ایمان ناں تھیں جو ہول قیامت لے
 عَزِیز جو وڈیاں عزتوں والا غالب اللہ باری
 مُتَکَبِّر جو بھاری اس دی عظمت شان بلندی
 بَارِئ ڈٹھے باجھ نوہ سب کچھ اوس بنایا
 خُفّاء گناہ بندہ باندے بخشے عیب تمام کھیندا
 وَهَّاب جو مفتی دیوے بھتا بدلہ لوے نہ کاٹی
 فَتّاح جو روزی رحمت کولوں کھولن والا سائیں
 قَابِض کل ارواح تے روزی اسدے قبضے آئی
 خَافِض مغرواں دے تابیں نیواں کر کے مارے
 مُعِزّ جو عزت دیندا اتے مُدِن ذلیل کریندا
 بَصِیر جو ہر شے دیکھن والا ذرہ ذرہ سائیں
 یَطِیْف جو مہر کریندا بھانے ہر باریکی تابیں
 حَیْم جو وڈے سہارے والا جلدی نہ پکڑیندا

سلا
 قیامت کی آواز ہے جو ہر گونہ
 ظلم و ستم کو مٹا دے
 اس آواز میں اللہ تعالیٰ نے
 دنیا کی ہر شے کو
 اپنا حق لے لیا ہے
 جو کچھ لوگوں نے
 اس سے لے لیا ہے
 وہ سب کچھ
 قیامت کی آواز سے
 بے اثر ہو جائے گا
 اور اللہ تعالیٰ
 اپنے حق کو
 لے لے گا
 اور جو لوگ
 اللہ تعالیٰ سے
 ڈرتے ہیں
 وہ اللہ تعالیٰ
 کی رحمت سے
 نجات پائیں گے
 اور جو لوگ
 اللہ تعالیٰ سے
 ڈرتے ہیں
 وہ اللہ تعالیٰ
 کی رحمت سے
 نجات پائیں گے

عظیم ہو وڈی بزرگی اُس دی باہر ہم خیالوں
 شکوہ جو اسد شکر کماون قدروں نہاں سہلے
 حقیقت جو وہ حفاظت کھدا کل خلقت تائیں
 حسبت جو سارے عالم نوں اوہ بکو کافی آیا
 کریم جو صاحبِ شمش اتے تیب جو رکھا ہوا
 واسع رحم بے وکٹ لاجیوں چاہے کر سکے
 وڈوڈو جو نیکو کاراں دا اوہ ہے محبوب پیارا
 باعث جو قبراں تھیں عمر و یوم الحشر ٹھامے
 حق جو اسوچ جھوٹ نہ کوئی سچا ذات صفائوں
 قوی جو وڈیاں قوتاں والا صاحبِ نتواناں
 حمید جو ہر کم سوہنے کر واکل عالم صفتاں
 مبدئی بے مانند عالم دے ظاہر کرنے والا
 مٹی اتے مبدیت جو زندہ کر دالتے مرینا
 واحد نہ محتاج کیدا مریکد بزرگی والا
 صمد جو بے نیاز الہی دائم اوس سرمدی
 مقدر جو تقدیم دہستہ یعنی کرے گالاں
 اول پہلا اس تھیں پہلے کوئی چیز نہ ہوئی
 ظاہر یعنی قدرت اسدی بھ کھلی سیاسے
 والی یعنی مالک جو سرکار حکومت والا
 برتر جو اپنیاں بندیاں تے اوہ مہر دے بھائی
 منتقم جو ہر کاراں نوں ایسی خوب سزائیں
 رؤف جو وڈیاں مہراں والا صاحبِ شفقت عالی
 ذوالجلال واکریم جو صاحبِ جاہ جلالوں

ستار جو ہرے پدے کچے اپنے فضل کمالوں
 علی کدو جو عجب تھیں اچا سمجھ تھیں وڈا نالے
 مقبوت جو ہر نوں قوت دینا قدرت والا تیں
 جبین جو وڈیاں شانناں والا اسد عالی پایا
 یحییٰ جو کرے قبول عابین حاجت پوری کر دے
 حکیم جو حکمت سیٹی سب کم کر داپکے
 یحییٰ جو ذاتوں بزرگ وڈ نیکی کرنے ہارا
 شہید جو اس تھیں کچھ نہ اعلیٰ شہر حاضر پاوے
 وکیل جو ہر کم کرین رافعا من مخلوقاں
 منین ولی نہ ٹھکن والا مددگار حسباناں
 مخفی ہر شے عالم سکد جو ہر نوں گھیر پاوے
 معین جو سردیاں و زقیامت زندہ کرے تعالیٰ
 قیوم جو دائم قائم حتیٰ جو سدا حیات غینا
 واحد جس امور نہ کوئی اکو رب تعالیٰ
 قادر مقتدر با قدرت عزت اسدی بھائی
 مؤخر جو حیرت تے اوہ دیسے ڈال پھپھاواں
 اخبر کل تھیں کچھ ہسی جسدی احمد نہ کوئی
 باطن اسدی کمنہ واکوئی ہرگز راز نہ پاوے
 مدعی جو درجہ اسد بہت بلند کمالا
 بھی نیکو کار ثواب جو توبہ من بخشے بریائی
 عفو جو وگنہاراں تائیں کرے معاف خطاں
 مالک الملک کرے جو چاہے جگ سارے والی
 کل اگر ہم بزرگیاں سنوں لائق شان کمالوں

۱۴
 اپنے تئیں کاغذ و سیاہ
 سوزت کا عجب اسد
 بعضاں کا کلام کار
 ساز و دی و افغان
 مشارق

مُقَسِّطُ عَدَلِ کماون والا خوب نصاف کے
غَنّی نہ اس نوں لوڑ کسیدی کچھ پرواہ نہ دھردا
مَارِغِ منع کرنے یا یوں صَدَّ جو ضرر پہنچا ندا
مُنَوَّرِ روشن کرنے والا خود بھی روشن بھائی
ہادی مطلب تے لے جاوے نیگمِ یق دسائے
بَارِقِ اُس بقا دوامی نہت موجود تعالے
رَشِید جو چنگا لہ و کھائے سدِ اچنگیاں کلاں
ابیر کچھ نامِ بڑنوے حضرت پاک نبی فرمائے

جَاکِج کرے اکٹھی خلقت اندر حشر دھاڑے
مُغْنِی یعنی جس نوں چاہے غنی الہی کروا
نَافِعِ نفع پہنچا دے اسنوں جو اسدے درجانداز
بھی وشن کرے ایمان اسد اچس حد اسدی پائی
بَدِ یح جو آپ نظیر نہ رکھدا اوپری صنعتِ کمالے
وَارِثِ کل عالم تھیں کچھ تاقم نہ ہننے والا
صَبْرِ سہاے والا جلدی پکڑے نہ بدکاراں
جَنّتِ می خوشخبری اس نوں جو ابید یاد پاکوے

باجتہ انہاں تھیں ہو رہی کتنے ایہں اسمِ خدائی
پر حصنِ حصین دُناں وایت یہ بڑنوے بھائی

بیانِ ابوابِ ثمانیہ جنت و اعمالِ موجبہ فتحِ ہمدِ ابوابِ مسائل متفرقہ

راوی کہند اہر جنت دے اٹھ در ایہں بھائی
بابِ الصوموں لنگھن جا کے وزہ دار جو سائے
جو جو عمل کماے کسے اوسے در تھیں آون
پاکِ من ابو بکر نے کچھیا پاکِ نبی تھیں بھائی
ہے اُمید اس اُسے تائیں پاکِ نبی فرماون
قرطبی آکھے ہر در وازیوں غرت کان سد دیے
ہکس وایت اندر آیا جس بہوں عمل کماے
وضو بعد شہادت کلمہ جو کوئی نہت الاوے
جو فرض نماز تے فرضی وئے فرض کوۃ نہ چھو
اٹھ در وئے جنت والا اسنوں بھی کھجاون
جو جھکے تائیں روٹی دیوے تے تائیں پانی

بابِ صلواتوں لنگھن جنہاں خوب نماز گھو کاٹی
بابِ الصدقوں لنگھن جیہڑے صدقہ دیوں ہار
اپنے اپنے در وائے تھیں سب بولائے جاون
ہر در وائے تھیں بھی بندہ سدا جاسی کاٹی
تسیں انہاں تھیں ہو سو جیہڑے تھیں سد جاون
جو سب طرفاں تھیں سدیاں ہو یاں عزدونی تھیں
جیہڑے اعلیٰ زیادہ اس داس تھیں سدیاں جاو
اٹھے در کھل جاون اسنوں جنتیں چاہے جاوے
سب کبیریاں کولوں بچے کرے صغیر نوٹے
بھی جس مومن دکن نابالغ چھوٹی عمر سدھاون
جو کرے نہ ناہ نہ خصم اپنے دی فرماں دار زنائی

یعنی نقالے کے نام بہتار
اس واسطے کہ صفات
الہی کی حد نہیں سوائے ان
تفاوتے ناؤں کے قرآن اور
بیٹ میں اسماء الہی ثابت
نہاں ہے وترہ فارغ ایک
تیم رفیع ذی الطول
ذوالعلاج مولانا فیض رب
نام تہذیب العقائد۔ قابل التوق
ذوالذوق حنان۔ منان دیگرہ
ذوالک۔ تو طلب اس حدیث
والہ نہیں کہ اسماء الہی انہاں
تاؤں نام پر تھیں بلکہ یہ
تہذیب کہ عقدا ناؤں کی ہے
جنت حاصل ہونے ہے
دلپذیر

پس یاد کرے خود تیا اندر کینیاں اس بُریاں
رب فرمے آہو بخشیا جو او گن تہہ کینا
یعنے جیکر فضل ساڈا تیرے او پر نہ ہوندا
ایسی حالت اندر پھر اک بدلی ایسی آوے
کستوری تھیں وڈھ نہایت ایسی اوہ خوشبوئی
پھر حکم کرے رب اُٹھو جاو طرف بہشتاں سارے
آوندیاں ہک سستے اندر ملے بازارا نہانوں
وَن پوتیاں چیزاں سوچے اگے کدنی ڈھپیاں
اوپر دلاں دگدی انہاں خواب خیال نہ آیا
جیہڑی چیز کسے نوں بھاؤ او ہادتی جاوے
وہچن اتے خریدن والی چیز نہ اوکھے کافی
نال خوشی دے ہک دے نوں مین بہشتی سارے
اُچھے منصب یکھ کیدے سُجھ نہ کرسی کوئی
پھر کر کے سیر بازاراں والے گھر و گھری پرتیوں
جیو جیو آیا اگوں اکھن خوشیاں نال ہزاراں
اگے نالوں ونا ہو گیا حُسن جمال تہاڈا
اوہ اکھن ارج رب ساناں اپنے پاس بھجایا
بھی وجہ بازار ہوسن تصویراں حضرت علیؑ بتاؤ
جیہڑی شکل کسے دوتاہیں دِلنوں چنگی بھاوے
یکھیا بن سید خدا بتاوے وجہ دیدار الہی
بھی اُمت دے اجما عول ثابت اسوچہ شک نہ کوئی
کعبہ جہاد کہے جیوں جگہ چھہ ہوندا عید دھاڑا
باغاں سیر فراغاں سیتی رمل کر سن سارے

عرض کرتے تھے عیب میرا وہ ہے نہ بخشنے سائیاں
 تاہیں اس بُتے نول ہون توں فضل جہوں میں گھینا
 عملان نال یہ نینوں رُتبہ کہ کھتوں سی ہتھ اندا
 ساریاں تاہیں کہے نال خوشبو عجب و ساوے
 جھڑی ساری عمر انہانوں کدی نصیب نہ ہوئی
 جودل چاہے لو وانھا تیں سب انعام ہمارے
 گھیری کھدے فرشتے سفلوں فلق و دھ جہانوں
 کنتیں کدی نہ سُنیاں ہرگز بہت پیاریاں ٹھیل
 ہر اک چیز جہانوں کھری خوب بازار سجایا
 قیمت مَول نہ منگے کوئی نہ کوئی نرخ چکاوے
 بن ملی بے اوڑک ہر شے مولا پاک کھائی !
 ادنیٰ اعلیٰ سب ل جاوَن جیون گریا پیاسے
 وجہ بازار بہشتاں وائے ہر می اُلفت ہوئی
 اگوں ٹھیلیاں مَن تمامی صدقے صدقے تھیون
 کرن مبارک باد می ساریاں حُجراں خدمت گار
 کہتوں تیں لیائے اتنا روپ سنگار آدہ
 کیوں نہ اچ جمال ساڈا ہوئے مَون سو دیا
 مُرزناتیاں سو نہیاں شکلاں ٹھیلیاں صبر آوے
 اوہا شکل ہو جاوے اس دی حُسن کمال سہاوے
 دہ تے ست حدیثاں یاں پاک نبی تھیں جانی
 جواکار کریندا اس تھیں کافر ہوندا سوئی
 ایویں سب بہشتی نکلیں سیر کرں نول یارا
 ابھی دیدار آئی ویکھیں نور کدھن چکاوے

عق علی قال قال رسول اللہ
صلی اللہ علیہ وسلم ان فی البیت
سودا لا یبصر فی البیت الا
بصور الی قال الی النساء فاذا
استی برعل صورتہ دخل فیها
رودہ الترتیب قال یدین فیہ
ترتیبی رواہ ابن ماجہ
وہو بابا رسول صلعم نے تحقیق
ہے جو نہیں ہے ایک بازار
اس کے وقت کے کھانا میں
میں جو وقت بابے کا آدمی
دیکھ اس کا روائت کیا میں نے
ترتیبی نے اس کا اس نے
اب یہ میں نے ترتیب ہے ۱۲

الفقہ دیدار الہی ثابت ہو یا بھائی !
 ہنناں تائیں سالوں کچھ یہ نعمت ہتھ لگے
 بعضے دودو واری ہرن کرن جمال خدادا
 ہک فرقہ ہر دے حاضر وجہ جناب الہی
 جسویلے دیدار الہی پاؤں جنت والے
 ہو رکاب جو کھانیاں والے رنگ برنگی آؤں
 قسم قسم دے کھانے برتن صفت نہ کیتی جادے
 تے جو لذت حاصل ہوئی وچہ کلام الہی
 ستر ستر خلع ہرنوں میں الہاموں !
 گھر و گھری پھر آؤں کر کے رفت دی سواری
 نئے کدی کدی بے چہ گھرنے کے بجلی نوری
 اکواری پھر دے سالوں کچھ بے بلا دے
 اہل بہشت نعمتاں میریاں کل نساں تنہا آپ
 راضی ہوئیں میرے اُتے جو میں کرم کمایا
 بخشے تھ گناہ اسٹھے دتیاں علی جائیں
 ایساں چیزاں بخشیاں جیڑیاں ہو کر کئے پایاں
 حکم ہووے اک ہووے تسانوں چیز عطا فرماؤں
 عرض کرن اوہ ایسی نعمت کیڑی یارب مہی
 رب فرماوے ایسی نعمت میرا راضی ناواں !
 ایہ خوشخبری سن کے سارے سجدے وچہ پاؤں !
 نال غوشی دے دے نہ ہووے تھیں فرحت پائی
 جنتیاں نعمتاں جنت اندر اللہ پاک اپایاں
 مہن اوہ ملی ہمیشہ کارن خاص رضا الہی !

اہل بہشتاں تائیں اللہ دیسی ایہ وڈیائی !
 ہنناں تائیں بعد مہینوں ہنناں مہینوں لگے
 جوں جوں شوق الہی غالب تیوں تیوں قرب یادہ
 خاص الخاص حضور رب کے وہ بندے رگاہی
 ویکھ بجلی ذاتی ہر کوئی سر سجدے وچہ ڈالے
 حکم بے دے نال فرشتے دسترخوان وچھاؤں
 نال شراب طہور جو شوقوں لوں لوں چہ سدا
 ایسی لذت دے حسابوں جنت وچہ بھی ناہی !
 ستر ستر رنگ انہانے دے ان ملے درگاہوں
 حوراں ویکھ جمال انہاں اپنی بدھ و ساری
 اہل بہشت جمال کمالوں پاؤں فرحت پری
 ساریاں اہل بہشتاں تائیں جمع کرے فرماوے
 تے کل مراداں ملی تساڈیاں فضلوں میں پچاپاں
 آکھن کہیں نہ راضی ہوواں تیں نہیں بار خدایا
 سب تھیں دے اسٹھے اپر کیتیاں تھ عطا یں
 اجے بھی راضی ہونا ناہیں تیرے وپر سایاں
 جو ساریاں چیزاں نالوں بہتر ایسا فضل کمالوں
 انہاں تمامی نعمتاں نالوں جسدی عزت بھائی
 جو ہرم راضی رہاں تسانے کدی نہ غصے نالوں
 لکھ لکھ حمد ثنا تعریفاں رب داکر مناؤں
 ہر نعمت تھیں فضل نعمت رب عطا فرمائی
 نال رضا خداوند والی سب لگے اوہ پایاں
 وچہ بہشتاں می ہر نعمت می ہوئی بے پڑہی

۱۷۵
 وچہ مشکوٰۃ ص ۱۸۱ ناں دیکھ
 بجاریاں تے سلم دے باؤ
 سعید تھیں آریاں جو خدا
 تعلقے تھیں اہل بہشتاں تھیں
 جو راضی ہوئے پچھتے تھیں
 تے پچھتے راضی ہوواں
 تے پچھتے راضی ہوواں
 اسلئے پور درگاہاں
 حالانکہ عطا کیتیاں تھ
 نالوں وچہ نہیں دتا تھ
 نالوں وچہ خلق تھیں
 ہووے نالوں عطا کیتیاں
 پھر فرماوے اسی عطا کیتیاں
 ہاں میں تسانوں بہشت
 انہاں نہیں عرض کیتیاں
 جو اوہ کدی نعمت ہے تا
 فرماوے گا اللہ تعالیٰ عطا
 کر دلاں میں تسانوں فضل
 اپنی پس کدی کارن کاغذ
 اپر تھوے چھ تھیں
 ۱۷۵ دیکھ دیکھ دیکھ
 عنہ۔

کل حقیقت محشر الی اس مصرعے پہ آئی جو باجھو رضا الہی ہرگز نعمت سے نہ کافی!

پند نصائح از جانب مصنف عفی اللہ بطور غزل

کچرک تینوں دنیا والی رہی مست خماری
سدا نہیں یہ رہی تیری دُنبیادی بھاری
کتھے آپ گئے وہ کتھے گئی سپہ سالاری
کیہ ہراسیا انہاں تھیں باقی کسدی کھینڈے ہاری
وڈیاں وڈیاں شاہیاں لے لکھ کر وڈہزاری
سد پیا جہ شاہنشاہ دا چلے وارو واری!
نال کسکد جاوے ناہیں دُنبیٹھگ بازاری
دولت تے جاگے تہامی پچھلیاں ٹڈی ساری
پچھے نام رہیا اک باقی نیکی یا بدکاری
سن تک نام سخاوت والا جگ چھس ناجاری
اسد گروں لے جے نہ لٹھی ذلت اتے خواری
نام تیرے دی غرت ہوسی نہیں تان ذلت بھاری
سدانہ نام تیرے دی عظمت سدانہ نمبر داری
کر کے جھٹ نکال لیجاوے تیری جذبہ بھاری
لکڑا لگ سر تیرے دی حالت ردائ باری
کن نہ دھن سُننے والے مُنہ بولن تھیں عاری
تک تک تیری حالت دُلوں لوک کر لیں باری
کل پوشاک پرایاں پتیراں تیرے تون اتاری

مومن ہوش سہاں کداہیں کیوں تہ موت ساری
کتھوں تیک کرینگا بھائی اس نکت داناں
کرکھاں نظر انہاں دل بھنہاں سب جہاں توایا
آدم تھیں تا اس دم توڑی کتنی خلقت ہوئی
لد سد ہانے خاک سما نے کیتے گور کھانے
جہاں خدائی دعوے ملے ہر اوہ بھی رہیا نہ کوئی
کوڑا دعویٰ دُنبی والا جس بدھا اوہ مٹھا
مُرج گیا منج رو جس رلیا بت کراں کھایا
دھیاں پتیرہن نہ پچھو و نہاں بھی مریانا
حاتم طائی بہت سخاوت دنیا و چہ کمانی
قاروں گٹھری شوم پئے دی ہر اپنے تہاں
توں بھی جیکر حاتم وانگوں نیکی دادم بھریں
کی ہو یا جے چار دہائے تھہ آسائیں پانی
اوڑک نوں آ باز آ جلدی ہک دن بھیر اکنا
ٹڈیاں سن اکھیں دُوبس مُنہ بھی ٹڈیا ہوئی!
ہتھ پران نہ ہن جو گے نظری کجھ نہ آوے
اوہ دم یاد نہ آون تینوں جہاں یہ دیلا ہوئی
بادشاہی دے تختوں تینوں لکھ تختے تے پاوں

پھر دیون غسل تے کفن پہنوں مُنہ سر نہجن تیرا

منجی اوپر چالے جاوے کر کے دفن تیار

یہ دُنبیادی بادشاہ
جہاں دُنبیادی جہاں دی
سیماں اتے سلطنت کا ہنرم
بادشاہ جو لکھ سب جہاں
دلی نام نشان لگا کوئی نہیں
جاوے ۱۱
دیگر خدان بے ک
توخت موت آئی کے دلی
دور ہر جہاں موت نہیں تو
بہند ۱۲
شوم پائیاں اسد نام نشان
اتے دوجیہاں ذلت
لوکا نہ واسطہ سخاوت
کر دناں تک لوک لکھ دی
تھری کرکے پناہ
بغالی کے کھابے نہ
کھانے کھانے کھانے
بہند ۱۳
دہلیز

پھر ٹو یا کٹھ کے دین تینوں کرسن ڈھیر اُچھیرا
 اونٹنے دوست یا رنہ کوئی باجوں نیک اعمالاں
 منکر اتے نکیر فرشتے جس ویلے پھر آون
 اوہ بھی ویلا نازک ڈھلا دہشت بہشت والا
 روز قیامت تائیں تیرا اُسے جگہ ٹکاناں !
 پھر توجھے نرم قیامت والا بدن اچن چیتی !
 اسدن ابھی تیرے تائیں کدی خیال نہ آیا
 وجہ نگھائے ڈب ڈب مرن عز لوک پچائے
 خلقت چہ تر فاطاں لوگ کا حامی بنے نہ کوئی
 پاک سول محمد باجھوں جتنے مرسل سائے
 مانواں پت نہ واقف بنس بھین بھرنہ کوئی
 یاد کریں پھر اسویلے نوں جسو پلے چہ بھائی
 پکناں سچے ہتھ دھپس بن پکناں توں ستھ کھٹے
 چنگیاں عملاں والے جہیرے پڑھ ناخوش مرسن
 پھر پلھراٹوں لکھن والا ویلا یادیاویں
 اس داتوں لکھنا پئیں مشکل وڈی چڑھائی
 کیونکہ لکھسیں اُتوں توڑ چڑھیں یا ڈگیں
 پھر یاد کریں جاں دوزخ سڈے بیفر ماناں تائیں
 کیڈے امر عظیم جو تیرے اگے آون والے
 نا کچھ گھٹیا نا کچھ وڈیا نا کچھ بدھا پلے
 بٹھ لے خرچ عمل دا ایتھوں جے تہہ سوکھا جانا
 دلہ می کھیتی اپز سچیں لے دانہ توحیدوں
 تقوے اتے ریاضت والی دیویں اڑھو فیرے

سٹ آون گئے خوش قبیہ تینوں وچہ اجازی
 تنگی وحشت کیڑے کھچو اندر قبر اندھاری
 پیچھن کون رسول تیرا تے کون تیرا رب باری
 نیکاں تائیں خوف نہ کوئی بُریاں سخت تہاں
 سارنہ تیری دینی کسے نہ کرنی عنم خوار
 سارے بندے قبر اچوں ٹھکھن یک باری
 زمین ترا ماں تے دیوں نیزے دپ ہو سی چوہا
 نفسی نقیسی نبی پکارن ہرنوں جہر پیاری
 یاد کریں وہ ویلا بھائی قیامت آفت بھاری
 اس دن سب شفاعت کو لوں ہو جاسن انکار
 یاراں تائیں اس دن اندر یاد نہ رہی یاری
 عملاں والے نامے ہرنوں ملن بارو ڈاری !
 نظری آوے ہر اک تائیں اپنی کار گزاری !
 تے بُریاں کماں والیاں تائیں گے درد کڑی
 والوں نئی کھنوں تر کھی لمی باجھہ شکاری
 جھڑ جھڑ بھڑ کے تلے اسدے سخت جہنم ناری
 پیر پادیاں وانگوں جاسیں یا جوں تیر سواری
 اسول جاسیں یا توں پاسیں جنت باغ بہائی
 تہہ کچھ فکر نہ کینا ہو یا ضائع عنم گزاری
 منزل بھاری توں آزاری کون ترسیا کاری
 اونٹھے جا کے پھیر نہ آکھیں مڑ بھیجو کڑاری
 سنت والا پانی لے کے رکھیں سبز کپاری
 شوق الہی دا گھٹ متھاں توب رکھیں ہوشیاری

جس طرح فرشتہ اللہ تعالیٰ
 نے دفع فی الصور قائم
 من رجالت الی جسم
 نیکون قالہ لہذا من
 بقنا منی فی صلوٰۃ اللہ
 رحمن ورحیم اللہ
 اللہ تعالیٰ ہی ہے
 جسے پس اچن چیتی
 توں تھیں طرف رہے
 فی ہوس اور نہ ملے
 ہی ہوس کا فرستے
 تھیں کافرستے توں
 سیراٹھا پاسوں توں
 ساڈیاں تھیں کوہا
 ادا وادان ہے جو واد
 دتای رب نے تھیں
 کوہی سچے نیکیاں
 ۱۲-۱۰-۱۱ مولوی محمد علی

پکڑ گھبانی امران والی چڑیاں نوں منکاریں
 پھر کر کرپوں دے اسدے آپے حکم الاہوں
 چُن چُن کریں اکٹھے اونٹنے کل دے اندے
 پھر استقلال دی چکی جھوڑیں ناخوب بناویں
 چھان گناہاں والاٹھیں اٹا بنھیں پئے!
 جدوں تنور قبولیت دا پئسی روز حشر دے
 خوب پروٹھا کپسی تیرا روغن نال فضل دے
 اوہ روٹی اوہ سالن تیرا نہ گھٹسی نہ کسی!
 جے اس سستے چلیوں تینوں کدی نہ بانجی اوسی
 بھانویں رنج مصیبت تینوں اس اہ نظری آسے
 سکھ آرام کفاراں لے ہرگز ویکھ نہ بھلیں!
 کی ہو یا جے دُنیا تے فرعون خدا سدوایا
 جے چور چکے ظالم فاسق اس جگ نازکداون
 چار دُناں دی مہلت اندر جو چاہن سو پاوَن
 پھانسی والیاں نوں جیوں حاکم کچھ مہلت دیندے
 ایویں بدکاراں دکارن مہلت دُنیا والی!
 دُنیا دوزخ مومنّاں کارن پاک نبی فرمایا
 تے باغ بہشت کفاراں بھانے دنیا عیش آدی
 اصل بہشت جو اللہ والا مومنّاں کارن بنیاں
 جس اوہ دُکھ ریاضت سختی دُنیا دے وجہ جالی
 جیوں دُنیا وجہ کھیتی بجن سوسو دُکھ اٹھاوَن!
 تے دوزخ دے چو فیہ خدا تے شہوت حرص چھائی
 دانگ پھیر پھاتا جس نے خواہش نفس منائی

پک پئے جد سٹے اسدے دواگوں فصل بہاری
 سینے دا پڑھ صاف کریں چا سجدی پھیر بہاری
 جھجج اخلاص نہا نتوں چھڑکے دُکھی کریں نیاری
 چھانی اس ٹے نوں لیکے چھانی توبہ ہاری
 واپو واہ چلیں اس منزل اللہ تیری یاری
 پہلے پور لو ائیں چل کے روٹی لذت ہاری
 دیگہ خدا الہی دی تھیں دینے تیرا مری
 رنج کج کھاندا رہیں ہمیشہ دَام فصل غفاری
 سستے اس تھیں تھریں نہایت ہی جاویں تاری
 اوہ رنج مصیبت وجہ اصل بے ہوشی عیش بہاری
 کوئی دم دی ایہ عیش نہا نتوں دُک سخت لچاری
 او تھے جا کے ویکھیں اس بدلہ بد کرداری
 اسوچہ بھی اک سبھے دی حکمت اپراپاری
 آئی کھلی نہا نہ دے تے دوزخ والی آری!
 کر دودل اپنے دا بھانا اگنی موت تمہاری
 وجہ خماری کر دے بھاری عیباں والی کھاری
 فاقہ فقر تے تکلیفاں ہر دم دُکھ ہمیشہ ہاری
 لذت راحت نہایت نعمت فرحت مہج بہاری
 اسکے گر بگردن نامی سختی رب کھلاری
 اسنوں جنت دیسی اللہ کر کے کرم ستاری
 تا اوہ مالک بنن غلے دے جھاگ مصیبت بھاری
 جو نہ کر پھاری دے چو فیہ گھٹن چرگ شکاری
 بچ گیا نفسانی خواہشوں کیتی جس مناری

قال البیہقی فی المناجیح
 المؤمنین وجہ الکافرون
 یمنہ دینا نہی فاقہ ہے
 ہونا نہ الہی بہشت ہے
 کافرانہ لے آیا دیوہ شہ
 اثبت نے فرمایا شہ
 و دنیا دیوہ شہ
 کافرانہ لے آیا دیوہ شہ
 بے تے جد دنیا کھادی
 بائس مومن فیض بائس
 کال فیض فاقہ شہ
 نعمت شہ فاقہ شہ
 شہ فاقہ شہ
 دینا نہی

دُنیا تنگی چار دہاڑے آخر عیش بہاراں
بس پندِ بر طاعت باہجوں ہرگز نہیں خلاصی

ٹھیک خلاصی دیوں والی ربی فرمانداری
لکھ نصیحت نالوں اکو ایہا نصیحت کاری

شکر یہ بجناب فوق اجل و علا با ختم تمام این رسالہ و سبب تالیف کتاب ہذا و
عذر مصنف بدر بار خوانندگان این کتاب کہ از غلطیات نظم عبور فرمائید و
احوال متقدمین کہ بہ بیان احوال قیامت پرداختند

شکر الحمد خدا دے فضلوں مُکا ایہ رسالہ !
جس میں حروف حرفے بدلے شکر کراں لکھواری
ایہ احسان عظیم نہایت میں پر جس کیا یا
کنڈیا نتوں چا بھاگ لگاویں دیون بھل نیار
میں نالائق کتھوں آہا اس نعمت دے لائق
آئی سی لایموروں مینوں ایہ فرمائش بھاری
ایہ جو وجہ احوال قیامت لکھو اک سالہ
حافظ جو میں محمد صاحب لکھ گیاں وجہ بھائی
توں بھی اسد وزن برابر شعر بنانا جاتیں
میں لکھیا اک نسخہ اگے شیخ حسین بنایا
اس لکھیا جو بدیشک ادب بھی بنیا بہت پیچگیر !
میں لکھیا جو نال نہاندے ایہ عاجز کند ملدا !
اوہ استاد علامہ شاعر کل ندیاں اتارا
ایہ بھاری پنڈ نہ چپوے میں تھیں صاف جواب ملدا
ساڈا کہیا نہ موڑ پتن یو اگر میں تو کل ربدی
نالے اگے چھاپے اسال تیرے ور سائے
ایہ بھی خوب کتاب بنے گی جیکر تدم بنائی

اول تمہیں تا آخر تا میں حال قیامت والا
 تا بھی ادا نہ ہوئے میں تمہیں ربی شکر گزاری
 میں کتھوں یہ نعمت کتھوں واہ دھن با خدایا
 کو بھی صورت بدیل والی سخن کرنے نال تھار
 لکھ لکھ شکر خدادا جس نے مہمت بخشی فائق
 ملک محمد عبد اللہ نے لکھیا کتنی واری
 شعر پنجابی پھل گلابی دل نوں بھاون والا
 لکھیا سی احوال قیامت سوہنا شعر صفائی
 کچھ مضمون زیادہ کر کے نام کلان کائیں
 نویں نویں مضمون بنا کے نام جاری کیا
 اس تختیں بھی ایہ وڈا میرے یہ مطلب سے میرا
 شاندار اس نہ آئے میں تمہیں مطلب تیر دل دا
 اس دے نالوں کد و دھ سکے ایہ عاجز بیچارا
 پھر میں گیا لامور تا میںوں ملک ہیرے فرمایا
 انشاء اللہ نہ پورے گا برکت شاہ عرب دی
 اک تحفہ اک کاسن دو نویں دیاں لذت نالوے
 تے چھاپن اسد امیر دے خوب چھپیاں بھائی

۱۷ دور سالے تیرے تصنیف اے اگے چھاپ چکے ہیں ایک معجزت محمدی مشہور ہے اور دوسرا سال کا من النساء اور حصے پہلا حصہ بحر دینانہ ہے درجناب باری تعالیٰ سے دو جلدیں پیغمبر عبد السلام سے ۱۲ دیندیر۔

پکا کر کے میرے تائیں ہتھ دہاں جا پایا
 نالے یاد پیا آئینوں سخن رانی ستا مردا
 کر کے بٹھ طبع دا گھوڑا تیزی نال چلا یا
 سٹھ دناں اس منزل اندر کیستی وا ہو وہی
 جھب گندی خواہش آہی نل سیر وچ بھاری
 ایسے خاطر جلدی کر کے کئی مضمون نہ پائے
 لذت وس اسٹے ناہیں ہمایہ دا دھانی!
 ایہ بھی مینوں لکھ غنیمت شکرے رب مُکھ یا
 سائے شعر نہ کچھ ہوسن سمجھ نہ ہوسن پکے
 میوہ گل درختاں سندا کو چہا نہ ہوندا!
 بھانویں آؤں کچھ تائیں مل میر نہ لیندے
 جس اکٹھا لینا ہوسے ساری پنڈ چکاندا!
 جنوں خواہش تھوڑی ہو وچن چن جھولی پاو
 ایویں لے لے مے ہی ہوسن میرے شعر بھراو!
 سائے نسخہ اندر ہووے جے اک بیت چنگیر
 جیڑیاں لوکاں اگے لکھے حال قیامت سندا
 حافظ صاحب نال نہ ہووے ریس کسیدی بھائی
 مفتی سرور شعر پنجابی توڑے گھٹ بنایا
 احمد یار پڑا تا شاعر وچہ مرا لے ہو یا
 حامد تے درویش محمد ہو یا حبیب بھی کوئی!
 ہور سراج الدین جو حافظ شاعر عیسیٰ والی
 عمدہ شعر کر سندا اوہ بھی نالے کرے شتابی
 ہور بھی کسے بنایا ہوسی کاہنوں گینتر کرنی

میں بھی آس لشدی کر کے تھ قلم نوں لایا
 مرا بہت ہار نہ مولے مت کوئی کہے نامردا
 کچا پکا مٹول نہ چھوڑیا جو منہ اگے آئیے
 دوئوں مہینیں پہتا آکے ہو یا فضل الہی
 کوچ مقام اپنہ نہ کوئی مت ہو پے تیاری
 بہتی حرص کرنیاں مر کے تھوڑی بھی رہجائے
 جنوں چاہے اس نوں دیوے وس نہ چلدا کافی
 چنگا بھانویں مندا جیڑا میرے تھیں سر آ یا
 ر لیا بلیا چورماں ساڈا جو چاہے سو پھکے
 کچھ پکا کچھ کچا ڈگدا رلیا بلیا آندا
 ایہ پالی باغاں لے روچن نامی دیندے
 پچھے دے سنگ لیا ہو یا کچا بھی دک جانا
 مندیاں درن مٹھن پچھے چنگے سٹ نہ جائے
 مندیاں پچھے چنگیاں ابھی قند نہ مول گوار
 اوہو اک غنیمت سمجھو غیب نہ پکڑو میرا
 اوہ بھی شعر نہ کو چہ کئی چنگے کئی مندے
 اس تھیں پچھے شیخ حسین نوں بختی ڈیائی
 پھر بھی کنتیاں نالوں چنگا اس احوال سنایا
 کہندے لوک قیامت والا اس بھی ہار پو یا
 رحیم بخش اخبار محمدی لکھی چھاپی ہوئی!
 داد نجاں دا پنڈا یہی تحصیل نہاندی والی
 اس بھی ہک قیامت نامہ لکھیا وچہ پنجابی
 جیسی محنت کیتی کسے ایسی قیمت ترنی!

شیخ حسین صرف شعر و عقلوں علموں بالا
مینوں ایڈلیاقت ناہی میں پُچھان نہیتی
اگلیاندی پابندی کولوں میں برطرف نہیہا
لکھے چھاندے جان غنیمت جو کچھ گھیریں کچائے

کھوٹا کھرا تیار یا اُس نے شعر جو ہر اک وال
مجل نام انہاندے لکھے جو سیتی سویتی
کی ہو یا جسے شعر اساڈا نہیں انہاں دے جیہا!
دل نوں نہ ترسا پتہں پر احوالے ویکھے کچائے

درخاتمۃ الکتاب گوید

تیراں سوتے سولاں اندر ایہ کتاب بنائی
سویتی رُت بسنتی آہی چھگن چیتروالی
بھیوہ وطن اساڈا ایہی ڈاڈا شہر فساد
اگے بھی کچھ کچے پکے شعر رہیا میں کردا
خوان یغا وچہ پنجبانی ڈھائی جڑان بنایاں
دوزینت اسلاموں حقہ پہلا دو جا بھائی
بھی گلزار محمدی تے گلزار جو یوسف والی
کشف غطا قرایت اندر نسخہ ہک بسایا
شرح لکھی کبریت احمدی ہور درود دار حاجی
ہن املا د خدا دی کولوں لکھیا ایہ سالہ
کرناسی میں لٹاں اس نوں اسپر ویل نہ پایا
جیکر اگلے شاعراں وانگوں میں بھی فارغ نہویلا
دُنیا دے ہر فکر و جد تک طبع نہ ہو واندی
طرح طرح دیاں چنتاں مینوں لٹے لٹے سماں
طبع رجوع نہ کیتا ہرگز شعروں نہ ہی کنا سے
خبر نہیں کیا دلوچہ آہا موہوں کیا الاسباب
جنوں نقص کتاب میری دا نظر کیتے آجاو

شرع کیتی رمضان مہینے وچہ شوال مہکائی
جسویڈے نسخہ لکھیا فضل کیتا رب عالی!
بے قدراں مجھولاں اندر آتی جان اساڈی
معجزیاں وچہ لکھیا تحفہ پاک نبی مُرردا
اٹھ نصیحتاں مومنوں کاں سکندر پایاں!
تے نام حق دی شرح پنجابی چھوٹی عمر بنائی
کچھ حصہ دیوان حافظ دی لکھی شرح سکھالی
بھی عم دی تفسیر پنجبانی کریں قبول خدایا
کتنے ہور رسالے چھوٹے شوق جہاندی آہی
چُن چُن کتب حدیثاں تھیں احوال قیامت والا
کتنے کم گوا کے ایہ بھی مشکل نال بسایا!
نااس شعر میرے آپے قدر کتھیں پوندا
تاں تاں تیکن دل من دی تصنیف نہ کیتی جاندی
بُت کدائیں چیت کدائیں دل وچہ لکھ بلایاں
زور دھگگائے گھیلے جنوں چڑیاں کد مکارے
اصلی مطلب بھی کچھ سدا آیا کہ نہیں آیا
شاعر ہے تا صحت بخشے نہیں تا پردہ پاوے

۱۷
لیکھے شیخ مولانا محمد حسین
صاحب وچہ احوال الازت
تصنیف مقیم دا خوب
طرح بالفصل بیان فرمایا
چہ جون لکھیا اونہاں ۱۸
۱۹
وچہ پنجاب محبوب مصنف
لکھیا ہک سالہ - ۱۹۰۷
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

خوشخبری زہاد اکٹر محمد منظور احمد خلیف الرشید مصنف غنی

اول آخر ظاہر باطن رب نون حمد تمامی
پھر صلوات رسول اللہ نون دم نال بکپاں
ختم نبیاں فخر رسول اللہ ہر جمل چہاں
چار خلیفیاں اُتے ہوئے رحمت بلجہ حساباں
اس تھیں پچھنال محبت خدمت مہم بھرواں
ایہ نسخہ احوال قیامت خالص وعظ کلاماں
کتی وار ایہ چھپیا اگے وجہ لاہور شہر دے
غلط صحیح چھپیون دکل کسے خیال نہ کوئی
ایسے طور چھپی جد اگے ایہ کتاب گرامی
پھر بھی جیسی کیسی اسی لیندار ہیہ زمانہ
شرنی وانگ خریدن بکن بھیج اسدے تائیں
کئی ہزاراں جلدیں چھپکر تھوڑے دکاناں
کچھ عرصہ پھر اس نسخے دی ایسی بندش ہوئی
کتب فروش لکھن خط سناؤں طابع لم بھی نالے
فیض پہنچاؤں الیاں چیزاں جیکر بند ہو جاؤں
وعظ کتاباں مٹھے چشمے یارب خالق باری
القلمہ جد چھپیاں س نون کیتی مدت بینی
کر کے نظر ثانی پھر اس دی صحت کیتی ساری
شعر قریباتن سواس مہم ہوز زیادہ ڈالے
کر تکمیل دوبارہ اس نون پھیر لاہور پہنچایا

دائم کل صفتاں دی لائق تجس دی فائز گرامی
کل خلقت تجھیں افضل اشراف سید شاہ ابراہاں
صلی اللہ علیہ وسلم صاحب اُچھیاں شانان
سن ازواج تے آل مطہر بھی کلی اصحاباں
کہاں مبارکباد تے نالے خوشخبری پہنچاواں
لکھیا میرے الد ماجد کارن نفع عواماں
ایہ اکثر چھپاں والے ہون پیالے زرے
ٹکے کماؤں دبی جادوں کار انہاں دی ہوئی
چھپاں الیاں مستی کیتی ہو گئی غلط تمامی
پڑھ پڑھ شعر موثر ہر کوئی شوقوں ہو یادوانہ
بہت ہوئی مشہوری اس دی شہریں تے گریں
آخر بند ہو یادوہ مطیع جدوں خداؤں بھاناں
طالب لکھ خریدن والے ملے کتاب نہ کوئی
نال محبت کل آئے لوک خریدن والے
بیشک خواہشمند انہاں دے ڈالے کل آں
بند نہ ہون قیامت تائیں رہن ہمیشہ جاری
دس برسوں کے بعد مصنف پھر مکمل کیتی
بھی مضمون دھاکے جیڑے ہنس پھلی والی
بھی اوہ غلطیاں نقص جواگے کر تصحیح لکالے
سنت سنگھ نے نال عنایت کوشش کر چھپایا

ہر اک مومن بھائی تائیں میں یہ عرض سناندا
جلد خرید کر دستاوردقت وہاں دجا اندا
یار بے چہ درگاہ تیری دے پاوے ایہ منظوری
سن منظور مصنف تائیں بخشیں قرب حضوری

یار بے بخشیں کاتب اس دا ہوا خریدن والے
نالے پڑھنے ایساں بخشیں مقرر جہاں نالے

تقریباً از ملک فضل الہی صاحب یوسفین صاحبی الحسین الشرفین شاگرد مصنف صاحب ظلہ

مولوی دلپذیر صاحب جو بھیرے وجہ مقیمی!
بہت کتاب دینی اوہناں ہندی نظم بنایاں
ترجمہ القرآن پنجابی لکھیا نظم سوکھالا
پنج گنج باغ بہشت پنجابی نظم اندر پنجبواہ!
قصص الحسین جو سورت یوسف دی تفسیریں
سورۃ والفحی دی تفسیریں عجب کتاب بنائی
اکرم موسیٰ اتے محمدی تنے ایہہ گلزار
حقیقت الاسلام تے انشاء دوزنیت اسلاماں
معجزات معراج وظائف دعواتاں مناجاتاں
ایہ کتاب احوال قیامت اول عصر بنائی
سنت سکھ سرائے چھاپی کر کے کوش بھاری
تاجر کتب پڑے اوہ نامی چنگیاں خلقاں والے
عام ذخیرہ کتب خانے و افضل خدا رحمانوں

اندر لکھے صحیح سلامت کر کے کرم کریمی!
لکھنے پڑھنے سننے والیاں بہت پسندی آیاں
چھپ گیا کچھ حصہ جس باقی چھپنے والا
بڑا سوکھالہ لذتال والا بلع بہشتی پورہ
سب قصیاں نھیں اعلیٰ اولیٰ روشن زمیں
نام اکرام محمدی جس دا خوبی حد نہ کافی!
مکہ دی گلزار جو چوتھی وانگوں باغ بہاراں
ناصح المسلمین تے خطبے کارن نفع عواماں
مکتوبات اندر جو لذتوں کی کھچیاں وہ باتاں
کئی ایڈیشن کتنی واری کئی لوکاں چھپوائی
وجہ لاہور دوکان جہانادی بہوں ملت تھیں جاری
ہر ہر قسم قرآن کتاباں دیکھن چھاپن نالے
چنگاں تے سستا نالے بلدا اس دوکانوں

کرے دعا ہن فضل الہی پر تقصیر گناہی
سنے مصنف سے اُپر ہووے فضل الہی!

ہر قسم کی سستی
پتہ
جے ایس سندھ سنگھ اینڈ سنز ناچران کتب چوک متی لاہور

علاوہ ان کتابوں کے اور بھی تصانیف مثلاً افواج دلپذیر و خواں فیضان ہر دو حصہ و کشف لغت و خواص حافظ و غیرہ چھپ چکے ہیں۔
لے ترجمہ القرآن کا دوسرا نام تفسیر دلپذیر ہے جس کا پہلا حصہ تفسیر سورہ فاتحہ اور پارہ اول دوم چھپ کر فروخت ہو رہا ہے باقی زیر طبع ہیں۔

اب کو کیا نہیں بتاتے دولت پیدا کرنے کیلئے ادویات بنانا سیکھتے ہیں
 اگر آپ بھی سیاسیوں کے سر پر لاثر محرب
 نوجوان کی تلاش میں ہیں تو کتب اب مومن سے

مکمل کال سنیا سی

منگا کر مطالعہ میں لاؤ۔ دولت اور محنت کا بھرپور خزانہ پاؤ گے حکیم دیوان کاہن چند صاحب سابق وزیر ریاست بلاسپور نے وزارت کے دوران میں سادھو سیاسیوں کی آٹھک خدمت کے فیض سے مخزن ادویات کو بصورت کتاب جمع کیا ہے جو واقعی کج دنیا بھر میں کسی کے پاس نہیں یہ تمام نسخے سادھو سیاسی اور تجربہ کار حکماء کے سینہ بسینہ محفوظ چلے آتے تھے جن کو حکیم صاحب موصوف نے بنی نوع انسان کی بہتری کے لئے بہت بڑے ایثار و محنت سے کام لیکر اس ضخیم کتاب میں بے نقاب کر دیا ہے اور سر سے پاؤں تک جملہ امراض کا شافی جواب لکھا ہے۔ کتابت و طباعت دیدہ زیب۔ قیمت صرف بارہ آنے۔ محصول لڈاک علاوہ

خدا شیاں لالہ جانیکنداس گپتا مالک دیش بھگت ٹیپ کیٹری کی لکھی ہوئی معرکہ الارا
 تصنیف جس کو مصنف صاحب اپنی

زندگی میں گیارہ گیارہ روپے کو فروخت کرتے تھے جو کہ مصنف صاحب انتقال فرما گئے ہیں اور ان کی کتب کا اسٹاک تیار ہے جس میں جو ہے لہذا نسخ میں حاصل عایت کر دی گئی ہے، یعنی صرف مقرر کیا ہے

کابینا صابون سازی جسطہ

کتاب ہذا میں جملہ نوجوان پورے پانچ سال تک آزمائش کرنے کے بعد مصنف صاحب نے راج فرمائے ہیں کہ کسی خاص صنعت کو مد نظر رکھتے ہوئے تیل اور مصالح خام کا اصلی نام نوجوان میں ظاہر نہیں کیا۔ اصلی نام نمبروں کے نیچے لکھ دیئے گئے ہیں ناظرین ذہن نشین کر لیں۔ اس کے لئے کو ڈقلمی ہر خریدار کو ساتھ بھیج دیا جاوے گا۔

کتاب ہذا میں کیا کیا خوبیاں ہیں اس کے لئے منہ جزیل فہرست مضامین کتاب ہذا ملاحظہ فرمادیں

- (۱) سمون (۲) عوض حال (۳) ایک قابل غور صداقت (۴) کارخانہ ہوا کے متعلق چند شرائط (۵) لائی تیار کرنے کا طریقہ (۶) ہیڈرو میٹر (۷) لائی کا وزن (۸) ہنسی لائی کو درست کرنا (۹) سوڈا کا شک (۱۰) بھرم کے تیل اور ان کا استعمال (۱۱) تیل ہوا کی تعریف (۱۲) تیل نایل کی تعریف (۱۳) بنانا تیلوں کو صاف کرنے کا طریقہ (۱۴) انڈی کے تیل کی تعریف (۱۵) مابن میں استعمال کی چیزیں (۱۶) سفید صوم (۱۷) میدہ (۱۸) بی ہونی سیکھٹری (۱۹) نمک (۲۰) واشنگ سوڈا (۲۱) بروڈہ (۲۲) سوڈا سیلی کیٹ (۲۳) رنگ اور خوشبوئیات (۲۴) خوشبوئیات کا بیان (۲۵) مابن سازی کیلئے اوزار (۲۶) لکڑی کے چوٹے (۲۷) تیل اپنے کیلئے برتن (۲۸) صابن چھاپنے کے سانچے (۲۹) موموں کا بیان (۳۰) چند ضروری ہدایات (۳۱) دیسی صابن کے چند آزمودہ نسخے + قیمت

جے ایس سنڈیکٹ لکچرینز ناچران کتب و پبلشرز چوک متی لاہور